

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

ROMAN

THE NEW YORK
TIMES
BESTSELLER
YAZARI

LAURIE R.
KING

ARICININ ÇIRAĞI

20.
YÜZYILIN
EN İYİ
POLİSİYE
ROMANI

pörtakal

ARICININ ÇIRAĞI

Laurie R. King

EDİTÖR

Tuğçe İnceoğlu

ISBN

ISBN: 978-605-9696-19-7

9 786059 696197

PORTAKAL KİTAP

Cağaloğlu, HocaPaşa Mahallesi

Ankara Caddesi, N° 18 Kat: 1 / C

Fatih / İstanbul

T. 0212 511 24 24

P.K. 50 Sirkeci / İstanbul

Kültür Bakanlığı Yayıncılık

Sertifika N° 12755

PORTAKAL KİTAP | 14

Roman | 12

KAPAK / İÇ TASARIM

Ravza Kızıltuğ / Tamer Turp

1. BASKI

Ocak 2017, İstanbul

BASKI VE CİLT

Sistem Matbaacılık

Yılanlı Ayazma Sok. No: 8

Davutpaşa-Topkapı/İstanbul

Telefon: (0212) 482 11 01

Matbaa Sertifika No: 16086

www.portakalkitap.com

portakal@portakalkitap.com

/portakalkitap

/KitapPortakal

YAYIN HAKLARI

© *The Beekeeper's Apprentice: or, On the Segregation of the Queen* (A Mary Russell Mystery) adıyla Penguin Random House LLC'nin alt markası Bantam Books tarafından

yayınlanan bu eserin her hakkı AnatoliaLit Ajans aracılığıyla anlaşmalı olarak

Portakal Kitap, L-M Leyla ile Mecnun Yayıncılık San. Tic. Ltd. Şirketi'ne aittir. İzinsiz

yayınlanamaz. Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://ranney.org>

*Başka bir M. R.'a,
annem Mary Richardson'a...*

YİRMİNCİ YILDÖNÜMÜ BASKISINA ÖNSÖZ

Mary Russell ile ilk tanışan bendim.

Lütfen dikkat edin; onu *ortaya çıkaran* değil, onunla *tanışan*. Bir yazarın hayat verdiği karakterler vardır; şuradan bir parça, buradan bir esin, mekân ve konu oluşturulurken hikâyenin gereklerini karşılamak için yapılan seçimler. Russell’a böyle bir şey yaptığımı iddia edince kendimi hep sahtekâr gibi hissediyorum.

Mary Russell’ın öyküsünü kaleme almak için masanın başına geçtiğimde genç, dişi ve yirminci yüzyılda yaşayan bir Sherlock Holmes’un büyüyüp serpilme hikâyesini hayal ettim. Fakat birkaç paragraf sonra bir sorunla karşı karşıya kaldım; onun örnek aldığı ve -ortağı olacağı- adam hakkında çocukken okuduğum öykülerin soluk hatırası ve günümüzdeki televizyon uyarlamaları dışında bir şey bilmiyordum.

Neyse ki içimdeki her şeyi düzgün yapmak isteyen akademisyen, kitapların asıllarının peşine düştü ve kısa bir süre sonra bu defa bir yetişkin olarak yeni gözlerle ama olgun bir beğeniyle Conan Doyle’un “dünyasına” daldım. Kitapları okurken entrikalar beni nadiren şaşırtsa ve dedektifin yere göğe sığdırılamayan zekâsının zaman zaman tadı kaçsa da beklenmedik şeylere çoğu kez şaşıırıyordum; arkadaşlığın eğlencesi ve incelikleri, soğuk bir yüzün aslında ne büyük bir tutkuyu saklayabileceği, tarihte olmuş bitmiş şeylerin dinamik etkileri.

Doyle’un öykülerini bitirdiğim zaman Sherlock Holmes zihnimde yenilenmiş, canlanmıştı. Artık eski, bildik bir çocukluk hatırası değildi.

Sonra taslağa geri döndüğümde yoğun okumalarımın, öyküsünü anlatmaya çalıştığım karakterin üzerinde güçlü bir etkisi olduğunu

fark ettim. Başka şeylerle meşgul olduğum sırada Mary Russell daha büyük sorumluluklar üstlenirken değişmemişti--*Arıcının Çırağı*'nın o ilk satırlarındaki "sesi", hatıralarında duyulan sesiyle aynıydı. Fakat öncesinde Holmes'un yansıması gibiyken, artık kendi başına bir kadın olmuştu.

Bir karakterin gelip bir hikâyeyi ele geçirmesiyle ilk kez karşılaşmıştım. Mary Russell'ın kişiliği sonrasında attığım her adımı aydınlatacak kadar güçlü, yeni bir yazarın sarsak içgüdülerini dindirecek kadar sağlamdı. Kısmen şekillenmemiş ve işlenebilecek hâlde olmayan bir karakterle, sayfada eskiz gibi durup kendisine üç boyut kazandırılmasını beklemeyen bir karakterle çalışmak bir yazar için nadir görülen -ve açıkça söylemek gerekirse her zaman çok da istenmeyen- bir deneyimdir.

Yine de Russell ne kadar tamamlanmış olursa olsun, bu onun hakkında her şeyi bildiğim anlamına gelmiyordu--şimdi de bu anlama gelmiyor. Bir düzine kitap boyunca onun kim olduğunu başına gelenlerle durmadan keşfettim. Zavallı Russell hep yetersiz kalıyor, ortağı Holmes'un engin deneyimleri ona hep meydan okuyordu. İngiltere'deki durumuna alıştığı anda dünyanın başka yerlerine gitmek zorunda kalıyordu; bilmedik yerler, yabancı diller, alışılmadık âdetler. Ve en sonunda bunlara alıştığı zaman bu sefer de onu daha zorlu şeyler bekliyordu; güvenilmez hatıralar, kaypak arkadaşlar, bir zamanların katıksız inancının yerini alan şüpheler.

Ve tabii ki tehlike...

Ve Russell neredeyse her zaman soğukkanlı...

Arıcının Çırağı kimi enteresan açılardan diğer öykülerin habercisi sayılır. Gelecekteki sürprizleri bozmamak adına burada bu detaylara girmeyeceğim ama ben Russell'ın "hatıralarını" okudukça öykülerin birbirleriyle ne kadar bağlantılı olduğunu görüp şaşıyorum. Şunu hemen ekleyeyim; bu benim planım değil, çünkü ben zaten bunları kasten yazmadım. Bu durum daha ziyade karakterin sarsılmaz bütünlüğünü ve onun hakkında onun doğasına aykırı bir şey yazmanın imkânsızlığını gösteriyor.

Bir karakterin doğasını keşfetme sürecinde başkalarınıninkileri de öğrendim--tıpkı yazar olmanın insanın içgüdülerini takip etmesi demek olduğunu öğrendiğim gibi... Öyküler aslen büyüyen ve sınanan genç Mary Russell ile ilgiliydi; akıl hocasıyken ortağına dönüşen Holmes ise yan roldeydi. Fakat vakit geçtikçe bu orta yaşlı dedektif daha çok ilgimi çekmeye başladı, Sir Arthur Conan Doyle'un kontrolünden kurtulursa ona neler olacağını düşünmeye koyuldum.

Arıcının Çırağı bir oluşum romanıysa, o zaman onun kimi bölümleri de Holmes'a aittir.

Kalemimi kâğıda koyup, "Sherlock Holmes'la tanıştığımda on beş yaşımıdaydım," diye yazdığımda bunların hiçbirini bilmiyordum.

Her macera yeni ve daha önce anlatılmamış bir şey... Ben hikâyeleri şekillendirirken onlar da beni hem bir yazar hem de bir birey olarak şekillendirdi. Bu sözcükler, kendisinin onlarla tanışmasına ait anıları, Russell ve Holmes'un birbiriyle tanışmasına dair hatıraları kadar taze bir yazara ait...

Ve şimdi sizleri Mary Russell'la baş başa bırakıyorum ki kendisi size arıcı çırağının öyküsünü kendi sözleriyle anlatsın.

Laurie R. King
2014

EDİTÖRÜN ÖNSÖZÜ

Öncelikle okurun, elindeki bu kitapla benim hiçbir ilgimin bulunmadığını bilmesini istiyorum. Evet, ben polisiye romanlar yazıyorum ama bir romancının harareti hayal gücünün bile sınırları vardır ve Sherlock Holmes'un on beş yaşında çok bilmiş, yarı Amerikalı, feminist bir yardımcıyı işe alması benim için bile inanması zor bir fikir... Sahi söylüyorum; Conan Doyle, Holmes'u uçurumdan itmek isteseydi bile bariz zeki, genç bir kadın mutlaka ilk görüşte dedektifin kafasını patlatırdı.

Ama tüm bunlar bu hikâyenin nasıl olup da basıldığını açıklamıyor.

Her şey seneler önce UPS Kargo görevlisi kadının gelmesiyle başladı. Kadın benim şaşkın bakışlarım altında arabasından, beklediğim sebze tohumları siparişim yerine sıkı sıkı bağlanmış, kocaman bir karton koli indirdi. Koli UPS'in ağırlık limitinin sınırına dayanmış olmalıydı, çünkü onu ön verandama getirebilmek için el arabasını kullanmak zorunda kalmıştı. Kendisini nafile sorguladıktan ve kolinin üzerindeki adresin sahiden benim adresim olup olmadığını kontrol ettikten sonra imzamı attım ve koliyi açmak için mutfaktan bıçak almaya gittim. Neticede koli bandından fazlasını, çok daha fazlasını kesmiş bulundum; koliyi doğramayı bıraktığımda ayak bileklerime kadar karton kesikleri içindeydim. Öyle ki bıçak o günden sonra eskisi gibi kesmez oldu.

İçinde bir bavul vardı; hani şu kocaman, epeyce hor kullanılmış, eski tip, metal seyahat valizlerinden... Valizin üzeri tanıdık ve hiç beklenmedik otel yapışturmalarıyla doluydu (İbadan'da sahiden Ritz olabilir miydi yani?) Biri asma kilidin anahtarını kilidin üzerine bantla akıllıca tutturmuştu; bandı söküp anahtarı çevirirken kendimi üzerinde, "Beni

İç” yazan şişeyle karşılaşan Alice gibi hissediyordum. Valizin içinde altüst olmuş eşyalara bakarken merakım endişeye dönüşmeye başladı. Hemen elimi çekip valizin yanından uzaklaştım.

Gözlerimin önünde deliler ve tacizciler belirmişti. Verandadan aşağı indim ve evin etrafında bir tur attım; niyetim polisi aramaktı ama arka kapıdan içeri girince önce kendime bir fincan kahve yapmaya karar verdim. Kahvem hazır olunca ön taraftaki pencereye yaklaştım; dışarıdaki göçmüş metal valize ve içindeki muhteşem mor kadifeye dikkatlice baktım. O esnada kedilerden birinin kadifenin üzerinde yattığını gördüm. İnsan uyuyan bir kedi görünce bomba korkusu neden bu kadar hızlı geçiyor bilemiyorum ama dediğim gibi oldu. Kısa bir süre sonra dizlerimin üzerine çökmüş, valizin içindekilere göz atabilmek için kediye itiyordum.

İçindeki eşyalar çok garipti. Kendi başlarına bir gariplikleri yoktu ama topluca ne birbirleriyle bir alakaları ne de bir anlamları vardı: Boncuklu, kadife bir pelerin -etek ucu sökülmüştü-; soluk renkli, sefil hâlde bir robdöşambr ya da sabahlık; yünlü ipekten, işli, incecik bir Kaşmir şal gibi birtakım giysiler; camı çatlamış bir büyüteç; ancak fazlasıyla kalın ve inanılmaz rahatsız edici bir çift kontak lens olabilecek iki parça renkli cam; sonrasında bir arkadaşımın sarılmamış bir türban olduğunu söylediği ince, uzun bir kumaş parçası; muhteşem bir zümrüt kolye, ki kancasını çözüp de içeride yastığımın altına saklayıncaya dek gerdanımı zenginlik timsali gibi süsleyen bir altın ve ısıltı güllesiydi; boş bir kibrit kutusu; sedeften oyulmuş bir yemek çubuğu; vaktiyle “ABC” denen, 1923 yılı İngiliz demir yolları sefer tarifesi kitapçıklarından; üç tane taş; paslanıp somununa yapışmış, beş santimlik, kalın bir cıvata; üzerine palmiye ağaçları ile orman hayvanları oyulup kakılmış küçük bir tahta kutu; beyaz deri cildi kullanılmaktan pörsümüş, altın yapraklı, kırmızı harfli, ince bir Kral James İncili; ipekten siyah bir kurdelenin ucunda tek camlı bir gözlük; aralarında üçüncü sayfa haberlerinin de bulunduğu, içi gazete kesikleriyle dolu bir kutu ve valizin kenarlarına sıkışmış birtakım öteberi.

Valizin en altından ise el yazmaları çıktı, gerçi başta sadece birinde ne yazdığı anlaşılıyordu. Diğerleri ya baştan sona minicik ve okuması

zor bir el yazısıyla kaplanmış büyük boy dosya kâğıtlarıydı ya da yine aynı yazıyla kaplı, dağınık not kâğıdı tomarlarıydı. Bunların her biri ince, mor bir kurdeleyle bağlanmış ve mühür mumumun üzeri *R* harfiyle damgalanmıştı.

Sonraki birkaç hafta boyunca bu el yazmalarını okurken devamlı bunları bana kimin gönderdiğini bulacağımı düşündüm, gönderenin yazılanların içinden bir anda fırlayıvermesini bekliyordum. Fakat bir şey bulamadım; bulamadım dediğim, hikâyeler dışında bir şey bulamadım ki onları da kâh eğlenerek, kâh gözlerim yorularak okudum.

Göndereni UPS aracılığıyla bulmaya çalıştım ama New York ofisinde çalışan görevli bana koliyi genç bir adamın getirdiğinden ve ödemeyi nakit yaptığından başka bir şey söyleyemedi. Bunun üzerine büyük bir şaşkınlıkla pelerini ve sabahlığı katladım, el yazmalarını kaldırdım ve valizi dolabıma tıktım—Zümrütleri ise bankadaki kiralık kasaya koydum.

Valiz orada aylarca, yıllarca durdu. En sonunda, epeydir uzayıp giden kasvetli günlerden birinin sonundaki yine bir kasvetli günde, kalemin hiçbir şekilde oynamazken ve mali sıkıntıların altında ezilirken dolabımda duran el yazmalarındaki sesin rahat özgüvenini biraz da hasetle hatırladım.

Valizin yanına gittim, kâğıt tomarlarından birini çekip çıkardım ve kâğıtları çalışma odama götürüp tekrar okudum. Sonra hem çaresizlik hem de kafama su damlatan tavan yüzünden harekete geçip kâğıttakileri yeniden yazmaya koyuldum. Bunları utanç içinde editörüme yolladım ama editörüm birkaç gün sonra beni arayıp da bu metinlerin önceki yazdıklarım benzemediğini söyleyince dilim çözüldü ve itiraf ettim; kendisinden gönderdiklerimi bana geri göndermesini istedim ve boş sayfaya boş boş bakmaya geri döndüm.

Ertesi gün editörüm beni tekrar aradı; şirketin avukatına danıştığını, orijinali görmek istese de hikâyeyi gerçekten beğendiğini ve asıl yazar ortaya çıkarsa tüm haklarımdan vazgeçeceğime dair imza atmaya razı gelirim hikâyeyi basmak istediğini söyledi.

Gurur ve çatı tamirâtı arasındaki savaş daha başlamadan bitmişti. Yine de kendime bir nebze saygı duyuyorum ve bendeki öyküyü, daha önce de dediğim gibi, hâlâ inanması zor buluyorum.

Hikâyede bahsi geçenlerin ne kadarının doğru olduğunu bilmiyorum. Kurgu ya da gerçek; ne niyetle yazıldıklarından bile haberim yok ama bu kulağa ne kadar absürt gelirse gelsin, bunların gerçek olduğu hissini üzerimden atamıyorum. Fakat bunları -feragatnameyle- satmayı, muhtemelen asla takmayacağım o muhteşem kolyeyi satmaya yeğlerim ve biri satılabiliyorsa tabii ki öteki de satılabilir.

İlerleyen sayfalarda bu el yazmalarından ilki yalın ve yazarın bıraktığı -ve tahminen bana gönderdiği- hâliyle yer alıyor. Yalnızca felaket yazım yanlışlarını düzelttim ve onun kendine has, garip kısaltmalarını açtım. Şahsen ne düşüneceğimi bilemiyorum. Yazarın *Kraliçenin Ayırıştırılması Üzerine* adını verdiği metnin basılmasıyla (ne acayip bir başlık—roman yazarı olmadığı nasıl da belli!) başıma davalar açılmasını istemiyorum, sadece birtakım cevaplara ulaşmayı umuyorum. Mary Russell'ın kim olduğunu bilen biri varsa bana haber verebilir mi? Meraktan çatlıyorum.

—Laurie R. King

NOT: Kaliforniya Üniversitesi'nin kütüphanesinde pek de kolay sayılmayacak çabalar sonucu, yazarın bölüm başlangıçlarındaki alıntılarının kaynağını buldum. Bunlar Maurice Maeterlinck'in 1901'de yazdığı *Arının Hayatı* adındaki arıcılık üzerine felsefi bir incelemeden alınmış.

ÖNSÖZ

Yazarın Notu

*Burada inzivaya çekilmişti oldukça yaşlı bir filozof.
İnsanları sorgulamaktan biraz yorgun bir hâlde,
sığınağını buraya kurmuştu.*

Sevgili Okur,

Hem ben hem de içinde bulunduğum yüzyıl doksanlı yıllara yaklaşırken, yaş almanın her zaman arzulanan bir durum olmadığını itiraf etmek durumdayım. Yaşlanmak elbette hayata kendine has bir tat katıyor ama bu süreçte karşılaştığım en can sıkıcı sorun; bana son derece gerçekçi gelen geçmişimin, etrafımdakilerin gözlerinde zamanın buğusu içinde solmaya başlaması oldu. Birinci Dünya Savaşı bir avuç garip şarkı ve kimi epey tesirli olsa da inanılmaz uzakta kalmış sepya fotoğrafların içinde yok olup gitti; o savaşta ölüm var ama kan yok. Yirmili yıllar karikatüre dönüştü, o zaman giydiklerimiz artık müzelerde sergileniyor ve bu sefil yüzyılın başlarını hatırlayanlarımız artık güçten düşüyor. Bizimle birlikte hatıralarımız da yok olacak.

Çok iyi tanıdığım, canlı kanlı Sherlock Holmes'un; dünyanın geri kalanı için sadece işsiz kalmış bir doktorun geniş hayal gücünün ürünü olduğunu ne zaman fark ettiğimi hatırlamıyorum. Ama bunu fark edince nefesimin kesildiğini ve Holmes yüzünden kendimi sanki ben de bir hayale dönüşüyormuşum gibi dünyadan kopuk ve güçsüz hissettiğimi hatırlıyorum. Mizah duygum sayesinde ayılıp kendime gelsem de bu yine de çok garip bir histi.

Şimdi bu süreç tamamlandı; Watson'ın hikâyeleri, ikimizin de çok iyi bildiği o zorlu karakterin haturaları kendilerine ait bir hayata sahip oldu ve yaşayan Sherlock Holmes da bir hayale dönüştü, kurmaca oldu.

Bu bir bakıma matrak... Ve şimdi, insanlar Holmes hakkında romanlar yazıyor; onu alıp garip durumların içine sokuyor, ağzına olmayacak sözcükler yerleştiriyor ve efsaneyi daha da anlaşılmaz bir hâle getiriyorlar.

İleride kendi hatıralarımın bile kurgu olarak nitelendirilip bana tımarhanelik dendiğini görmek beni şaşırtmaz. İşte bu şahane bir ironi...

Yine de ilerleyen sayfaların Sherlock Holmes'la gerçek ortaklığımın ilk zamanlarını kapsadığını belirtmem lazım. Onun alışkanlıklarına ve karakterine dair öncesinden bilgi sahibi olmayan bir okur bazı göndermelerin farkına varamayabilir. Diğer uçta ise Conan Doyle külliyyatının -bu çok doğru bir kelime- tamamını akıllarına kazımış okurlar var. Bu okurlar anlattıklarımın Holmes'un önceki biyografi yazarı Dr. Watson'ın anlattıklarıyla kimi yerlerde farklılıklar gösterdiğini fark edecek ve benim onu, Watson'ın yazdıklarındaki "gerçek" Holmes'dan tamamen farklı biri gibi göstermeme içerelecek.

Onlara sadece haklı olduklarını söyleyebilirim; benim tanıştığım Holmes kesinlikle 221B Baker Sokağı'nda oturan dedektiften farklı biriydi. Görünürde on beş senedir emekliydi ve orta yaşlarındaydı. Fakat bundan daha büyük değişiklikler vardı; dünya artık Kraliçe Victoria'nın dünyası değildi, faytonların ve gaz lambalarının yerini otomobiller ve elektrik alıyordu, telefon yılışık burnunu köylülerin bile hayatlarına sokmuştu ve siperlerdeki savaşın dehşeti ulusu içten içe yemeye başlamıştı.

Fakat bence dünya değişmemiş olsaydı ve ben Holmes'la gençliğinde tanışsaydım bile benim Holmes portrem yine de Dr. Watson'inkinden farklı olurdu. Watson arkadaşı Holmes'u hep kendinden üstün gördü ve algısı daima bununla şekillendi. Beni yanlış anlamayın—Dr. Watson'a büyük sevgi besliyorum. Ama o saf biriydi ve bariz şeyleri görmesi vakit alırdı. Gerçi buna rağmen hatırı sayılır bir bilgiye ve insanlığa sahipti. Oysa ben dünyaya savaşarak gelmişim, mahkeme

suratlı İskoç dadımı üç yaşımdan itibaren ustalıkla idare edebiliyordum ve bir nebze masumiyetim ve aklım varsa bile ergenliğe girdiğimde kaybetmişim.

Onları tekrar bulabilmem çok uzun zaman aldı.

Holmes'la ikimiz en başından beri birbirimize uygunduk. Benden katbekat deneyimliydi ama gözlem ve analiz yeteneği beni hiç Watson'ı hayrete düşürdüğü kadar şaşırtmadı, çünkü benim algılarım da tamamen aynı şekilde çalışıyordu. Bu benim için tanıdık bir bölgeydi.

Dolayısıyla evet, benim Holmes'umun Watson'ın Holmes'u olmadığını rahatça itiraf ediyorum. Mukayeseye devam etmek adına; benim algım, benim fırça tekniğim, benim renk ve gölge kullanımım onunkinden tamamıyla farklı... Özne özünde aynı; sadece ressamın gözleri ve elleri başka...

—M. R. H.

Birinci Kitap
ÇIRAKLIK
Arıcının Çırağı

BİR *Kılıksız İki Tip*

*Kendimizinki dışında sahici bir zekânın belirtisini keşfetmek;
Robinson Crusoe'nun, adasının kumlarında bir insan
ayağının izini gördüğünde hissettiklerine
benzer bir hisse kapılmamızı sağlıyor.*

Sherlock Holmes'a ilk rastladığımda, yani Sussex Downs'da bur-numu bir kitabın içine gömmüş vaziyette yürürken ve az daha onun üzerine basacakken on beş yaşımıdaydım. Kendimi savunmak adına söylüyorum ki çok sürükleyici bir kitaptı ve dahası normalde 1915'te savaş sürerken o bölgede başka birine nadiren rastlardın. Nitekim -genelde benden uzak duran- kuzuların ve -çektğim acılar sonucu uzak durmayı içgüdüsel olarak öğrendiğim- karaçalıların arasında dolanarak geçirdiğim yedi hafta boyunca daha önce kimsenin üstüne basmamıştım.

Nisan ayında serin ama güneşli bir gündü ve kitap Vergilius'un bir eseri idi. Sessiz çiftlik evinden şafakta çıkmıştım ve her zamankinden farklı bir rotaya -güneydoğuya, denize doğru- sapmıştım. Gün ağarırken vaktimi Latince fiilleri çözmeye çalışarak, taş duvarların üzerinden farkında olmadan atlayarak ve çalı çitlerin etrafından hiç düşünmeden dolanarak geçirmiştim ve öyle ki denizi muhtemelen kalker uçurumlardan birinden düşünceye dek fark etmeyecektim.

Evrende başka birilerinin de bulunduğunu, az ötemde bir erkek boğazını gürültüyle temizleyince fark ettim. Latince kitap havaya uçtu, hemen ardından bir küfür geldi. Kalbim küt küt atarken hızla toparlandım ve ayaklarımın dibindeki adama gözlüğümün üzerinden baktım.

Bu; saçları ağarmış, ellili yaşlarında, cılız bir adamdı. Başına bir kep takmıştı. Üzerinde tüvit kumaştan eski ve uzun bir palto, ayağında ise düzgün ayakkabılar vardı. Yerde, hemen yanında lime lime olmuş ordu sırt çantası duruyordu. Belki eşyalarının kalanını bir çalının altına saklamış bir berduştur, belki de eksantrik bir tiptir ama çoban olmadığı ortadaydı.

Bir şey söylemedi. Alaycı bir tavrı vardı. Kitabımı yerden alıp silkeledim.

“Ne yapıyorsunuz?” diye sordum. “Burada böyle yatmış, birini mi bekliyorsunuz?”

Bu soru üzerine tek kaşını kaldırıp aynı küçümseyici ve sinir tavrıyla gülümsedi ve yüksek sınıftan, fazlasıyla eğitilmiş İngiliz beyefendilerinin yaptığı gibi ağır ağır konuşmak üzere ağzını açtı. Yüksek oktavlı, insanı âdeta ısırarak bir ses; kesinlikle eksantriğin biri...

“Herhangi bir yerde ‘yatmakla’ suçlanabileceğimi hiç sanmıyorum,” dedi, “çünkü bomboş bir tepede alenen oturuyorum ve kendi işime bakıyorum. Tabii beni ayaklarının altında ezmek isteyenleri savuşturmak zorunda kalmadığım durumlarda...”

Bir önceki hecede yer alan r’yi bana ağzımın payını verebilmek için üstüne basa basa söylemişti.

Başka bir şey ya da aynı lafları başka bir şekilde söyleseydi, üstünkörü bir özür dileyip giderdim ve o zaman hayatım bambaşka olurdu. Fakat hiç bilmeden, aşırı hassas bir noktaya parmak basmıştı. Günün ilk ışıklarında kendimi evden dışarı atmamın sebebi teyzemden kaçmak istememdi ve teyzemden kaçmak istememin -o sıralardaki- sebebi de bir gece önce ettiğimiz feci kavgaydı. Tartışma, ayaklarım büyüdüğü için ayakkabılarımın artık bana küçük gelmesi yüzünden çıkmıştı; ki bu üç ay önce geldiğimden beri ikinci kez oluyordu. Teyzem ufak tefek, derli toplu, şirret, dili keskin, hazırcevap bir kadındı ve küçük elleriyle ve ayaklarıyla gurur duyardı. Bana kendimi devamlı sakar ve inceliksiz hissettiriyordu ve onun yüzünden boyum ve ayaklarımla ilgili yok yere alınganlaşmıştım. Daha da kötüsü, sonrasında çıkan para kavgasını da o kazanmıştı.

Adamın masum sözleri ve masumiyetten çok uzak tavrı yangına kö-rükle gidip tepemi iyice attırdı. Savaşa hazırlanırken omuzlarım geri gitti, çenem havaya kalktı. Nerede olduğumu ya da bu adamın kim olduğunu hiç bilmiyordum. Onun arazisinde miydim, yoksa kendi arazimde mi; bu adam tehlikeli bir deli miydi, yoksa bir hapis kaçkını mı veyahut da bir malikâne sahibi miydi bilmiyordum ve umurumda da değildi. Küplere binmiştim.

“Soruma cevap vermediniz beyefendi!” diye çıktım.

Öfkemi ciddiye almadı. Daha da fenası, öfkemin farkında bile değil gibiydi. Sadece canı sıkılmış görünüyordu, sanki gitmemi istiyormuş gibi bir hâli vardı.

“Burada ne mi yapıyorum, onu mu soruyorsunuz?”

“Aynen öyle!”

“Arıları seyrediyorum,” dedi ve düşünceli bir tavırla tekrar yamacı seyre daldı.

Adamın tavırlarındaki hiçbir şey kelimeleriyle uyuşan bir delilik göstermiyordu. Yine de kitabımı paltomun cebine sokarken gözleri-mi ondan ayırmadım. Sonra yere -ondan epeyce uzağa- çöktüm ve karşımdaki çiçeklerin arasında kımıldanan şeylere baktım.

Bunlar hakikaten de arılardı; çiçekten çiçeğe dolanıyor ve canla başla bacaklarındaki keselere polenleri dolduruyorlardı. Seyrettim; tam da bu arıların kayda değer bir özellikleri olmadığını düşünürken sırtında garip bir işaret bulunan bir arının geldiğini gördüm. Sıradan bir bal arısına benziyordu ama sırtında kırmızı bir noktacık vardı. Ne garip, bunları mı seyrediyordu yani? Benim eksantriğe baktım, şimdi havaya bakıyordu. Sonra bana rağmen ilgi gösterip arılara daha yakından baktı. Arının sırtındaki benekte bir gariplik olmadığı sonucuna vardım; hatta muhtemelen boyaydı, çünkü biri beneği biraz yana kaymış olmak üzere başka iki arı daha vardı. Sonra başka bir tuhaf şey daha gördüm; mavi benekli bir arı. Ben seyrederken kırmızı iki noktacık kuzeybatıya doğru uçup gitti. Mavi kırmızı benekliyi ise

o keselerini doldururken dikkatlice izledim ve onun kuzeydoğuya doğru gittiğini gördüm.

Bir an düşündükten sonra ayağa kalktım ve koyunlarla kuzuların arasından geçip tepeye kadar yürüdüm. Aşağıdaki köyü ve nehri görünce nerede olduğumu hemen anlamıştım. Evim buranın üç kilometre kadar uzağında kalmıştı. Dikkatsizliğim karşısında başımı acı acı salladım, bu adamla onun kırmızı ve mavi benekli arılarını düşündüm ve gitmek üzere aşağı indim. Başını kaldırıp bana bakmıyınca arkasından konuştum.

Ona, “Başka bir kovan arıyorsanız mavi benekliler daha iyi bir fikir,” dedim. “Sadece kırmızıyla işaretledikleriniz muhtemelen Bay Warner’ın meyve bahçesinden... Mavi benekliler daha uzakta ama onlar büyük olasılıkla vahşi...”

Kitabı cebimden çıkardım, ona iyi günler dilemek için kafamı kaldırdığımda bana bakıyordu ve yüzündeki ifade karşısında ne diyeceğimi bilemedim. Yazarlar hep söylese de insanların ağzı nadiren açık kalırdı. Aslına bakılırsa adam bu hâliyle biraz balığa benziyordu ve sanki kafamın içinden bir kafa daha çıkmış gibi bana hayretler içinde bakıyordu. Yavaşça ayağa kalkarken ağzı kapansa da bön bön bakmaya devam etti.

“Ne dediniz?”

“Kusura bakmayın, işitme engelli misiniz?” Bu sefer sesimi biraz yükseltip daha yavaş konuştum. “Dedim ki, eğer yeni bir kovan bulmak istiyorsanız mavi beneklileri takip etmeniz lazım; çünkü kırmızılar büyük olasılıkla Tom Warner’a ait...”

“Ne işitme engelli biriyim ne de saf olduğum söylenebilir. Sadece merak ediyorum, neyle ilgilendiğimi nasıl anladınız?”

Sabırsızlanıp, “Bariz belli,” dedim ama aslında çoğu insanın böyle şeylerin hiç farkına varmadığının o yaşta bile bilincindeydim. “Cebinizdeki mendil boya lekesi olmuş, silmenize rağmen parmaklarınızda da izi kalmış. Arıları işaretlemenizin tek sebebi onları kovanlarına kadar takip etmek olabilir diye düşünüyorum. Yabakı toplamak istiyor-

sunuzdur ya da arılarla ilgileniyorsunuzdur ama bal toplama zamanı da değil. Üç ay önce alışılmadık bir soğuk yüzünden arıların çoğu öldü. Dolayısıyla tahminimce siz bunları kendi stokunuzu yenilemek için takip ediyorsunuz.”

Bana bakan yüz artık bir balığın suratına benzemiyordu. Bilakis, bir zamanlar gördüğüm esir düşmüş bir kartalın yüzünü andırıyordu; tüm haşmetiyle tünediği yerden kendinden hakir gördüğü bu yaratığa üst-ten bakan, onu gri gözlerinde buz gibi bir kibirle seyreden bir kartal.

Sahte bir hayretle, “Tanrım,” dedi, “düşünebiliyor!”

Arıları izlerken öfkem biraz yatışmıştı ama bu hakaret karşısında sinirim tekrar tepeme çıktı. Bu uzun boylu, cılız, sinir bozucu yaşlı adam kendisiyle hiçbir zoru olmayan bir yabancıya neden böyle sataşıyordu ki? Aslında biraz da benden uzun boylu olduğu için çenemi tekrar havaya kaldırdım ve cevaben ben de onunla alay ettim.

“Tanrım, birini ancak kafasına çarpılınca fark edebiliyor!” Üstüne bir de, “Ben de yaşlılar kibar olur sanıyordum!” diye de ekledim.

Laflarımın etkisini görmek için geri çekilmiştim. Fakat ona bakarken öncesinde duyduğum söylentileri ve uzun süren iyileşme sürecimde okuduklarımı hatırladım. En sonunda karşımdaki kişinin kim olduğunu çıkarınca şaşırdım.

Şunu belirtmem lazım; Dr. Watson’ın dalkavukluk hikâyelerinin büyük kısmının onun bayağı hayal gücünün ürünü olduğunu düşünmüştüm. Okurun da her zaman kendisi kadar yavaş olduğunu sanıyordu. Ne sinir bozucu! Yine de biyografi yazarının saçmalıklarının ardında gerçek bir dâhi, kendi neslinin en büyük dehalarından biri vardı; bir efsane.

Dehşete kapıldım; bir efsanenin karşısına geçmiş, ona hakaretler yağdırıyordum. Âdeta ağaca havlayan bir köpek gibiydim. Sindigimi belli etmemeye çalıştım ve kendimi en kötüsüne hazırladım.

Ama onun karşı atağa geçmek yerine anlayışlı bir şekilde gülümseğini ve sırt çantasını yerden almak için eğildiğini görünce hem şaşırdım hem de korktum. Çantasın içindeki boya kavanozlarının

şingirtılarını duydum. O ise doğruldu, ağarmış saçlarını örten demode kepinı düzeltti ve bana yorgun gözlerle baktı.

“Delikanlı, ben...”

“*Delikanlı!*”

İşte bu! Damarlarıma dolan öfke beni güçlendirdi. Evet, kıvrımlı değildim; evet, rahat ve bol erkek kıyafetleri giymiştim ama bu kadarı da fazlaydı. Korkumu ve efsaneyi bir kenara ittim; bu sefer köpek âdeta bir yetişkin gibi büyük bir kibirle saldıracaktı. Elime verdiği silahı keyifle kavradım ve ölümcül darbeyi indirmek için geri çekildim.

“Delikanlı mı?” diye tekrarladım. “Büyük dedektifin aklından geriye bu kadarı kaldıysa emekli olmanız isabet olmuş!”

Bu sözlerimin ardından büyük kepimi çıkardım ve uzun, sarışın örgülerim omuzlarıma döküldü.

Yüzünün şekilden şekle girdiğini görünce zaferimin ödülünü almıştım. Basit bir şaşkınlığın ardından suratına hazin bir yenilgi ifadesi yerleşti ve sonra belli ki tüm konuşulanları tekrar düşünürken beni şaşırttı. Yüzü rahatladı, ince dudakları hafifçe oynadı, gri gözlerinin etrafında beklenmedik kırışıklıklar belirdi ve en sonunda başını arkaya atıp müthiş bir kahkaha patlattı. Sherlock Holmes’un kahkahasını ilk kez duyuyordum ama o gururlu, çileli suratın elinde olmadan kahkahalara boğulduğunu görmek beni sonrasında da şaşırtacaktı. Daima hep kendine gülerdi ve bu sefer de öyle yapıyordu. Hazırlıksız yakalanmıştım.

Gözlerini, paltosunun cebinden başını uzatmış mendiliyle silince mavi boya sivri burnuna hafifçe bulaştı. Sonra bana baktı, sanki beni ilk kez görmüştü. Bir an sonra çiçekleri işaret etti.

“Demek arılar hakkında bilgi sahibisiniz?”

“Çok az,” diye itiraf ettim.

“Ama belli ki ilginizi çekiyorlar,” dedi.

“Hayır.”

Bu defa iki kaşı da havaya kalktı.

“Ne olur söyleyin, bu konuda neden bu kadar katı görüşlünüz?”

“Bildiğim kadarıyla akılsız yaratıklar; ağaçlara meyve bırakmaktan başka pek bir şey yaptıkları yok. Tüm iş dişilerde; erkeklerse... Pek bir şey yapmıyor. Ve en dişe dokunanları, yani kraliçe ise kovanın iyiliği için günlerini yumurta makinesi olarak geçirmeye mecbur...” Konuya ısınarak, “Ve dengi geldiğinde, yani başka bir kraliçe ortaya çıktığında ne oluyor?” diye devam ettim. “İkisi de -kovanın iyiliği için- ölümüne dövüşmek zorunda kalıyor. Arılar sıkı çalışıyor, bu doğru ama bir arının hayatı boyunca ürettiği bal tek bir tatlı kaşığı kadar değil mi? Her kovandan devamlı yüz binlerce saatlik arı işgücü çalışmıyor; sırf kızarmış ekmeğe sürülsün ve mum yapılsın diye. Ama onlar akıllı, kendine saygı duyan herhangi bir ırkın yapacağı gibi savaş ilan etmek ya da grev yapmak yerine buna katlanıyor. Bana kalırsa insan ırkına biraz fazla benziyorlar.”

Bay Holmes tiradım boyunca ayakta durmuş, mavi bir noktacığı izlemişti. Sözlerimi bitirince bir şey söylemedi ama ince, uzun işaret parmağını kaldırıp arının tüylü vücuduna ona hiç rahatsızlık vermeden hafifçe dokundu. Yükünü sırtlamış arı kuzeydoğuya, tahminimce oradaki koruya doğru uçup gidinceye dek, birkaç dakikalık bir sessizlik oldu.

Holmes arının gidişini seyretti ve kendi kendine, “Evet, *Homo sapiens* gibiler hakikaten. Onlarla belki de bu yüzden ilgileniyorum,” diye mırıldandı.

“Siz insanları ne kadar zeki buluyorsunuz bilmiyorum ama ben bu *Homo sapiens*, yani akıllı insan tanımını fazlasıyla iyimser buluyorum.”

Artık bildiğim konulardan, kendi görüşlerimden konuşuyordum; çok sevdiğim bu konulardan aylardır hiç bahsedememiştim. Bu fikirlerin tatsız bir ergene ait olması durumu kolaylaştırmıyordu. Holmes bana karşılık verince sevindim.

“Genel olarak insanları mı, yoksa sadece erkekleri mi?” diye sordu.

Bunu öyle ciddi sormuştu ki benimle içten içe alay ettiğinden şüphelendim. Ama en azından ona bunu fazla belli etmemesi gerektiğini öğretmiştim.

“Oh, hayır! Ben feministim ama erkek düşmanı değilim. Genel olarak insan sevmeyen biriyim, sanırım biraz sizin gibi efendim... Ama sizden farklı olarak ben kadınların çok daha mantıklı olduğunu düşünüyorum.”

Holmes deminki kadar abartılı olmasa da tekrar gülünce ben de bu sefer zaten onu güldürmeye çalıştığımı fark ettim.

İkinci kelimenin hafifçe üstüne basarak, “Küçük kız,” dedi, “beni bir günde iki kez güldürdünüz. Kimse epeydir böyle bir şey yapamamıştı. Şayet benimle evime kadar gelerseniz, ben de size karşılık olarak en azından bir fincan çay ikram etmek isterim.”

“Çok sevinirim Bay Holmes.”

“Ah, şimdi avantaj sizde! Siz adımı biliyorsunuz ama burada sizi benimle tanıştirmasını isteyebileceğim kimse yok ne yazık ki.”

İssiz bir tepede iki kılıksız olduğumuz düşünüldüğünde böyle resmî konuşması biraz gülünç kalıyordu.

“Adım Mary Russell.”

Elimi uzattım; o da elimi kendi cılız, kurumuş eliyle tuttu. Barış anlaşması imzalıyormuş gibi tokalaştık ama bir manada sanırım imzalıyorduk da...

İlk kez, “Mary...” dedi. Adımı İrlanda aksanıyla, ilk heceyi uzatarak söylemişti. “Sizin gibi uysal bir kıza çok uygun bir isim...”

“Bence bana Bakire Meryem’in değil, Magdalalı Meryem’in adını vermişler.”

“Ah, şimdi anlaşıldı! Artık gidelim mi Bayan Russell? Yardımcım bize yiyecek bir şeyler hazırlar.”

Güzel bir yürüyüşü; tepeden aşağı altı kilometre kadar yürüdük. Arıcılıktan yola çıkıp pek çok konudan bahsettik. Bir tepeden geçerken, kovanların yönetimini Marksavayelist hükümet teorilerine benzettiğini

anlatırken elini kolunu fazla sallayınca inekler kaçıştı. Kovanların terk edilmesini ve savaşın ekonomik sebeplerini karşılaştırdığı teorisini Almanların Fransa'yı istilasından ve İngilizlerin ilkel vatanseverliğinden örnekler vererek anlatmak için bir nehrin ortasında durdu. Bir tepenin doruğuna geldiğimizde o da söylevinin zirvesine ulaştı ve sonra öyle hızla aşağı indi ki sanki bir kuş gibi havalanacak sandım.

Durup bana bakındı, yürüyüşümü inceleyince kendisinin ne yürüyüşüne ne konuşmasına yetiştirebildiğimi fark etti ve biraz sakinledi. Arıcılık konusunda epey şey biliyordu ve bu konuda *Arıcılık Kültürü Uygulamalı El Kitabı* adında bir kitap bile yazmıştı. Kitabın epey ilgi gördüğünü gururla belirtti—Bu noktada bu adamın merhume kraliçenin şövalyelik teklifini kibarca reddettiğini hatırladım. Kitabın özellikle de kendisinin “Kraliyet Ortamları” adını verdiği güruhça epey tutulması, provokatif alt başlığını oluşturmuştu: *Kraliçenin Ayırıştırılması Üzerine Birtakım Gözlemlerle Birlikte*.

Güneşin altında yürüyorduk, konuşuyordu ve onun kimi zaman anlaşılmaz olsa da çoğunlukla huzur veren konuşması sırasında içimdeki sert ve gergin bir şeyin biraz rahatladığını hissediyordum. Ve öldüğünü sandığım bir dürtü hayata doğru ürkek ilk adımlarını attı. Kır evine geldiğimizde birbirimizi sanki bir ömür tanıyorduk.

İçimde daha acil kıpırtılar da yeşermeye başlamıştı ve giderek daha da ısrarcı davranıyorlardı. Geçtiğimiz aylarda kendime açlığa aldırış etmemeyi öğretmişim fakat sabahtan beri tüm günü açık havada sadece bir sandviçle geçirmiş sağlıklı, genç bir insan yemekten başka bir şey düşünmekte zorlanır. Çayın yanında yiyecek bir şeyler de çıkarsınlar diye dua ediyor ve şayet çıkarmazlarsa böyle bir talebi nasıl dile getirebileceğimi düşünüyordum ki o sırada evine vardık. Evin kâhyası kapıda belirince yemeği bir an için unuttum. Karşımda Dr. Watson hikâyelerinde en hafife alındığını düşündüğüm karakter; cefakâr Bayan Hudson duruyordu. Bu da Dr. Watson'ın ne kör bir adam olduğuna, sapla samanı ayıramadığına örnektir.

Sevgili Bayan Hudson bana iyi bir arkadaş olacaktı. O ilk karşılaşmamızda -her zaman olduğu gibi- ağırbaşlıydı. İşverenin göremediği

şeyi, yani çok aç olduğunu ânında fark etti ve kilerini büyük bir iştahla boşaltmaya koyuldu. O ardı ardına ekmek, peynir, turşu ve kek tabaklarıyla gelirken Bay Holmes ona itiraz etse de, ben her geleni mideme indirirken beni dikkatlice izledi. Teyzem gibi iştahıma dair bir yorumda bulunup beni utandırmadığı için ona minnettardım. Hatta o da benimle birlikte yiyormuş gibi gözükebilmek için epey uğraş verdi.

Elimde üçüncü fincan çayımın arkama yaslandığımda haftalardır olmadığım kadar mutluydum. Holmes'un tavırları saygılıydı ve Bayan Hudson ise sofrayı kaldırırken hâinden gayet memnun görünüyordu.

Ona, “Çok teşekkür ederim madam,” dedim.

Bayan Hudson, Bay Holmes'a hiç bakmadan, “Yemeklerimin beğenildiğini görmek hoşuma gidiyor,” diye cevap verdi. “Dr. Watson gelmedikçe böyle sofralar hazırlama fırsatım olmuyor.” Karşımda oturan ve ceketinin cebinden piposunu çıkaran adamı başıyla işaret ederek, “Kuş kadar yiyor, neredeyse açlıktan ölecek,” dedi. “Yemeklerimi hiç beğenmez, hiç!”

Holmes eski bir tartışmaya devam eder gibi, “Bayan Hudson ben her zamanki gibi yiyorum; on kişilik yemek pişiren sizsiniz,” dedi.

Bayan Hudson, “Kuş kadar,” diye tekrarladı. “Ama bugün bir şeyler yediniz, sevindim. Eğer bitirdiyseniz, Will gitmeden önce sizinle çitler hakkında görüşmek istiyordu.”

“Çitler hiç umurumda değil!” diye söylendi. “Ona çalı çitlere, duvarlara ve diğer her şeye benim yerime baksın diye bir tomar para ödüyorum.”

Bayan Hudson tekrar, “Görüşmek istiyor,” dedi. Onun hakkında söylediklerini ciddiyetle tekrar ederek geldiğini fark ettim.

“Of, aman! Londra'dan neden taşındım ki? Kovanlarımı bölüştürmeli ve Baker Sokağı'nda kalmalıydım. Siz kitaplara göz atabilirsiniz Bayan Russell. Ben hemen dönerim.”

O tütünle kibritlerini alıp dışarı çıkınca Bayan Hudson arkasından göz devirip mutfığa geçti, ben ise sessiz odada yalnız kaldım.

Sherlock Holmes'un evi, taş duvarları ve kırmızı kiremitli çatısıyla tipik bir Sussex kulübesiydi. Giriş katındaki salon bir zamanlar iki ayrı odayken şimdi geniş, tek bir odaya dönüştürülmüştü. Bir ucunda kocaman bir taş şömine ve tepede koyu renkli kirişler vardı. Meşe parkeler mutfak kapısından geçince yerlerini taşa bırakıyor ve evin güneyindeki fazlasıyla büyük pencerelerden deniz görünüyordu. Şöminenin karşısına bir kanepa, iki berjer ve eski bir hasır sandalye sıralanmıştı; -benim oturduğum- güneye bakan, güneşli cumba pencerenin önünde ise yuvarlak masayla dört sandalye duruyordu. Batıya bakan kurşun, karo bölmeli pencerenin önünde de üzeri kâğıtlarla ve bir sürü eşyayla dolu bir çalışma masası vardı. Çok amaçlı bir oda... Duvarlarsa kitaplar ve büfelerle çevrilmişti.

O gün kitaplarından ziyade ev sahibimle ilgiliydim. Kitapların isimlerine merakla bakarken -*Borneo'nun Kan Parazitleri*, *Goethe'nin Fikirleri* ve *On Sekizinci Yüzyıl İtalya'sında Aşk Cinayetleri*'nin arasında duruyordu- aklımda kitapları ödünç istemekten çok o vardı. Odada tur atıp (hâlâ şöminenin yanındaki Pers çarığının içinde duran tütünü görünce gülümsedim; bir sehpa üzerinde İSPANYOL LİMONLARI yazan küçük bir kasa duruyordu ve kasanın içinde parçalarına ayrılmış, bir sürü tabanca vardı. Başka bir sehpanın üzerine birbirine çok benzeyen üç cep saati büyük bir özenle sıralanmış; saatlerin zincirleri ve köstekleri paralel dizilmişti. Ayrıca büyük bir büyüteç, bir kumpas ve bir yanı desenlerle kaplanmış bir bloknot vardı) çalışma masasının önünde durdum.

Düzgün el yazısına ancak şöyle bir göz atabilmişim ki kapıdan sesi duyulunca şaşırdım.

"Dışarıda oturalım mı?"

Elimdeki kâğıdı hemen bıraktım. Kâğıtta yedi sıva formülü ve bunların farklı tip topraklarda lastik izini ne derece belli ettiği üzerine bir şeyler yazıyordu. Bahçeye çıkmanın iyi bir fikir olduğunu söyledim. Fincanlarımızı aldık ama onun peşinden büyük, camlı kapılardan bahçeye çıkarken gözüme odanın güney duvarındaki garip bir nesne takıldı; bu sadece on santim genişliğinde, bir metrelik bir kutuya

benziyordu. Yarım metre kadar odanın ortasına geliyordu. Yekpare tahta gibi görünüyordu ama durup da inceleyince iki tarafının da sürme panel olduğunu gördüm.

“Gözlem kovanım,” dedi Bay Holmes.

Şaşkınlıkla, “Arılar mı?” dedim. “Evin içinde?”

Bana bir cevap vermek yerine yanımdan geçti ve yan panellerden birini çekti. Bunun üzerine önü cam kaplı, ince arı kovanı ortaya çıktı. Kovanın önünde büyülenmiş gibi diz çöktüm. Peteğin ortası kalın ve düzgündü, kenarları ise o kadar düzgün sayılmazdı. Petek yoğun bir turuncu ve siyah örtüyle kaplanmıştı. Arılar etrafta amaçsızca dola-nıyormuş gibi görünse de tüm petek enerjiyle titriyordu.

Yakından bakıp onların bana amaçsız gibi görünen hareketlerini anla-maya çalıştım. Aşağıda bir boru vardı; polen yüklü arılar buradan içeri giriyor, yükünü boşaltan arılar da yine buradan çıkıyordu. Tepede ise buğulanmış, daha küçük bir boru yer alıyordu; bunun havalandırma amaçlı olduğunu düşündüm.

“Kraliçeyi görüyor musun?” diye sordu Bay Holmes.

“Burada mı ki? Bakalım bulabilecek miyim.”

Kraliçenin kovanın en iri arısı olduğunu ve nereye giderse gitsin ona yaltaklananların peşinden ayrılmayacaklarını biliyordum ama yine de iki yüz kadar kıızıyla oğlunun arasında onu bulabilmem epey vakit alınca utandım. Sonunda bulduğumda neden daha önce göremediği-mi anlayamadım. Diğerlerinin iki katıydı, bir amacı vardı ve kovan arkadaşlarıyla aynı ırka ait değilmiş gibi görünüyordu. Korucularına birkaç soru sordum; ışıktan rahatsız oluyorlar mıydı, büyük kovanlar-da olduğu gibi bu kovanın da nüfusu belli miydi? Holmes sonra canlı tablonun üzerini örttü ve dışarı çıktık. Arıların ilgimi çekmediğini sonradan hatırladım.

Dışarıda yerler taşla kaplanmıştı ve burası rüzgârdan; mutfak duvarı-nın oradan başlayan cam bir serayla ve üzerini yeşillikler sarmış eski bir taş duvarla korunuyordu. Teras epey ısınmıştı. Holmes kocaman bir huş ağacının gölgesindeki son derece rahat görünen iki tahta

koltuğunun yanına gidince rahatladım. Aşağıımızdaki küçük meyve bahçesinin üzerinden Manş Denizi'ne bakan koltuğa yerleştim. Ağaçların arasında düzgünce dizilmiş kovanlar vardı ve arılar kenarlardaki erken açmış çiçekler üzerinde çalışıyordu. Bir kuş şakıdı. Duvarın diğer tarafından belli belirsiz iki adamın sesi işitildi. Mutfaktan bulışıkların şingirtısı duyuldu. Ufukta küçük bir balıkçı teknesi belirdi ve bizden tarafa yavaş yavaş yaklaşımaya başladı.

Dikkatimi çevremden uzaklaştırıp bir misafir olarak sohbet etmem gerektiğini fark edince toparlandım. Soğuk çayımı koltuğun kolçağından aldım ve ev sahibime döndüm.

Bahçeyi işaret ederek, “Burayla siz mi ilgileniyorsunuz?” diye sordum.

Alaycı bir ifadeyle gülümsedi ama sesimdeki şüpheyi mi, yoksa beni sessizliği bozmaya iten sosyal dürtüyü mi güldüğünü anlayamadım.

“Hayır, Bayan Hudson ve eskiden malikânenin başbahçıvanlığını yapan yaşlı Will Thompson ortaklaşa ilgileniyor. Buraya ilk geldiğimde bahçıvanlığa merak sardım ama işim yüzünden bazen günlerce başka bir şeyle ilgilenemiyordum. Çiçekleri pek çok kez susuzluktan kurumuş ya da etraflarını yaban otları sarmış hâlde buldum. Fakat Bayan Hudson bu işlerden keyif alıyor; hem böylece pişirdiklerini yemem için beni sıkıştırmak yerine kendine başka bir iş de buluyor. Burası oturup düşünmek için güzel bir yer... Ayrıca arılarımı da besliyor—çiçeklerin çoğu üretecekleri bala göre seçildi.”

“Çok güzel bir yermiş. Bana çocukluğumuzdaki bahçemizi hatırlattı.”

“Bana kendinizden bahsetsenize Bayan Russell.”

Ona her zamanki tepkimi verdim; önce itiraz edip sonra gönülsüz, kısa otobiyografimi anlattım ama beni kibar bir dikkatsizlikle dinlediğini fark edince durdum ve ona gülümseyerek baktım.

“Asıl siz bana beni anlatsanız ya Bay Holmes?”

“İşte zorlu bir görev demek!”

Gözleri ilgiyle aydınlandı.

“Aynen öyle!”

“Pekâlâ ama iki şartla. Öncelikle kafam yavaş çalışırsa eskimiş ve çok kullanılmış beynimin kusuruna bakmayın, çünkü bu bir alışkanlığa dönuştü ve devamlı kullanılmayınca paslandı. Burada Bayan Hudson ve Will’le gündelik yaşam insanın zekâsını köreltiyor.”

“Kafanızı yeterince kullanamadığınıza pek inanmasam da şartınızı kabul ediyorum. Diğer nedir?”

“Ben bitirince siz de aynısını bana yapacaksınız.”

“Oh tamam! Denerim, gerçi siz benimle dalga geçersiniz.”

Kim bilir belki de sivri dilinden kurtuluş yoktu.

“Güzel!” Cılız, kurumuş ellerini ovuşturdu ve üzerime aniden bir böcekbilimcinin keskin bakışları dikildi. “Karşımda adını babaannesinden almış Mary Russell duruyor.”

Bir an şaşırdım; sonra uzandım ve bluzumun düğmeleri arasından başını uzatmış, üzerinde “MMR” yazan antika kolye ucuna dokundum. Onu başımı sallayarak onayladım.

“Kendisi, bir bakalım, on altı yaşında mı? Galiba on beş... Evet, on beş yaşında ve bu kadar genç olmasına ve okula gitmemesine rağmen üniversite giriş sınavlarını geçmek istiyor.”

Cebimdeki kitaba dokundum ve başımı salladım.

“Belli ki solak. Ya annesi ya babası Yahudi’ymiş—sanırım annesi... Evet, kesinlikle annesi—ayrıca İbranice okuyup yazabiliyor. Şu sıralar Amerikalı babasından on santim daha kısa—bu onun takımı mıydı?” dedi ve ardından, “Şu âna dek doğru mu?” diye sordu kendinden memnun bir ifadeyle.

Aklıma takılmıştı.

“İbranice mi?” diye sordum.

“Parmakların sadece sağdan sola yazarken böyle mürekkep lekesi olabilir.”

“Tabii ya!” Sol baş parmağımın tırnağındaki lekeler baktım. “Çok etkileyici!”

Aldırış etmedi.

“Basit oyunlar... Ama aksanlar ilgi çekici...”

Beni tekrar süzdü ve sonra dirseklerini koltuğun kolçağına dayayıp arkasına yaslandı. Parmak uçlarını birleştirdi, onları bir an için dudaklarına götürdü, gözlerini kapadı ve tekrar konuşmaya başladı.

“Aksanlar... Kısa süre önce babasının Amerika’nın batısındaki, muhtemelen Kuzey Kaliforniya’daki evinden gelmiş. Annesi bir nesil evelden Doğu Londra Yahudilerinden ve Bayan Russell da Londra’nın güneybatısında büyümüş. Dediğim gibi Kaliforniya’ya, dur bakalım, iki sene önce taşınmış. Lütfen ‘şehit’ de.” Dedim. “Evet, iki sene olmuş. O zamanla Aralık arasında bir ara hem annesi hem de babası ölmüş. Büyük olasılıkla geçen Eylül ya da Ekim ayında, Bayan Russell’ın da bulunduğu bir trafik kazasında... Bu kaza sonucunda boğazında, kafa derisinde ve sağ elinde yara izi kalmış. O elinde aynı zamanda kalıcı bir zayıflık ve sol dizinde de hafif bir tutukluk var.”

Oyunun eğlencesi bir anda kaçırılmıştı. Kalbim hızlı hızlı atarken orada öylece oturmuş, onun serinkanlılıkla dile getirdiği tatsız sözleri dinliyordum.

“İyileştikten sonra annesinin ailesinin evine; onu ihtiyacından az besleyen, eli sıkı ve anlayışsız bir akrabasının yanına gönderilmiş. Son olarak,” diye ekledi, “tahminî konuştuğumu itiraf ediyorum ama boylu poslu vücudunun neden bu kadar zayıf olduğunu ve bir yabancıнын masasında başka şartlar altında terbiyesinin asla izin vermeyeceği kadar yemek yemesini başka türlü açıklayamıyorum. Başka bir açıklamaya hazırım.” Sonra gözlerini açtı ve suratıma baktı. “Oh, eyvah!” Sesinde hem anlayışlı hem de rahatsız olmuş gibi bir tını vardı. “Bu konuda çok uyarıldım. Rahatsızlık verdimsem özür dilerim.”

Başımı salladım ve fincanımda kalmış soğuk çaydan bir yudum aldım. Boğazımdaki düğümle konuşabilmem zordu.

Bay Holmes ayağa kalkıp eve girdi. Yardımcısıyla bir şeyler konuştuklarını duydum, sonra elinde iki zarif bardak ve bir şişe açık renkli şarapla geri geldi. Şarabı bardaklara boşalttıktan sonra bardaklardan birini bana verdi, bunun -tabii ki kendi- bal şarabı olduğunu söyledi. Oturdu ve ikimiz de aromalı içkiden birer yudum aldık. Boğazımdaki düğüm birkaç dakika sonra açıldığında kuşların seslerini tekrar duymuştum. Derin bir nefes alıp ona baktım.

“İki yüzyıl önce sizi yakarlardı.”

Alaycı olmaya çalışıyordum ama bunda pek de başarılı değildim.

“Bunu daha önce de söyleyenler oldu,” dedi, “ama kazan başında cadılık yapmak hiç de bana göre değil.”

“Aslına bakarsanız, Levililer kitabına göre ruhlarla konuşan birini -*iob*’ları, yani ölülerle konuşanları ya da medyumları- yakmak değil; taşlamak lazım. Aynısı *yidoñi*’ler için de geçerli; bu kelime ‘bilmek’ fiilinden türemiştir ve İsrail’in Tanrısı’nın lütfu dışında bilgi ve güce sahip olanları, yani büyücülerini kapsar.”

Beni trende kendi kendine konuşan bir yabancı ya da anlaşılmaz ve başkalarına bıkkınlık veren tutkuların peşinde koşan bir tanıdık mıyım gibi süzdüğünü fark edince sustum. Cadı lafı geçince ezberden otomatik bir tepki vermiştim. Hafifçe gülümsedim. O da boğazını temizledi.

“Bitireyim mi?” diye sordu.

Kaygılanarak, “Nasıl isterseniz,” dedim.

“Bu genç kızın annesiyle babasının durumu iyiymiş ve kızlarına, zehir gibi zekâsına ilaveten, bu pinti akrabanın onu dize getirmesini imkânsız kılan epey bir şeyler kalmış. Böyleyken kırlarda şaperonsuz gezip eve saatlerce gitmeyebiliyor.”

Sözlerinin sonuna yaklaşıyor gibiydi, dolayısıyla ben de aklımda kendi diyeceklerimi topladım.

“Haklısınız Bay Holmes. Epey bir şeyler kaldı ve teyzeme göre genç bir kadın benim gibi davranmamalı. Kilerin anahtarı onda olduğundan ve beni yemekle boyun eğdirmeye çalıştığından, genelde istediğim kadar yiyemiyorum. Ama söylediklerinizde iki küçük yanlış var.”

“Oh, öyle mi?”

“Öncelikle, Sussex’e teyzemle yaşamaya gelmedim. Ev ve çiftlik anneme aitti. Küçüklüğümde -hayatımın en mutlu zamanları- yazları burada geçirirdik ve İngiltere’ye geri gönderildiğimde burada yaşamamızı şart koşarak onu velim olarak kabul ettim. Evi yoktu, dolayısıyla istemese de razı geldi. Para işlerine altı sene daha o bakacak olsa da, açıkçası ben onunla yaşamıyorum, *o benimle* yaşıyor.” Başka biri sesimdeki nefreti fark etmeyebilirdi ama o etti. Hayatımı daha fazla açığa vurmaktan, konuyu çabucak değiştirdim. “İkincisi, eve hava kararmadan varmak için ne zaman kalkmam gerektiğini hesapladım; dolayısıyla saatin geçliğini tutturamadınız. Birazdan gitmem lazım, çünkü hava iki saate kararacak ve evim tanıştığımız yerin beş kilometre kuzeyinde...”

Sakince, “Bayan Russell anlaşmamızın size ait kısmını yerine getirmek için acele etmeyin,” deyip konuyu dağıttı. “Komşularımdan biri otomobil sevdasını tatmin etmek için ‘taksicilik’ dediği bir iş yapıyor. Bayan Hudson sizi eve götürmesi için onunla konuşmaya gitti. Komşum sizi sevgili teyzenize kavuşturmak için gelene dek bir saat on beş dakika daha oturabilirsiniz.”

Gözlerimi kaçırdım, bozulmuştum.

“Bay Holmes ne yazık ki böyle lüks harcamaları karşılayabilecek kadar harçlık almıyorum. Hatta bu haftaki harçlığımı çoktan Vergilius’a harcadım.”

“Bayan Russell hatırı sayılır miktarda gelirim var ama pek harcayacak yerim yok. Lütfen izin verin, ben ödeyeyim.”

“Hayır, böyle bir şey yapamam.”

Suratıma bakınca pes etti.

“Pekâlâ, o hâlde anlaşmayı teklif ediyorum. Bunu ve bunun gibi harcamaları ben borç olarak ödeyeyim. İleride elinize geçecek meblağın tüm bunları karşılamaya yeteceğini düşünüyorum, doğru muyum?”

“Oh, evet!” Avukatın ofisinde teyzemin gözlerinin hırstan nasıl çıldırdığını hatırlayınca kankaya bastım. “Sonun olmaz.”

Bana dikkatlice baktı, çekinir gibi bir hâli vardı ve sonra sözlerini tartarak konuşmaya başladı.

“Bayan Russell kusuruma bakmayın ama ben insan doğasına pek prim vermem. Sormamın sakıncası yoksa, vasiyetinizde...”

Hayatın temellerini iyi bilen bir akıl okuyucu... Acı acı gülümsedim.

“Ölümümde teyzem sadece her yıl cüzi bir miktar alacak. Şimdi aldığından pek de fazla değil.”

Rahatlamış gibiydi.

“Anladım. Şimdi, borç konusuna dönersek... Bu ayakkabılarla eve kadar yürürseniz ayaklarınız acır. En azından bugünlük taksiye binin. Eğer isterseniz size faiz bile uygulayabilirim.”

Şu son alaycı teklifinde garip bir hava vardı; kendine hâkim olamayan biri buna itiraz edebilirdi. Akşam yaklaşırken sessiz bahçede oturmaya devam edip birbirimizi inceledik ve onun, bu geveze köpeğin, enteresan bir arkadaş olduğunu düşündüğünü fark ettim. Yüzünde gördüğüm şey şefkat başlangıcı bile olabilirdi; onun gibi çevik zekâlı birini bulduğum için ne kadar sevindiğimi Tanrı biliyor. Garip bir ikiliydik. İkisi de zekâsı yüzünden en azımliler dışında herkesi kendinden kaçırmış; gözlüklü, sırık gibi bir kız ve uzun boylu, alaycı bir münzevi... O eve sık sık geleceğimi anlamıştım. Dolaylı yoldan sorduğu arkadaşlık teklifini bu yüzden kabul ettim.

“Günde üç dört saat yol yapmak başka şeylere zaman bırakmaz. Borç teklifinizi kabul ediyorum. Çeteleyi Bayan Hudson tutsun mu?”

“Sayılarla arası çok iyidir, bu konuda bana benzemez. Gel, şarabımdan bir kadeh daha iç ve Sherlock Holmes’a kendisini anlat.”

“Sizin söyleyecekleriniz bitti mi?”

“Ayakkabılar ve gece loş ışıktaki kitap okumak gibi bariz olanlar dışında kötü birkaç huyun daha var. Ayrıca baban sigara içiyormuş ve çoğu Amerikalı gibi kıyafetlerinin modaya uygun olmasını kaliteye yegliyiormuş ama şimdilik bu kadar. Sıra sende. Ama söyleyeyim;

şahsi fikirlerini dinlemek istiyorum, coşkulu arkadaşım Watson'dan öğrendiklerini değil.”

“Onun isabetli gözlemlerine girmemeye çalışacağım,” dedim, “ama hikâyeleri biyografinizi yazmak için kullanmanın iki uçlu kılıç gibi olup olmadığını da düşünmeden edemiyorum. İllüstrasyonlar kesinlikle aldatıcı, sizi çok daha yaşlı gösteriyorlar. Yaş tahmin etmede iyi değilimdir ama sanki elliden büyük değilsiniz, değil mi? Oh, kusura bakmayın! Kimi yaşından bahsetmeyi sevmez.”

“Elli dört yaşındayım. Conan Doyle ve onun *The Strand*'deki yarakçıları beni yaşımı büyülterek daha saygın yapacaklarını düşündü. Gençlik ne hayatta ne de hikâyelerde güven verici bulunuyor; bunu ne yazık ki Baker Sokağı'na yerleştiğimde anladım. Daha yirmi bir yaşında bile değildim ve başta davaları nadiren çözüyordum. Hazır aklıma gelmişken, umarım tahmincilik işini alışkanlık hâline getirmezsin. Tahmin yürütmek miskinliğin getirdiği bir zayıflıktır ve asla sezgiyle karıştırılmamalıdır.”

“Bunu unutmayacağım,” dedim ve odada gördüklerimi düşünerek, şarabımdan bir yudum almak için bardağıma uzandım. Kelimelerimi özenle seçmeye çalışıyordum. “Her şeyden önce... Kısmen varlıklı bir aileden geliyorsunuz, gerçi anneniz ve babanızla çok da mutlu bir ilişkiniz olmamış. Bugün bile onları düşünüyor ve geçmişinizin o kısmının üstesinden gelmeye çalışıyorsunuz.” Tek kaşını kaldırıncı açıkladım. “Ailenizin eski fotoğrafını duvara açıkça asıp onları unutmak yerine işte bu yüzden koltuğunuzun yakınındaki rafa, kitapların arasında gözden uzak bir yere koymuşsunuz.”

Ah, yüzüne yayılan beğeniye görmek ve, “Çok güzel, kesinlikle çok güzel,” dediğini duymak ne tatlıydı! Sanki evime gelmişim.

“Dr. Watson'a çocukluğunuzdan asla bahsetmemeniz de bunu açıklıyor; ki kendisi tamamen normal bir geçmişe sahip olduğundan, doğuştan yetenekli bir zekânın kendisine has sıkıntılarını anlamakta hiç şüphesiz zorlanırdı. Fakat bu, onun kelimelerini kullanmak oluyor; dolayısıyla sayılmaz. Fazla detaya girmeden, bunun sizin kadınlarla arınıza mesafe koyma kararınızı etkilediğini söylemek istiyorum; çün-

kü sizin gibi birinin bir kadınla hayatlarınızın her alanını etkileyecek bir ilişkiye girmesinin imkânsız olacağını düşünüyorum. Oysa Dr. Watson’la eşit olmayan ve biraz da garip ortaklığınız böyle değildi.”

Yüzündeki ifadenin tarifi yoktu; âdeta hem eğleniyor, hem de kendini hakarete uğramış hissediyordu. Sanki biraz da öfkeli ve bıkkındı. Tüm bunlar yerini en sonunda meraklı bir ifadeye bıraktı. O da benim canımı yaktığı için kendimi çok daha iyi hissederek devam ettim.

“Fakat, dediğim gibi, aslında özel hayatınıza girmek istemiyorum. Geçmiş sadece şimdiyi açıklamak için gerekliydi. Siz buraya kıt zekâlılardan, sizi asla anlayamayacak insanlardan kaçmak istediğiniz için gelmişsiniz. On iki sene önce arıların kusursuzluğunu ve dayanışmasını incelemek ve dedektiflik başyapıtınız üzerinde çalışmak için fazlasıyla erken bir zamanda emekli oldunuz. Çalışma masanızın yanındaki kitaplıkta şimdiye dek yedi cildi bitirdiğinizi gördüm, tamamlanmış kitapların altındaki içi not dolu kutulara bakılırsa belli ki en azından bir o kadar daha yazacaksınız.”

Başını sallayıp bize biraz daha şarap koydu. Şişe neredeyse bitmişti.

“Ama Dr. Watson’ın gözlemleri dışında bana çok az şey kaldı. Mesela kimya deneylerinizden vazgeçmediğinizi tahmin ediyorum, manşetlerinizin hâlimden son zamanlarda epey aktif olduğunuz anlaşıyor—o asit yanıkları çok taze, yıkanınca geçmemiş. Artık sigara içmediğiniz parmaklarınızdan anlaşıyor, gerçi yine de sık sık pipo içiyorsunuz ve parmak uçlarındaki nasırlara bakılırsa keman çalmaya tekrar başladınız. Mali işleri ve bahçeyi umursamadığınız gibi, arı sokmalarını önemsemediğiniz de anlaşıyor; çünkü cildinizde hem eski hem yeni izler var ve esnekliğiniz arı sokmalarının romatizmaya iyi geldiği teorisini haklı çıkarır gibi... Yoksa kireçlenme miydi?”

“Romatizma.”

“Ayrıca bence eski hayatınızdan tamamen vazgeçmemişsiniz ya da o sizden vazgeçmemiş diyeyim. Çenenizde hafif solgunca bir yer var, demek ki geçen yaz bir ara keçi sakalı bırakmış ama sonra tıraş etmişsiniz. Henüz o beyazlığı tamamen kapatacak kadar güneş çıkmadı.

Normalde sakal bırakmadığınız ve bence zaten size yakışmayacağı için, bunu aylarca başka bir kılığa girdiğinizde kimliğinizi gizlemek adına yaptığınızı düşünüyorum. Herhâlde savaşa bir ilgisi vardı. Belki de Kayser'in peşindeydiniz.”

Yüzü ifadesizdi, epeyce bir süre beni süzdü. Gülümsememek için kendimi zor tuttum. En sonunda konuştu.

“Bunu kendim istedim ama, öyle değil mi? Dr. Sigmund Freud’un çalışmalarını biliyor musun?”

“Evet, gerçi bir sonraki jenerasyonun çalışmalarını daha faydalı buluyorum. Freud alışılmadık davranışlara fazlasıyla takık... Sizin işinizde faydalı olabilir ama başkaları için genel olarak o kadar yararlı değil.”

Çiçek tarhında aniden bir kıpırtı oldu. İki sarman kedi çiçeklerin arasından fırlayıp bahçede koştu ve bahçe duvarının arasından geçip gözden kayboldu. Holmes onları bakışlarıyla takip etti, sonra gözlerini kısarak batan güneşe baktı.

“Yirmi sene önce olsaydı,” diye mırıldandı. “Hatta belki de on... Ama burada? Şimdi?” Başını salladı ve yine bana baktı. “Üniversitede ne okuyacaksınız?”

Gülümsedim. Elimde değildi; ne tepki vereceğini biliyordum, şaşıracaklarını tahmin ederek tebessüm ettim.

“Teoloji.”

Tahmin ettiğim kadar abartılı bir tepki verdi ama bunun böyle olacağından zaten emindim. Alacakaranlıkta falezlere doğru yürüdük ve o bunu düşünürken ben denize baktım. Döndüğümüzde bunun diğer seçeneklerden daha kötü olmadığına karar vermişti; gerçi vakit kaybı olduğunu düşünüyordu ve bunu söyledi. Bense bir şey demedim.

Kısa bir süre sonra otomobil geldi ve Bayan Hudson taksinin parasını ödedi. Holmes ona anlaşılmamızdan bahsedince Bayan Hudson güldü ve bunları not edeceğine dair söz verdi.

Holmes, “Bu gece bitirmem gereken bir deney var, kusuruma bakma,” dedi.

Buraya daha önce hiç gelmesem de onun vedalaşmaktan hoşlanmadığını biliyordum. Elimi uzattım ama daha önce yaptığı gibi elimi sıkarak yerine kaldırıp da dudaklarına götürdüğünde az daha geri çekecektim. Elimi tuttu, soğuk dudaklarını hafifçe değdirdi ve sonra beni bıraktı.

“Lütfen ne zaman istersen gel. Telefonumuz da var. Ama numarayı Bayan Hudson’dan iste, gerçi santraldeki kadınlar bazen bilmiyormuş gibi yapıp beni korumaya kalkışıyor ama Bayan Hudson’a telefon bağlıyorlar.”

Ardından başını sallayarak selam verdi ve gitmek için döndü ama onu durdurdum.

Hafifçe kızarak, “Bay Holmes,” dedim, “size bir soru sorabilir miyim?”

“Elbette Bayan Russell.”

Birden, “*Korku Vadisi* nasıl bitiyor?” deyiverdim.

“Ne?”

Şaşırmıştı.

“*Korku Vadisi. Strand*’de yayınlanıyor. Bu serilerden nefret ediyorum, gerçi gelecek ay bitiyor ama sonunda ne olduğunu siz söyleyebilir misiniz acaba diye düşündüm.”

“Bu Watson’ın hikâyelerinden biri, değil mi?”

“Tabii ki! Birlstone, Scowlers, John McMurdo, Profesör Moriarty ve...”

“Evet, davayı hatırlıyorum ama Conan Doyle’un mahlasları bu kadar severken Watson’la bana neden isim takmadığını hep merak ederim.”

“Peki nasıl bitiyor?”

“Hiçbir fikrim yok. Watson’a sorman lazım.”

Hayretle, “Ama davanın nasıl sonlandığını mutlaka biliyorsunuzdur!” dedim.

“Biliyorum, evet. Ama Watson’ın bunu nasıl anlattığını tahmin edemiyorum; gerçi eminim epey kan, tutku ve gizli anlaşmalar vardır. Oh bir de bir aşk meşk işi... Ben gerçekleri ortaya çıkarırım Bayan Russell, Watson ise değiştirir. İyi günler.”

Böyle söyledikten sonra kulübeye girdi.

Konuşmamızı dinleyen Bayan Hudson bir yorumda bulunmadı ama, “Yolluk,” diyerek elime bir paket tutuşturdu. Fakat paketin ağırlığından içinde, midemde yer bulabilsem bile, yolda yiyemeyeceğim kadar çok yemek olduğu anlaşılıyordu. Ama onu teyzeme fark ettirmeden eve sokabilirsem içindekilerin evde payıma düşenlere büyük katkısı olurdu. Ona içtenlikle teşekkür ettim.

“Geldiğin için teşekkürler evladım,” dedi. “Onu aylardır bu kadar iyi görmemiştim. Lütfen yakınlarda yine gel, olur mu?”

Geleceğime dair söz verdikten sonra arabaya bindim. Şoför yerdeki mıcırları etrafa saçarak döndü ve Bay Sherlock Holmes’la uzun ortaklığım böylece başladı.

Bu noktada bir ara verip aslında hiç bahsetmek istemediğim biri hakkında birkaç kelime etme gereği hissediyorum, çünkü belli ki hiç bahsetmemek de olmayacak. Tabii ki teyzemi kastediyorum.

Annemle babamın öldüğü zamandan yirmi birinci doğum gününe kadar yaklaşık yedi sene boyunca benim evimde oturdu, benim paramı harcadı, hayatıma karıştı, özgürlüğümü kısıtladı ve beni kontrol edebilmek için elinden geleni yaptı. Bu süre zarfında iki kez annemlerin vasiyet infaz memurlarına başvurmak zorunda kaldım ve ikisinde de hem davayı hem de teyzemin büyük düşmanlığını kazandım. Annemlerin parasının ne kadarını benden aldığını tam olarak bilmiyorum ama yanıma geldiğinde neredeyse meteliksiz olmasına rağmen beni bıraktıktan sonra Londra’da kendine ev aldığını gayet iyi biliyorum. Ona bunu senelerce hizmetine karşılık bir ödeme olarak gördüğümü söyleyip işi orada bıraktım. Seneler sonra cenazesine gitmedim ve evin de fakir bir kuzene verilmesini sağladım.

Benimle yaşarken onu çoğunlukla görmezden gelirdim ki bu, kendisini daha da delirtirdi. Bence başkalarındaki büyüklüğü görebilecek

kadar yetenekliydi ama buna sevinmek yerine onları kendi seviyesine çekmeye çalışıyordu. Sıkıntılı bir insandı, durumu sahiden üzücü ama yaptıkları yüzünden ona acıyamıyorum. Dolayısıyla teyzemi mümkün olduğunca dışarıda bırakarak devam edeceğim. Bu da benim intikamım...

İşlerime karışması sadece Holmes'la arkadaşlığım söz konusu olduğunda canımı sıkıyordu. Değer verdiğim ve kendisine göre daha da kötüsü bana ondan uzak bir hayat ve özgürlük sunan bir kişi bulduğum sonraki haftalarda anlaşıldı. Bayan Hudson'dan epey borç almıştım ve reşit olduğumda epeyce borcum birikmişti—Hukuk bürosunda yaptığım ilk şey Holmeslara borcum tutarında, artı Bayan Hudson'a yüzde beş fazlası kadar bir çek yazmaktı. Bunu bir hayır kurumuna mı bağışladı, yoksa bahçivana mı verdi bilmiyorum ama aldı. Tabii en sonunda...

Teyzemin Holmes'la geçirdiğim vakit karşısında en büyük silahı etrafta konuşup dedikodu çıkarma tehdidiydi ki bunun hoş olmayacağını ben bile kabullenmek durumundaydım. Senede bir kez bu bahsi açar, üzeri örtülü tehditler yerini aleni olanlarına bırakırdı ve ben en sonunda şantaj ya da rüşvetle karşı saldırıya geçmek durumunda kalırdım. Bir keresinde teyzemin alçak dedikodularına inanabilecek yetkililere karşı, on seneden fazla bir süredir emekli olmasına rağmen hâlâ çok saygın biri olduğuna dair Holmes'dan kanıt istemek zorunda kaldım. Mektup teyzeme ulaştırıldı ve özellikle de gönderildiği adres sonraki on sekiz ay boyunca onun sesini kesti.

Tüm bu kampanya Holmes'la birlikte altı haftalığına Avrupa'ya gitmek istediğimde ayyuka çıktı. Teyzem gitmeme tamamen engel olamasa bile, en azından beni geciktirebilseydi çok sevinirdi. Fakat o zaman da kendisinin banka hesabını buldum ve sonra yirmi bir yaşıma kadar başka sorun çıkarmadı.

Annemin tek kız kardeşinin yaptıklarına bakın! Onu burada öfkeyle ve isimsiz olarak bırakıyorum ve hikâyemde ona daha fazla yer vermemeyi düşünüyorum.

İKİ

Büyücünün Çırağı

Biri gelip arı sürüsüne katıldı, güçlü doğanın işleyişini...

*Ve şevkle, karşılıksız çalışmayı öğrenmek için;
öğrenilecek başka bir ders daha vardı.*

*Birbiri ardına akıp giden ve katışıksız mutluluk gibi hatıralardan yok-
sun şeffaf küredeki o kusursuz günlerin
dile getirilemeyecek hazlarının keyfini çıkarmak...*

Sherlock Holmes hayatıma on beşinci doğum günümünden üç ay sonra girdi ve yakın arkadaşım, öğretmenim, babam ve en sonunda dert ortağım oldu. Haftada en azından bir gün mutlaka evine gidiyordum; bir deneyine ya da projesine yardım ettiğim zamanlar üç dört gün orada kaldığım da olurdu. Dönüp baktığımda annem ve babamla bile bu kadar mutlu olmadığımı itiraf edebilirim ve zekâm çok zeki bir adam olan babamda bile dengini böylesine bulmamıştı. İkinci buluşmamızda birbirimize “bay” ve “bayan” diye hitap etmeyi bıraktık. Birkaç senede birbirimizin cümlelerini bitirir, hatta sorulmamış sorulara bile cevap verir olduk—ama aceleci davranmayayım.

Baharın o ilk haftalarında üzerine su dökülen ve üzerinde güneş parlayan tropik bir tohum gibiydim. Çiçek açtım; vücuduma Bayan Hudson bakıyordu ve zihnimle de Londra’daki heyecanı bırakıp sessiz kırsala arı yetiştirmek, kitaplarını yazmak ve belki de benimle tanışmak için gelmiş bu garip adam ilgileniyordu. Bizi birbirimizden on beş kilometre arayla kaderin hangi cilvesinin bir araya getirdiğini bilmiyordum. Ama gittiğim hiçbir yerde Holmes kadar zeki birine

asla rastlamadığımdan gayet emindim. O da bana denk biriyle hiç tanışmadığını söylüyordu.

Onu bulmasaydım, teyzemin otoritesini kabul etseydim, teyzem gibi sorunlu birine kolayca dönüşebilirdim. Ben de Holmes'un üzerinde hatırı sayılır bir etki bıraktığımdan emindim. Cansızlaşmıştı -evet, o bile öyleydi- ve belki de sıkıntıdan ya da bir ilaç alıp erkenden ölüverirdi. Benim varlığım, benim -bunu söyleyeceğim- sevgim onun hayatına daha o ilk günden bir amaç kazandırmıştı.

Holmes'un babamdan kalan yere geçtiği düşünüldüğünde, sevgili Bayan Hudson'ın da yeni anneme dönüştüğü söylenebilir. İkisi arasında tabii ki uzun bir dostluğun şekillendirdiği işçi-işveren ilişkisi dışında bir şey yoktu. Yine de Hudson benim için anne yerine geçti ve ben de onun kızı gibi oldum. Avustralya'dan ona her ay sektirmeden mektup yollayan bir oğlu vardı ama ben onun tek kızıydim. Besleyip bana biraz kilo aldırdı -asla etine buduna bir tip olmadım ama vücudum yirmilerde gayet güzeldi- ve o ilk sene beş, sonraki sene dört santim daha uzadım ve toplamda 1.80'e ulaştım. En sonunda boyumu umursamaz oldum ama senelerce inanılmaz sakardım ve kıymetli eşyalar için gerçek bir tehlikeydim. Ben Oxford'a gidince Holmes bana doğuya has bir savunma sporu dersleri aldırdı -hiç de bir kadına yaraşır bir şey değildi; başlarda benimle sadece öğretmen çalışıyordu!-, bu sayede elime koluma hâkimiyetim arttı. Ama Bayan Hudson bunun yerine tabii ki bale dersleri almamı tercih ederdi.

Bayan Hudson'ın evdeki varlığı sayesinde orada yalnız yaşayan bir adamı ziyaret edebiliyordum ama bana tek faydası sadece bu değildi. Bahçe çekip çevirmeyi, düğme dikmeyi, basit yemekler pişirmeyi hep ondan öğrendim. Bana kadınca davranmanın zekâyâ illaki hâlel getirmediğini de öğretmişti. Kadın vücudunun işleyişini teyzem yerine ondan dinledim—Oysa öncesinde okuduğum anatomi kitapları her şeyi açıklamak yerine daha da gizleyip karıştırıyordu. Beni Londra'daki terzilere ve kuaförlere götüren de oydu, on sekizinci doğum günümde Oxford'dan döndüğümde beni gören Holmes'a az daha inme iniyordu. O sırada Dr. Watson da orada olduğu için çok sevin-

miştim. Kılığım la Holmes'u öldürseydim dönem sonunda kendimi Isis Nehri'ne atardım.

Watson demişken, o da tatlı ve sakar bir adamdı. Ona "John Amca" dememe çok sevinirdi. Başta ondan hoşlanmamaya meyilliydim. Bir insan Holmes'la bu kadar uzun süre birlikte çalışmasına rağmen nasıl bu kadar az şey öğrenebilir diye düşünüyordum. Belli ki akıllı bir adamdı, olayı her seferinde nasıl kavrayamazdı? Nasıl bu kadar *aptal* olabilirdi? Ergen aklım ona sövüp sayıyordu. En kötüsü; Holmes'u, *benim* Holmes'umu kendisini sanki sırf iki amaç için yanında gezdiriyormuş gibi gösteriyordu; silah taşımak -Holmes keskin nişancı olmasına rağmen- ve kalın kafalılık edip dedektifin daha zeki görünmesini sağlamak. Holmes bu şarlatanda ne buluyordu? Oh, evet; ondan nefret etmeye, onu zehir damlayan dilimle ezmeye hazırdım. Ama işler öyle gelişmedi.

Eylül başında bir gün Holmes'un evine habersiz damladım. Sonbaharın ilk fırtınası köydeki telefon santralini devirdiği için her zaman yaptığım gibi telefon edip gideceğimi önceden haber verememiştim. Yol çamur içinde olduğundan, -tabii ki Bayan Hudson'ın verdiği borçla- satın aldığım bisikletimi kullanmak yerine çizmelerimi giydim ve yola çıktım. Ben sıırıslıklam tepelerde yürürken güneş çıktı ve hava ısındı. Bunun neticesinde çamurlu çizmelerimi kapının dışında bıraktım ve mutfak kapısından içeri girdim. Üstüm başım çamur içindeydi, nem yüzünden her yerimden ter damlıyordu ve son derece kılıksızdım. Bayan Hudson'ın o erken saatte mutfakta olmadığını görünce şaşırdım ama sonra salondan gelen kısık sesleri duydum. Bu, Holmes'un değil, başka bir adamın sesiydi; üstü ağır bir Londra aksanıyla örtülmüş bir taşra şivesi. Belki bir komşuydu, belki de bir misafirdi.

Usulca, "Günaydın Bayan Hudson!" diye seslendim. Holmes belli ki hâlâ uyuyordu. Geç saatlere kadar oturduğundan, sabahları genelde kalkmazdı—uykunun saate değil; vücuda ve yorgunluğa baktığını söylerdi. Mutfak lavabosunun başına geçtim ve tulumbayla su çekip terli yüzümü, kirli ellerimle kollarımı yıkadım ama elimi havluya uzattığımda askının boş olduğunu fark ettim. Gözlerim kapalı vaz-

yette askıyı yoklarken içeri birinin girdiğini duydum ve kayıp havlu elime tutuşturuldu. Havluyu alıp yüzüme götürdüm.

Yüzüm hâlâ havluya gömülüyken, “Teşekkür ederim Bayan Hudson,” dedim. “Biriyle konuştuğunuzu duydum. Yanlış zamanda mı geldim?”

Bir cevap alamayınca başımı kaldırdım ve kapıda iri cüsseli, bıyıklı bir adamın durup gülümsediğini gördüm. Gözlüğüm olmasa bile onun kim olduğunu ânında anlamıştım ve ürktüğümü belli etmedim.

“Dr. Watson siz misiniz?”

Ellerimi kuruladım ve tokalaştık. Elimi bir an için tutup gülümseyerek yüzüme baktı.

“Haklıymış. Çok hoşsunuz.”

Söyledikleri kafamı karıştırdı. Kimden bahsediyordu? Holmes olmazdı. Ayrıca kim “hoştu”? Ter kokusu; iki başparmağı da yırtılmış, birbirinin eşi olmayan yün çoraplar; darmadağınık saçlar ve dize kadar çamur içinde bir bacak—hoş mu?

Elimi çektim, tezgâhta duran gözlüğümü alıp taktım ve yuvarlak suratı böylece netlik kazandı. Bana öyle büyük bir mutlulukla bakıyordu ki ne yapmam gerektiğini bilemediğim için orada öylece dikilip bön bön baktım.

“Bayan Russell sizinle en sonunda tanıştığım için çok mutluyum. Lafı uzatmayacağım, çünkü Holmes muhtemelen kalkmak üzeredir. Son birkaç aydır arkadaşım için yaptıklarınızdan dolayı size canıgönülден teşekkür etmek istiyorum. Bunu bir kitapta okusaydım inanmazdım ama gözlerimle gördüğüm için şaşırmıyorum.”

“Ne görüyorsunuz?” dedim. Aptalca... Tıpkı bir kalın kafalı gibi...

“Ne ölçüde olduğunu bilmeseniz de onun hasta olduğundan eminim haberdardınız. Kendisini gördükçe kahroluyordum; çünkü o hızla giderse önümüzdeki yazı, hatta muhtemelen yeni yılı bile göremeyeceğinin farkındaydım. Fakat Mayıs’tan beri üç kilo aldı, kalp atışları düzene girdi, rengi düzeldi ve Bayan Hudson onun uyuduğunu söylüyor—her zaman ki gibi düzensiz olsa da neticede uyuyormuş.

Ayrıca kendi de alışkanlık yapmaya başlayan uyuşturucuyu bile bıraktığını söylüyor—bırakmış işte! Dediğine inanıyorum. Bu yüzden benim yapamadığım şeyi başardığınız ve en yakın dostumu mezardan çıkardığınız için size tüm kalbimle teşekkür ediyorum.”

Hayretler içinde kalakaldım. Holmes hasta mıydı? Tanıştığımızda sahiden zayıf ve solgun görünüyordu ama ölüyor muydu yani? O sırada içeriden alaycı bir ses gelince ikimiz de suçüstü yakalanmış gibi şaşırдық.

“Haydi ama Watson, çocuğu abartılı endişelerinle korkutma!” Holmes solmuş, açık kahverengi robdöşambriyle kapının eşiğinde belirdi. “*Mezardanmış*. Tamam, belki çok çalışıyordum ama bir ayağım çukurda da değildi. Russell’in rahatlamama yardımcı olduğunu kabul ediyorum ve o buradayken Tanrı biliyor ya daha çok yemek yiyorum ama bundan biraz daha fazlası var. Çocuğu benden mesul tutup onu endişelendirmene izin vermeyeceğim, beni duyuyor musun Watson?”

Bana dönüp de öyle büyük bir suçlulukla baktı ki ondan her ne kadar hoşlanmak istemesem de tüm bu his uçup gitti ve kahkahalar atmaya başladım.

“Ama ben ona sadece teşekkür etmek istemiştim.”

“İyi ya, ettin işte. Şimdi Bayan Hudson bize kahvaltı hazırlayana dek çayımızı içelim,” dedikten sonra homurdanmaya devam etti. “*Ölümlerden dönmüşüm! Saçmalık!*”

O gün çok keyifliydi; gerçi ara sıra sanki bir kitabı ortasından açmışım da daha öncesinde olanları anlamaya çalışıyormuşum gibi hissediyordum. Evvelden tanımadığım karakterlerden, maceralarda kısaca değinilip geçilmiş yerlerden bahsediliyordu ve neticede karşımda uzun yıllar boyunca inşa edilmiş bir arkadaşlık, önceden göremediğim dev bir bina duruyordu. Üçüncü bir kişinin, yani benim, kendini gayet garip ve sohbetin dışında bırakılmış hissedebileceği bir durum söz konusu olsa da tuhaf ama öyle düşünmedim. Bence bunun sebebi Holmes’a dair çok şey bildiğim için kendimi rahat hissetmem ve onunla arkadaşlığımın çoktan başlamasıydı. Kendisiyle geçirdiğim

birkaç haftada bile çok yol katetmiştim ve Watson'dan ve onun temsil ettiklerinden artık korkmuyordum.

Watson'a gelince; o benden zaten hiç korkmuyor, bana hiç içerlemiyordu. O günden önce sorsaydılar, onun beni kendine tehdit olarak göremeyecek kadar kalın kafalı olduğunu söyledim. Ama o öğleden sonra bunun Watson'ın Holmes'la ilgili her şeyi sevecek kadar geniş yürekli olmasından kaynaklandığını anlamıştım.

O gün çabucak geçip gitti ve üç eski dostun; Holmes, Watson ve Bayan Hudson'ın yanında olmaktan büyük keyif aldım. Watson akşam yemeğinden sonra Londra trenine binmek üzere eşyalarını toplamaya gidince Holmes'un yanına oturduğumda özür dilemem gerektiği hissine kapıldım.

En sonunda, "Herhâlde ondan nefret etmeye hazır beklediğimi biliyordun," dedim.

"Oh, evet!"

"Onu neden yanından ayırmadığını anlayabiliyorum. O çok... Çok iyi... Saf, evet ve çok akıllı birine de benzemiyor ama şahit olduğu onca çirkinliği, kötülüğü ve acıyı düşününce... Bunlar onu eğitmiş, öyle değil mi? Arındırmış."

"Eğitmiş, doğru. Kendimi Watson'ın gözlerinden görmek zorlu davalara kafa yorarken faydalı oluyordu. O bana insanların kafasının nasıl çalıştığı, nelerin onları harekete geçirdiği hususunda çok şey öğretti. Watson alçakgönüllü olmamı sağlıyor." O esnada şüpheli bakışımı yakaladı. "Yani işte olduğu kadar..."

Böylelikle hayatım o 1915 yazında tekrar başladı. Savaşın ilk yıllarını Holmes'un himayesinde geçirdim. Gerçi sadece bir arkadaşımı ziyaret etmediğimi, aslında Holmes tarafından eğitildiğimi; garip ve eğlenceli konularda rastgele dersler almadığımı, aksine bir profesyonelden uzmanı olduğu konularda özenle bilgilendirildiğimi fark etmem biraz vakit aldı. Kendimi bir dedektif olarak görmüyordum; ben teoloji öğrencisiydim ve hayatımı insanların uygunsuz davranışlarının kör

kuyularını değil, ilahiyatın doğasına dair insani yorumlarının zirvelerini araştırarak geçirecektim. Bu ikisinin birbirine bağlı olduğunu senelerce anlayamadım.

Çıraklığım kendi adıma ben bunu hiç fark etmeden başlamıştı. Bunun Holmes için de geçerli olduğunu, onun bu garip komşusunu yapacak daha önemli bir işi olmadığı için eğlemeye başladığını ve kendisini sonunda eğitilmiş bir dedektife dönüştürdüğünü düşünüyordum ki tanıştığımız ilk gün bahçede söylediği bir şeyi seneler sonra hatırladım.

“Yirmi sene önce olsaydı,” diye mırıldanmıştı. “Hatta belki de on... Ama burada? Şimdi?”

Ona sordum ama her şeyi tabii ki ilk on dakika içinde gördüğünü söyledi. Fakat Holmes her daim her şeyi bildiğini düşünürdü, dolayısıyla bu konuda ona güvenemiyorum.

Bir yandan da Holmes gibi gerçek bir beyefendinin genç bir kadını öğrenciliğe kabul etmesi, gizemli mesleğinde eğitmek üzere çırak alması pek de olacak iş değildi. Yirmi sene önce Victoria tahttayken Holmes’la ikimizin -yakın, şaperonsuz ve arada kan bağı olmadığı için güvenli sayılamayan- arkadaşlığını düşünmek bile imkânsızdı. On yıl önce Edward tahttayken bile taşrada yer yerinden oynar ve hayatlarımız çok zorlaşırdı.

Fakat 1915’teydik ve üst sınıflar eski düzene tutunmaya çalıştıysa bile bu, ayaklarının dibindeki karmaşayı örtbas etmeye yaramadı. İngiliz toplumunun dokusu savaş sırasında bozulup yeniden dokundu. Kadınların ister kendi evleri olsun, ister işverenlerinin evi olsun, ev dışında çalışması gerekince erkek işlerine soyundular ve tramvayların, bira fabrikalarının, atölyelerin ve tarlaların kontrolünü ele geçirdiler. Kaymak tabakanın kadınları Fransa’da çamur ve kan içinde hemşirelik yapmak için sıraya girdi ya da iş olsun diye tulumla çizmeleri çekip hasat sırasında Tarla Kızları oldu. Kralın ve ülkenin zorlu talepleri ve savaşan erkekler için devamlı duyulan endişe şaperonluk kurallarını -dışarı çıkmak için izin gerekmesi, karma partilerde en az iki kadın bulunması zorunluluğu, karma partilerin sadece öğleden sonra saat ikiyle beş buçuk arasında kafelerde yapılması ve bunlara o zaman

da yine sadece izinle katılmak vesaire- minimuma indirdi; insanların böyle görgü kurallarına uyacak enerjisi kalmamıştı.

Bayan Hudson evde olduğu için Holmes'la uzun uzun vakit geçirebiliyordum. Annemle babamın hayatta olmaması ve teyzemin ne yaptığımı bunlar kendi çıkarlarıyla çatışmadığı sürece pek umursamaması da bu arkadaşlığı mümkün kılıyordu. Taşra hayatının da buna faydası oldu, çünkü taşralılar her ne kadar tutucu insanlar olsalar da gerçek bir beyefendiyi görür görmez tanırdı ve çiftçiler Holmes'a kentliler kadar güveniyordu. Yine de birtakım dedikodular dönmüş olabilir ama benim kulağıma nadiren bir şeyler çalınırdı.

Dönüp bakınca Holmes'la arkadaşlığımızda en büyük bariyerin Holmes'un kendisi; onun o sosyal örflerin dilini konuşan ırsi tarafı ve özellikle kadınları yabancı ve tamamıyla güvensiz bir kabileye ait görmesi olduğunu düşünüyorum. Ayrıca olaylar da üst üste gelmişti. Ne de olsa Holmes, tanıdıkları ve iş ilişkileri söz konusu olduğunda düpedüz bohem sayılmasa bile oldukça rahattı. Arkadaşlıkları bir dükün küçük oğlundan sıradan Dr. Watson'a, Whitechapel Mahallesi'nden bir tefeciye kadar sosyal çeşitliliğe yayılmıştı ve mesleği yüzünden krallardan lağımcılara ve ne idiği belirsiz kadınlara kadar herkesle yan yana geliyordu. Baker Sokağı günlerindeki şaibeli tiplerden anlaşılacağı üzere, ufak tefek suçları sosyal ve profesyonel ilişkilere engel görmezdi. Bayan Hudson'la bile -Dr. Watson'ın "Gloria Scott" başlığıyla yazdığı- bir cinayet davası sırasında tanışmıştı.

Belki de ilk izlenimlerin değişmediği doğrudur. Bunu bana daha ilk günden itibaren bir kız değil, bir erkek çocuğu muamelesi ettiği ve cinsiyetimin kendisinde yaratacağı herhangi bir rahatsızlığı bunu tamamen görmezden gelerek çözmeye kalkıştığı için söylüyorum. Ben Russell'dım, sadece bir kız değildim ve eğer birlikte vakit harcamamız, hatta akşamı refakatçisiz geçirmemiz gerektiye o zaman öyle davranıyorduk. O her şeyden önce bir pragmatistti ve gereksiz standartlarla uğraşacak vakti yoktu.

Benden önce Watson'la olduğu gibi, biz de kazara tanışmıştık ve ben de onun için bir alışkanlığa dönmüştüm. Tavırlarım, kıyafetlerim,

hatta vücut yapım bile onu tabiatımı kabullenmekten koruyordu. Büyüyüp kadın olduğumda ise hayatının bir parçası olmuştum ve artık bunun değişmesi için çok geçti.

Fakat o ilk zamanlarda neye dönüşeceğimi hiç bilmiyordum. Yürüyüşe çıktığımda birkaç günde bir evine uğrardım ve konuşurduk. Ya da bana üzerinde çalıştığı bir deneyi gösterirdi, olayı hakkıyla kavrayabilmek için gerekli altyapıya sahip olmadığımı görürdük; o zaman bana bir sürü kitap verirdi ve ben de bunları eve götürüp işim bittiğinde geri getirirdim. Bazen geldiğimde onu çalışma masasının başında notlarını karıştırırken bulurdum, yazdıklarını bana okumak için çalışmasına seve seve ara verirdi. Peşi sıra yine sorular ve kitaplar gelirdi.

Kırsalda güneşin, yağmurun, karın altında dolanarak çok vakit geçirirdik; ayak izlerinin peşinden giderdik, çamur örneklerini karşılaştırırdık, bir ayak ya da toynak izinin değişik toprak cinslerinde nasıl iz bıraktığını incelerdik. On beş kilometre içinde bulunan her komşuyu en az bir kere ziyaret etmiştik. Mandıracıların ve oduncuların ellerini inceler; onların nasırlarını, kollarındaki ve izin verirlerse sırtlarındaki kasları karşılaştırırdık. Hep yollardaydık; uzun, ince, saçları ağarmış, kepli adamla sırık gibi, sarı örgülü kız. Kafa kafaya vermiş, derin bir sohbete dalmış ya da eğilmiş vaziyette, bir şeyi inceliyor olurduk. Çiftçiler bize tarlalarından neşeyle el sallardı, hatta malikâne sahipleri bile Rolls Roycelarıyla yanımızdan geçerken korna çalardı.

Sonbahar geldiğinde Holmes bana bulmacalar hazırlamaya başladı. Yağmur yağdığı ve hava erkenden karardığı için çayırarda giderek daha az vakit geçiriyorduk. Avrupa'daki siperlerde insanlar ölürken ve zeplinler Londra'ya bombalar yağdırırken biz oyun oynardık. Tabii ki satranç da bunlara dâhildi ama dedektiflik alıştırmaları ve birtakım analizler yaptığımız başka oyunlar da vardı. Bana davalardan bazılarını anlatarak ve onları elindeki verilere göre çözmemi isteyerek işe başladı. Bir keresinde bir davanın bilgileri dosyasından alınmamış, aksine gazetelerden derlenmişti. Bu, Londra'da devam eden bir cinayet soruşturmasıydı. Sinir bozucu bir davaydı, çünkü sunulan bulgular tam ve dikkatlice toplanmış değildi fakat benim

suçlu adayım en sonunda mahkemeye sevk edilip suçunu itiraf edince her şey yoluna girdi.

Bir keresinde ise önceden sözleştiğimiz üzere çiftliğine gidince arka kapıya iliştilmiş bir notla karşılaştım. Notta sadece şu kadarı yazıyordu:

R,
Beni bul.

—H.

Aklımdan geçenin sıradan bir araştırma olmadığını hemen anladım ve notu Bayan Hudson’a götürdüm, o da bu çocukça oyunları anlayamıyormuş gibi başını salladı.

“Bunun ne olduğunu biliyor musunuz?” diye sordum.

“Hayır, bilmiyorum. Zaten bu adama anladığım gün emekli olacağım. Bu sabah dizlerimin üzerine çökmüş, yeri temizliyordum. O sırada geldi ve yeni ayakkabılarını Will’in bugün köye götürüp götüremeyeceğini sordu, bir çivisi gevşemiş. Hâliyle Will gitmeye hazırlandı ama Bay Holmes’u ya da ayakkabısını bulabildik mi? Bulamadık. Doğrusu bu adama aklım hiç ermiyor.”

Ayağa kalkıp birkaç dakika düşününce aslında ilk ipucunu bulduğumu fark ettim. Kapıya gittim ve orada tabii ki bir sürü ayak izine rastladım. Fakat bir önceki gün yağmur yağmıştı ve kulübenin etrafındaki yumuşak toprak kısmen temizdi.

Sağ topuğun içe bakan kısmının yere biraz fazladan sürüldüğü birtakım izler buldum, yerinden çıkmış çivi her adımda ufacık bir çukur açmıştı. Bunları takip edip çiçek tarhlarının yanına gittim, Holmes orada kimi iksirleri ve deneyleri için bitki yetiştirirdi. Ayakkabıları orada buldum ama Holmes etrafta yoktu. Çayırda ayak izlerine de rastlayamadım. Birkaç dakika şaşkınlıkla etrafa bakarken dolu tohum keseciklerinden bazılarının daha yeni kesildiğini fark ettim. Eve döndüm, ayakkabıları şaşkın Bayan Hudson’a verdim ve Holmes’u ayağında terliklerle laboratuvarında haşhaş kesecikleriyle uğraşırken,

kendisini oraya elimle koymuş gibi buldum. Ben içeri girince başını kaldırıp bana baktı.

“Tahmin yürütmedin, değil mi?”

“Yürütmedim.”

“Güzel! Öyleyse gel de sana haşhaşın nasıl çıkarıldığını göstereyim.”

Holmes’la eğitim, gözlerimi ve zihnimi açıp keskinleştiriyordu ama bunların bana Oxford’a girebilmek için geçmem gereken sınavlarda bir faydası yoktu. Kadınlar o zamanlar okulun üniversite kısmına alınmıyordu ama neyse ki gittiğimiz kolejler iyiydi ve bu sayede derslere katılabiliyordum. Başta on altı yaşında savaş zamanı sıkıntıları, yaşım, kendi çıkarım ve itiraf etmek gerekirse cinsiyetim yüzünden okula kabul edilmeyeceğim diye hayal kırıklığına uğramıştım. Fakat Holmes’la geçirdiğim vakte öylesine kapılmıştım ki planlardaki değişikliği kolay kolay fark edemedim.

Fakat bu şekilde devam edersem sınavları geçemeyecektim, eğitimimdeki büyük eksiklikleri doldurması için birini aramaya koyuldum. Bu konuda şansım yaver gitti, çünkü köyde bana yardımcı olmak isteyen emekli bir okul müdiresi buldum. Tanrı Bayan Sim ve onun gibi insanlardan razı olsun. Bana İngiliz edebiyatını sevdirdi, zorla şiirler okuttu ve sosyal bilimlerin temellerini öğrenmem için üsteledi. Sınavlardan aldığım iyi notları ona borçluydum.

Oxford’daki kolejime 1917 sonbaharında girecektim. İki senedir Holmes’la birlikteydim ve 1917 baharında bir ayak izini kırsalda on beş kilometre boyunca sürebiliyor, Londralı bir muhasebeciyle Bathlı bir okul müdürünü kılık kıyafetlerinden ayırt edebiliyor, birinin ayakkabısına bakarak fiziksel görünüşünü tarif edebiliyor, Bayan Hudson’ı bile kandırabilecek kadar iyi kılık değiştirebiliyor ve bilindik 112 sigaranın ve puronun küllerini tanıyabiliyordum. Bunlara ek olarak Yunanca ve Latince klasikleri, İncil’i ve Shakespeare’in eserlerini ezbere biliyor; Ortadoğu’daki büyük arkeolojik siteleri sayabiliyor ve Bayan Hudson sayesinde alev çiçeğiyle petunyayı ayırt edebiliyordum.

Ama yine de her şeyin altında, o günlerin oyunlarının ve zorluklarının ardında, hepimizin o zamanlarda soluduğu havada ölüm vardı; ölüm, korku ve hayatın bir daha kimse için aynı olmayacağı duygusu. Ben büyürken ve aklım serpilirken güçlü, genç adamlar Batı Cephesi denen sekiz yüz kilometrelik oluğa acımasızca yollanıyordu. Bir neslin tüm erkekleri dizlerine kadar çamurun ve göz yaşartıcı gaz bulutlarının içinde, makineli tüfek ateşi altında ve dikenli teller arasında vücutlarını çürüten, akıllarını yerinden oynatan bir savaşa maruz kalmıştı.

O yıllarda hayat normal değildi. Herkes çok ama çok çalışıyordu; çocuklar tarlalarda, kadınlar fabrikalarda ve direksiyon başında çalışırdı. Herkesin bir tanıdığı ya öldürülmüştü, ya kör ya da topal kalmıştı. Komşu köylerden birinde tüm erkekler “dostlar alayı” oluşturup topluca orduya yazıldı. Ama 1916’da bunun bir önemi kalmamıştı, çünkü savaştan sonra köyde yaşı on dört ilâ kırk altı arasında tek bir sağlam erkek bile yoktu.

Ben bu şizofrenik hayata adapte olabilecek kadar gençtim. Sabahları mı yakınlardaki derme çatma hastanede geçirmek, su toplamış yaralar için gazlı bez getirmek, kangren olmuş etin ekşi kokusu karşısında öğürmemeye çalışmak, bir dahaki sefere kimlerin orada olmayacağına kafa yormak, öğleden sonraları Holmes’la birlikte Bunsen bekinin ya da mikroskobun başında geçirmek ve en sonunda akşamları çalışma masamda Yunanca bir metni çevirmek bana garip gelmiyordu. Deli zamanlardı ve objektif olmak gerekirse muhtemelen kendi başıma gelebilecek en kötü durumdaydım ama etrafımı sarmış delilik ve içimde taşıdığım çalkantı birbirini bir şekilde dengeledi ve ben ortada hayatta kaldım.

Ara sıra, Holmes kendisi Sussex’te arı yetiştirirken, anlaşılması güç deneyler yaparken ve benimle uzun sohbetler ederken ülkesinin derisinin Somme ve Ypres’de canlı canlı yüzülmesini izlemenin onu endişelendirip endişelendirmediğini merak ederdim. Bazen danışmanlık yapıyordu, o kadarını biliyordum. Olur olmadık saatlerde garip tipler gelirdi, gün boyu onunla bir odaya kapanır ve sonra akşam oldu mu asık suratla giderlerdi. İki kere bir haftalığına Londra’ya eğitime gitti ama ikincisinden suratının bir yanında hafif bir kesikle ve aylarca

geçmeyen bir öksürükle geri geldiğinde ne eğitimine gittiğini çok merak ettim. Sorduğumda utandı ve bir şey söylemedi. Cevabını ancak seneler sonra duyabildim.

En sonunda tüm bu uğraş bana boş gelmeye başladı ve normallik ivmesi sekteye uğradı. Üniversite diplomasının ne işe yaradığını düşünmeye başladım. Yarım milyon İngiliz askeri Avrupa topraklarında can verirken, tabur gemisine binen her adam İngiltere'ye en iyi ihtimalle sakatlanmadan dönemeyeceğini bilirken bir suçluyu, hatta bir katili yakalayabilmek için eğitim görmenin amacı neydi ki?

Tüm bunların acı umutsuzluğu 1917'nin başlarında tatsız bir günde üzerime çullandı. Genç bir askerin yatağının kenarına ilişmiştim ve ona karısından gelmiş mektubu okuyordum; kısa bir süre sonra askerin akciğerlerindeki kabarcıklardan sızan sıvılar yüzünden boğulmasını izledim. On yedi yaşındaki çoğu kız eve kaçıp ağlardı. Bense Holmes'un kulübesine koştum ve öfkemi dile getirdim; endişeli dedektifin karşısında öfkeyle bir sağa bir sola yürürken deney tüplerini ve diğer aletleri az daha devirecektim.

"Tanrı aşkına, biz burada ne yapıyoruz?" diye bağırdım. "Aklına yapabileceğimiz bir şey gelmiyor mu? Mutlaka casuslara, çevirmenlere falan ihtiyaç vardır. Oysa biz burada oyunlar oynuyoruz ve..."

Bu söylem bir süre daha devam etti. Ben yorulmaya başlayınca Holmes sessizce ayağa kalktı ve Bayan Hudson'dan çay demlemesini rica etmeye gitti. Birkaç dakika sonra demliği kendi getirdi, bize birer fincan çay koydu ve yerine oturdu.

Sakince, "Buna ne sebep oldu?" diye sordu.

Aniden büyük bir bitkinlikle diğer koltuğa çöktüm ve ona olup biteni anlattım. Çayından bir yudum aldı.

"Demek burada bir şey yapmadığımızı düşünüyorsun. Hayır, geri adım atma; haklısın. Kısacası, birtakım ufak tefek istisnalar dışında, biz bu savaşın bitmesini oturarak bekliyoruz. Bunu baştaki soytarılar ve ölmeye giden, sadık ağır işçilere bırakıyoruz. Ya sonrası Russell? İleri görüşlü davranıp bu delilik bitince yerine ne geleceğini düşünebiliyor

musun? İki olasılık var, öyle değil mi? Bir, kaybedeceğiz. Amerikalılar gelse bile, yiyeceğimiz ve siperlere yollayacak adamlarımız Almanlardan önce tükenecek ve bu küçük ada ele geçirilecek. Diğer olasılık ise onları geri püskürtmeyi başaracağız. O zaman ne olacak? Hükümet yeniden yapılanmaya başlayacak, hayatta kalanlar topallayarak eve dönecek ve görünürde mutluluk ve refah geri gelmiş olacak. Ama bunun altında suçlu sınıfı genişleyecek, leşlerden beslenecek ve yetkililerin ihmalci gözlerinin önünde serpilecek. Eğer bu savaşı kazanırsak Russell, benim becerilerime -bizim becerilerimize- sahip insanlara ihtiyaç olacak.”

“Ya kazanamazsak?”

“Kaybedersek mi? Değişik rollere bürünmekte ve detayları fark etmekte usta birinin işgal altındaki İngiltere’ye bir faydası olmayacağını mı düşünüyorsun?”

Buna diyecek bir şey yoktu. Yatıştım ve büyük bir kararlılıkla kitaplarımı geri döndüm.

Ertesi sene savaş çabalarına hatırı sayılır bir katkıda bulunabilmem için elime bir fırsat geçti.

Vakti gelince Oxford’da iki ana dal seçtim; kimya ve teoloji, fiziksel evrenin işleyişi ve insan zihninin derinlikleri.

Holmes’la o sonuncu baharda ve yazda neredeyse hiç ayrılmadık. Artık ekonomik yardımla ve en sonunda Amerika’nın silahlarla gelişiyile güçlenen Müttefikler yavaş da olsa ilerleme kaydediyordu. Bizim Holmes’la derslerimiz ise giderek yorucu bir hâl almıştı ve derslerden sonra ikimiz de bitkin düşüyorduk. Kimya deneylerimiz daha karmaşık bir hâldeydi. Holmes’un benim için hazırladığı bulmacaları ve testleri çözebilmem bazen günlerce sürüyordu. Ancak, hatırı sayılır bir başarının ardından gelen bir anlık gururlu tebessüme seviniyordum. Bu sınavları en yüksek dereceyle geçtiğimin farkındaydım.

Yazın sonuna doğru sınavlar azaldı ve yerini uzun sohbetlere bıraktı. Manş Denizi’nde büyük bir kıyım yaşansa da, Temmuz’da Somme

bombalanırken havada uğultu ve camların zangırtısı hiç kesilmese de ve hastanenin acilinde saatler geçirsem de o 1917 yazına dair aklımda en çok kalan şey gökyüzünün ne kadar güzel olduğuydu. Yaz sanki sadece gökyüzüydü; gökyüzü ve konuşa konuşa saatler geçirdiğimiz tepeler... Sedeften ve ahşap kakmalı küçük bir satranç seti ve bunu cebimde taşımak için bir deri torba satın almıştım; güneşli gökyüzünün altında saatlerce satranç oynuyorduk. Artık zafer kazanmak için kendisine ket vurmasına da gerek kalmamıştı. O set bende hâlâ duruyor ve seti her açtığımda aşağıımızdaki tarlada kesilen samanın kokusu burnuma çalınıyor. O gün onu ilk kez hakkıyla yenmiştim.

Rüzgârsız, ılık bir akşamda, hava karardıktan sonra Eastbourne'dan dönüyorduk. Kulübeye Manş Denizi tarafından yürüyorduk ve kovanlarının durduğu, etrafı çevrili, küçük bahçeye yaklaştığımız sırada Holmes aniden durdu ve başını yana eğdi. Hemen ardından hafifçe homurdandı ve çabucak koşup bahçe kapısına yaklaştı. Peşinden gittim ve deneyimli kulaklarının uzaktan fark ettiği sesi ben ancak ağaçların arasına girince duyabildim. Önümüzdeki kovandan gelen, tiz, hiddetli bir ses; öfkeli, bitmek bilmeyen bir vızıltı... Holmes bunun dışında başka bir sıkıntısı olmayan beyaz kovanın önünde durdu ve bıkkınlıkla dilini şaklattı.

“Bu ne böyle?” diye sordum. “Niye böyle bir ses çıkarıyorlar?”

“Öfkeli kraliçenin sesi bu... Kovan zaten iki kez terk edildi ama belli ki kendi kendinin sonunu getirecek. Yeni kraliçe geçen hafta çiftleşme dövüşünü gerçekleştirdi ve şimdi rakiplerini yataklarında öldürmek için istiyor. Genelde işçiler ona destek olur ama ya onun kovanı tekrar boşaltacağını biliyorlar ya da kendisini buna bir şekilde onlar sevk ediyor. Her iki durumda da onun doğmamış kraliçeleri öldürmesine engel oluyorlar. Kraliyet hücrelerini kalın balmumuyla kaplıyorlar ki kraliçe prenseslere ulaşmasın ve onlar da onun meydan okumasına karşılık vermek için mumu yiyip dışarı çıkamasın. Bu; hücre duvarlarının ardından birbirlerine bağırıp çağıran, doğmuş ama hapsedilmiş kraliçelerin gürültüsü...”

“Peki, kraliçelerden biri hücrelerinden çıkarsa ne olur?”

“Avantaj ilk kraliçede olduğundan onu mutlaka öldürür.”

“Kovanı zaten terk edecek olmasına rağmen mi?”

“Cinayet arzusu rasyonel bir şey değildir. Kraliçelerde içgüdüsel bir tepkidir.”

Birkaç hafta sonra Oxford’a gittim. Holmes ve Bayan Hudson da beni yeni evime götürmek için trene binmişlerdi. Cherwell Nehri’nin kenarından yürüdük ve Isis’teki huysuz kuğuları besledik. Sonra Mercury Çeşmesi’nin ve sessiz Tom Çan Kulesi’nin yanından geçip istasyona gittik. Bayan Hudson’a sarıldım ve sonra Holmes’a döndüm.

Yalnızca, “Teşekkür ederim,” diyebilirdim.

“Burada bir şeyler öğrenmeye bak,” dedikten sonra o da sadece, “Kendine iyi öğretmenler bul ve bir şeyler öğren,” diyebilirdi ve ardından tokalaşıp kendi ayrı hayatlarımıza döndük.

1917’de geldiğimiz Oxford Üniversitesi her zamanki sağlam duruşlu hâlinin gölgesi gibiydi. Üniversitenin nüfusu savaştan önce 1914’tekinin onda birine düşmüştü ki böylesi vebadan sonraki yıllarda bile görülmemişti. Esmerleşmiş tenlerinin altında bitkin ve titreyen mavi paltoluların sayısı siyah çüppeli akademisyenleri geçiyordu ve benimki de dâhil olmak üzere kolejlerden pek çoğu onlara verilmişti.

Bu üniversiteden büyük beklentilerim vardı ki bunların çoğu hayli hayli karşılandı. Holmes’un dediği gibi kendime öğretmenler buldum; hem de erkek öğretmenlerden sağ kalanlar kimi uzuvlarını Fransa’da bırakıp oradan henüz dönmeden çok önce... Kibirli, keskin zekâmdan sinmeyen, bana meydan okuyan ve karşı çıkan, yeri geldiğinde eleştirip bana haddimi bildirmekten çekinmeyen erkekler ve kadınlarla tanıştım. Hatta bunların birkaçı iş kısa ve yıkıcı görüşler bildirmeye geldiğinde Holmes’dan çok daha iyiydi. Genç erkeklerin döndüğü zamanlara kıyasla, savaş yıllarında çok daha fazla ilgi gördüm. Ayrıca Holmes’u başta korktuğum kadar özlemediğimi fark ettim ve teyzemden uzakta olmanın bana yaşattığı keyifle şaperonluk kuralları beni o kadar da sinir etmedi. Kızların çoğu bu kurallara çok öfkelenirse de

ben o kadar sinirlenmiyordum ama bunun sebebi belki de duvarlara tırmanabilmem, sabahın köründe at arabalarının tepesinden üst kat pencerelerine çıkabilmemdi.

Üniversitede en beklemediğim şey eğlenceydi. Ne de olsa Oxford; içlerinde yaralı askerlerin barındığı, pis ve soğuk taş evlerden oluşan küçük bir kasabaydı. Birkaç lisans öğrencisiyle emekliliği yaklaşan birkaç öğretim görevlisi vardı ve tüm erkekler bu kadardı. Geri kalanlar ise savaştan acılar içinde dönenlerdi. Yiyecek azdı ve güzel değildi, ısıtma yetersizdi, savaşın varlığı asla unutulmuyordu, gönüllü işler vakit alıyordu ve üstüne üstlük üniversite derneklerinin ve organizasyonlarının yarısının çalışmasına ara verilmişti. Buna tiyatro derneği OUDS da dâhildi.

Garip ama Oxford'da bana bu camianın kapısını açan, hem de neredeyse gelir gelmez açan da yine bu ara oldu. İlk sabah odamda yere çömelmişim ve dört ufak sandık dolusu kitabın ağırlığı altında çökmüş rafın tamir edilip edilemeyeceğini inceliyordum ki o sırada kapım çalındı.

“Girin!” diye seslendim.

Biri, “Diyorum ki,” diye söze girdi ama sonra sesine bir merak yerleşti. “İyi misin?”

Burnumun ucundaki gözlüğümü ittim, yüzüme yapışmış saçları elimin tersiyle arkaya attım ve sonra 1.55 boyunda, etine dolgun ve üzerinde kendisine hiç yakışmayan cırtlak yeşil-sarı ipekli kumaştan elbisesiyle Leydi Veronica Beaconsfield'i ilk kez gördüm.

“İyi miyim? Tabii ki iyiyim. Oh, kitapları diyorsun. Hayır, üzerime düşmediler; ben onların üzerinde duruyorum. Tornavidan yoktur herhâlde, değil mi?”

“Hayır, yok.”

“Neyse, kapıcıda olabilir. Birini mi arıyordun?”

“Seni.”

“Öyleyse buldun.”

“Petruchio,” dedi ve bir şey beklermiş gibi durdu. Yere yayılmış kitapların üzerinde bir anlığına doğruldum.

“Haydi, öp beni Kate?” dedim. “Mutsuz musun sevgilim?”

Ellerini çırpı ve başını arkaya atıp bağırdı.

“Biliyordum! Sesin, boyun; üstelik sözleri bile biliyorsun! Vodvil tarzında oynayabilir misin?”

“Ben, şey...”

“Tabii senin hizmetçilere yemek fırlattığın sahnede gerçek yiyecek kullanamayız, çünkü kıtlık varken hoş kaçmaz.”

“Acaba kim olduğunu...”

“Oh, kusura bakma, ne aptalım! Ben Veronica Beaconsfield. Bana Ronnie diyebilirsin.”

“Mary Russell.”

“Evet, biliyorum. O hâlde bu akşam saat dokuzda Mary, benim odamda... İlk performans iki hafta sonra olacak.”

“Ama ben...” diye itiraz edecek oldum fakat çoktan gitmişti bile.

Ronnie Beaconsfield’in planlarına ortak olmayı reddetmenin mümkün olmadığını en geç keşfedenlerdendim. O gece diğerleriyle birlikte onun odasındaydım ve üç hafta sonra onlara taktığımız isimle “Somerville Erkekleri” için *Hırçın Kız*’ı sahneledik ve o ağırbaşlı kadınlar kolejinin ne öncesinde ne de sonrasında o kadar alkış aldığından eminim. O gece tiyatro grubumuza pek çok erkek üye oldu da böylece ben de kısa bir süre sonra Petruchio rolünü bırakabildim.

Fakat bu amatör tiyatro grubundan ayrılmama izin verilmedi, çünkü Sherlock Holmes adını ağzıma bile almasam da makyaj ve kılık değiştirmekte çok becerikli olduğum kısa sürede anlaşıldı. Mavi çoraplı, entelektüel Mary Russell’ın nasıl olup da o senenin en büyük şakasinda kilit rol oynadığını şimdi hatırlayamıyorum. Ama birkaç hafta sonra, yaz döneminin çılgınlığı arasında kendimi soylu bir Hint-saçımı türbanla saklayabileyim diye Hint-kılığına girmiş, Baliol

Koleji'nin lisans öğrencileriyle yemek yerken buluverdim. Risk bu işi daha da keyifli bir hâle getiriyordu, çünkü aslında yakalansaydık ya hep birlikte okuldan atılır ya da en azından dönem sonuna kadar uzaklaştırılırdık.

Ratnakar Sanji'nin Oxford'daki kariyeri neredeyse tüm Mayıs boyunca sürdü. Erkeklerin kolejlerinden üçünde gezerken görüldü; münazarada -kırk İngilizcesiyle- kısa bir konuşma yaptı; Christ Church'te estetik akımı mensuplarının şeri partisine katıldı -ve orada son derece zarif tavırlar sergiledi-; Brasenose Koleji'nin çevik öğrencileriyle futbol maçı yaptı -sonrasında epeyce bira içti ve açık saçık şarkılardan birinin daha önceden bilinmeyen iki dizesini söyledi-; hatta bir ara okul gazetelerinden birinde "Rajput Nobleman'ın Oğlu Oxford'a Damgasını Vurdu" başlığıyla kendisinden kısaca bahsedildi.

Gerçek en sonunda ortaya çıktı ve sınav gözetmeninin buldok köpeklerinden ucu ucuna kaçabildim. Bayan Mary Russell barın arka kapısından ağırbaşlılıkla çıkıp giderken, Ratnakar Sanji kapının arkasındaki çöp kovalarında kaldı. Sınav gözetmeni ve okul yetkilileri suçluları bulmak için kapsamlı bir araştırma başlattı ve Sanji'yle birlikte yemek yerken ya da çeşitli etkinliklerde görülen delikanlılar uyarı aldı ama kimse olaya karıştığı söylenen kadını bulamadığından skandal unutuldu. Tabii ki kadınların kolejleri de tüm bu olanlardan payını aldı. Ronnie böyle şakalara yatkın görüldüğünden çağrıldı fakat kapıya kadar ona eşlik ettiğimde -Ronnie'yi bir av köpeği gibi takip eden, sessiz bir kitap kurdu- boyumu ve Sanji'ninkilere benzer gözlükler takmamı hiç dikkate almadılar ve beni sorgu odasından sinirli bir şekilde çıkardılar.

Bu kumpas sayesinde üniversiteden iki mirasla ayrıldım ki aslında üniversite hayatından asıl beklentilerim bunlar değildi; kalıcı dostluklar -hiçbir şey insanları yapay da olsa paylaşılmış tehlike gibi birbirlerine kenetlemiyor- ve başka birinin kimliğine bürünerek gelen özgürlüğe düşkünlük.

Bunlar olurken çalışmaktan vazgeçmedim. Derslere ve münazaralara katıldım. Bodleian Kütüphanesi'nden çıkmaz oldum; özellikle

Mayıs'ta Sanji'nin kariyeri başlamadan hemen önce kütüphanede saatlerce oturup oradan onca kitabın kokusuyla sarhoş olmuş bir hâlde ayrılırdım. Kimya laboratuvarları ise Holmes'un ekipmanlarıyla karşılaştırıldığında son derece moderndi.

Normalde kalmam gereken kolej odalarında değil de modern kısımda kaldığım için savaşa şükrediyordum. Her dairede elektrik, ara sıra da olsa çalışan merkezî ısıtma radyatörler ve hatta -mucizelerin mucizesi- su vardı. Köşedeki lavabo bile büyük lükstü -Christ Church'teki genç lordlar bile sıcak su için hademeleri beklerdi- ve bu sayede oturma odamda küçük bir laboratuvar kurabilmiş, kakao ısıtmak için konmuş gaz ocağını Bunsen bekine çevirmiştim.

Çalışmanın keyfi ve filizlenen sosyal hayatın gerekleri arasında uyuyacak çok az zaman bulabiliyordum. Aralık'ta dönem sonunda eve dönerken okuldaki ilk haftalarımın yorgunluğuna teslim oluverdim. Neyse ki trendeki biletçi beni tanıdı ve aktarma yapmam için tam zamanında uyardı.

2 Ocak 1918'de on sekizime bastım. Holmes'un kapısına düzgün topuzumla, üzerimde koyu yeşil kadife elbisemle ve annemin elmas küpeleriyle gittim. Bayan Hudson kapıyı açtığı anda onun, Holmes ve Dr. Watson'ın da şık giyindiğini görüp sevinmiştim. Biraz yıpranmış denebilecek evde hepimiz ıslıl ıslıl parlıyorduk. Watson kılığını görünce neredeyse felç geçiren Holmes'u normale döndürünce yemek yiyip bir şeyler içtik ve Bayan Hudson, üzerinde mumlar bulunan bir doğum günü pastasıyla çıkageldi. Bana "mutlu yıllar şarkısı" söyleyip hediyeler verdiler. Bayan Hudson bir çift gümüş saç tokası hediye etti. Watson bana ufak, portatif bir yazı seti verdi; deri mahfazası içindeki setin kâğıtları, kalemi, mürekkep hokkası, her şeyi tamdı. Holmes'un önüme bıraktığı küçük kutunun içinde ise gümüş üzerine kakılmış minicik incilerle süslü, sade ve narin bir broş vardı.

"Holmes bu çok güzel!"

"Büyükanmemindi. Açabilecek misin?"

Kopçası nerede diye bakındım ama gözlerim ve el becerim içtiklerim yüzünden sekteye uğramıştı. En sonunda Holmes parmaklarını uzatıp incilerden ikisine dokundu ve broş avcumda açıldı. İçinde sarışın, genç bir kadının minyatür bir portresi vardı. Bakışlarının aynı Holmes'unkiler gibi olduğunu hemen fark ettim.

"Ağabeyi, Fransız ressam Vernet bunu onun on sekizinci doğum gününde resmetmiş," dedi Holmes. "Saçının rengi seninkine çok benziyordu, yaşlılığında bile."

Portreye bakarken yanaklarımdan yaşlar süzüldü.

Yutkunarak, "Teşekkür ederim. Hepinize teşekkür ederim," dedim ve hıçkırık hıçkırık ağlamaya başladım. Bayan Hudson beni misafir odasına yatırmak zorunda kaldı. Gece yadırgadığım bir odada olduğum ve kanımdaki alkol kalıntıları yüzünden bir kere uyandım. O esnada kapının dışında usul ayak sesleri duyduğumu zannettim ama kulak kesildiğimde duvarın diğer tarafındaki saatin tik-taklarından başka bir şey duyamamıştım.

Ertesi hafta Oxford'a döndüm; kış dönemi de güz dönemi gibi geçti. Kuramsal matematik ve Hahamsal Yahudilik'in güçlükleri en sevdiğim derslerdi, bu iki konu sadece görünürde birbiriyle ilgisizdi. Kadim Bodleian Kütüphanesi bana yine kollarını ve sayfalarını açtı, -bu defa *On İkinci Gece* için ve ayrıca faytonlara sürülen ve şehrin sokaklarında durmadan çalışan atların durumunu iyileştirmek adına düzenlenen bir kampanyada- yine Ronnie Beaconsfield'in peşine takıldım. Ratnakar Sanji dönemin son haftalarında türemiş, bahar tatilinin ardından Mayıs'ta doğmuştu. Yine uyumadan ve ara sıra yemek yiyerek idare ediyordum. Dönemin sonunda bir kez daha hâlsiz ve bitkindim.

Misafirhaneye Thomas soyadlı bir çift göz kulak oluyordu; ikisi de ağır Oxfordshire taşra aksanları bozulmamış, tatlı tiplerdi. Ben eve dönerken Bay Thomas eşyalarımı sokakta bekleyen arabaya taşımama yardım etti. İçi kitap dolu valizlerden biri ağır gelince homurdandı ve ben de ona yardım etmek için koştum. Ellerini silkeledi; önce ciddi bir ifadeyle valize, sonra bana baktı.

“Karışmayayım diyorum küçük hanım ama umarım tüm tatili çalışma masanızın başında geçirmezsiniz. Buraya geldiğinizde yanaklarınız al aldı, oysa şimdi o hâlinizden eser kalmadı. Biraz temiz hava alın, duyuyor musunuz? O zaman döndüğünüzde kafanız daha iyi çalışır.”

O güne dek hiç o kadar çok şey söylediğini duymadığım için şaşırmıştım ama açık havada bolca dolaşacağım konusunda onu telkin ettim.

Tren istasyonunda bir aynada kendime şöyle bir bakınca ne demek istediğini anladım. O kadar süzgün görüldüğümün farkında değildim, gözlerimin altındaki morluklar beni endişelendirdi.

Ertesi sabah alışıktı olmadığım bir sessizlik ve kuş şarkıları beni erkenden uyandırdı. En eski iş tulumumu üzerime çektim, yeni çizimelerimi giydim, serin Mart sabahından korunmak için kalın eldivenlerimi ve yün beremi yanıma aldım ve Patrick’i bulmaya gittim. Patrick Mason elli iki yaşında, iri yarı, yavaş hareket eden, serinkanlı, Sussexli bir çiftçiydi; elleri topraktan fırlamış gibiydi ve eğri büğrü bir burnu vardı. Annemle babam evlenmeden önce bile çiftliğin idaresi ondaydı, hatta şimdi baktığı tarlalarda çocukluğunda annemle birlikte koşturtmuştu -annemden üç yaş büyüktü- ve bence tüm hayatı boyunca ona âşıktı. Tabii ki leydisi olarak onu gözünde iyice yüceltmişti.

Karısı öldüğünde ve altı çocuğu kendisi büyötmek zorunda kaldığında idareci maaşı sayesinde ailesine sahip çıkabilmişti. En küçük çocuğunun on sekizine bastığı gün Patrick arazisini paylaştırdı ve benim şimdi sahip olduğum çiftlikte yaşamaya geldi. Bu aslında kimi açılardan benden çok onun arazisi sayılırdı, ikimiz de bu şekilde davranıyor ve bunu böyle görüyorduk ve yasal sahibinin zırvalıklarını çekmek istemese de manevi evine son derece bağlıydı.

Çiftlik işlerine ara sıra yardım etme girişimlerim şimdiye dek mesafeli bir kuşkuyla karşılanmıştı ki Versailles’daki köylülerin Marie Antoinette’in sütçü kız fantezilerine de muhtemelen böyle bir tepki verdiğini düşünüyordum. Mal sahibiydim ve eğer işleri zorlamaya karar verirsem beni ellerimi kirletmekten alıkoyamazdı ama savaş zamanı hasat dışında -bunu belli ki sevmiyordu- Leydimin Kızı böyle şeylerle uğraşamazdı. Çiftliği gönlünce işletiyordu, ben orada oturu-

yor ve ara sıra sohbet etmek için evden çıkıp geliyordum ama işler hususunda söz sahibi değildim. Fakat bu durum o sabah değişmek üzereydi.

Tepeden ana ahıra koştururken berrak, cılız kış güneşinde ağzımdan buhar çıkıyordu. Ona seslendim. Bana arka taraftan cevap verdi, kendisini orada ahır bölmelerinden birini temizlerken buldum.

“Günaydın Patrick!”

“Hoş geldiniz Bayan Mary.”

Resmî hitapları uzun zaman önce yasaklamıştım ve o da karşılığında daha samimi davranmayı reddetmişti. Neticesinde bana “bayan” deyip ilk adımla hitap etmesinde uzlaşmıştık.

“Teşekkür ederim, döndüğüme seviniyorum. Patrick yardımına ihtiyacım var.”

“Elbette Bayan Mary. Ben bunu bitirene kadar bekler misiniz?”

“Oh, seni bölmek istemiyorum. Senden bana yapacak bir iş vermeni istiyorum.”

“İş mi?”

Şaşırmıştı.

“Evet Patrick, son altı aydır kucağımda kitaplarla koltukta oturuyorum ve eğer kaslarımı tekrar kullanmazsam bence ne yapmaları gerektiğini tamamen unutacaklar. Bana burada yapılacakları söylemeni istiyorum. Nereden işe başlayabilirim? Şu ahır senin yerine bitireyim mi?”

Patrick tırmığı hemen kaptı ve önümü kesti.

“Hayır hanımım, bunu ben bitiririm. Siz ne yapmak istiyorsunuz?”

“Ne yapılması gerekiyorsa,” dedim ki sahiden iş yapmak istediğimi anlasın.

“Ee...” Can havliyle etrafa bakındı ve süpürgeyi görünce gözleri ışıldadı. “Yeri süpürmek ister misiniz? Atölyedeki talaşın süpürülmesi lazım.”

“Elbette.”

Koca süpürgeyi kaptım, Patrick on dakika sonra atölyeye geldiğinde yerden kaldırdığım büyük toz ve talaş bulutu her yere yayılmıştı.

“Oh Bayan Mary, neyse! Çok hızlı yapmışsınız. Bunları toz kaldırmadan kapıya kadar süpürebilir misiniz acaba?”

“Nasıl yani? Oh, anladım! Tamam, şöyle süpüreyim.”

Süpürgeyi aldım ve çalışma tezgâhının altını tek bir hamlede, boylu boyunca süpürdüm ama idaresi güç süpürge masanın ayağına çarpınca tezgâhın üzerindeki aletlerin bir kısmı yere düştü. Bunun üzerine Patrick yere düşüp zarar gören bir keskiyi eline aldı ve bana sanki oğluna saldırmışım gibi baktı.

“Daha önce herhangi bir yeri süpürdünüz mü?”

“Pek sık değil.”

“O hâlde belki de ateş için odun taşımalsınız.”

Eve el arabasıyla odun üzerine odun taşıdım, sonra çıraya da ihtiyacımız olduğunu fark ettim ve tam odunları arka kapının yanındaki büyük taşın üzerinde çift başlı baltayla ayırmaya başladığım sırada Patrick koşup geldi ve elimi kesmeme engel oldu. Bana kesme kü-tüğünü, küçük el baltasını gösterdi ve bunların nasıl kullanılmaması gerektiğini dikkatle anlattı. İki saat sonra tepeden aşağı indiğimde küçük bir yığın odun vardı ve kaslarım çalışmaktan tir tir titriyordu.

Holmes’un evinin yolu bana sanki son seferden sonra uzamış gibi geldi ya da belki yalnızca içimdeki huzursuzluk yüzünden öyle sanı-yordum. Yol aynıydı ama ben değişmiştim ve ilk kez başarıp başaramayacağımı, hayatımın birbirinden tamamen farklı bu iki yanını bir araya getirip getiremeyeceğimi merak ediyordum. Ham bacaklarımı zorlayıp bisikletime hız verdim ama son dönemece gelip de ileride tanıdık kulübeyi ve mutfak bacasından yükselen dumanı görünce rahatlamaya başladım. Kapıyı açıp da evin kokusunu içime çektiğimde evimdeydim, güvendeydim.

“Bayan Hudson?” diye seslendim ama mutfak boştu.

Pazara gittiğini düşündüm; merdivenlere yönelip yukarı çıkmaya başladım.

“Holmes?”

“Sen misin Russell?” derken sesi hafif şaşırmış gibiydi, oysa geleceğimi bir hafta önce yazmıştım. “Güzel! Ben de tam sen Ocak’ta gitmeden önce kan tipolojisi üzerine yaptığımız şu deneylere göz atıyordum. Sorunun ne olduğunu sanırım buldum. İşte, notlarına bak. Şimdi de mikroskoba yerleştirdiğim slayta bak.”

Canım Holmes her zamanki gibi yine coşkuluydu ve duygularını gizleyemiyordu. Hiç itiraz etmeden mikroskobun başına geçtim, sanki hiç gitmemiştim. Hayat eskisine döndü ve bundan bir daha hiç şüphe etmedim.

Tatilimin üçüncü haftasında bir Çarşamba günü kulübeye gittim, Bayan Hudson Çarşambaları genelde kasabada olurdu. Holmes’la o gün için biraz kokulu bir deney planlamıştık ama mutfak kapısından içeri girerken oturma odasından sesler geldiğini duydum.

Holmes, “Russell?” diye seslendi.

“Benim Holmes!”

Kapının yanına gittim ama Holmes’u şöminenin başında ve yüzü bana tanıdık gelen, sık giyimli bir kadının yanında görünce şaşırdım. Hemen onu daha önce nerede gördüğümü çıkarmaya çalıştım ama Holmes beni durdurdu.

“Gel Russell. Biz de seni bekliyorduk. Bu, Bayan Barker. Hatırlarsın, kocasıyla birlikte malikânede oturuyorlar. Orayı geçen sene sen buraya gelmeden önce satın almışlardı. Bayan Barker, işte size bahsettiğim genç hanım—evet, o kıyafetin içinde genç bir hanım var. Şimdi artık geldiğine göre sorunu bize anlatabilir misiniz lütfen? Russell kendine bir fincan çay koy da otur haydi.”

Bu, ortaklığımızın ilk vakasıydı.

ÜÇ

Tazıların Hanımı

Dumanın kokusunu alınca bunun bir düşmanın saldırısı olduğunu değil... İtaat etmeleri gereken bir güç ya da doğal bir afet olduğunu düşünüyorlar.

Holmes'la en sonunda onun davalarından birinde birlikte çalışmamız sanırım kaçınılmazdı. Görünürde emekli olsa da, önceden de dediğim gibi, eski hayatının emareleri ara sıra belli olurdu; garip ziyaretçiler, değişken çalışma saatleri, iştahsızlık, uzun uzun pipo içmeler ve kemanından tuhaf sesler çıkararak geçirdiği bitmek bilmeyen saatler. Kulübeye iki kere habersiz geldim ve onu bulamadım. O günlerde en alışılmadık ya da hassas davaları aldığı, sıradan işleri -zaman içinde onun yöntemlerini benimsemiş- polise bıraktığını bildiğimden, ona işleri hakkında soru sormazdım.

Bu yüzden Holmes'un bu davada ne bulduğunu hemen merak ettim.

Bayan Barker komşumuz, hem de zengin bir komşumuz olsa da, Holmes onun sıkıntısının sıradan ya da basit olduğunu düşünseydi kendisini polise yönlendirmekten hiç çekinmezdi. Onu reddetmek bir yana, durumun Holmes'un ilgisini epey çektiğini görebiliyordum. Fakat Bayan Barker onun anlaşılması güç tavırları karşısında şaşır-mış görünüyordu ve Holmes görüşmenin büyük kısmını koltuğunda ellerini birleştirip tavanı seyrederek geçirdiğinden Bayan Barker derdini bana anlattı. Holmes'u çok iyi tanıdığım için, durumla ilgilenmiyormuş gibi gözükse de aslında kafasının vızır vızır işlediğini biliyordum. Bayan Barker'ın hikâyesini dikkatle dinledim.

“Belki biliyorsunuzdur,” diye söze girdi, “malikâneyi kocamla dört sene evvel satın aldık. Savaştan önce Amerika’da yaşıyorduk ama Richard -kocam- hep yurduna dönmek istiyordu. Yatırımlarında şans yaver gitti ve 1913’te bir ev bakmak için İngiltere’ye geldik. Buradaki malikâneyi gördük, evi çok beğendik ve savaş başlamadan hemen önce satın aldık. Tabii birtakım yokluklar yüzünden ve erkekler Avrupa’ya gönderildiğinden evin tadilatı çok yavaş ilerliyor ama bir kanadı artık oturulur hâle geldi.

Neyse, bir sene kadar önce kocam birkaç gün hastalandı. Başta önemli bir şeyi yoktu, sadece midesini bozmuştu ama en sonunda yatağa düştü. Kan ter içinde inleyip duruyordu. Doktorlar buna neyin sebep olduğunu bulamadı, onların da çaresiz kalmaya başladığını görebiliyordum. Ancak ateşi en sonunda düşünce kocam uyuyabildi. Bir hafta içinde ise tamamen iyileşiverdi, daha doğrusu bize öyle geldi.

O zamandan beri hiçbir ilki kadar kötü olmasa da aynı şey on kere daha yaşandı. Her biri soğuk terle başlıyor, sonra kramplar giriyor, sayıklıyor ve en sonunda ateşlenip derin bir uykuya dalıyor. İlk gece beni yanında istemedi ama birkaç gün sonra kendine geldi; tabii bir dahaki sefere dek... Doktorlar çok şaşırdı, zehirlenmiş olabileceğini söylediler ama biz hep aynı şeyleri yiyoruz. Yemekler yapılırken başında duruyorum. Bu zehir değil, hastalık! Ne düşündüğünüzü biliyorum Bay Holmes.”

Holmes bu söz karşısında tek kaşını havaya kaldırdı.

“Tıbbi bir sıkıntıyı neden size açtığımı merak ediyorsunuz. Fakat ben bunun tıbbi bir sorun olmadığını düşünüyorum. Hem buradaki hem de Avrupa’daki uzmanlara danıştık. Ruhsal bir sıkıntıysa diye Dr. Freud’la bile görüştük. Dr. Freud dışında herkes havlu attı, o ise bunun kocamın kendisinden yirmi yaş genç bir kadınla evlendiği için duyduğu suçluluk duygusunun fiziksel dışa vurumu olduğunu düşündü. Size sorayım, siz hiç böyle bir saçmalık duydunuz mu?” diye sordu öfkeyle.

Başlarımızı ciddiyetle, hayır manasında salladık.

Holmes oturduğu koltuktan söze girdi.

“Bayan Barker lütfen bize kocanızın hastalığının neden sadece tıbbi bir sıkıntı olmadığını düşündüğünüzü anlatır mısınız?”

“Bay Holmes, Bayan Russell, anlatacaklarım bu odadan dışarı çıkmasın diye size yemin ettirmeye kalkışarak hakaret edecek değilim. Bunları bilmeniz gerektiğine ve bu konuda ağzı sıkı davranacağınıza buraya gelmeden önce karar verdim zaten. Kocam İngiliz hükümetine danışmanlık yapıyor Bay Holmes. İşinin detaylarını bana açmıyor ama burnumun dibinde olup bitenler hâliyle gözümünden kaçmıyor. Telefon hattının köy santralından bu kadar uzaklara kadar uzanmasının sebebi de bu. Başbakan, kocama her istediğinde ulaşabilsin diye çekilen hat sayesinde sizin de telefonunuz oldu Bay Holmes. Herkes parasını verdiğimiz için buralara kadar hat çekildiğini sanıyor, bunu biliyorum ama sizi temin ederim ki bu bizim fikrimiz değildi.”

“Bayan Barker kocanızın hükümet danışmanı olmasıyla belirli aralıklarla hastalanmasının birbiriyle pek ilgisi yok gibi.”

“Belki de yok ama çok garip bir şey fark ettim. Kocamın hastalıkları daima aynı havada vuku buluyor; kocam hep hava açıkken hastalanıyor, sis varken ya da yağmur yağarken değil. Bunu altı hafta önce fark ettim, epeyce yağmur ve kar yağdığı dönemden sonraydı, sanırım Mart’ın ilk haftasıydı. Hava en sonunda düzelmişti, berrak bir geceydi ve kocam iki ay sonra ilk defa tekrar hastalandı. Dönüp bakınca bunun hep böyle olduğunu işte o zaman fark ettim.”

“Bayan Barker, Avrupalı doktorlara danıştığınızda, kocanız o sırada mı hastalandı? Avrupa’da ne kadar kaldınız, hava şartları nasıldı?”

“Yedi hafta kaldık, hava akşamları hep açıldı ve kocamın sağlığı da iyiydi.”

“Bence bize tüm anlatmak istedikleriniz bu kadar değil Bayan Barker,” dedi Holmes. “Lütfen hikâyenizi bitirin.”

Bayan Barker iç geçirdi; güzel, manikürlü ellerinin titrediğini görünce şaşırdım.

“Haklısınız Bay Holmes. İki şey daha var. Birincisi; kocam, hava durumunun benim dikkatimi çekmesinden bir ay sonrasında, yani iki hafta önce yine hastalandı. Rahatsızlanmaya başladığı gece her zamanki gibi benden kendisini yalnız bırakmamı istedi. Hasta odasından ayrıldım ve temiz hava almak için dışarı çıktım. Bahçede bir süre gezindim, geç olduğunda eve dönerken tesadüfen başımı kaldırıp kocamın odasına baktım. Odasının çatısında bir ışığın yanıp söndüğünü gördüm.”

Holmes onun sözünü kesip sabırsız bir sesle, “Ve kocanızın devlet sırlarını Kayser’e gizlice iletiyor olabileceğinden şüphelendiniz!” dedi.

Bunun üzerine Bayan Barker’ın beti benzi attı ve kadıncağız kol-tuğuna yığıldı. Ben ayağa fırlayıp onu doğrulturken Holmes brendi getirmeye gitti. Bayan Barker tam manasıyla bayılmamıştı ve içkinin kokusu onu kendine getirdi ama yerlerimize tekrar geçtiğimizde kendisi hâlâ solgun ve sarsılmış görünüyordu.

“Bay Holmes bunu nasıl bildiniz?”

“Sevgili leydim bunu bana siz söylediniz.” Holmes, kadının şaşırdığını görünce abartılı bir tavırla devam etti. “Bana kocanızın havanın berrak olduğu gecelerde hastalandığını söylediniz. Böyle gecelerde sinyaller kilometrelerce öteden görülebilir. Dahası bu sürede kocanızın hep yalnız olduğunu da yine siz kendi ağzınızla söylediniz. Ayrıca Alman arabası kullandığını da kendim görmüştüm. Hâlinizden tavrınızdan hem gerçeği bilmek istediğiniz hem de kocanızın bir hain olduğunu öğrenmekten korktuğunuz anlaşılıyor. Eğer başka birinden şüphelenseydiniz bu kadar üzgün olmazdınız. Şimdi bize evinizdeki insanlardan bahsedin.”

Bayan Barker içkisinden bir yudum alıp anlatmaya devam etti.

“Evde beş yatılı hizmetçimiz var. Diğerleri köyden yardıma gelen gündelikçiler... Kocamın yardımcısı Terrence Howell, benim hizmetçim Sylvia Jacobs, aşçıyla başbahçıvan Sally ve Ronald Woods ve son olarak ahıra ve iki arabaya bakan Ron Athens. Terrence sene-

lerdir kocamın yanında, Sylvia'yı da ben sekiz sene önce işe aldım; diğerlerini bu evde oturmaya başlayınca tuttuk.”

Holmes bir süre bir köşeye dalıp gittikten sonra bir anda ayağa fırladı.

“Madam şimdi evinize geri dönün. Bu öğleden sonra bazı komşularınız kapınıza geliversin, üç civarı diyelim mi? Beklenmedik bir ziyaret, olur mu?”

Kadın çantasını alıp ayaklandı.

“Teşekkür ederim Bay Holmes, umarım...” Yere baktı. “Şayet korkularımda haklı çıkarsam bir hainle evlenmişim demektir. Eğer yanıyorsam, o zaman da kocam hakkında böyle hain düşüncelere kapıldığım için ben suçlu çıkarım. Burada hiçbir kazanç yok, bu sadece bir görev...”

Holmes onun eline dokununca kadın başını kaldırıp kendisine baktı. Kadının gözlerinin içine büyük bir nezaketle bakıp gülümsedi.

“Madam doğrularda hainlik olmaz. Acı olabilir ama birtakım unsurların oluşturduğu muhtemel tüm sonuçlarla dürüstçe yüzleşmek bir insanın yapabileceği en kutsal şeydir.”

Holmes bazen şaşırtıcı derecede anlayışlı olabiliyordu ve sözleri kadını sakinleştirmişti. Kadın hafifçe gülümsedi, onun elini sıktı ve gitti.

Holmes’la kokulu deneyimize devam ettik. Ardından pencereleri ve kapıları açık bırakıp saat ikide evden çıktık ve malikâneye yürüdük. Eve yoldan değil, kırlardan geçerek ve sanki öylesine gelmişiz gibi yaklaştık; tepeden eve inerken de etrafı kolaçan ettik.

Üç katlı ev epey görkemliydi, zaten en yüksek tepelerden birinin üzerine inşa edilmişti. Bir ucunda Normandiya’dakilere benzesin diye uğraşılmış, uzun, kare biçimli bir kule vardı. Kulenin binanın geri kalanıyla hiçbir ilgisi yoktu ve bina bu fazlalık dışında gayet iyi görünüyordu. Bu görüşümü Holmes’a da söyledim.

“Evet ama evi yaptıranlar denizi görmek istemiş olabilirler,” diye cevap verdi. “Bence topoğrafik haritalar incelenirse bu kuleyle şu

taraftaki tepelerin ortasındaki boşluk arasında bir bağlantı olduğu görülür.”

“Var zaten.”

“Ah, ben botlarımı bağlarken nereye kaybolduğın anlaşıldı!”

“Haritalarına bakmaya gittim, evet. Ben bu tarafları senin kadar iyi bilmiyorum, o yüzden araziye bir göz atayım istedim.”

“Bence Richard Barker kulenin üst katlarındaki odalarda kalıyordur. Şimdi rahat, ‘Geçerken uğradık,’ ifadeni takın bakalım Russell; beyefendi geliyor.”

Sonra yüksek sesle, “Merhaba!” diye seslendi. Yaşlı adam hemen güneşin alnındaki sandalyesinden ayağa fırladı, bize sırtını döndü ve ellerini havaya kaldırıp bağırarak anlaşılmaz bir şeyler söyledi. Holmes’la merakla birbirimize baktık ama kırk kadar köpek bahçede havlayarak üzerimize koşturunca bu garip davranışın sebebi anlaşıldı. Çeşitli renklerdeki köpekler yaşlı adamın telaşlı hareketlerine hiç aldırış etmeyip etrafını sardı. Holmes’la ikimiz birbirimizden hafifçe uzaklaştık ve bu gibi durumlar için yanımızda hep taşıdığımız ağır yürüyüş sopalarını hazır ettik ama köpek çetesi bizi avlamaya çıkmamıştı, bizim de etrafımızı sarmakla yetindiler; hoplayıp zıplıyor, deliler gibi havlıyorlardı.

Yaşlı adam bir şeyler söyleyerek yanımıza geldi ama bunun köpekler üzerinde hiçbir etkisi olmadı. O sırada evin köşesinden başka bir adam koşup geldi, onun hemen ardından bir adam daha koşturdu; onlar köpeklerin arasına dalıp enselerine, kuyruklarına yapışırken havada tüyler uçuşuyordu. Köpeklerin sesi yavaş yavaş kesildi ve hepsi sonunda hizaya geldi. Görevlerini yapan köpekler dilleri dışarıda, kuyruklarını sallayarak oturdu ve yeni bir eğlenceyi beklemeye koyuldular. O sırada Bayan Barker evin içinden çıkagelince köpeklerle kocası hep birlikte dönüp ona baktı.

Kocası cılız bir sesle, “Hayatım bu köpeklere bir şey yapmak lazım,” dedi.

Kadın köpeklere sert bir ifadeyle bakıp onlarla konuşmaya başladı.

“Ne ayıp! Komşularımız uğradığında böyle mi yapıyorsunuz? Bunun yakışık almadığını bilmeniz lazım!”

Kadının sözleri etkisini ânında gösterdi. Çeneler kapandı, başlar eğildi, kuyruklar kısırıldı. Utanmış görünen ve bize suçlu suçlu bakan köpekler sessizce gitti. Yorkshire teriyerlerinden rahat yetmiş kilo gelecek dev av köpeklerine kadar on yedi köpek saymıştım. Bayan Barker son köpek de çalıların arasına karışınca dek elleri belinde bekledi ve sonra başını sallayarak bize döndü.

“Çok özür dilerim. Nadiren gelenimiz oluyor, bu yüzden fazla heyecanlanıyorlar.”

Holmes kibarca, “Bırakın köpekler havlayıp ısırsın, Tanrı onları bunun için yaratmış,” dedi. “Zaten buraya davetsiz gelmememiz gerekirdi. Benim adım Holmes, bu da Mary Russell. Yürüyüşe çıkmıştık, güzel evinize biraz daha yakından bakalım istedik. Sizi daha fazla rahatsız etmeyelim.”

Bayan Barker, kocası bir şey diyemeden, “Hayır hayır,” dedi. “Bir şeyler içmek için içeri gelin. Bir bardak şeri mi, yoksa çay mı? Pekâlâ, çay. Sanırım komşuyuz. Sizi yolda görmüştüm. Ben Bayan Barker, bu da kocam.” Bayan Barker diğer iki adama döndü. “Teşekkür ederim Ron, artık ses çıkarmazlar. Terrence, Bayan Woods’a çay istediğimizi söyleyebilir misin lütfen? Dört kişiyiz. Birkaç dakika içinde seraya geçmiş oluruz. Teşekkürler.”

“Çok naziksiniz Bayan Barker. Doğrusu yürüyüş Bayan Russell’la ikimizi çok susatmıştı,” dedikten sonra Holmes; köpeklerle, konuklarla ve çalışanlarla ilgilenen karısını sevgiyle seyreden yaşlı adama döndü. “Bay Barker bu çok enteresan bir bina... Portland taşından, öyle değil mi? On sekizinci yüzyılın başından kalma... Peki ya kule ne zaman eklenmiş?”

Holmes’un mimariye gösterdiği bu ilgiyle derin bir sohbete dalındı ve bina temellerinden, tahtakurularından, kurşunlu pencerelerden, kömür maliyetinden ve İngiliz ustalarla çalışmanın zorluklarından bahsedildi. Çaydan sonra bize evi gezdirdiler ve amatör mimari sev-

dalısı Holmes arayı yapıp kuleye de çıkmayı başardı. Bay Barker kuleye yaptırdığı asansörle çıkarken biz de dar, tahta merdivenlerden çıktık. Bay Barker bizi tepede karşıladı.

“Hep böyle bir kule istemiştim.” Gülümsedi. “Burayı satın almamın asıl sebebi buydu, bu kuleydi. Asansör lüks bir harcama oldu ama merdiven çıkmakta zorlanıyorum. Benim odalarım burada... Size manzaramı göstermek isterim.”

Manzara sahiden de panoramikti, kuzeyde karanlık ormanın başlangıcına kadar uzanıyordu. Manzarayı ve odaları övdükten sonra yine merdivenlere yöneldik ama henüz biz basamaklara ulaşmadan Holmes aniden döndü ve holün sonundaki duvara yaslanmış merdivenin yanına gitti.

“Umarım kusuruma bakmazsınız Bay Barker ama bu muhteşem kulenin tepesini görmem lazım. Hemen geliyorum Russell. Şuradaki çatı kapağına baksana.”

Ayakları gözden kaybolurken sesi de uzaklaşıp yankılanmıştı.

Bay Barker, “Ama orası güvenli değil Bay Holmes,” diyerek itiraz etti. Sonra bana döndü. “Çatı kapağının neden kilitli olmadığını anlayamadım. Ron’a o kapağa bir asma kilit vurmasını söylemişim. Oraya en son üç sene evvel çıkmıştım ve yukarının hâlini hiç sevmedim.”

“Holmes mutlaka dikkatli olacaktır Bay Barker, birazdan gelir zaten. Bakın, işte geliyor.”

Holmes’un uzun bacakları merdivende tekrar belirdi. Fakat bize neşeyle dönerken bakışlarında bir karaltı vardı.

“Teşekkür ederim Bay Barker, çok enteresan bir kuleniz var. Şimdi bana alt kattaki holde yer alan ilkel sanat eserlerinden bahsetsenize. Yeni Gine işleri, öyle değil mi? Sanırım Sepik Nehri civarından...”

Böylelikle Bay Barker’ın dikkati başarıyla başka yere çekildi ve yaşlı adam, Holmes’un kolunda merdivenlerden yavaşça inerken dünyanın vahşi yerlerine yaptığı seyahatleri anlatmaya koyuldu. Bir saat sonra gidene dek bir sürü bronz Afrika heykeline, Avustralya Aborijinlerine

has üflemeli bir çalgıya, Eskimo işi üç tane oyma mors dişine ve İnka Peru'dan gelmiş çok güzel bir altın heykele baktık. Barker çifti bizi kapıya kadar geçirdi ve vedalaştık ama Holmes bir anda onların yanından geçip tekrar içeri girdi.

“Bize getirdiği harika çay için aşçıya bizzat teşekkür etmem lazım. Şu ufak, pembe keklerin tarifini Bayan Russell’a verir mi dersiniz? Mutfak sanırım aşağıda, öyle değil mi?”

Çiftin şaşkın bakışlarına Holmes’un garip davranışlarından mesul tutulamayacağımı göstermek istercesine omuz silkerek karşılık verdim ve koridorda onun peşine takıldım. Kendisini saçları ağarmış, al yanaklı, ufak tefek, şaşkın bir kadının elini sıkarken ve ona teşekkür üstüne teşekkür ederken buldum. Daha genç ve daha güzel bir kadın ise masada önünde bir fincan çayla oturuyordu.

“Teşekkür ederim. Adınız Bayan Woods’du, değil mi? Bayan Russell’la sizin şahane çayınıza bayıldık, üstümüze saldıran o korkunç köpeklerden sonra kendimize ancak öyle gelebildik. Ne çok köpek varmış—onlarla siz mi ilgileniyorsunuz? Oh, iyi! Evet, bu bir erkeğe daha uygun bir iş... Yine de herhâlde çok yemek yiyorlardır, onların yemeklerini de siz mi hazırlıyorsunuz?”

Bayan Woods onun bu sözlerine kız gibi kıkırdayarak karşılık verdi.

“Oh, evet efendim, köyün kasabı onlar sayesinde geçiniyor. Bu sabah kasabın yolladığı siparişi ancak üç kişi taşıyabildik—herhâlde sırf kemikler on kilo ederdi.”

“Köpekler çok kemik yiyor, değil mi?”

Bu konuşmanın nereye varacağını merak ediyordum ama görünüşe bakılırsa Holmes istediğini almıştı bile.

“Neyse, size tekrar teşekkür ederim Bayan Woods. Bayan Russell’ın o tarifi istediğini unutmayın.”

Kadın bizi mutfak kapısından neşeyle geçirdi. Çoğu eşelenmiş bahçede yatan köpekler bu sefer bize hiç aldırış etmedi. Evin etrafından dolandık ve yola çıktık.

“Holmes o kek meselesi de neyin nesiydi öyle? Benim kek börek pişirmekten hiç anlamadığımı gayet iyi biliyorsun. Yoksa Bay Barker’ın zehirlendiği için mi hastalandığını düşünüyorsun?”

“Sadece bir dalavere Russell... Hükümetin Barker çifti ve benim için telefon hattı çekmesi ne güzel değil mi? Kuşlar konusuna ise hiç girmiyorum.”

Yukarıdaki tellerin üzeri şakıyan siyah kuşlarla doluydu ve yolun bir kenarı beyaz kuş pislikleriyle kaplıydı. Holmes’un yüzüne baktım ve onun hâlimden hoşnut olduğunu, dalga geçmediğini gördüm.

“Kusura bakma Holmes ama ne arıyoruz? Çatıda bir şey mi gördün?”

“Russell asıl sen kusura bakma. Sen çatıyı görmedin tabii. Görseydin, sen de bunu,” Ufak, siyah bir tahta parçası uzattı, “ve bu sigara izmaritlerini bulurdun; bunları eve dönünce inceleyeceğiz.”

Ufak tahta parçasına baktım ama bir şey göremedim.

“Bir ipucu verir misin lütfen Holmes?”

“Russell beni büyük hayal kırıklığına uğrattın. Çok basit!”

“Çok mu basit?”

“Aynen öyle. O hâlde şunları bir düşün; kullanılmayan bir kulenin tepesinde kararmış bir tahta parçası, çarşı günü belli, kemikler, Sepik Nehri civarından gelen sanat eserleri, zehir olmaması ve yolun ilerisindeki koru.”

Durdum; Holmes sopasına yaslanmış, beni ilgiyle seyrederken aklım vızır vızır çalışıyordu. Tahta parçası... Kuleye çıkan biri... Bunu biliyorduk, neden... Pazarın kurulduğu gün belli... Pazara hep aynı gün çıkılıyor. Köpekleri beslemek için kemik alınıyor, telefon hattı ise yolun ilerisinde—başımı kaldırıp baktığımda kendimi küçük düşmüş hissediyordum.

“Bana bunun kâhyanın işi olduğunu mu söylüyorsun?”

“Ne yazık ki böyle şeyler oluyor. Çöpler için koruya bakalım mı?”

Kemiklerle dolu yeri bulmamız on dakika sürdü. Kurumuş, kahverengi kemiklerin bazılarını bakılırsa kasaptan köpekler için aylardır kemik alındığı anlaşıyordu.

“Tırmanmak ister misin Russell? Yoksa ben mi tırmanayım?”

“Eğer işi sağlama almak için kemerini verirsen seve seve tırmanırım.”

Yakınlardaki telefon direklerini inceledik, Holmes en sonunda hafifçe bağırdı.

“Bu, Russell!”

Durduğu yere gittim ve tırmanış kramponlarının izlerini gördük.

Kendi ağır botlarımın bağcıklarını çözmek için eğildiğim sırada, “Ben ayakkabılarında krampon ya da çizik falan göremedim, sen gördün mü?” diye sordum.

“Hayır ama odasına bakarsak sıyrık, çizik dolu bir çift bot bulacağımızdan eminim.”

“Tamam, hazırım. Düşersem beni tut.”

İkimizin kemerlerini birbirine tutturup oluşturduğum halkaya yaslandım, çıplak ayaklarımı sert kütüğe sıkıca yasladım ve yavaşça tırmanmaya başladım. Bir adım, bir adım daha, kemeri kaldır; bir adım, bir adım daha, kemeri kaldır. Bu şekilde tepeye sorunsuz ulaştım, kemeri sağlam bir yere tutturdum ve direktten geçen telefon tellerini incelemeye koyuldum. İzler ortadaydı.

Holmes’a, “Burada hattın dinlendiğine dair izler var,” diye seslendim. “Biri birkaç gün önce buraya gelmiş, bunu elinin değdiği yerlerde toz kalmadığı için anlıyorum. Parmak izi almak için setimizle geri gelelim mi?”

Aşağı indim ve Holmes’a kemerini geri verdim. Yamulmuş kemer tokasına şaşkınlıkla bakınca, “Daha sağlam bir tırmanış ipiyle gelsek daha iyi olabilir,” diye ekledim.

“Bence -eğer hava değişmezse- o parmakların sahibini bu gece, bu gece olmazsa bile mutlaka yarın gece yakalayacağız. Geri döndüğü-

müzde unutturma da leydiye telefon edip hem teşekkür edeyim, hem de kocasının durumunu sorayım.”

Biz eve dönerken güneş alçalmıştı ve hava artık öğlen olduğundan daha güzeldi. Holmes sigara izmaritleriyle laboratuvara geçerken ben de Bayan Hudson’ın bize bıraktığı soğuk yemekleri buldum ve kahve yaptım. Yemeğimizi mikroskopların başında yedik, gerçi yağlı parmaklarımızın slaytları kirletmesi pek de iyi olmadı. En sonunda Holmes arkasına yaslandı.

“Sigaralar Portsmouth’daki ufak bir tütüncüden... Oradaki polis bunu bizim için sorup soruşturur. Fakat önce, Bayan Barker...”

Telefona leydi kendisi baktı. Holmes ona gösterdiği misafirperverlikten ötürü tekrar teşekkür etti. Holmes’un ona verdiği tepkiden leydinin yalnız olmadığını anladım.

“Bayan Barker, kocanıza da teşekkür etmek isterim. Kendisi orada mı? Değil mi? Oh, bunu duyduğuma üzüldüm ama biliyor musunuz, bu öğleden sonra pek de iyi görünmüyordu zaten. Söyler misiniz, kocanız sigara içiyor mu? Demek hayır, ben de öyle düşünmüştüm. Oh, önemli bir şey değil. Bayan Barker beni dinleyin. Kocanız iyileşecek, anlıyor musunuz? İyileşecek, evet. İyi akşamlar madam. Tekrar teşekkür ederim.”

Holmes telefonu kapadığında gözleri ışıldıyordu.

“Bu gece mi Holmes?”

“Öyle görünüyor. Bay Barker odasına çekilmiş, hizmetçisi kendisiyle ilgileniyormuş. Sen de dinlensene Russell. Ben bu gibi şeylerle ilgilenen insanlara telefon edeceğim ama bence bir şeyler olana dek daha en azından iki saatimiz var.”

Dediğini yaptım ve heyecanlı olmama rağmen o yan odada konuşurken uyuyakaldım. Bir süre sonra yaklaşan araba sesini duyunca uyandım, aşağı indiğimde oturma odasında Holmes’un yanında iki adam vardı.

“Haydi bakalım Russell, hazırlan. En kalın paltonu giy, dışarıda uzunca bir süre kalabiliriz. Bu arada bunlar Bay Jones ve Bay Smith; Londra’dan bu ufak olay için geldiler. Beyler Russell’la tanışın, kendisi sağ kolum olur. Gidelim mi?”

Holmes ufak bir sırt çantasını omzuna attı, kepini kafasına geçirdi ve yola koyulduk.

Malikâne yolun beş kilometre ötesindeydi, çimenlerin kenarından sessizce yürüdük. Ağaçlık yere gelince yoldan ayrıldık ve korunun içinden geçip ana bahçenin aşağısına geldik. Orada dip dibe durup mırıldanarak konuştuk. Hafif bir meltem çıktı ve bu sayede kokumuz evdeki sürünün burnuna çalınmadı.

“Buradan kulenin tepesi görünüyor sanırım. Meslektaşlarınız artık tepeyle denizin arasında yerlerini almışlardır herhâlde, değil mi?”

“Evet Bay Holmes. 23.00’te harekete geçmeye karar verdik. Şimdi saat 22.00’yi geçiyor. Biz hazırız.”

Karşımızdaki evin ışıkları birer birer söndü; can sıkıntısı ve heyecan içinde uzun uzun bekledik. Hem de ne uzun! Saat 01.00’de Holmes’un kulağına bir şeyler fısıldamak için ona yaklaştım.

“Bayan Barker bahçeden ışıkları gördüğünde saat o kadar da geç olamazdı bence. Belki de bu gece bir şey olmayacak.”

Holmes arkamda sessizce saklanmış oturuyordu, düşünceliydi.

“Russell sen kulede bir şey görebiliyor musun?”

Kapkara gecenin içinden yükselen karanlık kuleye öyle bir dikkatle baktım ki gözlerim acıdı. Fakat yakınlarda başka bir tarafa bakınca gözüme karanlığın içinde bir şey ilişti. Ben hafif bir ses çıkarınca Holmes hemen ayaklandı.

“Çabuk Russell, ağaca çık! Biz burada kör gibi otururken kendisi çatının kenarından uzakta olduğu için onu göremiyoruz. Yukarı Russell! Ne görüyorsun?”

Karanlıkta ağaca tırmanırken gözlerimi kuleden ayırmadım ve o sırada dört buçuk metre kadar yukarıda bir ışık belirdi—kulenin arka köşesinde bir ışık yanıp sönüyor, başımızın üzerinden geçip ilerideki alçak tepelere ve denize ulaşıyordu.

“Orada!” Dallara tutunarak inerken sağım solum epey çizildi. “Elinde bir fenerle yukarıda!” dedim heyecanla ama Holmes ve adamlar ellerinde fenerler, tepeye tırmanmaya başlamıştı bile.

Peşlerinden gittim, çiçek tarhlarının arasından geçip bir süs çeşmesinin etrafından dolandım ve o sırada ileride kıvılcık kıyamet koptu. On yedi köpek davetsiz misafirler karşısında kesik kesik havlıyor, uluyor ve insanın kanını donduran hırıltılar çıkarıyordu. Önce adamların bağırırları, sonra bir cam şingirtisi duyuldu. Holmes’un yanındakilere bağırarak bir şeyler söylediğini duydum, köpekler viyaklayıp ulumaya başladı, iki kişi öksürüp küfretti, yine bir cam sesinin ardından bir kapının açıldığı duyuldu. Ardından evin içinde ışıklar yanmaya başladı ve köpeklerin dört bir yana kaçıştığını gördüm. Kokuyu alır almaz kapıdan içeri girinceye dek nefesimi tutmaya karar verdim.

İçeride artık tüm ışıklar yakılmıştı, mutfaktaki lambalar yanıyordu, kule de ıslık ıslıldı. O tarafa doğru koştuğumda merdivende yukarıdan gelen ayak seslerini duydum. Hem ayak sesleri hem de tüm konuşma aniden kesilince çatıya çıktıklarını anladım.

Aklıma bir anda bir şey geldi. Köpeklerin ortalığı ayağa kaldırmasıyla Holmes’un merdivenlere ulaşması arasında yirmi saniye geçmişti. Ya eğer? Birinci katın sahanlığına geldiğimde ne olur ne olmaz diye eğilip merdivenin altına sessizce girdim ve beklemeye başladım. Aniden yukarıdan bir ses geldi; biri usulca ama hızla aşağı iniyordu. Tanımadığım bir ayakkabının yaklaştığını gördüm, elimi tirabzanların arasından uzattım ve bunun Smith, Jones ya da Barker olmaması için dua ederek ayakkabıyı yakaladım. Biri çığlık atıp merdivenlerden aşağı yuvarlandı, ardından yukarı kattan bağırırlar çağırırlar geldi. Saklandığım yerden yavaşça çıktım ve neler yaptığımı bakmaya gittim.

Merdivenin tepesinde durup aşağıda süklüm püklüm bir hâlde duran Terrence Howell’a bakınca yüreğim ağzıma geldi. Sonra Holmes

hemen yanıma geldi, ona döndüm ve iki adam yanımdan geçip giderken sarıldık. Tır tır titriyordum.

“Tanrım, Holmes onu öldürdüm! O kadar sert düşeceğini tahmin edememiştim. Tanrım bunu nasıl yapabildim?”

Deri ayakkabısının dokusunu parmaklarımın ucunda hâlâ hissedebiliyordum, basamaklardan yuvarlanması ise gözlerimin önünden gitmiyordu. O sırada aşağıdan sesler geldi.

“Bir doktor çağırabilir misiniz lütfen Bayan Barker? Başını fena çarpmış, birkaç yeri de kırılmış ama yaşıyor.”

Bunu duyunca rahat bir nefes aldım ve başım döner gibi oldu.

“Biraz oturmam lazım Holmes.”

Holmes beni üst basamağa oturttu ve başımı dizlerime doğru itti. Sırt çantasını yanıma bırakıp içinden ufak bir şişe çıkardığını gördüm. Minik bir mantar tıpa açıldı ve sabahki deneyin konsantre, pis kokusu burnumun içinde âdeta patladı. Aniden geri çekilince başımı taş duvara çarptım. Gözlerime yaşlar doldu ve bir an için bir şey göremez oldum. Kendime gelince Holmes’un yüzünde ciddi bir ifadeyle bana baktığını gördüm.

“İyi misin Russell?”

Başımı hafifçe yokladım.

“Evet ama senin amonyak tuzunun yararını göremedim Holmes. Birini bu kadar dramatik bir şekilde ayıltmakta fayda göremiyorum, gerçi bir köpek sürüsü karşısında işe yarıyormuş.”

Rahatladı ve her zamanki alaycı ifadesi yüzüne tekrar yerleşti.

“Sen toparlanınca Bay Barker’ı görmemiz lazım Russell.”

Eline uzanıp kalktım ve yavaşça yaşlı adamın odasına doğru yürüdük. Kapıda bizi ter ve hastalık kokusu karşıladı. Bay Barker’ın cildi solgundu ve ter içindeydi, ayrıca yüksek ateş yüzünden boş boş bakıyordu.

“Sen Bayan Barker gelinceye dek onun yüzünü biraz siliver Russell. Ben Howell’ın odasına bir bakayım. Ah, işte geldiniz Bayan Barker. Kocanızın size ihtiyacı var. Gel Russell.”

Holmes, kadının telaşlı sorularına aldırış etmedi.

“Ne arıyoruz?” diye sordum.

“Bir paket toz ya da bir şişe sıvı, birinden biri. Ben gardıroba bakayım, sen banyoya bak.”

Kısa bir süre sonra Holmes yatak odasında bir şeyler mırıldanıp kıyafetleri etrafa saçıyordu. Bense tün parfümleri, tıraş sonrası losyonları ve çekmecelerde bulduğum sabunları açtığım için banyoya yoğun bir koku hâkim olmuştu. Zavallı burnum biraz hissizleşti ama en sonunda garip kokan bir şişeye denk geldim. Şişeyi aldım ve yan odada kıyafetler, ters çevrilmiş çekmeceler ve pijamalar içinde dikilen Holmes’a götürdüm.

“Bir şey bulabildin mi Holmes?”

“Portsmouth’da Fraser’s denen bir yerden alınmış sigaralar, çizik içinde kalmış botlar. Sende ne var?”

“Bilmiyorum, burnum artık koku almıyor. Bu sana da *Eau d’Arabe* gibi gelmiyor mu?”

Holmes şişeyi koklar koklamaz elinde şişeyle odadan dışarı fırladı.

“Buldun Russell! Şimdi bundan ona ne kadar vermemiz gerektiğini bulmalıyız,” dedikten sonra merdivenin başına gidip kafasını uzattı.

“Jones, adam kendine geldi mi?”

“Daha değil. Bence ancak birkaç saat sonra ayılır.”

Bunun üzerine Holmes bana dönüp, “Ah, o zaman deneyip bulacağız,” dedi. “Bayan Barker!” Biz odaya girince Bayan Barker elinde ıslak bezle başını kaldırıp bize baktı. “Bayan Barker küçük bir kaşığınız var mı? Evet, o olur. Russell sen içir, senin ellerin titremiyor. İki damlayla başla. Bunu netice alıncaya dek yirmi dakikada bir tekrar-

layacağız. Dişlerinin arasından döküver, tamam. Biraz su ister mi? Güzel. Şimdi bekleyelim.”

“Bay Holmes o da nedir öyle?”

“Bu kocanızı hasta eden zehrin antidotu madam. Epey konsantre bir madde ve kocanıza bunu çok fazla ve çok hızlı vererek ona zarar vermek istemiyorum. Bu antidotu tüm hayatı boyunca almak zorunda ama bir daha asla böyle hasta olmayacak.”

“Ama ben size onun zehirlenmediğini söyledim. Şayet zehirlendiyse benim de zehirlenmem lazım.”

“Hayır, bir senedir zehir falan verilmemiş. O da tıpkı sizin gibi antidotu alıyor. Kocanızın hizmetçisinin senelerdir onun yanında olduğunu söylemişsiniz. Buna kocanızın Yeni Gine’de geçirdiği zaman da dâhil mi?”

“Evet, sanırım öyleymiş. Neden soruyorsunuz?”

“Madam benim hobilerimden biri de zehirlerdir. Birtakım çok nadir zehirler vardır, bunlar bir kere vücuda girdiklerinde sinir sisteminin içinde kalır. Onlardan asla kurtulunmaz ama antidotu belirli aralıklarla verildiğinde etkileri görülmez. Bu zehirlerden biri de Yeni Gine’de Sepik Nehri civarında yaşayan bir kabilece çok kullanılır. Zehir o bölgeye has, çok değişik bir cins deniz kabuklusundan çıkarılır. İlginçtir ki antidot da yine sadece o bölgede bulunan bir bitkiden üretiliyor. Belli ki kocanız oradayken hizmetçisi kendi başına birtakım araştırmalar yapmış. Neden ülkesine ihanet ettiğini ve geçen sene o zehri kullandığını bize herhâlde söyler diye düşünüyorum. Kocanız telefon görüşmelerini genelde pazarın kurulduğu günlerde yapıyordu, öyle değil mi?”

“Evet ama bunu nereden bildiniz? Ron, Woodları hep arabayla pazara götürür. O sırada ben de ya yürüyüşe ya da arabayla gezintiyle çıkarım. Howell da...”

“Howell da köpekleri yürüyüşe çıkartır, değil mi?”

“Evet, aynen öyle. Nasıl...”

“Birlikte koruya gidiyorlardı, Howell telefon direğine tırmanıyordu ve köpekler kemikleri dişlerken o da kocanızın telefon konuşmasını dinliyordu. Sonra havanın açık olduğu ilk gecede antidotu vermiyor, efendisiyle birlikte kuleye kapanıyor ve casusluğunun neticelerini kıyıdaki suç ortağına iletmek için gizlice çatıya çıkıyordu. Ah, bence antidot işe yaramaya başladı bile.”

Solgun bir suratın ortasındaki iki şaşkın göz açılmış, şimdi Bayan Barker’a bakıyordu.

Yaşlı adam, “Hayatım,” diye fısıldadı, “bu insanlar burada ne yapıyor?”

Holmes usulca, “Russell,” dedi, “bence Bay Howell’ı taşımaya yardıma gitmeli ve bu güzel insanları yalnız bırakmalıyız. Bayan Barker size tavsiyem, bu şişeyi içeriği analiz edilip tekrardan üretilinceye dek iyi koruyun. İyi akşamlar.”

Ambulans görevlilerini dar basamaklardan inmeye çalışırken bulduk. Jones ön kapıda onların çıkmasını bekliyordu. Diğer taraftan yine köpeklerin bağırması yükselince Holmes küçük şişeyi çıkarmak için elini sırt çantasına götürdü ama elimi koluna koyup onu durdurdum.

“Önce ben bir deneyeyim.”

Boğazımı temizledim, iyice doğruldum -o botlarla boyum iki metreyi geçiyordu- ve sürüyle yüzleşmek için kapıyı açtım. Ellerimi belime koydum ve köpeklere dik dik baktım.

“Çok ayıp!” On yedi ağız yavaşça kapandı, otuz dört gözün hepsi suratuma dikildi. “Çok ayıp, hepinize diyorum! Majestelerinin ajanlarına böyle mi davranılır? Ne yaptığınızı sanıyorsunuz?”

On yedi surat önce birbirlerine, sonra bana, sonra da kapıdaki adamlara baktı. Kuyruğunu kıştırıp dönen ve karanlığa ilk karışan av köpeği oldu, en son mavi kurdeleli Yorkshire teriyer gitti ama neticede hepsi gitti.

Yanı başımdaki Holmes, “Russell sende ne numaralar varmış!” diye mırıldandı. “Kovulması gereken vahşi bir hayvan olursa unutmayayım da bundan sonra seni arayayım.”

Hain kâhyanın ve onu götüren adamların bahçe kapısından geçip telefon direklerinin altında, karanlık yolda yürüdüğünü gördük ve konuşa konuşa eve döndük.

DÖRT

Bana Ait Bir Dava

Ufak ve önemsiz bir şey bile hiç yoktan iyidir.

Barker davası Holmes'la ikimizin ortak çalıştığı ilk davaydı—tabii eğer biri önderlik ederken diğerinin onu takip etmesine ortaklık denirse. Bahar tatilinin geri kalan günleri olaysız geçti ve ben Oxford'a döndüğümde Patrick'in nezaretinde yaptığım sıkı işler sonucu toparlanmış ve ilk suçlumu yakalamıştım bile—Şunu belirteyim; o geceki çalışma sonucunda bir düzine Alman casus yakalandı, Bay Barker sağlığına kavuştu ve Bayan Barker sunduğumuz hizmet için yüklü bir ödeme yaptı.

Kaldığım misafirhaneye döndüğümde Bay Thomas hâlimden memnun kaldı ve ben de kendimi yenilenmiş bir hevesle matematiğe, teolojik araştırmalara ve Ratnakar Sanji'nin kariyerine verdim. Ayrıca daha sık egzersiz yapmaya, -tabii ki elimde bir kitapla- şehrin etrafındaki tepelerde gezmeye başladım ve Haziran sonunda okul bittiğinde o kadar da bitkin değildim.

1918 baharı ve yazı hem ülke hem de üniversiteli bir kız için yoğun duyguların ve ciddi olayların zamanıydı. Kayser son büyük hamlesine girişmiş ve etrafımdaki çökmüş, aç yüzler ciddi görünmeye başlamıştı. Karartma perdelerimizin ardında düzgün uyuyamıyorduk. Ama sonra, Alman saldırıları mucizevi bir şekilde azalmaya başlarken aynı zamanda Müttefiklere de Amerika'dan asker ve malzeme yardımı geldi. Londra'ya düzenlenen büyük ve ölümcül Mayıs hava saldırısı bile Almanların savaşı kaybetmek üzere olduğu ve senelerce azimle bekledikten sonra durumun değişmesine az kaldığı algısını değiştirmedii.

Yazın ortasında eve döndüğümde on sekiz buçuk yaşımıdaydım, güçlüydüm, artık bir yetişkindim ve her istediğimi elde edebilirdim. O yaz çiftliğimin işletilmesine daha büyük bir ilgi gösterdim ve Patrick'e çiftçilik ekipmanları ve savaş sonrası planlarımız hakkında ilk kez sorular sormaya başladım.

Yokluğumda Holmes'un değiştiğini fark ettim. Onun sırık gibi, vak-
tinden evvel serpilmiş, ergen Mary Russell'ın içinden aniden çıkı-
veren bu genç kadın karşısında şaşırdığını görebilmem biraz vakit
aldı. Görünürde o kadar da değişmiş değildim—büyümüştüm ama
kemiklerim ve kaslarım irileşmişti, dolgunlaşmış sayılmazdım ve
hâlâ aynı kıyafetleri giyip uzun saçımı iki yandan örüyordum. Fakat
tavırlarım ve hareketlerim değişmişti; onun gözlerinin içine bakıyor,
âdeta ona kafa tutuyordum. Günümü hissetmeye ve keşfetmeye baş-
ladığım sıralardı ve bu sanırım ona kendisini yaşlı hissettiriyordu. Bu
temkinli tavrını ilk defa o yaz Holmes kayalıktan aşağı inmek yerine
kayalığın etrafından dolanınca fark ettim. Bununla onun eli ayağı
tutmayan, yaşlı bir adam olduğunu söylemeye çalışmıyorum—hiç
alakası bile yoktu. Sadece zaman zaman düşüncelere dalıyordu ve
enerjik bir hareket yaptığım zaman onu bana dalgın dalgın bakarken
yakalıyordum.

O yaz savaş zamanı ne var ne yok diye bakmak için birkaç kere
Londra'ya gittik ve onun orada daha farklı hareket ettiğini gördüm;
sanki oranın havası kendisini değiştiriyor, kaslarını geriyor ve ek-
lemlerini açıyordu. Asıl evi Londra'ydı, taşra onun için asla böyle
olamazdı ve sonrasında deneylerine ve yazı yazmaya rahatlamış ve
yenilenmiş bir hâlde dönüyordu. Oxford'a gitmeden evvelki yazım
neşeyle ve açık havada satranç oynayarak geçti, oysa eve döndüğüm
ilk yazın ise acı tatlı bir tadı vardı; çünkü Holmes'un da bir ölümlü
olduğunu ilk kez o zaman fark etmiştim.

Ama o zamanki bu farkındalık limitliydi. Acılık, tatlılığın solmaya
vakti olduğunda sonrasında gelen bir tattır ve o yazın içinde pek çok
tatlılık da vardı. En tatlısı da karşımıza çıkan iki davaydı.

İki derken ilki tam manasıyla bir dava sayılmazdı, daha çok eğlencelik bir şeydi. Her şey benim bir sabah elimde Amerika’da geliştirilmiş yeni bir malçlama tekniğine dair bir makaleyle Patrick’in evine gitmemle ve onu mutfağında öfkeyle dolanırken bulmamla başladı. Patrick kendine zarar vermeden sıcak demliği elinden aldım, suyu yaprakların üzerine döktüm ve ona derdinin ne olduğunu sordum.

“Oh, Bayan Mary bir şey yok. Hani handa Tillie Whiteneck var ya... Dün gece soyulmuş.”

Eastbourne ile Lewes arasındaki yolda yer alan “Keşişin Fıçısı” yerel halkın, turistlerin ve tabii Patrick’in sevdiği bir yerdi.

“Soyulmuş mu? Peki herhangi bir zarar görmüş mü?”

“Hayır, herkes uyuyormuş.” *O hâlde eve girilmiş.* “Arka kapıyı zorla açmışlar ve para kutusuyla biraz yemek almışlar.” *Hiç ses çıkmamış.* “Tillie sabah ocağı yakmak için aşağı inip de arka kapıyı açık buluncaya dek kimsenin bir şeyden haberi olmamış. Üstelik maalesef kutuda her zamankinden fazla para varmış. Birkaç büyük grup gelmiş ve Tillie’nin parayı bankaya götürmeye fırsatı olmamış.”

Patrick’in anlattıklarını dinledim, ona makaleyi verdim ve sonra düşünceler içinde eve geri yürüdüm. İçeri girince Holmes’a telefon ettim ve Bayan Hudson onu çağırmaya gittiğinde masamın başında oturup Patrick’in ahırlar arasında öfke ve mutsuzlukla dolaşmasını seyrettim. Holmes telefona gelince durumu hemen anlattım.

“Holmes birkaç hafta önce bana Eastbourne’daki hanlarda ve barlarda bir dizi soygun olduğundan bahsetmemiş miydin?”

“İki soyguna bir dizi denebileceğini sanmıyorum Russell. Bu arada haberin olsun, çok hassas bir hemoglobinin deneyinin ortasında aradın.”

İtirazını duymazdan gelip, “Şimdi üç etti,” dedim. “Dün gece Patrick’in ‘Keşişin Fıçısı’ndaki bir arkadaşının ufak para kasası çalınmış.”

“Russellciğim ben emekliye ayrıldım. Artık kayıp kalem kutularını bulmam ya da serseri kocaları takip etmem gerekmiyor.”

“Alan her kimse kasanın her zamankinden dolu olduğu bir zamanı seçmiş!” diye ısrar ettim. Holmes’un hattın öbür ucunda hafifçe bo-caladığını hissedince, “Ortalıklarda bir hırsızın dolandığını bilmek güzel bir his değil. Ayrıca Patrick arkadaşım,” diye ekledim. Ama yanlış kartı oynamıştım.

“Çiftliğinin kâhyasını arkadaşın olarak görmene çok sevindim Russell ama sırf bunun için beni bu ufak olaya sürüklemeye çalışmana gerek yok. Sussex’te artık bir karakol kurulduğunu duymuştum. Belki onlara haber verirsin de ben de işime gücüme dönebilirim.”

“Olayı benim araştırmamda bir sakınca görmüyorsun, değil mi?”

“Aman Tanrım Russell, bu çok önemli davaya bu kadar çok vaktin varsa, kapımızın önünde yükselen söz konusu ahlaksızlığa lütfen burnunu sok. Sana tek önerim polisi gereğinden fazla rahatsız etme-meye çalışman olabilir.”

Telefon kapandı. Ahizeyi sinir içinde yerine bıraktım ve dışarı çıkıp bisikletime atladım.

Hana geldiğimde ter ve toz içinde kalmıştım, pek çekici bir hâlim yoktu ve olay yerine göz atabilmek için resmen köy polisinin koluna yapışmam gerekti. Daha yakından bakmayı çok istiyordum ama bu küçük ve garip davayla gururlanan polis memuru Rogers, dedektifi beklerken alt katın neredeyse tamamını kapatmıştı ve kimsenin girmesine izin vermiyordu. Hanın sahibi, çalışanlar ve handa kalanlar bile saksıdaki palmyelerin yanından geçerek odanın etrafından dolanmak zorunda kalıyordu ve palmyeler sandıklarla valizler yüzünden daha şimdiden epey zarar görmüştü.

“Size söz veriyorum,” diye yalvardım, “bir şeye dokunmayacağım. Sadece halıya bakmak istiyorum.”

“Olmaz Bayan Russell. Bana kimsenin geçmesine izin vermemem emredildi.”

Şiddetle sallanan palmyelerin arasından bir ses yükseldi.

“Bu da demek oluyor ki mutfaktan yemek alamadığım için sadece para kasamdan değil, bugünkü kazancımdan da oluyorum. Oh, merhaba! Siz Patrick’in patronu Bayan Russell olmalısınız, değil mi? Buraya olaya bakmaya mı geldiniz?”

“Uğraşıyorum,” diye itiraf ettim.

“Tanrı aşkına Jammy, bırak baksın! Of, tamam tamam; ‘Memur Rogers’ izin ver de bir göz atsın. Akıllı bir kız, üstelik buraya kadar gelmiş; aynısını sizin şu dedektif için söyleyemiyorum.”

Biri kapının ağzından, “Evet Rogers, bırak da bir göz atsın,” dedi. “Bir şeye dokunmayacağına ben kefilim.”

Şaşırان polis, “Bay Holmes!” deyip elini şapkasına götürdü ama sonra fikir değiştirip omuzlarını geriye attı.

“Holmes!” dedim. “Ben seni meşgul sanıyordum.”

Holmes pek oralı olmadan, “Sen beni bırakıncaya kadar kan çoktan pıhtılaşmıştı,” dedi.

Bu yorumun etrafımızdaki suratlarda bıraktığı etkiyi görmezden geldi ve genç memura eliyle işaret etti.

“Bırak girsin Rogers.”

Bunun üzerine üniformalı adam olay yerine çektiği kordonu benim için kaldırdı.

Öfke ve şaşkınlıkla halıya yanaştım ve elimden geldiğince ağırbaşlılıkla halıyı incelemek için yere eğildim. Halı yeniydi, bir önceki gece fırçalanmıştı ve sırlarını ifşa etmesi uzun sürmedi. Işığın açısından faydalanabilmek için yanağım neredeyse halıya değecek kadar eğilmişken bir yandan da Holmes’la konuşuyordum.

“Orta büyüklükte bir erkek botu, ucu sivri, sol topuğu aşınmış. Halının bu kısmında parkeye kıyasla daha fazla iz bırakmış. Ayrıca ufacık çakıllar var, koyu gri ve siyah; yoksa?”

O sırada Holmes yanı başımda bitiverdi ve getirmeyi unuttuğum büyüteci çıkardı. Büyüteçle bakınca ufacık üç taş gördük.

“Üzerine katran ve benzin bulaşmış kara mıcır... Ve şurada da... Halının kenarında biraz kırmızımtrak toprak mı var?”

Holmes ağır büyütecı elimden aldı ve dizlerinin üzerine çöktü. Sonra büyütecı bir şey söylemeden geri verdi ve bana devam etmemi işaret etti. Tüm bu işi halka açık sözlüye çeviriyordu.

“Kırmızı toprak nereden geliyor?” diye sordum. “Köyün kuzeyinde yolun alçaldığı bir yer var, bir de sanırım nehir boyunca iki üç yerde daha böyle. Barkerların evinin yakınlarında da böyle bir yer yok muydu?”

“Orada toprak o kadar kırmızı değil,” dedi Holmes. “Ve sanırım güçlü bir lensle baksak bunun daha killi bir yapısı olduğunu görürüz.”

Başka bir şey söylemedi. “Peki, öyle olsun,” diye düşünüp hâlimden rahatsız görünen Memur Rogers’a döndüm.

“Belediye encümeni geçenlerde kimi yolları düzleştirmiyor muydu? İşçilerin geçtiğimiz hafta nerede yol çalışması yaptığını biliyor musunuz?”

Memur Rogers yerinde kımıldanıp onay ister gibi Holmes’a baktı. Belli ki onayını aldı, çünkü sonra bana dönüp soruma cevap verdi.

“On kilometre kadar ötede öyle bir arazi var, işçiler de geçen hafta değirmen yolunda çalışıyordu. Warner’ın evinin doğusunda kalan kısımda da toprak öyle... Geçen aydan beri daha yakın bir yerde çalışma olmadı.”

“Teşekkür ederim, aramayı böylelikle biraz daraltmış olduk. Şimdi, Bayan Whiteneck sizinle biraz konuşabilir miyiz?”

Patrick’in arkadaşını bir kenara çektim ve ondan çalışanlarının isimleriyle adreslerini istedikten sonra dedektif gelip inceleme yaptıktan sonra polisin mutfağa girmesine izin vereceğini söyledim. Bunu duyan kadın rahatladı.

Ona, “Patrick hırsızın yiyecek de aldığını söyledi, bu doğru mu?” diye sordum.

“Aynen öyle! Tütsühaneden daha yeni alıp getirdiğim dört baton salam; yağlı, çok güzel salamlardı. Ayrıca en kalitelisinden üç şişe viski. Çok fena oldu, yenilerini nasıl alacağımı bilmiyorum. Zaten kıtlık var, zaten karneyle yemek veriliyor. Polisin mutfağı kullanmama izin vereceğinden emin misiniz?”

“Eminim. Biraz işgüzar davransa da halının o kısmını ve kapıları bir parmak izi uzmanına baktıracaktır, gerçi bunlardan da bir şey çıkmayabilir. Ben bir şey bulunca size haber vereceğim.”

“Keşişin Fıçısı”nın dışında güneş tam tepeye yükselmişti ve dar köy yolu sıcak ve aydınlıktı. Bir an aklıma çalışmam gerektiği geldi ama buna fazla takılmadım. O sırada Holmes’un yanı başıma geldiğini fark ettim.

“Mümkünse senin haritalarına bakmak istiyorum,” dedim.

Sırf bu bile yenilgiyi kabullenmek, kendi bölgemi yeterince iyi bilmediğimi itiraf etmek sayılırdı ama yine de Holmes herhangi bir yorumda bulunmadı.

“Tüm kaynaklar emrine amade!”

Buna taşrada taksicilik yapan komşunun otomobillerinden biri de dâhildi. Otomobil hanın hemen yanında duruyordu. Arabaya bindik ve Holmes’un evine döndük.

Bayan Hudson’la selamlaştım ve Holmes’un oturma odasında geniş harita koleksiyonunu koyduğu büfenin yanına gittim. İhtiyacım olanları buldum ve çalışma masasının üzerine yaydım; kırmızı killi toprağa sahip beş yeri not ettim. Holmes başka bir projeyle meşguldü ama bir kitap almak için masanın yanından geçerken parmağının ucunu haritada bir yerin üzerine koydu, sonra başka bir yeri daha işaret edip böylece bana iki yer daha olduğunu hatırlattı.

O arkasını dönmüş giderken, “Teşekkür ederim,” dedim. “Kırmızı topraklı yerlerden sadece biri haritada kayalık olarak gözüküyor. Bu yerlerden ikisi ise... Beni dinliyor musun Holmes?” Elindeki kitaptan başını kaldırmadı ama elini, “Devam et,” der gibi sallayınca ben de anlatmaya devam ettim. “Kırmızı toprağı, yakın zamanda gerçek-

leştirilmiş bir yol çalışmasını ve han çalışanlarını bir araya getiren sadece iki yer var. Bunlardan biri Heathfield yolunun  kilometre kuzeyinde; diğeri ise batıda, nehrin aşağına doğru...”

Bir tepki vermesini bekledim ama vermedi, bunun üzerine telefonun başına gittim. Belli ki bu soruşturmanın başındaki kişi bendim ama şahin gözlü bir eleştirmen de dibimden ayrılmıyordu. Telefonun bağlanmasını beklerken taksinin gittiğini duymadığımı fark ettim. Sahiden de pencereden bakınca adamın elinde bir kitapla direksiyon başında beklediğini gördüm. Holmes’a bir an sinir oldum; o ihtiyaçlarımızı bu kadar kolayca tahmin edebiliyorken arabayı bekletmek benim aklıma gelmemişti.

Telefon “Keşişin Fıçışı”na bağlandı.

“Bayan Whiteneck? Ben Mary Russell. Dedektif geldi mi? Öyle mi? Oh, demek öyle ha? Memur Rogers üzülmüştür herhâlde. Evet. Yine de mutfağınıza kavuşmuşsunuz. Bakın Bayan Whiteneck, bana bugün handa kimlerin hangi saatlerde çalıştığını söyleyebilir misiniz? Evet evet. Tamam, teşekkürler. Evet, yine arayacağım.”

Telefonu kapadım.

“Müfettiş Mitchell gelip bakmış, Memur Rogers’ı vaktini boşa harcadığı için azarlamış ve gitmiş,” dedim ve yine beklediğim gibi hiçbir tepki alamadım.

Oturup alışanların isimlerine baktım. Aralarında kuzey yolunda oturan ve o gün saat sekize kadar çalışan hizmeti Jenny Wharton ve nehrin yakınındaki evine yediden önce gidemeyecek yeni barmen Tony Sylvester vardı.

şimdi ne yapacaktım?

Evlerine gidip onların yokluğunda evlerini arayamazdım. alınan eşyalara tesadüfen rastlasaydım durum başkaydı ama birinci kattaki yatak odasındaki yatağın altında bir para kutusu gördüğümü ya da salamların kokusunu aldığımı iddia edemezdim—Bir dakika, dört baton salamın kokusu... Yoksa... Ya eğer...

“Holmes sence... Of, boş ver!”

Telefonu tekrar elime aldım ve başka bir numarayı bağlattım. Holmes kitabının sayfasını çevirdi.

“Bayan Barker, günaydın. Ben Mary Russell. Nasılsınız? Ya kocanız nasıllar? Güzel, buna sevindim. Evet, şansımız yaver gitti; öyle değil mi? Size bir şey diyeceğim Bayan Barker, iyi iz sürebilen bir köpeğiniz var mı? Evet, kokunun peşinden gidecek. Var mı sahi? Bir süreliğine onu bana ödünç verebilir misiniz acaba? Hayır hayır, ben gelip alırım. Otomobile biner, değil mi? Güzel, o hâlde birazdan orada olurum. Teşekkür ederim.”

Ahizeyi yerine koyup, “Holmes dışarıda bekleyen arabayı alabilir miyim?” dedim.

“Elbette,” dedi ve kitabı rafa geri koydu.

Arabayla hana gittim, buradan temiz bir kurulama bezi aldım ve bunu kalan salamlardan birine iyice sürttüm; sonra Barkerların evine gittik. Yırtıcı sürü arabanın etrafını sardı; köpekler hoplayıp zıplayıp tekerlekleri ısırdı ve bizi canlı canlı yiyecekmiş gibi davranınca şoför direksiyon kırmak zorunda kaldı ve belli belirsiz küfretti. Kapıyı açtım, ben dışarı çıkınca tüm sürünün sesi hemen kesildi ve hepsi gökyüzüne bakınmaya, yol boyunca bitmiş otları koklamaya ve yavaş yavaş uzaklaşmaya başladı.

Bayan Barker elinde bir tasma ve kayışla geldiğinde sakın çetenin hâlini görünce şaşırdı. Sonra uzun kulaklı, tüyleri yoluk yoluk olmuş, göbeği yerleri süpüren, epey fena hâldeki bir köpeği almak için çalılının yanına gitti. Onu alıp yanımıza getirdi ve kayışı elime tutuşturdu.

“Bu Jüstinyen,” dedikten sonra, “Hepsine imparator ismi koyduk,” diye ekledi.

“Anladım. İmparator’u sanırım akşam olmadan geri getiririz. Haydi bakalım Jüstinyen.”

Köpek kayışın ucunda rahat rahat yürüyüp geldi, arabaya zahmetle çıktı ve Holmes’un botlarını etraflica yalamaya koyuldu.

Şoföre önce kuzeye giden yola girmesini söyledim, inip o taraftaki yollarda epeyce dolandık. Jüstinyen salamlı kurulama bezini görev bilinciyle koklasa da bir tepki vermedi. Bir süre sonra tekrar arabaya bindik ve değirmen yoluna girdik, Tony Sylvester bu yolun ilerisinde oturuyordu. Holmes’la ikimiz yine yolun kenarında yürürken Jüstinyen çalıları koklayıp işaretliyordu. Hep birlikte yürümeye epeyce devam ettik, öyle ki bu maskaralığa bulaştığım için pişman olmuştum. Holmes ise bir şey söylemiyordu. Söylemesine gerek yoktu.

Dişlerimi gıcırdatarak, “Bir kilometre daha etti,” dedim. “Ya adam yürüyerek gelmedi ya da kraliyet burnu artık eskisi gibi değil. Haydi Jüstinyen!” Bezi alıp burnuna doğru salladım. “Bul şunu! Bul!”

Köpek yolun kenarındaki ezilmiş kurbağayı dikkatle incelemeye ara verip bezdeki salam kokusunu içine çekti ve gözleri düşünceli bir şekilde yarılandı. Bir an öylece durup tüyleri darmadağınık kafasında düşüncelere daldı, sol kulağındaki pireyi kaşımak için oturdu, ayağa kalktı, kuvvetlice tıksırdı ve yola koyuldu. Peşine takıldık, artık daha hızlı gidiyorduk. Köpek birkaç dakika içinde başka bir yola daldı, bir çitin altından geçti ve bir tarlaya girdi. Holmes arabaya olduğu yerde beklemesini işaret etmişti. Jüstinyen’in peşinde oflayarak ilerliyorduk.

“Umarım bu o boğanın olduğu arazi değildir,” diye mırıldandım.

“Yol geçiyor, o yüzden sanmam. Oo, bu da ne böyle?”

On şilinlik bir banknot büyükbaş bir hayvanın toynağı altında kalıp yumuşak toprağa saplanmıştı. Holmes parayı yerinden dikkatlice çıkarıp avcuma bıraktı.

“Pek profesyonel bir iş sayılmaz, ne dersin Russell? Çaldıklarına sevinmek için eve kadar bile bekleyememiş.”

“Bu araştırmayı yoğun zekâ gerektirdiği için üstlenmedim,” diye kızdım. “Ben sadece bir arkadaşına yardım etmek istedim.”

“Sanırım insan fazla müşkülpesent olmamalı. Yine de belki hemoglobin deneyine devam etmek için vaktinde evde olabilirim. Ah, sanırım Bay Sylvester’ın evini bulduk—buldun!”

Yol başka bir çitin altından daha geçti ve sanki terk edilmiş gibi görünen, küçük, taş bir çiftlik evinin önünde son buldu. Etrafta kimsecikler yoktu, seslendik ama cevap alamadık. Jüstinyen bizi az ilerideki küçük tütsühaneye götürdü, oradan hafif hafif dumanlar yükseliyordu. Köpek kapının yanına gidip orada durdu, burnunu kapının arasına yasladı ve ajite bir hâlde sızlanmaya başladı. Kapıyı açtım ve karanlık, duman dolu odada üç tam ve yarısı yenmiş bir baton salamı gördüm. Cebimden bıçağımı çıkardım ve salamdan kocaman bir parça kesip bunu Jüstinyen'in önüne attım.

"Akıllı köpek!" Onun sırtını sıvazladım ama bana hırlayınca elimi geri çektim. "Aptal köpek, sana salam verip sonra geri alacak değilim ya!"

"Para kutusunu nerede arayacaksın Russell?"

"Alması zor bir yerde olması lazım, mesela bu tütsühanenin çatı kirişlerinde ya da tuvalette. Büyük bir hayal gücü ve zekâ gerektirmeyen bir yerde; salamları tütsühaneye saklamanın iyi bir fikir olduğunu kabul ediyorum ama bu zekâ işinden ziyade suçlu içgüdüsünün bir göstergesi. Bu kadarı şehirli bir dedektife bile garip gelebilirdi."

"Evet," deyip iç geçirdi. "Hayatım içgüdü sahibi ama akılsız suçlularla geçti; bunu sana bırakıyorum. Sen araştı, ben dönüp şoförü getireyim." Sonra elindeki maymuncukları sallayıp kibarca, "Gitmeden sana evin kapısını açayım mı?" diye sordu.

"Evet, lütfen."

Handan alınan para kutusu ne tütsühanenin çatı kirişlerindeydi ne de pis kokan tuvalette. Kuyuda, adamın yatağının altında, tavan arasında, hatta yerde oynak bir tahtanın altında bile bulamadım. Dışarıda bekleyen şoför kendini ucuz bir romana kaptırmıştı, beklemekten şikâyetçi değildi ama saat geç oluyordu. Holmes'la ufak mutfakta, kirli bulaşıkların başında bir araya geldik. Sylvester bir önceki akşam kuru fasulye yemişti, tava kenarda duruyordu. Dördüncü salamın kalanı ise büfede bir tabakta duruyor ve sinekler tarafından yeniyordu.

"Kutuyu alırken akıllı davranamamış ama onu saklamış," dedim.

“Evet, öyle değil mi? Bayan Whiteneck onun işten kaçta çıkacağını söyledi? Doğru, 19.00’da. Şimdi saat 18.30, arabanın gitmesi lazım. Onu beraberinde bir notla birlikte polise yollayalım mı? Polise ihtiyacımız olabilir, 19.30 diyelim mi?”

“Belki biraz daha sonra... Sylvester’in handan buraya bisikletiyle gelmesi en az yirmi dakika sürer. Eve dönerken yolda polise rastlaması iyi olmaz.”

“Haklısın Russell, o hâlde 19.45 diyelim. Güzel. Ben şoföre bir not yazayım da Memur Rogers’a götürsün.”

“Jüstinyen’i de geri götürsün. O da evine zaferle dönsün.”

Araba evin önünden dönüp gitti, Holmes barakaya gitti ve elinde paslı bir keski ve çekiçle dönüp açık kapıya yaklaştı.

“Ne yapıyorsun Holmes?” diye sordum. Durdum.

“Affedersin Russell, dalmışım. Eski alışkanlıklardan kurtulması kolay olmuyor. Bunları yerlerine bırakacağım.”

“Dur Holmes, ben sadece soruyordum.”

“Ah, değer verdiği bir şeyi tehlike altında gören kişinin eli hemen o nesneye gider, bu bilginin pek çok kez faydasını görmüşümdür. Senin belli ki başka bir planın var. Müdahale ettiğim için kusuruma bakma.”

“Hayır hayır, sorun yok. Sen devam et Holmes.”

O mutfak kapısını maymuncuklarıyla ustaca kilitledi, sonra kilidi çekiç ve keskiyle parçaladı. Aletleri geri bırakmaya gitti, ben o sırada mutfığa girdim ve masanın üzerinde duran paketten dört bayat, yuvarlak ekmeği aldım ve sonra tütsühaneye döndüm. Burada Bayan Whiteneck’in çalınıp da Sussex’teki sineklerin yarısını doyuran salamlarından birkaç dilim aldım. Normalde domuz eti yemem ama o seferlik bir istisna yaptım. Yağlı salamın kirli yerini silkeledim, salamı kesip ekmeğin içine yerleştirdim ve önce salama, sonra yere dikkatlice baktım.

“Holmes!” diye seslendim.

“Bir şey mi buldun Russell?”

“Yaşlılık bulaşıcı mı Holmes? Eğer öyleyse ikimize de bulaştı demektir.”

“Efendim?”

“Bu salam kırmızı killi toprağa düşmüş ve bir ayak bu kırmızı killi toprağı tütsühaneye kadar getirmiş. Bu kırmızı killi toprak olayını biraz araştırmak sence de iyi olmaz mı? Al sana sandviç ama içecek bir şeyler yok, kusura bakma.”

“Bir dakika!”

Holmes kırık kapıdan dışarı çıktı, şangır şungur cam seslerinden sonra elinde büyük şişe Bass birası ve iki bardakla dönüp bardakları tulumbanın altında yıkadı.

“Gidelim mi?”

Yiyecek ve içeceklerimizi evin yakınındaki yamaca taşıdık ve devrilmiş dev taşlardan oluşmuş bir kayalığın kenarında kırmızı killi toprağa rastladık. Saat artık yediyi geçiyordu ve kayaları aşıp saklanacak bir yer bulmak zaman alacaktı. Toprağı inceleyince bunun handaki halının üzerinde gördüğümüz izle pek çok benzerlik taşıdığını gördük. Kırmızı lekeler kayalıktan yukarı çıkıyordu. Sandviçimden bir ısırık aldım ve ekmeğe suratımı buruşturarak baktım.

“Bence kutuyu aşağı o getirsin Holmes. Ben bu salamı yemek ve bir şeyler içmek istiyorum.”

“İki kere tütsülenmesine rağmen çok güzel bir salam... Belki Bayan Whiteneck ödeme olarak salamın birazını bize vermeyi kabul eder. Russell bence şuradaki çalıların arasında saklanırsak hem güzelce gizleniriz, hem de evle yamacı çok iyi görebiliriz.”

Aynen dediği gibi yaptık. Holmes şişeyi açtı, bira içtik. Avımız da kısa süre sonra belirdi, hızla pedal çevirerek gelip bahçe kapısından içeri girdi. Oradan sonrası arka kapıdaki kırılmış kilitle birlikte domino taşlarının ardı ardına devrilmesi gibiydi. Sylvester kapıda şok

olmuş bir hâlde dikilirken biz sandviçlerimizi yiyip içkilerimizi içerek yaprakların arasından onu izledik.

İçeri girdi, etrafın altüst edildiğini gördükten sonra tekrar dışarı fırladı ve bize doğru gelip tepeden yukarı çıkmaya başladı. Kayalardan çıkarken yüzü kıpkırmızıydı ve ter içinde kalmıştı, düşüp de kaval kemiğini çarpınca suratımı buruşturdum. Yolun yarısında yere uzandı ve iki kocaman kayanın arkasına uzandı. Eli para kutusuna değince tüm vücudunun rahatladığını gördük.

Holmes, “Haydi, şimdi!” diye fısıldadı. “Onu uslu uslu aşağı indir de biz oralara kadar turmanmak zorunda kalmayalım. Güzel, kutuyla yine oynamak isteyeceğini tahmin etmiştim zaten!”

Metal kutuyu göğsüne yaslayıp taşıyan Sylvester yavaşça kayalardan iniyordu. Bir kere az daha düşüyordu, kemikleri kırılacak ve paralar dört bir yana saçılacak diye nefesimi tuttum ama bir şey olmadı; sadece dizi kanadı, onun dışında aşağı sağ salım ulaştı. Kollarında ağır kutuyla birlikte evine ilerlerken yüzünde sabırsız ve sinsi bir ifade vardı. Holmes’la içkilerimizi bitirdik ve onun peşinden gittik.

“Russell bence takviyenin şimdi gelmesi lazım. Sen yola çıkıp Memur Rogers’ı getirirken ben burada bekleyeceğim—sessiz ol!”

“Holmes, Barkerların köpeği beni dinleyebilir ama Memur Rogers dinlemez. Bence gidip birilerini çağırmak gerekiyorsa bunu senin yapman daha iyi...”

“Haklı olabilirsin. Ama burada kalacaksan Bay Sylvester’a hiçbir şekilde yaklaşmamalısın. Eğer evden çıkarsa peşine takıl ama belli etmeden, uzaktan takip et. Köşeye sıkışan sıçanlar ısırır Russell, kahramanlık yapmaya kalkışma lütfen.”

Ona adamı tek başıma haklamaya hiç niyetim olmadığını söyledim ve ayrıldık. Tütsühanenin arkasında saklandım, bu sayede adam nehre doğru kaçarsa onu saklandığım yerden görebilirdim. Sonra hokkabazlık yapmak için elime bir avuç taş aldım. Beş taş havada çevirmeyi başardığım anda bir şeyler oldu.

Önce evden birtakım gürültüler geldi. Mutfak kapısı çat diye açıldı ve siyah saçlı, yüzünde korkmuş bir ifade olan genç bir hırsız banknotları etrafa güz yaprakları gibi saçarak dışarı fırladı. Evin önünden bağırış çağırışlar ve ayak sesleri geldi ama Sylvester hızlıydı ve arayı açmıştı. Yanımdan uçarcasına geçip gitti, havadaki taşlardan birini hiç düşünmeden kaptım ve peşinden salladım. Bacağının arkasına isabet etmişti ve bacağını herhâlde bir an için felç etti; çünkü dizi katlandı ve adam fena şekilde yere düştü. Elime bir taş daha almak için yere uzandığım sırada Holmes ve Rogers gelince buna gerek kalmadı.

O akşam Bayan Whiteneck'in hanında yemek yedik. Holmes salamdan yedi, ben de nane soslu kuzu eti yedim. Tabaklarımıza Sussex'in bereketli topraklarından fışkıran ufak patateslerden, havuçlardan ve diğer lezzetli şeylerden de aldık. Bayan Whiteneck bize kendi elleriyle servis yaptı. Epeyce yedikten sonra arkama yaslandım ve keyifle iç geçirdim.

"Teşekkür ederim Holmes. Çok eğleneliydi."

"Böylesi taşralı ve basit hafiyeliği bile keyifli mi buluyorsun?"

"Buluyorum. Buldum. Hayatımı bu şekilde geçirdiğimi hayal edemiyorum ama bir yaz gününü taşrada geçiren bir kız olarak bundan gayet keyif aldım. Sen aynı fikirde değil misin?"

"Bir alıştırma olarak iyiydi Russell, araştırmayı son derece profesyonel bir tavırla gerçekleştirdin."

"Teşekkür ederim Holmes."

Buna çok memnun olmuşum.

"Bu arada öyle taş fırlatmayı da nereden öğrendin?"

"Babam tüm genç kadınların taş fırlatmayı ve koşmayı bilmesi gerektiğini düşünür, hantallıktan hoşlanmazdı. Tam bir spor meraklısıydı ve şeyden... Kazadan önceki yaz San Francisco'ya kriketi sevdirmeye çalışıyordu. Ben onun top atıcısı olacaktım."

Holmes, "Müthiş!" diye mırıldandı.

“O da öyle düşünüyordu. Faydalı bir beceri, kabul etmek lazım. İnsan her zaman yanlış yapan birine atacak taş bulabilir.”

“*Quod erat demonstrandum*. Fakat Russell...” Bana sert bir ifadeyle bakınca ağır bir eleştiri geliyor diye hazırlandım ama sadece şöyle dedi; “Şimdi Russell... Şu hemoglobin deneyine dönersek...”

İkinci Kitap
ÇIRAKLIK
Senatörün Kızı

BEŞ

Aylak Çingene Hayatı

Onu yakalayın, hapsedin, götürün.

“Keşişin Fıçısı” davası, daha önce de dediğim gibi, eğlencelik bir şeydi; Watson gibi gerçek bir romantiğin bile merak uyandıracak şekilde yazıp anlatamayacağı cinsten bir olaydı. Polis, Sylvester’ı zaten biz olmasak da kısa sürede yakalardı ve otuz gineyle dört salama o kıtlık günlerinde bile *Times* gazetesinde baş sayfada haber olmazdı.

Yine de bunun üzerinden geçen yılların tüm o çalkantılı olayları arasında bir dava var ki aklımdan çıkmıyor, çünkü Holmes bana ilk kez o zaman karar alıp harekete geçmek için tam yetki vermişti. Gerçi bunun önemli bir dava olduğunu fark etseydim tabii ki yardımcı rolünden başka bir role hayatta soyunmazdım. Yine de bu rolün bana verdiği gizli keyifle azmettim. Belki küçük bir şeydi ama benimdi.

Fakat beş hafta sonra “Keşişin Fıçısı” davasını haklı olarak son derece önemsiz kılan bir davaya denk geldik. Amerikalı senatörün kızının kaçırılması olayı basit bir konu değildi; aksine uluslararası önem taşıyan, dramatik, ciddi bir meseleydi. Benim henüz şahit olmadığım, hele içinde hiç yer almadığım klasik bir Holmes davasıydı. Yıllar süren gelişigüzel eğitimimin amacı böylelikle dava sayesinde daha iyi anlaşıldı, Sherlock Holmes’un yarattığı kişiliğin tüm varlık amacı ortaya çıktı ve dahası kendisinin yaşamının karanlık tarafıyla yüz yüze geldim.

Bu dava bizi tıpkı doğal bir felaketten kurtulanların hayatlarının sonuna kadar birbirlerine bağlanması gibi ve çıraklığım zamanında

hiç olmadığı kadar birbirimize bağlayacaktı. Hem kendime güvenim arttı, hem de -bu dediğimle çelişse de- düşünmeden yaptıklarımın vahim sonuçlarına birinci elden şahit olunca daha dikkatli davranmaya başladım. Yarı öylesine, yarı bilinçli verdiği eğitimin canlı sonuçlarını karşısında görmek Holmes'u da değiştirdi. Sanırım kendisinin azımsanmayacak bir kuvvet oluşturduğu, tesadüfi bir karşılaşmanın neticesinde benim doğduğum gerçeğiyle de yüzleşti. Neye dönüştüğümü yeniden değerlendirince, ateş altında sergilediğim becerilerimi düşününce tüm bunlar dört ay sonrasında bardaktan boşanırcasına yağmur yağarken aldığı kararları büyük ölçüde etkiledi.

Ama yine de davayı az daha kaçıırıyordum. Bir önceki Ağustos ayında yaşananlar olmasaydı, Aralık'ta neler olabileceğini düşündükçe bugün bile tüylerim diken diken oluyor ama Ağustos'ta Galler'de geçirdiğimiz zamanda birbirimize güvenimizin artması Aralık'ta birlikte çalışabilmemizi mümkün kılmıştı. Simpson davasını kaçırsaydım, Holmes -daha önceki pek çok davada yaptığı gibi- yazın ortalıktan kaybolsaydı ve benim davaya ortak olmama izin vermeseydi Aralık soğukları bastırıp bizi hazırlıksız ve desteksiz yakaladığında kim bilir ne yapardık...

Otları biçen ekip Ağustos'un ortasında çok sıcak bir günde öğlene doğru son tarladaki işini de bitirdi ve yorgun argın evlerine dağıldı. O sene Tarla Kızları'nın cümbüşü ve neşesi aralarındaki bir erkek sayesinde sakinleşmişti; sessiz, ciddi, savaş sonrası nevrozu yaşayan genç bir erkek—aslında çocuk sayılırdı ama askere alınmıştı. Çok iş yaptığı yoktu ve her anı ses karşısında geriliyordu fakat sadece acıklı varlığıyla bile kendimizi işimize vermemizi sağlıyordu. Onun sayesinde işimizi erkenden, ayın on sekizinde öğleden hemen önce bitirdik.

Eve gittim, Patrick'in mutfağında sessizce yemek yedim. Kendimi temiz yatağıma atıp saatlerce uyumak istesem de banyoya gittim ve kirli önlüğümü çıkarıp terle üzerime iyice yapışmış tozu toprağı yıkadım. Aslında çok yorgundum ama zor bir işin üstesinden hakkıyla gelip artık serbest kaldığımız için keyfim gayet yerindeydi. Bisikletime bindim ve saçlarım hâlâ ıslakken Holmes'u görmeye gittim.

Kulübeye giden yola girdiğimde yavaşladım. Kulaklarıma taş duvarların ötesinden gelen bir ses çalınmıştı. Bir ezgi ama daha önce duyduklarım gibi değildi bu. Holmes'un evinden neşeli, oynak ve hiç beklenmedik bir dans melodisi geliyordu. Ayağım pedallarda durdum, sonra evin etrafından bisikletimle dolanıp mutfak kapısından içeri girdim. Sesi takip edip salona geldiğimde belli ki birkaç gündür kesmediği kirli sakallı çenesinin altına bir keman sıkıştırmış, esmer tenli, siyah saçlı adamı bir an için çıkaramadım. Ama bu bildik yüz beni tanıdı ve hemen ardından bu egzotik serserinin sol taraftaki kesici dişinin altın pırıltısını görünce gülesim geldi. Beni kandıramamıştı. Beklenmedik bir anda eşikte bitince verdiği tepkiyi görmüştüm, ânında toparlandım.

“Holmes bana sakın papazın köy kermesi için çingene bir kemancıya ihtiyacı olduğunu söyleme.”

Gelişigüzel bir edayla, “Merhaba Russell!” dedi. “Beklenmedik bir hoşluk yaptın. Uğramana çok sevindim, böylece beni sana yazmaktan kurtardın. Senden bitki deneyine göz kulak olmanı isteyecektim. Sadece birkaç günlüğüne, hem ayrıca...”

“Holmes ne oluyor?”

Fazla masum davranıyordu.

“Ne mi oluyor? Bir şey olmuyor. Sadece birkaç günlüğüne bir yere gitmem lazım, hepsi bu.”

“Bir dava almışsın.”

“Oh, lütfen Russell!”

“Neden benim bilmemi istemiyorsun? Bana hükümet sırları falan deme.”

“Sır... Sana söyleyemem. Belki daha sonra olabilir. Ama senden ricam...”

“Bitkilere bakmam Holmes!” dedim öfkeyle. “Deneyin bir önemi yok!”

Gücenmiş bir sesle, “Russell,” dedi; “bitkileri geri çeviremeyeceğim biri tarafından çağrıldığım için bırakıyorum.”

Onu uyarır gibi, “Holmes sen burada Watson ya da Bayan Hudson’la değil; Russell’la konuşuyorsun,” dedim. “Ben senden zerre korkmuyorum. Neden bana söylemeden sıvışmayı planladığını öğrenmek istiyorum.”

“Sıvışmak mı? Russell daha demin uğramana sevindiğimi söyledim.”

“Holmes ben kör değilim. Ayakkabıların hariç kılık değiştirmişsin ve köşede hazır bekleyen bir çanta var. Tekrar soruyorum, ne oluyor?”

“Russell çok üzgünüm ama seni bu davaya dâhil edemem.”

“Nedenmiş Holmes?”

Çok ama çok sinirlenmek üzereydim. O da aynı hâldeydi.

“Çünkü, lanet olsun, tehlikeli olabilir!”

Odanın bir ucunda ona bakarak dikildim, ağzımı açtığımda neyse ki bağırmadan ve düzgün bir sesle konuşabilmişim.

“Holmescuğum bu dediğini duymazdan gelip bahçeye çıkacağım ve on dakika kadar çiçeklere bakacağım. Döndüğümde bu konuşmaya baştan başlayacağız ve eğer benden tamamıyla kopmak istemiyorsan küçük Mary Russell’ı koruma fikri aklından bir daha asla geçmez.”

Dışarı çıkıp kapıyı usulca kapadım ve Will’le laflayıp onun iki kedisine bakmaya gittim. Biraz yabancı ot yoldum, kemanın bu defa daha klasik bir melodiyle yine çalınmaya başladığını duydum ve on dakika sonra tekrar içeri girdim.

“Tünaydın Holmes! Ne şık olmuşsun! Kırmızının bu tonuyla turuncu fular takılmaz sanırdım ama gayet alımlı olmuş. Ee, nereye gidiyoruz?”

Holmes gözlerini devirip bana baktı. Kollarımı kavuşturmuş bir hâlde kapıda dikilmeye devam ettim. En sonunda homurdanarak kemanını eski püskü kutusuna bıraktı.

“Pekâlâ Russell. Herhâlde delirdim ama yine de bir deneyeceğiz. Gazeteleri takip ediyor musun, hani Simpsonların kızı kaçırıldı ya...”

“Birkaç gün önce bir şeyler görmüştüm. Günlerdir Patrick’in saman kaldırmasına yardım ediyordum.”

“Sen şunlara bir göz at, ben geliyorum.”

The Times gazetesinin eski sayılarını elime tutuşturdu, sonra üst kat-taki laboratuvara çıktı.

Gazeteleri gün sırasına göre dizdim. İlk haber Ağustos’un 10’unda çıkmıştı ve Holmes arka sayfadaki küçük haberi daire içine almıştı. Amerikalı senatör Jonathan Simpson’ın karısı ve altı yaşındaki kızları ile birlikte tatil yapmak için Galler’e geleceğinden bahsediliyordu.

Bundan üç gün sonra gazetenin ilk sayfasında yayınlanan habere ise büyük harflerle şu başlık atılmıştı:

SENATÖRÜN KIZI KAÇIRILDI! BÜYÜK FİDYE İSTENİYOR!

Daktiloyla dikkatlice yazılıp Simpsonlara yollanan fidye notunda kızlarının kaçırıldığı, Simpson’ın 20.000 sterlini getirmek için bir haftası olduğu ve şayet polise giderse çocuğun öleceği belirtilmişti. Makalede gazetenin bu bilgiyi nasıl ele geçirdiği ya da haber ilk sayfada yer aldıktan sonra Simpson’ın polisi bu işten uzak tutmayı nasıl başarabileceği açıklanmamıştı. Olayın haber değeri giderek azalmıştı ve büyük harflerle atılmış kaçırma başlığından beş gün sonra, bugünkü gazetenin arka sayfasında sersefil görünen iki kişinin; anneyle babanın kötü bir fotoğrafı yer alıyordu.

Holmes ölçümler yapıp bir şeyleri döküp karıştırırken gidip labora-tuarın kapısına yaslandım.

“Seni kim aradı?”

“Bayan Simpson çok ısrar etti.”

“Bu durumdan hoşnut değil gibisin.”

Cam pipetlerden birini elinden attı, pipet de hâliyle kırıldı.

“Nasıl hoşnut olabilirim ki? Galler’in yarısı tepeleri çamura buladı; üzerinden bir hafta geçtiği için hiçbir ayak izi kalmadı, kimse kimseyi görmemiş, anneyle baba histerik bir hâlde ve herkes ne yapacağını bilemediği için kadına umut verip Holmes’u getirmeye karar vermiş! Holmes sanki mucize yaratacak!”

Ben parmağına yara bandı yapıştırırken parmağına canı sıkkın bir ifadeyle bakıyordu.

“Watson’ın saçmalıklarını okuyan biri hiç başarısız olmadığını sanır; hiç debelenmedim, hiç uykusuz kalmadım sanki! Russell ben bu davaları, nasıl başladıklarını biliyorum ve bu dava da aynen böyle. Baştan başarısızlık kokuyor ve ben o çocuğun cesedini bulduklarında Galler’de olmayı hiç istemiyorum.”

“O hâlde davayı alma.”

“Yapamam. Bir şey gözlerinden kaçmış olabilir; bu şüpheli, yaşlı gözler bir şeyi fark edebilir.” Alaycı bir kahkaha attı. “İşte tam Watson’ın notlarına yakışacak bir şey; Sherlock Holmes şansa güveniyor. Otur Russell, şu bulamacı suratına süreyim.”

Bulamaç köpek kakası gibi korkunç, kara ve yapışkan bir şeydi ve bunu burnumun, kulaklarımın içine, ağzımın etrafına kadar sürse de orada oturdum.

“Çingene olacağız. Cardiff’te bir karavan ayarladım, orada Simpsonları göreceğiz ve sonra kuzeye ilerleyeceğiz. Şoför tutmayı planlamıştım ama Patrick’in ekibiyle epeydir çalıştığına göre bunu sen yapabilirsin. Oxford’da fal bakmak gibi faydalı beceriler edinmemişsindir herhâlde, değil mi?”

“Alt katımda kalan kız Tarot meraklısı. Muhtemelen o ağzı taklit edebilirim. Bir de hokkabazlık biliyorum.”

“Büfede bir Tarot destesi olacaktı—Otur! Scotland Yard’a yarın Cardiff’te olacağımı söyledim.”

“Fidyeye notunda bir hafta dememişler miydi? İki günde ne yapmayı planlıyorsun?”

“Gazete haberlerini fazla ciddiye alıyorsun,” diyerek beni azarladı. “O son gün lafı tıpkı polisin bu işe bulaştırılmaması gibi formalite icabı... Böyle istekleri kimse ciddiye almaz, hele adam kaçırانlar hiç almaz! Ağustos’un 13’üne kadar vaktimiz var. Senatör Simpson parayı toplamaya çalışıyor ama neredeyse iflas edecek,” diye eklerken aklı başka yerde gibiydi. İğrenç bulamacı göz kapaklarıma sürdü. “Simpson gibi güçlü bir senatör bile olsa, her senatör illaki zengin bir adam değildir.”

“Galler’e gidiyoruz. Sence çocuk hâlâ orada mı ki?”

“Epey ıssız bir bölge, hava karardıktan sonra otomobil sesi duyan olmamış ve polis sabah altıya kadar her yolu kapamış. Yollar hâlâ kapalı ama Scotland Yard, Galler polisi ve Amerikalı çalışanların hepsi kızın Londra’da olduğunu düşünüyor. Onlar orayla ilgileniyor ve bizi de Simpsonlar ayaklarına dolanmasın diye Galler’e yolluyorlar. Yani oraya gittiğimizde bir elimiz boşa olacak diyebiliriz. Evet, ben kızın hâlâ Galler’de olduğunu düşünüyorum; hatta bence ortadan kaybolduğu yerin otuz kilometre civarında... Kıpırdamadan otur dedim!” diye bağırdı.

Bulamacı kulağıma sürmekle meşgul olduğu için yüzünü göremiyordum.

Kaçırانı kastederek, “Eğer öyleyse soğukkanlı bir tipmiş,” dedim.

“Dediğin gibi, soğukkanlı... Ve dikkatli... Notlar alelade ucuz kâğıtlara yazılmış, alelade zarflara konmuş, ikinci en bildik markanın üç dört senelik bir daktilosuyla yazılmış ve Londra’daki yoğun postanelerden postalanmış. Parmak izi yok. İmla, kelime seçimi, noktalama işaretleri berbat... Sayfa düzgün kullanılmış, yazan kişi her paragrafın başında tam olarak beş karakterlik boşluk bırakıyor ve tuşlara uyguladığı basınçtan daktilo kullanmayı az çok bildiği anlaşılıyor. Cehaletle göz boyamaya kalkışmak dışında mesajlar gayet açık ve fazla hiddetli değil.”

“Göz boyamak mı?”

Kendinden emin bir şekilde, “Göz boyamak,” diye tekrarladı. “Bunun ardında zeki biri var Russell; rastgele, eğitimsiz biri değil.”

Davadan duyduğu tiksintinin kovalamacadan aldığı keyifle dövüştüğü yüzünden ve sesinden anlaşılıyordu. Bir şey söylemedim, Holmes ellerimi ve kollarımı o korkunç şeyle kaplamaya devam etti.

“İşte bu yüzden risk almayacak, onları hiçbir şekilde hakir görmeyeceğiz. Şu kapıdan dışarı adım attığımız anda başka kimliklere bürünmüş olacağız ve bu rollerden bir an için bile çıkamayız. Eğer bunu başaramayacaksan şimdi söylesen iyi olur, çünkü tek bir hata bir çocuğun hayatına mal olabilir. Kıymetli ve biraz da gönülsüz bir İttifak devletinin temsilcisinin bizim topraklarımızda çocuğunu kaybetmesine sebep olursak bunun yaratacağı politik sıkıntılardan ise hiç bahsetmiyorum.”

Sesi sakindi ama gözlerimin içine baktığında karşısında âdeta sindim. Bu Ratnakar Sanji’nin türban takıp aksanlı konuşmasına benzemiyordu, orada en büyük risk okuldan atılmaktı; oysa bu rolde başarısızlığın cezası bir çocuğun hayatı, hatta kendi hayatlarımız bile olabilirdi. Bu şartlar altında davadan ayrılabilirdim ama şayet şimdi böyle bir şey yapmayacaksam ne zaman yapacaktım ki? Eğer bu işi şimdi reddedersem gereken cesareti ve fırsatı bir daha bulabilecek miydim? Yutkundum ve başımı salladım. Holmes döndü ve deney şişesini masanın üzerine bıraktı.

“İşte oldu,” dedi. “Umarım su borularını yine tıkamaz. Git, saçını bununla yıka.”

Siyah, akışkan boya şişesini aldım ve koridoru geçip banyoya gittim. Bir süre sonra durup aynaya baktığımda karşımda teni sütlü kahve renginde, gözleri masmavi, kuzgun saçlı, genç bir kadın vardı. Holmes’un sandıklarından çıkardığım bol etekleri kat kat giymiş, üzerime renkli eşarplar bağlamış ve boynuma ve bileklerime sapsarı altın renginde ucuz ıvır vızır takmıştım. Aynada hâlimi incelemek için gözlüğümü taktım ama her zaman kullandığım gözlüğün fazla ciddi olduğuna kanaat getirince onu altın çerçeveli ve camları hafif renkli bir gözlükle değiştirdim. Gözlük alakasız dursa da yine de uy-

muştı—üstümdeki göz alıcı onca ıvır zıvıra modern bir katkı. Çapkın çapkın gülümsemek için geri çekildim ama yapamayıp hâlime güldüm.

Oturma odasına girdiğimde Holmes kılığım hakkında bir yorum yapmayıp, “Neyse ki Bayan Hudson bugün izinli,” dedi. “Otur da şu kartlarla ne yapabildiğine bir bakalım.”

Doğuya giden son trene binmek için hava karardıktan sonra evden çıktık. Teyzeme kulübeden telefon ettim ve ona Berkshire’da oturan arkadaşım Leydi Veronica’da birkaç gün kalmaya karar verdiğimi söyledim. Arkadaşımın büyükannesi yeni vefat etmişti ve bana ihtiyacı vardı. Teyzeme bir haftadan evvel dönmeyeceğimi haber verdikten sonra o itiraz edip söylenirken telefonu kapadım. Onun öfkesiyle döndüğümde ilgilenecektim ama böylelikle en azından yeğeninin kaybolduğu iddiasıyla polise haber verip ortalığı birbirine katamazdı.

Zangırdayan otobüsten istasyonda indik ve elimizdeki valizlerle bilet gişesine gittik. Seafordlu tanıdık görevli beni tanımasın diye gözlüğümü çabucak çıkarıp cebime attım ama adamın benden hiç hazzetmediği ve bunu gizlemeye çalıştığı yarı karanlıkta bile anlaşılıyordu.

“Evet bayım,” dedi soğuk bir sesle.

“Bristol’a birinci mevki,” diye mırıldandı Holmes.

“Birinci mevki mi? Kusura bakmayın, yer yok. Bu vakitte ikinci sınıf daha rahattır.”

“Ama birinci mevki lazım. Kızımın doğum günü ya, birinci mevki ister.”

Görevli bana baktı, ben de ona utangaç utangaç gülümsedim—Bu hâlimle saçı örgülü bir hayat kadınına benzediğimi düşünsem de adam yumuşar gibi oldu.

“Belki de gece olduğundan bir şey bulabiliriz. Ama kompartımanınızdan çıkmamanız lazım. Etrafta gezinmek, diğer yolcuları rahatsız etmek yok.”

Holmes dimdik durdu ve adama kötü kötü baktı.

“Onlar bizi rahatsız etmezse biz de onları rahatsız etmeyiz. Ne kadar?”

Biz çantalarımız ve torbalarımızla trene binerken şaşkına uğrayan gözler başka tarafa baktı -ertesi sabah *The Times*’da yer aldığımızı hayal ettim ama sonraki birkaç gün boyunca meşgul olduğumuzdan böyle bir haber çıkıp çıkmadığını göremedim- ve yolculuk boyunca kompartımanımıza kimse gelmedi.

Holmes’un bana verdiği dava dosyasını açtım ama sıcak güneşin altında tüm gün çalıştıktan ve onca gerginlikten sonra uyuyakalmıştım. Holmes beni Bristol’de uyandırdı, istasyonun yakınlarında derme çatma bir otele yerleştikten sonra sabaha kadar uyuduk.

Cardiff’e kadar yolculuğun geri kalanı ilk kısmı kadar lüks değildi ve hem ağır çantalar hem de yanımda oturan kadın yüzünden bacağım uyuduğu için Holmes trenden inmeme yardım etmek zorunda kaldı. Tekrar yürüyebildiğim zaman sakallı yüzünü suratıma yaklaştırıp kısık sesle bir şeyler söyledi.

“Şimdi Russell, kendi başına ne yapabildiğine bir bakacağız. 12.30’da Başkomiser Connor’ın ofisinde Simpsonlarla randevumuz var. Sana dediğim gibi ön kapıdan içeri girmek çok iyi bir fikir olmayabilir, o yüzden kendimizi tutuklatacağız. İşkencecine fazla eziyet etme. Onun kemikleri yaşlı...”

En küçük iki çantayı alıp gitti, kalan dördünü bana bıraktı. Peşinden çıkışa yöneldim, kalabalığın ve hiç şüphesiz bizi yakından izleyen üniformalı bir polisin önünden geçtim. Çıkış kapısında bir itiş kakış yaşandı ve Holmes bir çocuğu ezmek için aniden durdu. Bunun üzerine ben ona çarptım ve elimdeki torbalardan birini düşürdüm. Onu yerden almak için uğraşırken torba önce cafcacılı bir çingene çizmesi, ardından başka ayaklar tarafından tekmelendi. Etraftakilere dirsek ve omuz atarak torbanın peşinden gittim ve onu yerden almak üzere eğildiğim sırada bir şey beni aniden duvara itti. Eteğime ve valizlere takılıp yere düştüğümde biri tepemde gürlemeye başladı.

“Lanet olsun be sana, çantalara sahip çıkamadın mı ya? Keşke abini getirseydim, en azından ayakta durmasını bilirdi!”

Sert bir el kolumu yakaladı ve beni ayağa kaldırdı ama bırakılınca sendeleyip şık giyimli adamlara çarptım. Eldivenli eller düşmeme engel olsa da kapılardan girip çıkan herkes bir anda duruvermişti.

Adam beni yere düşmeyeyim diye tutanların ellerinden çekip aldı ve valizlere doğru itip, “Kahrolasica şey, annenden de betersin! Kendini tanımadığın adamların kollarına hemen atıveriyorsun! Buraya gel de şu eşyalarını yerden kaldır!” diye bağırıyordu.

Duvara çarpınca gözüme yaşlar oturmuştu; valizlerin kulplarını ve torbaları hiçbir şey görmeden kavradım. Düzgün aksanlı sesler bana bu şekilde davranılmasını eleştirse de hiçbiri “babamı” durdurmaya kalkışmadı.

“Ama baba, onlar bana yardım etmeye...”

Elinin bana yaklaştığını gördüm ve çekildim ama yine de kaçamamıştım. Başımı kollarımın arasına alıp duvarın dibinde büzüştüm ve ayakkabısı yanımdaki valizi tekmelediğinde iç parçalayan bir çığlık attım. En sonunda bir polis düdüğünü çaldı.

Otoritenin sesi, “Dur be adam!” diye haykırdı. “Ayıp, böyle çocuk dövmek ayıp!”

“O çocuk değil, dayak yiye yiye aklını başına toplayacak.”

Adam, “Böyle bir şey yapmayacaksın! Olmaz!” diye bağırıyordu ve Holmes’un havadaki elini yakaladı. “Böyle şeyler yok. İkiniz de karakola; artık orada sakinleşirsin.” Bana dikkatlice baktıktan sonra erkeklere döndü. “Siz beyler de bir eksik olup olmadığını anlamak için ceplerinizi kontrol edin isterseniz.”

Neyse ki bir eksik çıkmadı; gerçi Holmes’dan onu da beklerdim. Polis tehditlerini sıraladı, polis arabasının arkasına zorla tıklıp da götürülürken Holmes’la bağırış çağırışa devam ettik. İçeride birbirimize hiç bakmamıştık. Arada burnumu çekiyor, zaman zaman dudaklarıma sızan gülümsemeyi ancak böyle saklıyordum.

Karakola gelince bir polis, Holmes’u kelepçeli kolundan tutup çekiştirerek götürdü. Benimle ilgilenen genç memur ve onun beni teslim ettiği daha ağırbaşlı memur ise masum bir kurban mı, yoksa babamdan beter bir dolandırıcı mı olduğuma bir türlü karar veremiyordu. İstedığımı elde edip Başkomiser Connor’la görüşebilmek için epeyce bir süre uğraşmam gerekti. En sonunda pirinç plakanın üzerinde komiserin adının yazdığı kapının önüne gelebildim.

Dudaklarını büzmüş duran iri adam bana olduğum yerde kalmamı söyleyip bir sekreterle konuşmaya gitti. Adam bana kötü kötü bakıyor, sekreter beni şaşkın bakışlarla kınıyordu ama umurumda değildi. Oradaydım ve saat daha on ikiyi yirmi geçiyordu.

Fakat sekreterin fikrini değiştirmemesi beni şaşırttı. Kadın başını salladı, kapalı kapıyı eliyle işaret etti; içerideki adama ulaşmama açıkça engel oluyordu. Ceplerimden bir kalemle bir parça kâğıt çıkardım ve kaderi bizi buralara kadar getiren çocuğun adını anlık bir ilhamla kâğıda yazdım. Kâğıdı üç kez katladım ve sekretere saygılı bir tavırla uzattım.

“Kusura bakmayın bayan,” dedim. “Beni görmek isteyeceğinden emin olmasam, Başkomiser’i rahatsız etmeyi aklımın ucundan bile geçirmezdim. Lütfen bunu kendisine verin. Eğer buna rağmen beni görmek istemezse usulca giderim.”

Kadın katlanmış kâğıda baktı, belki de kibar konuşmamdan etkilenmişti; çünkü sonrasında notumu aldı ve kararlı bir tavırla içeri girdi. İçeride pek bir şey konuşulmadı, sonra kadının özür dilediğini duydum ve boğuk sesli ani bir bağırmanın ardından al yanaklı, kızıl saçları seyrelen, orta yaşlı bir adam üzerine uymayan tüvit takımıyla kapıdan dışarı fırlayıverdi ve tüm haşmetiyle karşıma dikildi.

“Eğer Mısır’daki Firavun, Musa’dan benim dünyanın tüm belalılarından rahatsız olduğum kadar rahatsız olsaydı İsrail’in çocuklarını Eriha’nın kapılarına kadar kendi at arabalarıyla götürürdü. Şimdi buraya bakın genç bayan,” dedi ve yorgun, masmavi gözlerini üzerime dikti. “Sizin gibilerin sinsî numaraları çok fena, buraya gelmeniz ve...”

Konuşmasını yarıda kestim ve kuvvetli iki kelimeyi kısık sesle araya sıkıştırdım.

“Sherlock Holmes.”

Başı sanki ona tokat atmışım gibi havaya kalktı. Bir adım geriledi ve beni süzdü. Dünyada kılık değiştirmekteki ustalığıyla bilinen bir adamın, karşısındaki kişi olamayacağını düşündüğünü görmek beni eğlendirmişti. Sonra gözleri kısıldı.

“Sen bunu nereden bili...”

Durdu, eşikte bekleyen şaşkın kadına baktı, gidip kapıyı kapadı ve sonra beni demin gördüğüm odadan daha küçük, daha sefil hâldeki bir odaya soktu. Burası üç kapılı bir sorgu odasıydı. İçeri girince kapıyı kapadı.

“Konuş bakalım!” diye emretti.

“Seve seve,” dedim tatlı bir sesle. “Yalnız kusura bakmazsanız otur-sam olur mu acaba?”

Böylelikle bana ilk kez gerçekten baktı, çingene kızın ağzından dökülen ağdalı Oxford aksanı dikkatini çekmişti. O an insanın kılığıyla örtüşmeyen aksanın alışılmadık etkisini düşündüm. Bir sandalyeyi işaret etti, tutup oturdum. Bekledim. O da oturdu.

“Teşekkür ederim,” dedim. “Nezarethanede Roman bir beyefendi tutuyorsunuz—kendisi ‘babam’ oluyor. O aslında Sherlock Holmes. Simpson davasına çağrıldığının başkaları tarafından bilinmesini istemedi, o yüzden randevuya ön kapı yerine arka kapıdan gelmeyi tercih ettik. Memurlarınız bize çok nazik davrandı,” diyerek onu teskin etmeye çalıştım ama aslında bu dediğim tamamıyla doğru sayılmazdı.

“Tanrım!” diye fısıldadı. Ardından, “Sherlock Holmes hücrede! Donaldson!” diye haykırdı. Bunun üzerine arkamdaki kapı açıldı. “Tren istasyonunda tutuklanan çingeneyi hemen buraya getir ama bizzat sen ilgilen!”

Bir sessizlik oldu, sonra Connor ofisindeki iki Amerikalıyı bir anda hatırlayıp gitti. Birkaç dakika boyunca içeride bir şeyler söylediğini

duydum. Sonra ofisinden çıktı ve sekreterine kısık sesle birtakım talimatlar verdi.

“Çay içeceğiz Bayan Carter, bisküvi falan da getirin. Simpsonlara bir tepsi hazırlayın lütfen. Buraya da üç çay. Evet, üç.”

Sorgu odasına geri geldi, karşımdaki sandalyeye dikkatlice oturdu ve kollarını kavuşturup masanın üzerine koydu.

“Garip ama bana neden söylenmedi ki...” Durdu, Galler aksanıyla konuşmayı bırakıp büyük bir uğraşla daha sade bir dille konuşmaya başladı. “Yani kendisine birinin eşlik edeceğinden haberim yoktu.”

“Düne kadar bundan kendisinin de haberi yoktu. Benim adım Mary Russell. Bu davada kendisinin asistanıyım.”

Ağzı kontrolünü kaybetti ama neyse ki Donaldson’la Holmes gelince daha fazla konuşmak zorunda kalmadı. Holmes’un elleri hâlâ kelepçeliydi ama gözleri keyiften ıslıl ıslıl parlıyordu ve esmer şakağındaki morluğa ve ağzının sol tarafındaki şişliğe rağmen hâlinden memnun görünüyordu. Connor ona hayretle bakakaldı.

“Donaldson bu da ne demek oluyor? Bu adamın yüzüne ne oldu böyle? Ellerindeki kelepçeleri de çıkarın!”

Holmes çatallaşmış sesiyle araya girdi.

“Sıkıntı yok be komiser! Beyler sadece işlerini yapıyordu.”

Connor, Holmes’u dikkatle süzdükten sonra adamına baktı.

“Bay Donaldson aşağı nezarethaneye in ve yumrukları havada hazır bekleyen memurlara bundan sonra böyle şeyler istemediğimi söyle! Karşımdaki adamın ne yapıp ettiğini bilmiyorum ama artık böyle şeyler olmayacak. Bu çok kötü bir şey Donaldson! Haydi git!”

Memur süklüm püklüm dışarı çıkarken Bayan Carter içeri girdi ve masanın üzerine üç fincanla bir kek tabağı bıraktı. Etrafa bakınmasa da merakından öldüğü belliydi. Neticede Connor’ın alışıldık misafirlerinden olmadığımız ortadaydı.

Kadın çıkıp kapıyı kapayınca Holmes gelip yanımdaki sandalyeye oturdu.

“Tam vaktinde Russell! Canını yakmadım, değil mi?”

“Birkaç morluk dışında bir şeyim yok. Neyse ki gözlüğüme gelmedi. Ya sen?”

“Dediğim gibi, sıkıntı yok. Başkomiser Connor sanırım Bayan Russell’la tanıştınız, değil mi?”

“Kendisi... Kendini tanıttı. Sizin ‘asistanınız’ olarak... Size sormak istiyorum Bay Holmes, böyle bir şeye gerçekten gerek var mıydı?”

Bu soruda pek çok alt metin gizliydi ama ben saf olduğum için onları hemen anlayamadım. Ta ki Holmes’un adama nasıl baktığını görene kadar... O zaman baştan aşağı kıpkırmızı kestim ve ayağa kalktım.

“Holmes bence sen bu davayı kendi başına daha iyi idare edersin. Ben eve geri dönece...”

“Otur!”

Sesindeki hiddeti duyunca oturdum. Başkomiser Connor’ın olduğu tarafa hiç bakıyordum.

“Bayan Russell benim asistanım Başkomiser! Hem bu davada hem de başka davalarda...”

Sadece bu kadarını söyledi ama Connor sandalyesine yaslandı, boğazını temizledi ve bir an için bana baktı; zaten açıkça bir şey konuşulmadığı düşünüldüğünde tek özrü de bu oldu.

“Asistanınız. Pekâlâ.”

“Aynen öyle. Burada bulunması planı değiştirmiyor. Simpsonlar burada mı?”

“Yan odadalar. Önce ikimiz konuşalım istedim.”

“Elbette! Onları görür görmez şehirden ayrılacağız. Yolların hâlâ tutulduğunu düşünüyorum ama adamlarınız dediğim gibi bölgeden uzaklaştırılmıştır herhâlde.”

“İstediğınızı yaptık,” dedi Connor ama sesinin tonundan yukarıdan gelen emirlere uymak zorunda kaldığı ve bundan hiç hoşlanmadığı anlaşılıyordu.

Holmes ona dik dik baktı, sonra sandalyesinde kasten geri yaslandı. Uzun parmaklarını lekeli ceketinin üzerinde birleştirip hafifçe gü-lümsedi.

“Belki de bu meseleyi açığa kavuşturursak iyi olacak Başkomiser. Ben hiçbir şey ‘istememedim.’ Hele bu davanın üstüme kalmasını hiç! Sizler bana geldiniz ve ben bunu sadece Galler kırsalında tüm tarafların emir-lerime öncelik vermesi şartıyla kabul ettim. Bunlara isterseniz istek deyin ama öyle görmeyin. Ayrıca Bayan Russell’ın resmî temsilcim olduğunu da belirtmek istiyorum; şayet ben yoksam ve bir mesajın ya da ‘isteğin’ yerine getirilmesi gerekiyorsa bu hemen ve itirazsız yapılacak. Anlaştık mı Başkomiser?”

Connor, “Hayır Bay Holmes,” diye küstahça söylenmeye başlayınca Galler aksanı yine belirginleşti. “Ben hiç düşünemiyorum ki...”

“Bu belli oluyor delikanlı. Durup düşünseydin alt tarafı ‘evet’ ya da ‘hayır’ demenin yeterli olduğunu fark ederdin. Tamamsa Simpsonlarla konuşacağız ve işe devam edeceğiz. Eğer cevabın ‘hayır’ ise o zaman Bayan Russell’a çantalarını geri verirsiniz ve ben de karşılığında size davanızı iade ederim. Karar tamamen sana kalmış. Şahsen deneye-rime dönmeyi ve kendi yatağında uyumayı bin kere tercih ederim. Evet, ne yapalım?”

Soğuk, gri bakışlar masmavi gözlerle kilitlendi ve bir dakika sonra mavi gözler bocaladı.

“Başka bir seçeneğim var mı ki? Yok! O kadın kafamı keser.”

Başkomiser masadan kalktığı anda canı sıkkın adamın peşine takıldık ve odadaki üçüncü kapıdan geçip onun ofisine girdik.

Biz içeri girince başlarını kaldırıp bakan insanların aristokratik yüzleri berbat hâldeydi. Korku ve yorgunluğa belli ki doymuşlardı, olacakları endişe içinde bekliyorlardı. İkisi de sıkıntılı ve bakımsızdı, dokunsan

ağlayacak gibiydiler. Biz içeri girince adam ayağa kalkmadı, sadece bize bakmakla yetindi. Masadaki çaya dokunulmamıştı.

“Senatör, Bayan Simpson; sizi Bay Sherlock Holmes ve asistanı Bayan Mary Russell’la tanıştırmak istiyorum.”

Senatör sanki cenazede yersiz bir şaka yapılmış gibi bakınca Holmes hemen öne atıldı.

En ağdalı Oxford aksanıyla, “Garip kılığım için özür dilerim,” dedi. “Kızınızın güvenliği adına karakola girerken görülmememin en iyisi olacağını düşündüm, bizi hâliyle servis kapısından aldılar. Sizi temin ederim; Bayan Russell’ın kılığı da benim taktığım altın diş gibi bir aldatmaca...”

Bay Simpson bunun üzerine rahatladı ve Holmes’un elini sıkmak için ayağa kalktı. Bayan Simpson’ın Holmes’la ikimizin nasıl görüldüğüne hiç aldırış etmediğini fark ettim. Connor, Holmes’un adını zikrettiğinden beri kadın ona âdeta boğulan birinin can simidine baktığı gibi bakıyor ve her hareketini takip ediyordu.

Holmes onların karşısındaki sandalyeye geçip oturdu, ben de bir kenara iliştim; Connor ise masasının başındaki yerini aldı ve böylece karşısındaki alışılmadık ve ilginç şahıslarla arasına masasını koymuş oldu.

Holmes hemen, “Artık işimize bakalım,” dedi. “İfadelerinizi okudum, fotoğrafları gördüm, kanıtları inceledim. Tüm bunları size baştan anlatırmanın manası yok. Ben olayı anladığım şekliyle size nakledeyim, siz de bir yanlışım olursa lütfen beni düzeltin.”

Sonra dosyadan ve gazetelerden öğrendiklerinin üzerinden geçti; sadece bir çadırla Galler tepelerinde gezintiye çıkma kararı, Cardiff’e giden tren ve sahilden içeri araba yolculuğu, iki günlük huzur ve üçüncü gün uyanıp çocuğun uyku tulumunu boş bulmaları.

“Atladığım bir şey oldu mu?” İki Amerikalı birbirlerine bakıp başlarını sallayınca Holmes devam etti. “Pekâlâ, yalnızca iki sorum var. Öncelikle buraya neden geldiniz?”

“Ne yazık ki ben... Ben ısrar ettim,” dedi Bayan Simpson. Kucağındaki narin dantel mendili parmaklarına dolayıp duruyordu. “Johnny neredeyse iki senedir hiç izin yapmadı, ben de ona... Eğer tatile çıkmazsa Jessie’yi de alıp ailemin evine gideceğimi söyledim.”

Bayan Simpson daha fazla konuşamayınca Holmes hemen onun yanına gitti. Kendisi dertlilere hep şefkat ve anlayış gösterse de insan onun bu hâline nedense hep şaşırıyordu. Bu defa Holmes, kadın kendisine baksın diye onun elini bile tuttu.

“Bayan Simpson beni dinleyin. Bu bir kaza değildi,” dedi. “Kızınız yanlış zamanda o tepede olduğu için kaçırılmadı. Adam kaçırılanları iyi bilirim. Kızınızı burada kaçırmazlar, dadısıyla birlikte parktayken ya da evde odasındaiken kaçırırlardı. Bu kasten yapılmış, dikkatlice planlanmış bir iş... İnanın, bunda sizin bir suçunuz yok.”

Bu sözler üzerine kadın, hâliyle tamamen dağıldı ve konuya ancak o epeyce ağlayıp brendiyle sakinleştirildikten sonra dönebildik.

“Ama neden buraya geldiniz?” diye sordu Holmes. “Bu tatili ne kadar öncesinden planladınız ve bunu kimler biliyordu?”

Bu soruya Senatör cevap verdi.

“Çünkü medeniyetten uzaklaşabileceğimiz kadar uzaklaşmak istedik. Londra—diplomatik davranmadığının farkındayım ama Londra korkunç bir yer... Havası leş gibi, karartma sırasında bile yıldızları asla göremiyorsun, hep gürültülü ve ne zaman bomba atılıp atılmayacağı belli değil. Galler’in tüm bunlardan uzakta olduğunu düşündük. Bir hafta izin aldım; bu tatili planlamaya başladığımızda herhâlde Mayıs sonuydu, o son büyük bomba saldırısından hemen sonraydı.”

“Burayı size öneren biri oldu mu?”

“Sanmıyorum. Karımın ailesi aslen Aberystwyth tarafından, dolayısıyla bu tarafları az buçuk biliyoruz. Benim büyüdüğüm Colorado gibi tepelik bir yer, dağ falan yok tabii ama tepelerde yürümek ve birkaç gün çadırda kalmak güzel olur diye düşünmüştük. Yorucu bir şeyler yapmayacaktık, çünkü Jessie—çünkü Jessie daha küçük... Sessiz, ayak altında olmayan bir yere gidecektik.”

“Ya bu işleri nasıl ayarladınız? Ekipman, ulaşım... Sizi oraya otomobille bıraktılar, öyle değil mi? Beş gün sonra da yine bir otomobil alacaktı. Polisle gazetelere haber verildi. Tüm bunları kim yaptı?”

“Özel asistanım. Kendisi İngiliz. Çadır falan gibi şeylerin nereden kiralanacağını sanırım abisi biliyordu ama detayları kendisine sormanız lazım.”

Connor masasının başından, “O bilgi elimizde hazır Bay Holmes,” diye araya girdi. “Gitmeden size verelim.”

“Teşekkür ederim Başkomiser. Şimdi son güne gelemim Senatör. Yürüyüşe çıktınız, bir çiftlik evinden sosisle ekmek aldınız, bunları pişirip saat beşte yediniz, sonrasında yağmur yağmaya başladığı için çadırın içinde kalıp kitap okudunuz. Saat 23.00 gibi uyudunuz ve sabah 04.00’te uyandığınızda kızınızın ortadan kaybolduğunu gördünüz.”

Bayan Simpson, “O kendi gitmedi!” diye lafa karıştı. “Jessica çadırdan kendi başına çıkmadı. Karanlıktan korkar, atlara bakmak için bile olsa dışarı çıkmazdı. Etrafta dolanan o midillilere bayıldığını biliyorum ama benim kızım onların peşinden gitmez.”

Holmes telaş içindeki kadını süzdü.

“Hâliyle sıra ikinci soruma geldi. Ertesi sabah uyandığınızda kendinizi nasıl hissediyordunuz?”

“Nasıl mı hissediyorduk?” Senatör, Holmes’a şaşkın gözlerle baktı, açıkçası bu soru bir an için bana da delice geldi. “Nasıl hissetmiş olabiliriz? Uyanmışız, kızımız ortada yok!”

Holmes adamı elini havaya kaldırıp susturdu.

“Ben bunu kastetmedim. Tabii ki paniklediniz ve şaşırdınız ama ya fiziksel olarak ne hissettiniz? Kendinizi nasıl hissediyordunuz?”

“Gayet normaldik sanırım. Hatırlamıyorum.” Karısına baktı. “Sanırım hatırladım. Hasta gibiydim. Serseme dönmüştüm. Dışarıdaki hava öyle güzeldi ki sanki şampanya soluyorduk.” Şaşkın gözler Holmes’a baktı. “Bizi uyuşturmuşlar mı yani?”

“Büyük olasılıkla öyle. Başkomiser sosisler incelendi mi?”

“Elbette analiz edildiler. Ne kalan iki sosiste ne de diğer yiyeceklerde bir şeye rastlandı. Çiftlikteki yaşlı çift kendi hâlinde insanlara benziyor. Hepsi raporda yazıyor.”

Holmes hem Komiser’i hem de Simpsonları yarım saat daha sorgulasa da pek bir sonuç alamadı. Simpsonların bildik bir düşmanları yoktu, bir önceki gün yabancı birine rastlamamışlardı ve fidye Amerika’dan getiriliyordu, Senatör’ün babası borç vermişti. Sorgunun sonunda Bay Simpson bitkin düşmüştü, karısı ise titriyordu. Holmes onlara teşekkür etti.

“Size bu acıları yaşattığım için çok üzgünüm. Soruşturmanın bu aşamasında hangi küçük detayın hayati önem taşıyacağını kimse bilemiyor. Russell senin sorun var mı?”

“Tek bir sorum var, çocuğun kendisi hakkında. Sizce bu durumu o nasıl karşılıyordur Bayan Simpson, bunu bilmek istiyorum. Sizce hiç tanımadığı insanlar tarafından kaçırılmaya nasıl bir tepki veriyordur?”

Sorumun kadını ağlatmasından korktum ama neyse ki düşündüğüm gibi olmadı. Kadın sandalyesinde doğruldu ve bana ilk kez baktı.

“Jessica bağımsız, azimli bir çocuktur. Çok zekidir ve kolay kolay paniklemez. Doğruyu söylemek gerekirse, ona iyi davrandıklarını farz edersek, muhtemelen annesinden daha iyi durumdadır.”

Makyajsız yüzünde hafif bir tebessüm belirir gibi olmuştu. Daha fazla soru sorulmadı.

Connor onları geçirdikten sonra elinde ciltli, kalın bir dosyayla döndü.

“İşte tam rapor; bulduğumuz her şey, izlerin kopyası, bölgede oturanlarla yaptığımız görüşmeler, hepsi burada. Çoğunu zaten gördünüz. Herhâlde bunu durup şimdi okumaktansa yanınıza almak istersiniz diye tahmin ediyorum.”

“Evet, bir an önce yola koyulmak istiyorum. Karavan nerede?”

“Şehrin kuzey ucunda, Caerphilly yolunda... Ahırları Gwilhem Andrewes işletiyor. Kendisine pek de polis dostu denemez, ona hayatta güvenmem ama böyle birini istediniz. Sizi oraya arabayla bıraksınlar mı?”

“Hayır, iki çingenenin oraya arabayla gitmesi bence pek olacak iş değil; sence de öyle değil mi? Hem senin Bayan Carter ve Memur Donaldson’la konuşman lazım. Senatör Simpson’ın tutuklanmış iki çingeneyle bir saat geçirdiğini tüm polis teşkilatının öğrenmesini istemeyiz herhâlde, değil mi? Olmaz, sanki bizi uyarıp salmışsınız gibi yola devam edeceğiz; çıkış işlemlerini ayarlarsan iyi olur. Nerede olacağımızı biliyorsun; eğer benimle konuşman gerekirse memurlarından birini yolla. Kimse polisin bir çingeneyi neden itip kaktığına kafa yormaz. Ama şayet beni tutuklaması gerekirse nazik olsun. Ben de kızımı artık tren istasyonlarında dövmeceğime dair söz veriyorum.”

Connor duraksadı, sonra zorla güldü. Belki de bu şartlar altında şakadan anlayacak hâli kalmamıştı.

Gitmek için ayaklandık. Connor da bizimle birlikte ayağa kalktı ve biraz duraksadıktan sonra masasının etrafında dolaşıp yanımıza geldi ve Holmes’a elini uzattı.

“Karakolumda olanlar için kusura bakmayın Bay Holmes. Ben de buraya yeni geldim ama bunu durumu açıklamak için söylüyorum, mazeret olsun diye değil.”

Holmes adamın elini tutup sıktı.

“Burada iyi adamlar var Bay Connor. Gençler, doğru ama size bakınca çabuk yaşlanacaklarını görüyorum.”

“Aynen öyle olacak Bay Holmes. Şimdi yolunuz açık olsun, işleriniz rast gitsin. Sizin de Bayan Russell...”

Kısa bir süre sonra elimizde üçer çantayla sokaktaydık, şehrin dışına çıktık ve Andrewes Ahırları’nı kısa bir süre sonra bulduk. Holmes beni ofiste bıraktı ve ahırların sahibini bulmaya gitti. Yarım saat boyunca jonglörük yaparak bekledim, bir şeyler okumak istiyordum

ama karakterim okuma yazma bilmediği için kitap okuyamazdım. Sonra kapının dışında birtakım sesler duydum; içeri önce dalavereci, pis bir adam ve onun ardından viski kokan ve altın dişini göstererek gülümseyen Holmes girdi. Andrewes bana pis pis bakarken Holmes ona para uzatıp adamın dikkatini dağıttı.

“Tamamdır Bay Andrewes, mesele halloldu. Kardeşimin karavanını burada tuttuğun için sağ ol. İşte sana borcu... Haydi Mary, karavan bahçede...”

“Bir dakika Bay Todd, bu para bir şilin eksik...”

“Ah, kusuruma bakma, herhâlde düşürdüm.” Üç peni, bir yarım peni ve altı çeyrek peniyi saydı. “İşte şimdi ödeştik. Çantaları al kızım.”

“Tamam baba.”

Peşine takıldım, en büyük dört çanta yine bana kalmıştı; çamur içindeki bahçeden geçip arkadaki çingene karavanına gittik. Karavanın önüne tüyleri taranmamış, hantal bir at sürülüyordu. Yükümü boşalttım ve yardım etmeye gittim. Neyse ki bu işleri Patrick’ten öğrenmiştim. Koşum takımının karavana bağlanması sabana ya da saman arabasına bağlanmasına benzemese de hemen üstesinden gelmiştim.

Sert, tahta sıraya tırmanıp Holmes’un yanına oturdum. Holmes dizginleri bana verirken yüzü ifadesizdi. Yakınımızda duran iki adama bakıp kalın dizginleri elime aldım ve atın arkasına şaklattım. At söz dinleyip öne atılmış ve Jessica Simpson’ın izinden kuzeye doğru yola çıkmıştı.

ALTI

Yatağından Kaybolan Çocuk

*Geri gelsin... Onu benzersiz, acınası bir
karşılamaıyla kabul edecekler.
Sevincin garip ilahisi...*

Kasabanın hemen dışında Holmes bana arabayı kenara yanaştırmamı ve freni çekmemi söyledi.

“Ne yazık ki bu ekipmanı etraflıca kontrol etmemiz lazım,” dedi. “En son böyle bir şey kiraladığımda tekerleği düşmüştü. Bu sefer böyle bir şey olmamalı. Sen atı soy, koşum kayışlarının altına bak; bence birkaç yarası var. Kaşağı, pansuman için bezler ve yaralar için merhemler bez çantanın içinde...”

Holmes karavanın altına girip vidaları sıkarken ve kurumuş dingillere yağ sürerken ben de şaşkın atı fırçaladım ve yaralarına pansuman yaptım. Koşum takımlarını tekrar taktıktan sonra bir yardımım doku-nabilir mi diye bakmak için Holmes’un yanına gittim; uzun bacakları arabanın arkasından fırlamıştı.

“Yardıma ihtiyacın var mı?” diye seslendim.

“İkimizin de araba tamircisi gibi gözükmesine gerek yok. Hem işim neredeyse bitiyor.”

Sonraki bir dakika boyunca ben sesimi çıkarmazken Holmes homur-danıp küfürler yağdırmıştı.

“Holmes sana sormam gereken bir şey var.”

“Şimdi olmaz Russell!”

“Ama bilmem lazım. Varlığım... Seni utandırıyor mu?”

“Saçmalama!”

“Ben ciddiym Holmes. Başkomiser Connor bugün seni... Beni itham etti. Burada bulunmamın senin için bir rahatsızlık teşkil edip etmediğini öğrenmem lazım.”

“Russellciğim, umarım beni bu keyifli geziye gelmene ikna ettiğin için koltukların kabarmıyordur; bu seni reddedemediğim anlamına geliyor. Aslında epey—kahretsin! Bana bir bez verir misin? Teşekkür ederim. Aslında epey şaşırdım Russell ama işini bilen bir asistan olduğunu kanıtladın. Dahası da var, vazgeçilmez bir asistan olma potansiyeli taşıyorsun. Hatta diyebilirim ki kendisi de katkıda bulunarak ilham veren biriyle çalışmak yeni ve değişik bir deneyim... İngiliz anahtarını alayım.” Sonra aralarda epeyce homurdanarak konuşmaya devam etti. “Connor ahmağın teki! Onun ve onun gibilerin neye inanmayı tercih ettiği beni ilgilendirmiyor, ayrıca bunun şimdiye kadar sana da bir zararı dokunmadı. Kadınsan kadınsın, sırf kadınsın diye yeteneklerini ciddiye almasaydım ben de ahmaklık ederdim.”

“Anlıyorum. Sanırım.”

“Ayrıca,” diye ekledi, arabanın altında olduğundan sesi boğuk geliyordu, “benim gibi meşhur bir bekârın yanında bir erkek olsaydın muhtemelen daha büyük utanç kaynağı olurdun.”

Buna diyecek bir şey yoktu. Holmes birkaç dakika sonra arabanın altından madenci gibi kirlenmiş bir hâlde çıktı, elinden geldiğince temizlenmeye çalıştı ve sonra tekrar yola koyulduk.

Renkli ama nispeten rahatsız ve küçük karavanla kuzeye ilerledik; yüksek tahta bankın savrulmasına ve arabanın sarsıntısına dayanamadığımız yerlerde inip tepeleri yürüyerek geçiyorduk ki çoğunlukla da böyle oluyordu zaten. Holmes bana devamlı birtakım bilgiler veriyor, beni rolüme hazırlıyor; yürüyüşümü, konuşmamı ve tavırlarımı eleştirip düzeltiyordu. Bana zorla Galce kelimeler ve gramer öğretiyor; arada Galler kırsalı ve burada oturanlar hakkında ahkâm kesiyordu.

Öyle ki korkmuş bir çocuğun pamuk ipliğine bağlı hayatı söz konusu olmasaydı eğlenceli bir gezi olabilirdi.

Glamorgan’a geldiğimizde yürüdük, arabaya bindik, yine yürüdük; önce Gwent’ten, sonra Powys’den geçtik. Ardından batıya döndük ve Brecon Beacons Sıradağları’na giden çimenlik tepeye çıktık. Her yer yamaç çiftlikleri, eğrelti otları, taraçalar, kömür yığınları ve koyunlarla doluydu. Yanlarından geçtiğimiz çobanlar bizi şüpheci gözlerle süzerken kara, keskin gözlü bekçi köpekleri ise karınları yerde yatıyor ve bize hiç aldırış etmiyordu. Köylerden ve mezralardan geçerken çocuklar çığlıklar atarak yola koşuyor ve sonra bizim kırmızı, yeşil, altın renklerimize çamurlu ayaklarının üzerinde sessizce dikilerek ve parmakları ağızlarında hayretler içinde bakıyorlardı.

Nereye gidersek gidelim rolden çıkmadık. Çocuklar seyrederken ben hokkabazlık yaptım, onların renksiz ceplerinden renkli eşarplar ve kirli kulaklarının ardından yarım peniler çıkardım; anneleri bizi fark ettiğinde ise Holmes birahaneden ağzını elinin tersiyle silerek geliyor ve kemanını çıkarıyordu. Bahtsız kadınlara bahtlarını söyledim, sert avuçlarındaki çatlak çizgileri okudum; yabancılardan ve beklenmedik refahtan dem vurdum ve onlara yaşlılıklarında sağlıklı çocuklarının kendilerine bakacağını söyledim. Akşamları kocaları da yanlarındayken kadınlar bana kötü kötü bakıyordu ama “baba” dediğimi duydukça ve geceyi orada geçirmeyeceğimizi gördüklerinde kocalarının bakışları ve lafları yüzünden bana kızmayı bırakıyorlardı.

İkinci gün polis barikatından geçtik; koruma altındaki bölgeden çıkış yapmadığımız, aksine oraya girdiğimiz için bizimle fazla uğraşmadılar. Üçüncü gün Simpsonların kamp yaptığı bölgeden geçtik, bir buçuk kilometre daha yola devam ettikten sonra arabayı kenara çektik. Ben çay demledim ve Holmes konserve fasulyeyi az pişirmenin mümkün olduğunu hiç düşünmediğini söylediğinde yemek pişirmek konusunda ilerleme gösterdiğimi düşündüm.

Kap kacak temizlenince kandili yaktık, hava kararırken kapıyı kapadık ve Connor’ın bize verdiği belgelere tekrar göz gezdirdik—fotoğraflar, daktiloyla yazılmış notlar, anne babayla yapılmış görüşmeler, dağ-

daki tanıkların ve Senatör'ün Londra'daki çalışanlarının ifadeleri, Jessica'nın bir önceki ilkbaharda çekilmiş bir fotoğrafı. Stüdyoda fonda güllerin sardığı bir çardak resmi vardı ve bunun önünde duran Jessica ayrıık dişleriyle gülümsüyordu. Sayfalar dolusu belgeye baktık ama aslında hepsi bize elle tutulur bir kanıt olmadığını ve ailenin yakında beş parasız kalacağını gösteriyordu. Üstelik adam kaçırانların, paralarını alsalar bile, çoğu kez karşılığında hiçbir şey anlatamayacak bir ceset verdiği de olurdu.

Holmes üç defa pipo içti ve sonra sessizce yatağına girdi. Ben de dosyayı kapadım, lambayı söndürdüm ve karanlıkta uzandım. Yukarıda yatan Holmes'un nefes alıp verişleri yavaşladıktan çok sonra bile ben hâlâ uyanıktım. En sonunda, kısa yaz gecesinin sonlarına doğru ben de uyuyakaldım ama sonra bir rüya gördüm. Rüya suçluluk, korku ve terk pençeleriyle dev bir canavar gibi bana saldırdı. Kaçmanın mümkün olmadığı kendi cehennemimdeydim ama bu defa tam zirvede, o müthiş korkunun son ânından hemen önce bir ses beni geri getirdi ve sessiz çingene karavanında nefes nefese uyandım.

“Russell? Russell iyi misin?”

Ben doğrulunca Holmes elini çekti.

“Hayır. Yani evet, iyiyim Holmes.” Ellerimi yüzüme götürdüm ve toparlanmaya çalıştım. “Seni de uyandırdım, kusura bakma. Kötü bir rüya gördüm, çocuk için endişelendiğimden olacak herhâlde. Bazen böyle etkilendiğim oluyor. Endişelenecek bir şey yok.”

Küçük sehpanın yanına gitti, kibrit çakıp bir mum yaktı. Yüzümü başka tarafa çevirdim.

“Sana bir şey getireyim mi? Bir içki? Sıcak bir şeyler?”

İlgisi beni sinir etti.

“Hayır hayır, teşekkür ederim Holmes. Birazdan toparlanırım. Sen yat.”

Arkası ışığa dönüktü, gözlerini üzerimde hissettim. Aniden ayağı fırladım ve gözlüğümle paltomu kaptım.

Öfkeyle tekrar, “Ben biraz temiz hava alayım. Sen uyu!” dedim ve karavandan palas pandıras indim.

Yirmi dakika boyunca yürüdükten sonra en sonunda adımlarım yavaşladı; on dakika sonra durdum ve yol kenarındaki alçak bir duvarın üzerine oturdum. Yıldızlar görünüyordu, oysa yıldızlar bu yağmurlu ülkenin bu yağmurlu köşesinde pek sık görünmezdi. Hava temizdi ve eğrelti otu, çimen ve at kokuyordu. Derin derin nefes aldım, aklıma bunu şampanya solumaya benzeten Bayan Simpson geldi. Acaba Jessica Simpson da şimdi böyle nefes alıyor mu diye düşündüm.

Rüyanın etkisi en sonunda geçti. Kâbus ve hatıralar, hepsi ailemin ölümüyle başlamıştı. Tüm bunlar beni rahat bırakmıyor, takip ediyor ve gecelerimi ızdıraba çeviriyordu. Her şeyi âdeta baştan yaşıyordum. Ama bu gece Holmes bunu yarıda kestiği için ona minnettardım ve böylelikle sonrasında çok daha kolayca toparlanabildim. Soğukta bir saat geçirdikten sonra sabahın ilk ışıklarıyla birlikte karavana geri döndüm ve yatağa girip biraz olsun uyudum.

Gece yaşananlardan sabah ikimiz de bahsetmedik. Ben kahvaltıda yulaf lapası pişirdim ama hem içine biraz kül girdi, hem de topak topak oldu; Bayan Hudson bunu ancak tavuklara verirdi. Sonra tarif edilen kamp alanına gittik fakat bir şey anlaşılmasın diye epey dolaştık ve yanımıza bir kürek aldık.

Gittiğimizde etrafta kimsecikler yoktu. Çadır hâlâ yerindeydi ama ipleri gevşemiş ve sarkmıştı. Bayan Simpson’ın yemek pişirdiği yerde kararmış bir çember ve paslanmış iki tava vardı. Etraf ıslak kül kokuyordu ve yağmurda kalmış çocuk oyuncaklarını andıran manzara hüznünlüydü. Bunları görünce ürperdim. Çadırın kapısına gittim ve içerideki uyku tulumlarına, sırt çantalarına ve kıyafetlere baktım. Hepsi çocuğu bulabilme telaşıyla bırakılmıştı ve şimdi polis bunları mecburen olduğu gibi korumak durumundaydı. Holmes bakışlarını çiğnenmiş ve yağmurdan ıslanmış topraktan ayırmadan çadırın arkasına gitti.

“Ne kadar vaktimiz var?” diye sordum.

“Connor görevli polisi başka bir yere göndertti, adam saat dokuz gibi geri gelecek. İki saat kadar vaktimiz var. Ah!”

Onun kendinden memnun sesini duyunca kanvas örtüyü bıraktım ve çadırın arka tarafına geçtim. Orta yaşlı çingene burada elinde büyük bir büyüteçle ipleri inceliyor, çadırın alt tarafındaki dikişlerini elindeki dolmakalemle bilerek dürtüyordu. Kalem bir noktada çadırın içine girdi. Bunun üzerine ben de dönüp çadıra girdim ve Holmes’un keşfettiği şeyi uyku tulumunu çekince gördüm; dikiş yerinde ufacık bir sökülük vardı, kenarlar içeri itilmişti ve kesiğin her iki ucundaki iplikler biraz zorlanmış görünüyordu.

“Böyle bir şey bulmayı bekliyor muydun ki?” diye sordum.

“Sen beklemiyor muydun?”

Kanvas çadır kumaşının ardından göz devirmek istedim ama yapmadım, çünkü anlardı.

“Uyku gazı tüpü?”

“Aynen öyle Mary Todd,” deyip dolmakalemini çekti.

Çadırın içinde başımı eğip ayağa kalktım ve Jessica Simpson’ın uyuduğu köşeye baktım. Anne babasının dediğine göre kızın sırt çantasından ya da çadırdan sadece ayakkabıları alınmıştı. Hırka, çorap, hatta çok sevdiği oyuncak bebeği bile alınmamıştı.

Oyuncak bebek hâlâ oradaydı, uyku tulumunun altından ayakları görünüyordu. Bebeği tulumun altından çıkardım, onun kırıışmış elbisesini düzeltiltim ve kocaman gözlerine girmiş saçı çektim. Solmuş kırmızı dudaklar şimdi bana esrarengiz bir şekilde gülümsüyordu.

“Neden bana o gece ne gördüğünü söylemiyorsun?” dedim ona. “Bizi epey bir uğraştan kurtarırdın.”

Holmes uzaktan, “Ne dedin?” diye sordu.

“Hiçbir şey. Bebeği almamız sorun olur mu sence?”

“Sanmam. Bunları biz görebilelim diye burada böylece bıraktılar; yoksa çoktan her şeyin fotoğrafını çektiler.”

Bez bebeği eteğimin cebine sokuşturdum, etrafa son kez bakındım ve dışarı çıktım. Holmes elleri belinde, sırtı çadıra dönük duruyor ve vadiye göz gezdiriyordu.

“Araziyi mi ezberliyorsun?” diye sordum.

“Bir çocuk kaçırarak olsaydın onu nasıl kaçırdın Russell?”

Dudağımı dişleyip birkaç dakika düşündüm ve eğrelti otlarıyla kaplı yamaçlara baktım.

“Açıkkası ben otomobille kaçırdım ama o gece kimse otomobil sesi duymamış ve güçlü bir adam bile olsan, bu tepelerde sırtında yirmi iki kiloluk bir çocukla bir yere gitmek zor...” Tepeyi inceledim ve patikaları gördüm. “Tabii ya! Atla... Bunca iz varken yenilerini kimse fark etmez ki. At sırtında gelmişler, değil mi?”

“Tepenin karşısında durunca modern kızın aklına hemen otomobilin gelmesi ne üzücü... Çok yavaş düşündün Mary Todd. Bariz olanı atladın. Teolojik eğitimin tam da korktuğum gibi akıl yürütmene zarar veriyor.”

Suratımı buruşturup mızımızlandım.

“Aa babacığım, benim hatam yok be ya! Kanıtlara bakıyordum.”

“H’leri yutarak konuş,” deyip beni farkında olmadan düzeltti. “Ne taraftan gideceğiz?”

“Yoldan gidemeyiz, orada bizi görebilirler.”

Sesli düşünerek, “O zaman vadiden mi, yoksa tepeden mi geçelim?” dedi.

“Keşke bir hafta önce burada olabilseydik, o zaman belki bir şeyler görebilirdik.”

“Köpeğin duası kabul olsaydı...”

“Gökten kemik yağardı,” diyerek sözünü tamamladım. “Bence köyden uzağa, tepeye bakalım.”

“Görevli polis dönene kadar bir saatimiz var. Bakalım bir şey bulabilecek miyiz? Ben tepeye çıkayım, sen aşağılara bak.”

Çadırdan uzaklaşıp tepede zikzaklar çizerek aşağı yukarı yürüdük. Bu boş uğraşla geçen yarım saatin sonunda sırtlarımız ağrıyordu ve boynlarımız tutulmuştu. Kırk beş dakika geçtiğinde polisin arkamızdaki kamp alanından bize, “Hey, orada neler oluyor?” diye seslenmesini bekler olmuştum. İkimiz de tepede genişçe birer yay çizdikten sonra ortaya döndük. O sırada gözüme bir şey çarptı—ama bir şey yoktu, sadece bir toynağın kayayı çizdiği yerdeki parıltısıydı. Önce yürümeye devam ettim, sonra tekrar bakmak için geri döndüm. Nalsız bir toynak taşı çizebilir miydi? Genelde böyle bir şey olmayacağını düşündüm.

“Hol—Ee, baba?” diye seslendim.

Holmes başını kaldırdı ve omzunda inip kalkan kürekle yamaçta hızlı hızlı yürümeye başladı. Geldiğinde nefes nefese kalmıştı. Taşı işaret ettim, büyüteciyle inceleyebilmek için eğildi.

“Bravo! Bu önceki hatanı affettirdi,” dedi cömertçe. “Bakalım bu iz bizi nereye götürecektir?”

Geldiğimiz yönde yola devam ettik, toynak izleriyle dolu yolun her iki yanında yavaşça yürüyorduk. Bir saat sonra polisin arama yaptığı yerleri geçtik.

Yerdeki beyaz şeyi Holmes’la aynı anda fark ettik. Bu; çamura saplanmış, küçük bir mendildi. Holmes mendili çamurun içinden çıkardı ve iki ucundan tuttu. Mendilin bir köşesine *J* harfi işlenmişti.

“Bu tesadüfen mi olmuş?” derken sesli düşünüyordum. “Bunu kasten atacak kadar ayılmış olabilir mi? Altı yaşında bir çocuk böyle bir şey yapabilir mi? Hiç beklemezdim.”

Yola devam ettik. Birkaç dakika sonra eğrelti otlarının üzerinden sarkan mavi kurdeleyi gördüğümde şüphelerim beni terk etti. Kurdeleyi zafer kazanmış gibi havaya kaldırdım.

“Aferin benim kızıma Jessie! Saç kurdelen!”

Yürümeye devam ettik ama ileride başka işaretlere rastlayamadık. En sonunda yol ikiye ayrıldı. Biri yukarı, tepeye çıkıyordu; diğeryse birtakım ağaçların arasında kayboluyordu. İki yola da umutla baktuk ama gözümüze kurdele benzeri bir ipucu ya da başka bir sinyal ilişmedi.

“Ben yine tepeye çıkayım.”

“Bekle! Şu ağaçların yakınında yer eşelenmemiş mi?”

Aşağı indik ve orada küçük bir alanda sahiden de birtakım izlere rastladık. Holmes izlerin etrafında dikkatlice dolandı, sonra çabucak eğildi ve benim altı metre öteden göremediğim bir şeye uzandı. Eşelenmeye devam etti, başka bir şeyi eline aldı ve en sonunda benim de yaklaşmama izin verdi.

Parmaklarını üzerine basılmış toprağın az yukarısında ileri geri gezdirirken, “Attan atlamış,” dedi. “Ayakları çıplakmış, ayakkabılarını almalarına rağmen zahmet edip giydirmemişler. Elleri bağlı değilmiş. Bak,” dedi ve yerdeki bir toprak parçasına parmağını bastırdı. “Kısa, paralel çizgileri görüyor musun? Ayak parmakları. Ve şurada birleşen, uzun çizgiler... Bunlar onun yerden kalkıp şuradaki çalılara doğru yürürken ayak parmaklarının bıraktığı izler...” Holmes ara sıra yağın yağmura rağmen hâlâ gözükken izlerin hepsini bana gösterdikten sonra ayağa kalktı ve toynakların ve topukların bıraktığı izlerin peşine düştü. “Yakalanana dek buraya kadar gelmiş ama burada geceliğinden yakalanmış ve geceliğinin bir düğmesi kopmuş.” Bu noktada biraz önce yerden aldığı şeyi gösterdi. “Saçından da tutmuşlar, kurdelesini çözdüğü için saçı açılmış tabii.” Çamura bulanmış kumral saç tutamlarını havaya kaldırdı.

“Tanrım!” diye söylendim. “Umarım onu yakaladıklarında canını yakmamışlardır.”

Holmes dalgın dalgın, “Yerden daha fazlası anlaşılmıyor,” dedi. “Ağustos’un 12’sinde ay nasıldı?”

Bunu benden duymaya ihtiyacı olmadığından emindim ama yine de bir an için düşündükten sonra söyledim.

“Son dördündeydi ve yağmur durmuştu. Yolun ayrıldığını gayet net görmüş olabilir ya da belki de ağaçlara ulaşabilmeye çalışıyordu. Her iki durumda da nereye geldiğini biliyoruz. Bayan Simpson da değişik çocukmuş. Ama ileride başka izler olacağını sanmıyorum.”

“Olmayabilir ama yine de bakalım.”

Atların izini bir saat daha takip ettik ama başka işaretlere ya da nal izlerine rastlamadık. Yolun bir daha çatallaştığı yerde durduk.

“Karavana dönelim Mary evladım. Öğle yemeğimizi yiyelim ve sonra çingeneler gezgin müzikallerine devam etsin.”

Karavana döndüğümüzde iri yarı bir polis asık suratla bizi bekliyordu.

“Siz ikiniz tepelerde ne yapıyorsunuz?” diye sordu.

“Ne mi yapıyoruz? Geceyi burada geçirdik, belli değil mi ya!” diyerek söylendi Holmes ve adamın yanından geçip kazmayı yerine bıraktı.

“Peki ya sabah nerelerdeydiniz?”

Baş parmağıyla küreği işaret edip, “Trüf mantarı için eşeleniyorduk,” dedi.

“Ne?”

“Trüf mantarı. Küçük kökler dükkânlarda çok pahalı... Lordlar ve leydiler yemeklerinin içinde bunlara bayılıyor. Bazen tepelerde buluyoruz.”

“Trüf mantarı, anladık ama onları bulmak için domuzlardan faydalanıyorlar; küreklerden değil.”

“Eğer kimi şeyleri görebiliyorsan domuza ihtiyaç yok. Kızım bu konuda beceriklidir.”

“Bak sen hele!” Adam bana şüpheyle baktı, ben de ona utangaç bir edayla gülümsedim. “Peki bu becerikli kızın bugün hiç trüf mantarı bulabildi mi?”

“Yooook, bugün bulamadı.”

“Güzel! O hâlde yolunuza devam edin. Bir saat içinde gidin.”

Holmes surat asıp, “Önce yemeğimi yemek istiyorum,” dedi; gerçi öğle yemeği saati değil, çay saatiydi.

“Peki, yemeğinizi yiyin. Ama iki saat içinde gidin, yoksa kendinizi nezarethanede bulursunuz.”

Adam uzaklaşıp gidince ben de yere oturdum ve rahat bir nefes alıp kıkırdamaya başladım.

“Trüf mantarı mı? Tanrı aşkına, Galler’de trüf mantarı var mı ki?”

“Sanırım var. Ben haritalara bakarken sen de yemek hazırla.”

Holmes’un haritaları epey büyük ölçekli, topoğrafik cins haritalardan-
dı; bölgede yetişen bitkilerle yollar da yer alıyordu ve küçük, siyah
kareler ise evleri gösteriyordu. Holmes sehpayı çekti ve yatağının
altındaki dar çekmecedен bir sürü harita çıkardı. Ona bir sandviçle
teneke kupada içecek bir şeyler verdim. Kâğıt kaplı yerde çoraplı
ayaklarımızla geziniyorduk.

“Rotamız bu,” dedi. “Kamp sahası burada ve patika kabaca böyle, bu
tarafтан ilerliyor.” Kahverengi parmağının ucuyla tepeyi işaret etti,
başka bir haritada ovayı gösterdi ve sonra üçüncü haritanın kenarın-
daki yol ayrımında durdu. “Buradan nereye gittiler acaba? Kızın şafak
sökmeden içeri sokulması lazımdı. Eve ya da bir aracın içine falan...”

“Yerin... Altında olamaz mı?”

“Sanmıyorum. Onu öldürmek isteselerdi bunu kaçmaya çalıştığı
sırada yapar, böylece daha fazla uğraşmak zorunda da kalmazlardı.
Ama orada kan izi görmedim.”

Şaşkınlık içinde, “Holmes!” diye çıkıştım.

“Ne var Russell?”

“Of, bir şey yok. Sadece çok... Duygusuz konuşuyorsun!”

“Kan görünce bayılan bir doktoru mu tercih ederdin? Bu dersi şimdiye
kadar öğrenmeni beklerdim Russell. Bir davaya duyguları karıştırmak,
doktorun elini titretmekten başka bir şeye yaramaz. Şimdi çocuğun
gece yarısı sularında kaçırıldığını farz edersek... Zaten saat beşte

hava ağarıyor, bu süre zarfında atla ancak şu sınır içerisinde ilerlemiş olabilirler,” dedi ve yolun ikiye ayrılıp da izlerin kaybolduğu kısmı merkez alıp bir yarım daire çizdi. “Bu bölge içinde bir telefon var, Londra’dan *The Times* gazetesinin getirileceği kadar büyük bir köy yer alıyor. Gazetede çıkan haberleri hafife almayacaksın herhâlde.”

“Tabii ki hayır,” dedim hemen.

Haritalarına uzandı; en büyük ölçeklilerinden beş altısını alıp bunları açtı. Nehirlere, yollara, patikalara ve evlere baktık. Haritadaki turşu lekesini sildim, ekmek kırıntılarını elimle iteledim ve yüksek sesle düşünmeye koyuldum.

“O tarafta sadece dört küçük köy var. Şu en ileridekini de sayarsak beş ama o zaman atları çok hızlı sürmeleri gerekir. Hepsi yola yeterince yakın, telefon hattı çekilmiş olabilir. Bu iki köy diğerlerine göre daha dağınık yerleşimli görünüyor, buradaki herhangi bir evde daha rahat edebilirler. Yarına kadar hepsine gidemeyiz.”

“Evet.”

“Fidye ödenene dek sadece altı günümüz var.”

Terslenerek, “Bunun farkındayım,” dedi. “Atı hazırla.”

Taşra polisi gelmeden gittik ama ilk köye vardığımızda hava kararmak üzereydi. Holmes birahaneye gitti ama bar bir evin giriş katından bozma görünüyordu. Bense atla ilgilendim ve biz gider gitmez yanı-
mıza gelen çocuklarla sohbet etmeye çalıştım. Yabancılarla konuşma görevini genelde hep içlerinden biri üstleniyordu. Bu seferki ise on yaşlarında, üstü başı pis bir kızdı. Diğerleri kendi aralarında devamlı bir şeyler söylüyor, konuşulanları anlayamayacağım bir hızla Galceye çeviriyordu. Onları duymazdan geldim ve işime baktım.

“Siz çingene misiniz efendim?”

“Sence?” diye homurdandım.

“Babam öyle diyor.”

“Baban yanlış biliyor.”

Bu noktada şaşkın bir sessizlik oldu. Bir dakika sonra kız cesaretini toplayıp tekrar konuşmaya başladı.

“Çingene değilseniz nesiniz?”

“Roman’ım.”

“Roman mı? Saçmalığa bak! Onların mızrakları vardı ve hepsi öldü.”

“O dediğin Romalı. Ben Roman’ım. Bunu ata vermek ister misin?” Küçük bir oğlan uzattığım yulafı benden aldı. “Kasabada bana yiyecek bir şeyler satmak isteyen birileri çıkar mı?”

Başımda toplanmış kalabalık bunu kendi aralarında sessizce tartıktan sonra, “Maddie sen koş da annene bir sor. Haydi!” dedi.

Hem beni izlemeye devam etmek isteyen hem de yardımda bulunma şerefini reddedemeyen küçük kız gönülsüzce yola koyuldu ve birahaneye girdi.

Kız mı, erkek mi olduğu anlaşılmayan bir çocuk, “Tavan yok mu?” diye sordu.

“Yemek yapmayı sevmiyorum,” deyince deminkinden de büyük bir sessizlik çöktü. Başka bir yerde olsa bunun için beni yakabilirlerdi. Sözcü çocuğa, “Kasabada telefon var mı?” diye sordum.

“Telefon mu?”

“Evet, telefon; hani şu eline alıp konuştuğun şey yok mu? Hava karardı, telefon teli olup olmadığını göremiyorum. Kasabada telefon var mı?”

Şaşkın suratları görünce bunun yanlış köy olduğunu anladım. O sırada çocuklardan biri lafa daldı.

“Babam bir kere telefonla konuştu, sahiden! Büyükbabam ölünce Caerphilly’deki kardeşine haber vermek zorunda kaldığında konuşmuştu.”

“Telefonla konuşmak için nereye gitti?”

Çocuk lambaların ışığında omuz silkti. Neyse, ne yapalım.

“Neden telefon makinesine ihtiyacın var?”

“Borsa simсарımı aramak için...” Onlar bunun ne anlama geldiğini sormaya fırsat bulamadan konuşmaya devam ettim. “Buralara pek yabancı gelmiyor, öyle mi?”

“Hiç de bile, çok geliyor! Yazın ortasında bir otomobil dolusu İngiliz geldi ve durup Maddie’nin annesinin yerinde bir bira içtiler.”

“Öyle uğrayıp gitmek sayılmaz,” dedim havalı bir şekilde. “Ben gelip burada yemek yemek, bir şeyler içmek ve bir süre durmaktan bahsediyorum. Böyle insanlar çok gelmiyor, değil mi?”

Yüzlerine bakınca bana bahsedebilecekleri bir yabancıya rastlamadıklarını anladım ve sessizce iç geçirdim. Belki yarın bir şeyler bulurduk.

“Ben buradayım ama biz de uzun durmayacağız. İsterseniz evlerinize koşup büyüklere söyleyin, bir saat sonra sizler için bir şovumuz olacak. Tabii babam buranın birasını sevip fazla kaçırmazsa,” diye ekledim. “Ayrıca ben fal da bakıyorum. Haydi koşun bakalım.”

Güzel ve zengin bir akşam yemeği yedik, kemandan ve fal kartlarından pek para kazanamadık. Ertesi sabah şafak sökmeden yola koyulduk.

Bir sonraki köyden telefon telleri geçiyordu ama köyde yalnızca birkaç bina vardı. Ne küçük muhbirimin ne de birahanedekilerin bize yakın zamanda buralara uğramış yabancılar hakkında söyleyecek bir şeyi vardı. Öğleden sonra yola koyulduk, bu defa gösteri yapmak için durmadık.

Bir sonraki köyde işler iyi başladı. Telefon hatları, araları epey açık evler vardı ve hatta yabancılar hakkındaki sorduğum sorulara aldığım bir yanıt nabzımı hızlandırdı. Fakat çay vakti geldiğinde tüm kurşunlarımızı atmıştık ve bahsi geçen yabancıların da altı sene önce buraya yerleşmiş iki yaşlı İngiliz kadın olduğu anlaşılmıştı.

Diğer köylere gitmek için tekrar yola çıkmamız gerekti ve alacakaranlık bastırırken üzerinde oturduğum devamlı sarsılan sert sıradan ve istifini hiç bozmayan Holmes’dan fenalık gelmişti. Arabanın yan taraftaki kandillerini yaktık ve atı karanlıkta elimizdeki kandille yön-

lendirebilmek için aşağı indik. Holmes’la kısık sesle konuşmaya başladım.

“Çocuğu kaçırınlar buralardan olabilir mi? Biliyorum, bu sanki yabancıların işiymiş gibi duruyor ama ya buradan birkaç kişi yaptıysa?”

“Amerikalı senatörü görünce akıllarına bir anda gaz tabancası alıp *The Times*’a mektup göndermek mi gelmiştir?” dedi alaycı bir tavırla. “Tanrı’nın sana bahsettiği zekânı kullan Mary Todd. Bu işte mutlaka buralıların da parmağı vardır ama yalnız degiller.”

Dördüncü köye usulca girdik. Burada ilk kez etrafımızı çocuklar sarmayınca Holmes, “Çocuklar için geç bir saat herhâlde,” diye söylendi ve ufak birahaneye tiksinerek baktı.

“Adam gibi bir kırmızı şarap için neler vermezdim!” deyip iç çekti ve kralı için görevini yapmaya gitti.

Ben atı bağladım, bir teneke fasulye konservesi buldum ve konserveyi karavanın minik ateşinde ısıttım. Tarot destesiyle ufak, tahta sehpanın başına çöktüm ve surat asarak fal bakmaya koyuldum; kartlarda karşıma Asılmış Adam, gizemli Mecnun ve tüm o felaket havasıyla Kule çıktı. Holmes epeydir birahanedeydi ve yolda lekelenmiş kıyafetlerimle yatağıma çekilmeyi düşündüğüm sırada bir anda köyün ana caddesinde Holmes’un sesini duydum.

“—kemanımı... Size oynak bir şeyler çalayım, böyle güzel bir dans şarkısı duymamışsınızdır.”

Hemen doğruldum, uyku falan kalmadı ve yediğim fasulyeler mideme taş gibi oturdu. Karavanın kapısı ardına kadar açıldı ve yaşlı babam geldi. Dar basamaklardan yukarı çıkarken ayağı kaydı ve kucağıma düştü.

Kalkmaya çalışırken yüksek sesle, “Ah benim güzel kızım!” diye konuşmaya devam etti. “Kemanımı ne hâle getirdiğimi gördün mü?” Uzanıp raftaki kemanı aldı ve o sırada kulağıma çabucak fısıldadı. “Fırla Russell; bir kilometre kadar kuzeyde iki katlı, beyaz bir ev ve önünde ve arkasında bir çınar ağacı var. Haziran’ın sonuna doğru kiralanmış, içinde beş adam oturuyor, galiba altıncı bir adam da gelip

gidiyor.” Sonra, “Lanet olsun!” diye bağırdı. “Sana şu kahrolasınca teli tamir etmeni söylemiştim.” Sonra başını enstrümana eğip anlatmaya devam etti. “Elli dakika sonra evin önünde olay çıkaracağım. Sen arkadan dolan -ama çok dikkatli ol- ve eve fazla yaklaşımadan ortalığa bir göz at. Tenini boya ve tabancanı yanına al ama yalnızca canını kurtarmak zorunda kalırsan kullan. Nöbetçi ya da bekçi köpeği olabilir, dikkat et. Biri seni görürse bu iş burada biter. Dediklerimi yapabilir misin?”

“Evet, sanırım ama...”

Sarhoş sesiyle kulağıma, “Canım Mary!” diye bağırdı. “Sen çok yoruldu, değil mi? ‘aydi bakalım yat artık, beni bekleme.”

“Ama baba, keşke yemek...”

“Yook Mary, bunca bira içmişken şimdi niye yemek yiyeyim ama değil mi? ‘aydi sen artık uyu bakalım,” dedi ve kapıyı çat diye kapayıp kemanını çalmaya başladı. Bense kalbim küt küt atarken ve ellerim titrerken hazırlandım; kara eteklerimin altına pantolon giydim, belime kahverengi ip doladım, yanıma minik bir dürbün ve ufacık bir el feneri aldım. Tabanca. Kandilin kirli camındaki isı yüzüme ve ellerime sürdüm. Lambaları söndürmeden önce etrafa son kez göz gezdirdim ve o sırada rafta kendi başına öylece duran oyuncak bebek gözüme çarptı. Aniden -belki de şans getirsin diye- onu ceplerimden birine attım ve karanlıkta sessizce dışarı çıktım. Barın yanından geçtim ve yolun epeyce ilerisindeki, sağında solunda komşusu olmayan büyük eve yollandım.

Yolda büyük bir dikkatle, sessizce ilerledim. Kimseye rastlamamıştım. Kısa bir süre sonra evin karşısındaki çalıların arasında çömelmiş, evi dürbünle inceliyordum. Giriş katındaki odalarda ışık yanıyor fakat perdeler ince olsa da içeriyi göstermiyordu. Evden gelen seslere kulak kabarttım, uzak köşedeki odaya baktım ama evde neler saklandığını anlayabilmenin mümkün olmadığını düşündüm. Yukarı katta öne bakan odalar ise karanlıktı.

On dakika sonra lambanın önünden uzun boylu bir adam geçti, adam bir dakika sonra geri geldi. Bunun dışında bir şey olmadı. Dışarıda nöbet tutan birileri ya da köpekler falan yoktu. Çömelmış hâlde yola devam ettim ve kömürle parafin kokan dışarıdaki harap barakanın yanına geldim. Evin ince perdelerinden sızan ışık sayesinde etraf aydınlık sayılırdı; o noktada on dakika geçirdim ama kuvvetli rüzgâr dışında kımıldayan bir şey olmadı.

Barakanın yanından uzaklaştım ve kendi hâline bırakılmış sebze bahçesinden, tamir edilmesi gereken bir çitin üzerinden ve -bu seferki hafif petrol kokan- ikinci bir barakanın arkasından, bunun hemen dibindeki tavuk kümesinin yanından, yerdeki eriklerin çürüdüğü küçük bir meyve bahçesindeki dalların altından ve ne olduğu ufak ebadından ve yerinden anlaşılmasa bile kokusundan anlaşılabilecek dışarıdaki tuvaletin yanından zar zor geçtim. Buradan evin arka odalarını ve bahçesini rahatça görebiliyordum.

Yukarıdaki odalardan birinde ışık yanıyordu. Pencerele bakınca bu tarafta, belki aralarında penceresiz bir sandık odası da bulunan muhtemelen iki oda olduğuna kanaat getirdim. Işığı yanan oda ise ağaçtan uzakta olan, sağdakiydi. Evin genel köhneliğinin bu odada doruğa ulaştığını görünce sevindim; odanın perdeleri ya yırtılmıştı ya da tamamen kapatılmamıştı, çünkü pencerenin pervazına lambanın sarı ışığı vuruyordu. Şayet yükselirsem o odayı görebilirdim ve içeride neler olduğunu öğrenebilmek için can atıyordum.

Etrafa bakındım. Bir yerlerde bir tepe olması lazımdı ama karanlıkta tek görebildiğim, evin dibinde bir yerlerde böyle bir şeyin olmadığıydı. Arkamdaki barakaya alıcı gözle baktım. Yeterince yüksek sayılabilirdi ve ağırlığını taşıyabilecek gibi duruyordu. Ses çıkarmamak için üzerine basabileceğim bir şeyler arayarak etrafa bakındım, sonra aklıma meyve bahçesinde bırakılmış kova geldi. Gidip kovayı aldım. Kovanın dibi delikti ama kenarları sağlamdı, üzerine bir tahta parçası koyunca bu derme çatma basamak sayesinde dışarıdaki tuvaletin çatısının sırtına ulaşabildim. Ufak çatıya çıktım ve bu işi ne kadar az ses çıkararak başardığım için kendimi tebrik etmek üzereyken arka

kapı ardına kadar açıldı ve epey iri bir adam elinde feci parlak bir lambayla basamaklarda belirdi.

Holmes'un bana verdiği eğitim işe yaramıştı. Çatıdan atlayıp karanlıkta koşup gitmek istesem de çatıda hiç kıpırdamadan durdum. Fakat adam yolun yarısındayken onun bana doğru geldiğini, diğer elinde herhangi bir şey bulunmadığını ve altımdaki tuvaleti kullanmak niyetinde olduğunu fark ettim.

Çatıdaki kiremitler ya bir ses çıkarırsa diye korku içinde orada bekledim, bu işin komik bir tarafı da vardı fakat adam en sonunda eve geri girince -yedi dakika geçmişti, âdeta bir ömür!- işin eğlencesi kalmadı ve midem bulanmaya başladı.

İki şeyi yavaş yavaş fark ettim. Adam mutfaktan gelmişti ve daha da önemlisi o bahçeye çıkınca bir şey olmamıştı. Onun da bir şey olmasını beklemediğine karar verdim. Dolayısıyla köpek ya da nöbet tutan birileri yoktu.

Yani muhtemelen...

Ay yükseldikçe gökyüzü aydınlanıyordu ve yavaşça ayağa kalkarken kendimi bariz ortaya çıkmış gibi hissettim, üstüne üstlük tüm bu uğraşın yok yere olduğu anlaşıldı—durduğum yerin açısı yanlıştı. Dürbünümle sadece odanın diğer tarafındaki kapının kasasının üzerini görebiliyordum. Barakanın üzerinden usulca indim, kovayla tahta parçasını onları bulduğum yerlere bıraktım ve düşünceli bir tavırla pencereye baktım.

Nöbetçi olmadığına göre, evin arkasındaki o ağaca tırmanmama engel bir durum yoktu. Ağacın kalın, bol yapraklı ve nispeten güvenli sayılacak dallarının arasından o ışıklı odayı daha iyi görebilirdim. Ağacın altı ve gövdesi açıkta olsa da ağaca tırmanmak, biri dışarı çıkıp da beni yakalayınca dek mıcırlı bahçede dolanmaktan kesinlikle daha güvenliydi.

Fakat önce yüklerimden kurtulmalıyım. Yolun hemen ilerisinde alçak bir duvar vardı. Yanına gidince bunun kendi hâline bırakılmış bir kurtbağrı çalısı olduğunu anladım. Çalı çit fazla büyümüştü ama

içine daldım. Botlarımı ve kat kat giydiğim etekleri çalının içine gizledim, oyuncak bebeği pantolonumun beline sıkıştırdım, diğer eşyaları da ceplerime bölüştürdüm ve sonra usulca evin duvarına ilerledim. Holmes'un şaşırtmacasına sekiz dakikadan az vakit kalmıştı ve bu sekiz dakikanın ikisini mutfak penceresinin altında kulak kabartarak geçirmiştim. En sonunda tüm aktivitenin -seslere bakılırsa kâğıt oynuyorlardı- evin diğer tarafında gerçekleştiğine ikna oldum.

Ağacın ilk dalları atlanılmayacak kadar yukarıdaydı ve düz tırmansam çok ses çıkarırdım. Belimdeki ipi çözdüm -yanınızda hep ip taşıyın; dünyanın en faydalı şeyi- ve eve bakmayan dallardan birine fırlattım. İkinci denememde tutturmuştum ve ağacın gövdesine doladım. Çıtırtılar ve hışırtılar gecenin içinde âdeta çığlıklar gibi patlıyordu ama bir şey olmayınca ipe tutundum ve pencereden bakabilmek için ağaca maymun gibi tırmandım.

Ve şansım yaver gitti, çünkü kız oradaydı.

Başta tek görebildiğim bir yatak ve darmadağınık giysilerdi. Çok kötü oldum ama dalın kırılğan ucuna ilerleyip de tekrar bakınca yastığa yaslanmış ufak kafayı ve kabaca örülmüş, kahverengi saçları gördüm. Jessica Simpson'ın saç, Jessica Simpson'ın yüzü...

Görevimin yarısını gerçekleştirmiştim, kızın bu evde olduğunu artık biliyorduk. Görevimin diğer ve daha önemli yarısı ise onu dışarı çıkarmanın bir yolunu bulmaktı. Ne yazık ki penceresine kadar uzanan kalınca bir dal yoktu; kabız arkadaşım kızı kapatacağı odayı seçerken buna belli ki dikkat etmişti. Ama ağaç diğer odaya, yani karanlık odaya çok yakındı (O sırada köy meydanından ani ve beklenmedik bir gürültü geldi—erkekler şarkı söylemeye başladı, Holmes'un aklından geçen şaşırtmacanın ilk belirtileri). Karanlık tarafa geçtim ve dallardan birinin sahiden de eve kadar uzandığını gördüm. Güzel! Ama oldu ki eve ulaştım, o zaman ne olacaktı? İki pencereyi birbirine bağlayan bir pervaz yoktu, yağmur borusu fazla yukarıdaydı ve Holmes'u bacalara bağlanmış bir ipin ucunda örümcek gibi sallanırken hayal edemiyordum. Yok, muhtemelen karanlık odaya gizlice girmek gerekiyordu.

Beş adam, muhtemelen bir de altıncısı var. Dördü kâğıt oynuyor—dört ses duydum diyerek kendimi düzelttim, bir de joker var. Aşağıda mıydı? Yoksa çocuğun yanında mıydı? Yoksa karanlık odada mıydı? Bunun bu gece bir önemi yoktu ama yarın, geri geldiğimizde...

Ancak o zaman aklıma geldi, kendime şaşırp hemen çömeldim.

“Bu bir oyun değil Russell!” dedim kendi kendime. “Sana söyleneni yap ve sonra karavana geri dön.”

Fakat düşünce aklıma diken gibi saplanmıştı ve ağaçta hiç kıpırdamadan, pürdikkat çömelmişken başka bir şey düşünemiyordum. Gözlerim kocaman açılmıştı ve bu delice düşünceyi zihnimde evirip çeviriyordum; önce bundan vazgeçiyor ama sonra bu ısrarcı fikri aklımdan atamıyordum.

Holmes’un kızı yarın kurtarmasını beklemesem ne olurdu?

Delilik! Bir çocuğun hayatını kendi deneyimsiz ellerime bırakmak... Sinir bozucu bir sineği uzaklaştırmaya çalışıyormuş gibi kafamı salladım ve gözlemci görevime döndüm. Bana verilen, hayati önem taşıyıp tarafımda kabul edilmiş görev buydu. O sırada sesler iyice yükselmişti, hep bir ağızdan şarkı söylüyorlardı ve köyün dışına, yola çıkmışlardı. İçerideki adamlar bir dakika içinde sesleri duyacaktı. Aydınlık odaya daha dikkatlice bakmak için yer değiştirdim.

Aynı fikir daha kuvvetli, daha kendinden emin bir şekilde hemen geri geldi. Bu işi evin önünde bir şaşırtmaca dönerken karanlık pencereden içeri süzülerek yapmayacaksak ya nasıl yapacaktık? İlla güç gösterisinde bulunmaya gerek yoktu; kafasına silah dayanmış bir rehinenin hâli sessiz bir odada yatakta yatan bir rehineden daha zordu. Hem Holmes bu narin dallardan ona nasıl ulaşabilmeyi umuyordu? Altmışına merdivene dayanmış ve kemiklerini riske atmaktan çekinen Holmes bu dalda nasıl ilerleyebilirdi? Üstelik tanınan sürenin dolmasına sadece birkaç gün kalmışken, -böyle söyleyince ne fena oluyordu!- içerideki beş adamın sinirleri giderek geriliyordu; bu durumda beklenmedik rastlantılara karşı ikincisinde tetikte bekliyor olurlardı.

Delilik! Çılgınlık! Bunu yapamazdım; kızı zaten pencereden dışarı çıkarıp önce dalın üzerinde, oradan da aşağı kadar taşıyamazdım. Bunu bana karşı koymasa bile yapamazdım ki zaten koyardı. “Azimli, zeki” bir çocuk bile gecenin bir yarısında suratı is içindeki yabancı bir kadın tarafından yatağından ikinci defa alınıp götürülünce panikleyebilirdi.

Aklım söylenenlere itaat etmekle sorumsuzca bir çılgınlık yapmak arasında gidip geliyordu. Yarına akıl mantık çerçevesinde hazırlanabilirdik ya da böyle bir fırsat elimize bir daha asla geçmezdi. Holmes’un dediklerini harfi harfine yerine getirebilir ya da bize verilmiş belki de tek fırsatı kullanabilirdim. Tanrı’dan Holmes’un bir anda mucizevi bir şekilde ayaklarımın dibinde bitmesini ve bu seçeneği elimden almasını diledim.

Noel ilahileri söylediklerini aklımın kararsızlıkla felce uğramamış kısmıyla fark ettim. Babam bu ufak yerin sarhoşlarını bir şekilde ayaklandırmıştı, onlara şarkı söyletiyor ve hepsini çılgınca çaldığı kemanının peşinden sürüklüyordu. Sıcak bir Ağustos geces, Galler bilinmedik bir Gal kasabasında hep bir ağızdan İngilizce Noel ilahileri söylüyordu. Bir an her şeyin mümkün olabileceğini düşündüm ve sanki bu düşünceyle birlikte ev de harekete geçti.

Karşımdaki sarı ışıpta bir gölge kıtıldadı. Dikkatle uzanıp bakınca bir adamın sırtını gördüm. Adam bir gömlekle yelek giymişti, kafasında geniş omuzlarına kadar uzanan koyu renkte, el örgüsü bir bere vardı ve Jessica’nın yatağının hemen dibindeki aralık kapının yanında dikiliyordu. Adam koridora uzandı, durdu, -giderek yaklaşan arbedede biri bağırarak anlaşılmasız şeyler mi söyledi?- kapıyı açtı ve dışarı çıktı.

O adamın kapıdan dışarı çıktığını görmeseydim böyle bir işe asla kalkışmaz, karanlık pencereye asla hamle yapmazdım. Kıpırdarken, ipi yukarıdaki dala bağlarken aklım kararsızlıktan kurtulup özgür kalmıştı ama bunları yaparken bir yanımda hâlâ mantıklı davranmamı öğütüyordu. Bunun üzerine o geceyi kontrol eden talihle bir anlaşma yaptım, şayet pencere açılmazsa ânında geri çekilecektim.

Şarkının arasında paldır küldür sesler ve şamatacı kahkahalar duyuyordum. Bir ayağımı daldan kaldırıp pencereye yasladım; ip, dal ve

pervaz üçgeninde çakımı çıkardım ve (*Yeşil yaprakların arasında içerek geliyoruz!*) en ince bıçağını açtım. Bıçağı pencereyle kasa arasına soktum ve bir anda mandalın açıldığını duydum. Bekledim ama içeride bir hareket olmayınca uzandım (*Geze geze geliyoruz, görmeyen kalmasın!*) ve alt pencereyi neredeyse hiç ses çıkarmadan kaldırdım. Çıplak parkenin üzerine adım atarken saldıran olursa diye hazırdım ama bir şey olmadı; oda boştu. Rahat bir nefes aldım ve hemen kapının yanına (*İçiniz sevgi ve neşe dolsun!*) gittim. Koridorda ve merdivenlerde kimse yoktu. Aşağıda hem içeridekilerin hem de dışarıdakilerin sesleri yükselmişti. Köşedeki odanın kapısı aralıktı. Oyuncak bebeği pantolonumun belinden çıkardım ve aydınlık koridora adım attım.

(*Sizlerin de sağlığına içiyoruz, Tanrı sizi kutsasın!*)

“Jessica!” diye fısıldadım. “Korkma. Burada seni görmeye gelmiş biri var.”

Bebeği önümde tutup kapıyı ittim ve altı yaşındaki bir çocuğun son derece ciddi suratıyla karşılaştım. Jessica benim kara ama belli ki tehditkâr gözükmeyen yüzüme dikkatle bakarak dirseklerinin üzerinde yavaşça doğrulup bekledi.

“Jessie, annenle baban seni eve geri götürüyüm diye beni yolladı. Şimdi gitmemiz lazım, yoksa o adamlar bizi durdurur.”

“Gelemem,” diye fısıldadı.

“Oh Tanrım!” diye düşündüm; şimdi ne vardı?

“Neden?”

Bir şey söylemeden doğrulup yorganı ayağından çekince yatağın ayağına bağlanmış metal pranga ve zincir gözüksü.

“Kaçmaya çalıştım, bunu taktılar.”

Dışarıdaki karmaşa zirveye ulaşıyordu; kırılan camların şangırtısının ardından öfkeli bağırışlar ve sarhoş nidaları duyuldu. Yakında kızı hatırlarlardı ve o zamana dek gitmemiz lazımdı. Riski göze almalıydım.

“Bir dakika tatlım. Sen şu bebeği al bakalım.”

Jessica çok sevdiği bebeğine sarılırken ben de zinciri incelemek için eğildim. Bu, yeni ve sağlam bir zincirdi; bir ucu yine sağlam bir asma kilitle kızın ayak bileğine -neyse ki kelepçe keçeyle kaplanmıştı- ve zincirin diğer ucu ise yatağın ayağına bağlanmıştı. Sürgü serçe parmağım büyüklüğündeydi ve yuvasına kaynak yapılmıştı. Yatak ucuz bir yatak olsa da tahta ayak en az on santim kalınlığındaydı ve yerine yapıştırıcıyla oturtulmuştu. Vakit de düşünülüşünde sadece tek bir seçeneğim vardı ve bunu yaparken ayağımdaki tüm kemikleri kırmamayı umuyordum.

Yatağın bir ucunu kaldırdım, ağırlığımı sol bacağıma verdim ve sağ ayağımı çekip sonra bir anda uzattım. Bu dediğim garip bir açıyla oldu ve sonrasında söz konusu sarsıntı yüzünden kemiklerimden birini çatlattığımı fark ettim ama bu ufak bir bedel sayılırdı; çünkü yatağın artık sadece üç ayağı vardı. Kız serbest kalmıştı. Gürültüye aldırış etmeden yatağı yere bıraktım; çocuğu, zinciri ve yatağın ayağını hep birden kucaklayıp kızı patates çuvalı gibi omzuma attım.

Anahtar kilitteydi, dışarı çıkarken anahtarı çevirdim ve sonra cebime attım. Ben karanlık odaya girerken merdivenlerden postal sesleri geliyordu. Kapıyı kapadım, pencereden dışarı fırladım ama pencerenin pervazıyla ağacın dalı arasında durup pencereyi kapamaya çalışırken bir an epey zorlandım. Kızı az daha düşürüyordum ama neyse ki hiç ses çıkarmadı; sadece bir eliyle bluzumu, diğer eliyle bebeğini sıkı sıkı tuttu. Dalın üzerine bıraktığım ipin ucunu yakaladım ve ondan destek alıp pencereyi ağıryan ayağımla aşağı indirdim. Sonra yarı dalda yürüyerek, yarı daldan sarkarak ilerledim. Ağacın gövdesine tam ulaştığım anda Jessica’nın kapısı yumruklanmaya başladı. Ardından bağırışlar geldi. İpin ucu yerimizi belli etmesin diye yukarıdaki dallardan birine savurdum ve atlamaya hazırlandım.

“Çok sıkı tutun Jessie,” diye fısıldadım.

Jessica kollarını ve bacaklarını bana dolayınca ağaçtan aşağı atladık, beş koca adımda kurtbağrı çalılarının arasına dalıp her yerim çizik

içinde çıktım ve kız bir ses çıkarmasın diye parmağımı dudaklarının üzerine koyduğum anda birden arka kapı açıldı.

Bu defa dışarı çıkan adamın elinde kocaman bir tüfek vardı. Parmaklarımı kızın ılık yüzüne daha sıkı sıkı bastırdım ve adamın bahçeye çıktığını, bizim on saniye önce üzerinde durduğumuz ağacın altına geldiğini ve başını kaldırıp ışığı yanan pencereye baktığını gördüm.

Adam eve doğru, “Dışarı çıkmamış Owen! Pencere kapalı!” diye bağırdı.

Öteki adamın ona ne cevap verdiğini duyamadım, çünkü yoldan gelen öfkeli sesler onun sesini bastırmıştı ama adam bize doğru birkaç adım attı ve ağaca baktı. Çocukla usulca nefes alıp veriyor ve birbirimizin kalp atışlarını dinliyorduk ama kız ses çıkarmıyordu. Ben de zincir şangırdar ya da gözlüğüm mutfaktan gelen ışıktan parlar diye kılımı bile kıpırdatmaya cesaret edemiyordum. Adam etrafta iki üç dakika dolandı; sonra içeriden biri ona seslenince -sokağın sessizleştiğini fark ettim- tekrar eve girdi. Kapı hemen kapanınca ben de çocuğu ve botlarımı kaptım, Jessica’yı yine sırtlandım ve taşların üzerinde çıplak ayaklarla ilerledim.

“İyi gidiyorsun Jessica! Sesini çıkarma, seni buradan kurtaracağız. Ön taraftaki adamlar bizim dostlarımız ama kendileri bunu henüz bilmiyor. Polis gelinceye dek çıt çıkarmadan saklanmak zorunda kalabiliriz, sonra annenle babana kavuşacaksın. Tamam mı?”

Kızın boynuma yasladığı başını salladığını hissettim. Bez bebeğin de aramızda sıkışmış bir hâlde durduğunu hissediyordum. Dağılmaya başlamış, gürültücü kalabalığa doğru çabuk çabuk ilerledim; bir yandan da ses çıkarmasınlar diye zinciri ve yatağın ayağını sıkı sıkı tutuyordum. Karanlıktan ayrılmıyordum ama arkama baktığımda kalabalığın arasından birinin evin önünde çılgınca el salladığını gördüm. Holmes bizi görmüştü ve şimdi gerisi ona kalmıştı.

Karavandan çabucak battaniye ve yemek aldım, çocuğu tekrar yola çıkardım ve oradan bir tepeye çıktık. Epeydir karanlıkta olduğumdan etraftaki şekilleri seçebiliyordum, bir ağacın altında durdum ve ço-

cuğu yere bıraktım. Bir elim onun omuzundayken doğruldum, sonra ağacın gövdesine yaslanıp oturdum ve hiç karşı koymayan ve hiç tepki vermeyen çocuğu kucağıma çekip battaniyeyi üzerimize örttüm.

Çok rahatlamıştım, kıyafetlerimi sıırıslıklam eden ter üzerimde kururken titreyerek oturmaktan başka bir şey yapamıyordum. Adamların kapıyı açtıkları zamanki suratlarını hayal edince kıkırdamaya başladım. Fakat Jessica gerilince yerli yersiz gülmeyi bıraktım, derin nefesler alıp verdim ve sonra onun kulağına bir şeyler fısıldadım.

“Artık güvendesin Jessica, tamamen güvendesin! O adamlar seni artık bulamaz. Polis onları götürmeye gelene dek burada bekleyeceksin, sonra annenle baban gelip seni eve götürecek. Bu battaniyeye sarın ki üşütmesin. Aç mısın?” Kızın kafasını iki yana salladığını hissettirdim. “O hâlde şimdi susmamız ve ormandaki ceylanlar gibi hiç kıkırdamadan durmamız lazım, tamam mı Jessica? Ben yanından ayrılmayacağım, bebeğin de yanında. Bu arada benim adım Mary.”

Kız bu dediklerimi sessizce dinledi. Sonra battaniyeyi düzelttim, sırtımı ağaca yasladım ve beklemeye koyuldum. Kollarımdaki cılız çocuk yavaş yavaş rahatladı, en sonunda kendini tamamen serbest bıraktı ve hatta öyle ki uyuyakaldığında şaşırdım. Ben de biraları devirmiş adamların eve dönüşlerini dinledim. Yarım saat sonra yoldan vızır vızır arabalar geçmeye başladı. Uzaklardan birtakım bağırışlar, iki el silah sesi geldi -çocuk uykusunda titredi- ve sonra sessizlik çöktü. Bir saat sonra yolda birinin ayak sesleri duyuldu ve ağaçların arasında bir el fenerinin ışığını gördüm.

“Russell?”

“Buradayız Holmes.”

Yemek sepetindeki el fenerini aldım ve yakıp söndürdüm. Holmes tepeye tırmandı. Başımızda durmuş, bize bakıyordu ama yüzündeki ifadeyi anlayamıyordum.

“Holmes kusura bakma, ben eğer...” diye söze girdim ama bana anlayış göstermesi için ondan af dileyecek vaktim olmadı, çünkü sesimi duyan

Jessica uyandı ve elinde el feneriyle Holmes'u görünce ağlamaya başladı. Bunun üzerine hemen onu sakinleştirmeye çalıştım.

"Hayır Jessica, bu dostumuz; o hem benim hem de annenin arkadaşı. Seni evden dışarı çıkarabilmemiz için onca gürültüyü o yaptı. Adı Bay Holmes ve her zaman böyle garip görünmüyor, o da benim gibi kılık değiştirdi."

Çocuk bunları duyunca epeyce sakinleşti. Battaniyeyi toplayıp Holmes'a verdim ve kollarımda çocukla birlikte tepeden aşağı yürümeye koyuldum.

Onu karavana götürdük, orada ateş yaktık ve kendisine benim yün kazaklarımdan birini giydirdik, kazak kızın ayak bileklerine kadar geldi. Birahanecinin karısı koyu kıvamlı, acılı bir kuzu yahni getirdi; biz bunu büyük bir iştahla yerken çocuk yalnızca birkaç lokma aldı. Sonra Holmes çaydanlığı küçük ocağın üzerine koydu, su ılıklaşınca acıyan ayağımı yıkayıp muayene etti, kemik uçları çıtırdamasın diye ayağımı sıkıca sardı ve en sonunda kalan suyla kahve yaptı ve tıraş oldu. Jessica onun her hareketini izliyordu. Holmes tıraşını bitirdikten sonra oturdu ve çocuğa altın dişinin nasıl çıkarıldığını gösterdi ki Jessica bunu büyük bir ciddiyetle seyretti. Sonra cebinden maymuncuklarını çıkardı ve Jessica bunları inceleyebilsin diye masanın üzerine bıraktı. Ardından ona bacağındaki zinciri çıkarmasını isteyip istemediğini sordu. Fakat Jessica ondan korkup bana iyice sokuldu.

"Jessica," dedim, "sen istemezsen kimse sana dokunmaz. Eğer istersen zinciri ben çıkarabilirim ama o zaman masanın üzerine oturman lazım—sen kucağımdayken yapamam."

Çocuk bir cevap vermedi. Bir süre bekledik, sonra Holmes omuz silkti ve maymuncuklarını kaldırmak için uzandı. O zaman çocuk kıpırdandı ve ayağını yavaşça Holmes'a uzattı. Holmes bir şey söylemeden işe koyuldu ve işini kıza mümkün olduğunca dokunmadan yaptı; iki dakika sonra zincir yerdeydi. Jessica, Holmes'a büyük bir ciddiyetle uzun uzun baktı; Holmes da ona aynı şekilde karşılık verdi ve sonra Jessica yine kucağıma oturup baş parmağını ağzına soktu.

Oturduk, yarı uykulu bir hâlde bekledik. En sonunda başka bir araba geldi ve karavanın hemen dışında aniden durdu. Holmes, Simpsonlara kapıyı açtı ve Jessie annesinin kollarına koştı, ondan sanki bir daha hiç ayrılmayacakmış gibi kollarını ve bacaklarını annesine doladı. Bay Simpson da ikisine birden sarıldı ve onları arabaya götürdü. Gözlerim dolmuştu, Holmes ise gürültüyle sümkürüyordu.

YEDİ

Küçük Simpson ile Sobbet

*...her şeyi emir vermeden yönetir,
karşılığında itaat görür ama takdir edilmez.*

Bir davanın sonu hep uzun ve sıkıcı olur ve hayal kırıklığı yaratır. Bu benim hikâyem olduğu için sonraki saatlerin bıkkınlığını, fiziksel yorgunluğunu, soruları ve o adamlarla yüzleşmenin çirkinliğini atlamayı seçiyorum. Gecenin sonlandığını ve birkaç saat uyuyabilmek için sert yatağıma devrildiğimi söylemek yeterli olacaktır. Sabah karavanın kapısı yumruklanınca kendime geldim. Fincanlarca kahve bile kemiklerimdeki ve kafamdaki ağırlığı atmama yardımcı olamadı. O öğleden sonra son arabaların dar yolda gidişini buruk bir keyifle seyrettim. Yorgun gözlerimi ovuşturdum ve acıyan ayağımı yukarı yasladım. Aklıma banyo yapmak geldi ama karavanın arkasında oturup atların otlamasını seyretmekten başka bir şey yapmaya hâlim yoktu.

Bir saat kadar sonra Holmes'u fark ettim; bir kütüğün üzerinde oturmuş, çakısını yanındaki ağaca saplayıp duruyordu.

“Holmes?”

“Efendim Russell?”

“Davaların sonu neden hep böyle keyifsiz ve tatsız oluyor?”

Buna hemen bir cevap vermedi, sonra bir anda ayağa kalktı ve yolun ilerisindeki, bahçesinde çınar ağaçları olan eve baktı. Sonra dudaklarında acı bir tebessümle bana döndü.

“Her zaman böyle olmuyor. Genelde...”

“O yüzden içiyorsun.”

“Dediğin gibi, o yüzden içiyorum.”

Biraz daha kahve almak için karavana girdim, sonra elimde ılık fincanla akşam güneşinin altında oturdum. Üzerindeki yağlı kısımlarımı midemi bulandırınca kahveyi bir anda döktüm ve onun toprak tarafından emilişini seyrettim. Sonra aslında söylemeye hiç niyetim olmayan sözler ağzımdan çabuk çabuk dökülüyordu.

“Holmes ben bu gece burada uyuyabileceğimi sanmıyorum. Biliyorum, geç oldu ve şimdi yola koyulsak bile çok kısa sürede yine durmak zorunda kalacağız ama sabaha kadar burada durmasak olur mu? Buna katlanabileceğimi hiç sanmıyorum.”

Sonlara doğru sesim biraz titredi ama başımı kaldırdığımda Holmes’un içtenlikle gülümsediğini gördüm.

“Mary, kızım, lafı ağzımdan aldın. Sen şu ihtiyar atı karavana bağla, ben de eşyaları hemencecik kaldırayım.”

Eşyaları hemencecik kaldıramadı tabii ama karavanı dün geldiğimiz tarafa döndürüp de yola koyulduğumuzda güneş hâlâ tepedeydi. Daha rahat nefes alıp vermeye başlamıştım, birkaç kilometre sonra Holmes da sırtını karavanın kapısına yaslayıp iç geçirdi.

“Holmes? Sence bunu yapanı yakalayacaklar mı?”

“Belki ama ben pek sanmıyorum. Adam çok titiz davranmış. Kimse onu görmemiş—buraya asla gelmemiş, yoksa pencereye uzanan o ağaç dalını ya da perdeleri hayatta gözden kaçırmazdı. Bu beş adam adını bilmedikleri biri tarafından tutulmuş, ödemeleri kimin yaptığını bilmiyorlar, ellerinde bir adres ya da telefon numarası yok, adama gazete dışında başka bir yolla ulaşamazlar, emirler Londra’nın dört bir yanındaki posta kutularına yollanıyormuş. Gördüğüm direktif notlarının hepsi aynı daktiloyle yazılmıştı ki o daktilo bence çok yakında Thames Nehri’nin dibini boylayacak. Scotland Yard paranın kaynağını bulabilir ama içimden bir his bulamayacaklarını söylüyor. Fakat adam er ya da geç tekrar ortaya çıkacaktır, belki onu o zaman yine görürüz. Russell? Haydi ama Russell, sana yalvarırım, sakın

aşağı düşme. Şu dizginleri bana ver de gidip yat. Hayır, haydi! Ben senin yaşın kadardır at biniyorum. Uyu artık Mary.”

Dediğini yapıp uyudum.

Saatler sonra uyandığımda araba durmuştu, karavanın arka kapısının açıldığını işittim. Holmes usulca geldi, paltosunu çıkardığını ve yatağına yattığını duydum. Döndüm ve uyumaya devam ettim.

İyi ki karavanımız ve atımız vardı ve Cardiff’e yavaş yavaş gitmeye mecburduk. Arabayla gitseydik, resmî işlere aniden dalsaydık ve sonra eve trenle geri dönseydik Holmes’la nefes nefese kalır; şaşkına dönerdik. İki gün boyunca ağır ağır seyahat edince davaya kafa yoracak vaktimiz oldu. Kâh karavanla gittik, kâh yürüdük. Holmes piposunu içti, arada kemaniyle aheste parçalar çaldı. Konuşuyorduk ama ne davadan ne de benim kalkıştığım işten bahsediyorduk.

Atı ve karavanı Andrewes’e bıraktıktan sonra çantalarımızı bir taksiye yükledik ve şoför bizi kabul edileceğimizi düşündüğü en iyi otele götürdü. Otele alındık. Keyif içinde uzun uzun yıkandım ve dört kez yıkandıktan sonra tenimde hafif bir esmerlik kalsa da yine sarışındım. Aynanın karşısında fularımı bağladığım sırada kapı iki kez tıklandı.

“Russell?”

“Gel Holmes, hazır sayılırim.”

Holmes içeri girdi; şakaklarındaki ağarmış saçlar artık belli olsa da onun da teninin hâlâ hafifçe kahverengi olduğunu gördüm. Ben nemli saçlarımı toplarken oturup bekledi. O sırada onun, muhtemelen ikimizin de konuşma gereği duymadan yakınımda oturup beni izleyebilecek tek kişi olduğunu fark ettim. İşimi bitirince odamın anahtarını aldım.

“Gidelim mi?”

Simpson çifti beklediğimiz gibi bize müteşekkîr ve hassas bir durumdaydı. Bayan Simpson sanki kızının sahiden yanında olduğundan emin olabilmek ister gibi devamlı çocuğa dokunup duruyordu. Bay Simpson rahatlamış görünüyordu ve Londra’da acil bir işi çıktığı için koşturması -kendi lafı- gerektiğinden özür diledi. Tüm bunların

ortasında ise Jessica oturuyordu. Birbirimize ciddiyetle selam verdik. Şakağında geçmek üzere olan bir morluğun silik gölgesini fark ettim, bunu karanlıkta görmemiştim. Ona bez bebeğinin hatırını sordum, o da buna ciddiyetle, “Kendisi çok iyi, teşekkürler,” diyerek cevap verdi ve bana otel odasını görmek isteyip istemediğimi sordu. İzin istedim ve koridorda Jessica’nın peşinden gittim—Simpsonların kaldığı süit oda ve otel bizimkinden katbekat havalıydı.

Yatağın üzerine oturduk ve bez bebekle sohbetle koyulduk; bir ayı, iki tavşan ve tahta bir kuklayla tanıştırıldım. Jessica bana birkaç kitabını gösterdi, edebiyattan bahsettik.

Hafif bir gururla, “Okuyabiliyorum,” dedi.

“Görüyorum.”

“Bayan Russell, siz altı yaşınızdayken okuyabiliyor muydunuz?”

Garip ama bunu kendini beğenmiş bir edayla sormamıştı, sadece bilmek istiyordu.

“Evet, okuyabiliyordum.”

“Ben de öyle düşünmüştüm.”

Başını keyifle salladı ve bez bebeğinin eteğini düzeltti.

“Bebeğinin adı ne?”

Bu basit soruya verdiği tepki karşısında şaşırdım. Elleri taş kesti, dudağını dişleyip kucağındaki bebeğin solgun yüzüne dikkatle baktı. Tekrar konuşmaya başladığında sesi kısıktı.

“Adı eskiden Elizabeth’ti.”

“Eskiden mi? Peki ya şimdi ne?”

Bunun önemli bir mesele olduğunu görebiliyordum ama tam da anlayamamıştım.

“Mary.”

Bunu fısıldayarak söyledi ve birkaç saniye sonra başını kaldırıp bana baktı. O an anlamıştım.

“Mary mi? Benim adım mı yani?”

“Evet Bayan Russell.”

Şimdi kafamı eğip ellerime bakma sırası bana gelmişti. Holmes bana kahramana duyulan sevgi karşısında ne yapılması gerektiğine dair eğitim vermemişti; konuşmaya başladığımda sesim titriyordu.

“Jessica benim için bir şey yapar mısın?”

“Tabii Bayan Russell.”

Bunu söylerken hiç duraksamamıştı. Ona benim için kendini pencereden atmasını söylesem, sesinden anladığım kadarıyla, bunu bile yapardı. Hem de seve seve...

“Bana Mary der misin?”

“Ama annem dedi ki...”

“Biliyorum, anneler çocukları kibar davransın ister ve bu önemli bir konu... Ama ikimiz bir aradayken bana Mary dersin beni çok mutlu edersin. Benim hiç...” Boğazım düğümlendi, güçlükle yutkundum.

“Benim hiç kız kardeşim olmadı Jessica. Bir erkek kardeşim vardı ama öldü. Annemle babam da öldü, dolayısıyla ailemden pek kimse kalmadı. Sen benim kız kardeşim olmak ister misin?”

Bakışlarındaki hayranlık bana fazla gelmişti. Gözlerine bakmak zorunda kalmayayım diye onu kendime çektim. Saçları tatlıca, tıpkı papatya gibi kokuyordu. Ona sarıldım, ağlamaya başladı. Ben onu sessizce sallarken ufak bir çocuktan ziyade bir kadın gibi sessizce ağlıyordu. Birkaç dakika sonra derin bir nefes aldı ve durdu.

“Daha iyi misin?”

Göğsüme dayalı başını salladı. Saçlarını okşadım.

“Gözyaşları bunun içindir işte; korkuyu uzaklaştırmak ve nefreti yatıştırmak için...”

Tam da beklediğim gibi, son sözlerime güçlü bir tepki verdi. Geri çekildi ve alev alev yanan gözlerle bana baktı.

“Onlardan öyle çok nefret ediyorum ki... Annem etmediğimi söylüyor ama ediyorum. Silahım olsaydı hepsini öldürürdüm!”

“Sahiden böyle bir şey yapar mıydın?”

Bir an düşündü, omuzları indi.

“Belki de yapmazdım. Ama isterdim.”

“Evet; bunlar rezil adamlar, sana çok kötü bir şey yaptılar ve annenle babanı çok üzdüler. Onları vurmayacağına sevindim, çünkü hapse girmeni istemem ama onlardan istediğin kadar nefret edebilirsin. Kimse başka birilerine böyle bir şey yapmamalı. Seni kaçırdılar, bir köpek gibi bağladılar ve dahası sana vurdular. Ben de onlardan nefret ediyorum.” Hislerimi böyle açık açık paylaşınca şaşkınlıktan ağzı açık kaldı. “Evet, ediyorum ve onlardan asıl en çok ne için nefret ediyorum biliyor musun? Senin mutluluğunu çaldıkları için... Artık insanlara güvenmiyorsun, öyle değil mi? Birkaç hafta önce güvendiğin gibi güvenmiyorsun. Altı yaşındaki bir kızın insanlardan korkmaması lazım.”

Çocuğun yardıma ihtiyacı vardı ama annesiyle babasının çocuğun bir psikoloğa götürülmesi fikrini dehşet ve utançla karşılayacağından emindim. Şimdilik benimle yetinmesi gerekiyordu. “Sen asıl kendine yardım et doktor,” diye düşündüm acı acı.

“Mary?”

“Efendim Jessica?”

“Sen beni o adamlardan kurtardın; sen ve Bay Holmes.”

“Polisin seni bulmasına yardım ettik, evet,” dedim dikkatlice ama bu tam olarak doğru sayılmazdı. Aklından neler geçtiğini merak ettim fakat merakım kısa sürdü.

“Bazen uyandığımda hâlâ o yataktayım sanıyorum. Sanki... Sanki hareket ettiğimde zincirin sesini duyuyorum. Ve gün içinde bile, bazen rüya gördüğümü sanıyorum; sonra uyandığımda yatakta oluyorum, o adamlardan biri yüzünde maskesiyle sandalyede oturuyor oluyor. Tekrar annemle babamın yanında olduğumu biliyorum fakat sanki

öyle değilmiş gibi hissediyorum. Neden bahsettiğimi anlıyor musun?” diye sordu umutsuzca.

Profesör Doktor Leah Ginzberg’in Alman aksanlı sesi kulaklarımda cınladı; “Travmatik bir deneyimin kalıntı etkilerinin ampirik gerçekliği,” diye düşündüm ve sonra tıpkı onun da yapacağı gibi gerçeğin peşinde konuşmaya devam ettim.

“Oh evet, o hissi iyi biliyorum Jessica. Hem de çok iyi biliyorum. Ve bu his başka hislerle karışıyor, öyle değil mi? Sanki senin hatanmış gibi hissediyorsun, sanki biraz daha uğraşsan kaçabilirdin gibi geliyor.” Bana sanki şapkadan tavşan çıkarmışım gibi büyük bir şaşkınlıkla bakıyordu. “Hatta seni daha evvel kurtarmadıkları için annenle babana da kızılıyorsundur.”

Bunların ikisi yerine isabet etti, baraj sanki dibine misil yemiş gibi oldu ve musluklar açıldı.

“Az daha kaçıyordum ama ayağım kayınca düştüm, beni yakaladı. Sonra bir şey yemezsem beni bırakmak zorunda kalırlar diye düşündüm ama karnım o kadar acıktı ki ben yemek yiyince... Lazımlığı kullanmak zorunda aldım, zinciri de ayağımdan çıkaramadım, bir de odada hep birileri vardı. Günler geçip gidiyordu ama kimse gelmiyordu, ben de düşündüm ki... Şey, annem herhâlde Amerika’ya gitti, babam da beni istemiyor diye düşündüm.”

Son cümleyi fısıldayarak söyledi ve eteğinin ucuyla oynamaya başladı.

“Bunları annene söyledin mi?”

“Dün söylemeye çalıştım ama annem ağladı. Onu ağlarken görmekten hoşlanmıyorum.”

“Tabii,” dedim ve kadının kendine hâkim olamamasına bir an sinirlendim. “O da çok üzüldü Jessie ama birkaç güne toparlanacaktır. O zaman tekrar anlatmayı dene ya da babanla konuş.”

“Denerim,” dedi kararsızlıkla. Ellerimi omuzlarına koydum ve onu kendime çevirdim.

“Bana güveniyor musun Jessie?”

“Evet.”

“Ama gerçekten güveniyor musun? Pek çok yetişkin sana kendini daha iyi hissettirmek istedikleri için tam manasıyla doğru olmayan şeyler söyler ama sana böyle bir şey yapmayacağımı, asla yapmayacağımı söylediğim zaman bana inanıyor musun?”

“Evet.”

“O hâlde beni dinle Jessica Simpson. Bunu başkalarından da duyduğunu biliyorum ama şimdi benden, ablan Mary’den duyuyorsun ve bu gerçek. Sen elinden gelen her şeyi yaptın ve harika bir iş çıkardın. Biz seni bulabilelim diye mendilini ve saç kurdeleni bıraktın.”

“Hansel ve Gretel’deki gibi,” dedi araya girerek.

“Aynen böyle, ormanda bize izler bıraktın. Kaçmaya çalıştın, ki bunun için sonrasında canını yaktılar. Seni hiçbir şey yapamayacağın bir yere kapattıkları zaman ise bekledin, sağlam durdun ve sana zarar vermelerine sebep olacak bir işe kalkışmadın. Bizi bekledin. Çok sıkılsan da, korksan da ve çok ama çok yalnız kalsan da bekledin. Ve ben geldiğimde çok zekice davrandın, gürültü yapmadın ve seni o ince dalların üzerinde taşımama izin verdin; üstüne üstlük ağaçtan aşağı inerken kolun çizilmesine rağmen gıkını çıkarmadın.”

“Çok acımadı ki...”

“Cesur davrandın, akıllıca hareket ettin, sabırlıydın. Ve dediğin gibi, tüm bunlar henüz bitmedi. Bir süre daha cesur, akıllı ve sabırlı olman gerekecek; öfkenin ve korkunun yatışması için beklemen lazım. Ama yatışacaklar.” -“Ya kâbuslar?” diye geçti aklımdan.- “Hemen geçmezler ve asla tamamen geçmeyecekler ama yatışacaklar. Bana inanıyor musun?”

“Evet ama ben hâlâ çok öfkeliyim.”

“Güzel, öfkeli ol zaten. Biri canını yok yere yaktığında öfkelenmek hakkın... Ama fazla korkak davranmamaya çalışabilir misin sence?”

“Hem öfkeli hem de... Mutlu olmak mı?” Bu çelişki ona belli ki çekici gelmişti. Bir an düşündü ve sonra ayağa fırladı. “Hem öfkeli hem de mutlu olacağım!”

Odadan dışarı fırladı. Elimde Mary bebekle onun peşinden gittim ve oturma odasına girdim. Jessie odada şaşkın annesine yeni hayat felsefesini açıklıyordu. Holmes’la göz göze geldiğimizde Holmes ayaklandı. Bayan Simpson ona mâni olmak istedi.

“Çaya kalamaz mısınız Bay Holmes? Bayan Russell?”

“Kusura bakmayın madam ama karakola gitmemiz ve sonra saat yedideki trene yetişmemiz lazım. Kalkmamız gerek.”

Jessica bana sıkı sıkı sarıldı. Eğildim ve ona bebeğini verdim.

“Yazı yazmayı biliyor musun Jessie?”

“Birazcık.”

“O hâlde belki annen sana yardım eder de ara sıra bana mektup yazar. Senden haber almak hoşuma gider. Öfkenle mutlu olmayı da unutma sakın. Hoşça kal kardeşim Jessie.”

“Hoşça kal Mary Abla.”

Bunu annesi duymasın diye fısıldayarak söyleyip kıkırdadı.

Huzursuz Başkomiser Connor ile vedalaştık ve kendisinin bizim için ayarladığı arabayla Bristol’e gittik. Burada daha erken saatteki bir trene binecektik ve böylece tüm bu çile daha çabuk bitecekti. Yine kendimize ait bir kompartımandaydık, gerçi daha önceki gibi fena bir hâlde değildik. Bristol’den çıktık, pencerenin dışında artık tarlalar vardı. Holmes piposunu ve tütün kesesini çıkardı. Her şey yolunda gözüксе de Holmes’la aramızda daha fazla uzamadan çözmemiz gereken bir mevzu vardı.

“Holmes bu davada sana eşlik etmemi istemedin,” dedim. Cevaben homurdandı. “Şimdi bundan pişman mısın?”

Neden bahsettiğimi hemen anladı ve anlamamış numarası yapmaya kalkışmadı. Fakat bana da bakmadı. Piposunu ağzından çıkarıp tütün kâsesine dikkatlice göz gezdirdikten sonra tütün karıştırmak için kullandığı küçük aleti çıkardı ve cevap vermeden önce bir süre tütünü eşeledi.

“Sahiden de pek hevesli değildim. Bunu kabul ediyorum. Ama bunun seninle bir ilgisi olmadığını anlayacağını umuyorum, yoksa yeteneklerinden kuşku yok. Ben yalnız çalışırım. Hep yalnız çalıştım. Watson benimleyken bile o sadece yardım ediyordu, gerçek bir ortak değildi. Fakat sen... Senin denileni yapmaktan hoşlanmayan biri olduğunu bir süredir zaten görüyorum. Yanlış bir iş yapmandan korktuğum için tereddüt etmiyordum, seni yanlış yönlendirerek hata yaptırmaktan korktuğum ve uzun zamandır başka biriyle çalışmayı başaramayacağım için tereddüt ediyordum. Fakat sana dikkatleri dağıtman için bile sorumluluk vermeyerek, aslında olayı tek başına çözme fırsatını vermiş oldum.”

“Kusura bakma Holmes ama ben...”

Sabırsızlıkla, “Tanrı aşkına Russell!” diyerek sözümü kesti. “Özür dileme. Durumu biliyorum, sen doğru kararı verdin. Hatta bu fırsatı elinden kaçırsaydın hata etmiş olurdun. Yine de seni sırtında çocukla yolun karşısına koşarken gördüğümde çok şaşırdığımı itiraf etmem lazım. Watson böyle bir şeyi asla yapamazdı, dizi kötü olmasa bile... Onun büyük gücü hep mutlak güvenilirliğinden geliyordu. Tek başına halletmeye kalkıştığı işler benim suratımda patladığı için bu tarz davranışlarını asla yüreklendirmedim. Fakat senin bu davada yanımda gelmene izin verdim, çünkü bu adımı bir ara atmak gerekiyordu ve bunu ben her an senin yakınında olabilecekken yapmak en iyisiydi. Ya da bana öyle geldi, yoksa nereden bileyim, gözümün önünden ayrıldığı ilk an aklına estiği gibi kendi başına tehlikeli işlere kalkışacağını ve...” Durdu ve sorun çıkaran piposuyla tekrar ilgilendi. En sonunda pipodan duman çıkmaya başlayınca bana baktı; gözlerindeki şeyi sadece hazin bir ışıltı olarak nitelendirebilirdim. “Aslında şartlar düşünüldüğünde ben de aynını yapardım.”

Hemen o anda hem omuzlarımdan büyük bir yük kalktı, hem de beş yıl yaşlandım. Aslında bana iltifat kılığında bir eleştiri yöneltmişti ama yine de sevinmişim, gerçi dudaklarımdaki gururlu tebessümü pencereden dışarı bakarak gizlemiştim. Bir süre sonra aklıma başka endişeler üşüştü; oteldeki çocuğu ve cebelleştiklerini düşündüm. Holmes aklımı okumuştı.

“Çocuğa ne dedin de onu o kadar neşelendirdin? Biz oradan ayrılırken sanki başka birine dönüşmüştü.”

“Öyle mi diyorsun? Güzel!”

Telgraf direklerinin yanından geçip gidiyorduk, tekerleklerin ritmik sesi duyuluyordu. Karşımdaki Holmes olduğu için en sonunda ona cevap verdim.

“Ona ailem öldüğünde birinin bana söylediği birtakım şeyleri söyledim. Umarım söylediklerim ona iyi gelir.”

Sonra oturdum ve kararan penceredeki yansımamızı izledim; Holmes piposunu tütürüyordu. Seaford’a gelinceye dek bir daha konuşmadık.

Holmes durum değerlendirmesinde tabii ki haklıydı. Wales’deki adamlara yaptıkları iş için para -hem de iyi para- ödenmişti ve adamlar emirlerini Londra’da kim olduğu belli olmayan birinden posta aracılığıyla almıştı. Her şey titizlikle planlanmıştı. Evin kiralanmasından Cardiff’ten alınan kıyafetlere ve gaz tabancasına, çadırdan nasıl uzaklaşacaklarına, gazeteye mesajları nasıl yazıp yollayacaklarına ve çocuğun yanında maske takılmasına kadar her konuda emir almışlardı—Bunu öğrenince niyetlerinin cinayet olmadığını anlayıp rahat bir nefes aldım. Tüm bunlar birkaç hafta içinde halledilmişti ve Londra’daki bağlantı hiçbir iz bırakmamıştı. Adamlar karakola alınıp da iplikleri pazara çıktığında elimizde sadece konuşkan beş adam ile kaynağına ulaşılamayan bir miktar para vardı ve bu pis işin ardındaki kuklacı ise bu durumdan elini kolunu sallayarak yırtmıştı.

Üçüncü Kitap

ORTAKLIK

Av Başlıyor

SEKİZ

Bir Davamız Var

*Çabucak bastıran alacakaranlığın
kurduğu tuzaklar... Soğuk kışın tehdidi...*

Oxford'da eğitim-öğrenim yılı her biri kendine has bir tada sahip üç dönemden oluşur. Sene Michaelmas dönemiyle başlar ve yazın özgürce takılmış zihinler ve vücutlar sonbahar yaklaşırken akademi hayatına tekrar döner. Günler kısalmış, gökyüzü ortadan kaybolur, şehrin taşlarıyla tuğlaları yağmurda kararır ve insanın düşünceleri disiplin kazanır.

Hilary döneminde günler uzadıkça ve yeni hayatın ilk tomurcukları filizlendikçe kış hiç bitmeyecek gibi gözükür ama Mayıs'ta Trinity dönemi için geri gelindiğinde hayat güneşle birlikte güçlenir ve insanın tüm enerjisi sene sonundaki final sınavlarına yoğunlaşır.

Bu dönemler içinde benim en sevdiğim, zihne tekrar koşum takıldığı ve ıslak güz yapraklarının sokakları kapladığı Michaelmas...

Geri dönüp de 1918 senesindeki Michaelmas dönemine baktığımda onu sonrasında gelen fırtınalardan ayrı düşünemiyorum. Tekrar ders çalışmaya başladığımda içimi büyük bir mutluluk kaplamıştı. İlk sene okula alışmakla geçmişti ve şimdi bunun üzerine inşa etmeye hazırdım. Ruhum kitap kokusu karşısında hâlâ havalansa da artık kütüphanede uzun saatler geçirmiyordum. Öğretmenlerimle ciddi çalışmalara koyuldum; birkaç durumda bana gösterdikleri saygı ve ilginin, beni tıpkı Holmes'un, "Aferin Russell!" demesi gibi mutlu ettiğini hatırlıyorum. Dünyayla pek ilgimiz yoktu ama Avrupa'nın silah

bıraktığı gün sokaklarda gezinen siyah cüppelileri, havaya atılan siyah kepleri, bağırışları, öpüşleri, epeydir çalınmayan çanların cılgın gü-rültüsünü ve bir dakikalık saygı duruşunu ölene dek unutmayacağım.

O dönemin sonunda başlayan maceraya tek müşteri kendimiz, tek ödeme de kendi hayatlarımız olduğundan “dava” diyemem. Bu iş bir fırtına gibi tepemizde patlayıverdi, bizi serseme çevirip sağa sola savurdu ve hayatlarımızı, akıl sağlığımızı ve Holmes’la aramızdaki aşırı hassas durumu tehdit etti.

Benim için her şey yağmurlu, tatsız bir Aralık akşamı başladı. Oxford’dan ve çevirdiği dolaplardan, en çok da meşhur kötü hava-sından epey sıkılmışım. Karın ardından sulu sepken başlamış, onun ardından en kalın yün paltoları sırlıslıklam eden ve ayakkabıların derisini hamura çeviren bir yağmur başlamıştı. Havaya uygun giyin-miştim ama kütüphaneden yatakhaneye yürürken uzun botlarım ve sözüm ona su geçirmeyen paltom epey su almıştı. Havadan bıkmışım, Oxford’dan sıkılmışım, öğretmenlerimin istekleri sinirimi bozuyordu; devamlı içerilere tıklıp kalmaktan, açlıktan ve yorgunluktan asabi-leşmişim. Genel olarak sinirim tepemdeydi.

Büyük bir umutsuzluğa kapılmama sadece tek bir şey engel olu-yordu ve o da bunun geçici bir durum olduğunu bilmemdi. Yarın tüm bunlardan uzaklarda olacağımı düşünüp teselli buluyordum; bu saatlerde kocaman bir şöminenin karşısında bir elimde insanın içini ısıtan bir içeceklerle oturacaktım, sofraya güzelce hazırlanmış zengin bir yemek konacaktı. İyi arkadaşlar, güzel müzik, eğlence... Veronica Beaconfield’in Noel için eve gelecek yakışıklı abisinden hiç bahsetmiyorum bile.

En güzeli de -oh ne güzeldi, oh ne büyük mutluluktu- Noel’i tey-zemden uzakta geçirecek olmamdı. Yarından itibaren iki haftalığına Ronnie’nin Berkshire’daki kır evine gidiyordum. Üç gün önce okul-dan Ronnie’yle birlikte ayrılısam aslında şimdi orada olabilirdim bile fakat kaprisli ve istekleri bitmeyen öğretmenlerimden biri son anda bir makale istemişti.

Ama artık bitmişti; kütüphanede geçirdiğim altı saat sonucunda makaleyi teslim etmiş, -nemli ama okunur hâldeki- makaleyi ve ek açıklamaları öğretmeninin odasına bırakmıştım. Artık işim yoktu. Yarının minik pırlıtsı beni soğuktan koruyor ve hatta bunu düşündükçe keyfim biraz yerine geliyordu.

Yatakhaneye vardığımda sıçana dönmüştüm. Binanın girişinde durdum ve üstümdekileri çıkarıp bir çiviye astığımda taşların üzerine sular damlıyordu. Sonra cebimden kuru sayılabilecek bir mendil çıkarıp gözlüğümü temizledim ve içeri girdim.

“İyi günler Bay Thomas.”

“Akşam oldu Bayan Russell. Belli ki dışarısı çok güzel...”

“Yürüyüşe çıkmak için şahane bir akşam Bay Thomas. Eşinizi neden pikniğe götürmüyorsunuz? Buna bayıldım! Bayan Thomas mı kurdu?”

Hemen buharlanan gözlüğümü taktım ve uzun tezgâhın bir ucunda dimdik duran minik Noel ağacına baktım.

“Evet, o kurdu. Güzel gözüküyor, değil mi? Bu arada size birkaç şey geldi. Getireyim.” Yaşlı adam arkasındaki rafta yer alan ufak bölmelere döndü; bunlar herkesin odasının yerine göre sıralanmıştı. En üst üçüncü raftaki, en soldaki kutucuk benim en üst kattaki, en dipteki odama aitti. “İşte buradalar. Biri son postayla geldi; diğeri de yaşlı, ee, yaşlıca bir kadından... Kendisi sizi sordu.”

Bayan Hudson haftalık mektubunu yollamıştı, mektup muhtemelen Salı günü gelmişti. Holmes bana nadiren yazardı, gerçi ara sıra şifreli telgraflar gönderdiği olurdu; -artık John Amca dediğim- Dr. Watson da bazen mektup atardı. Böyleyken diğer zarfa baktım.

“Kadın mı? Ne istiyormuş?”

“Doğal olarak bilmiyorum Bayan Russell. Sizinle konuşması gerektiğini söyledi; ben daha gelmeyeceğinizi söylediğimde ise size o notu bıraktı.”

Hademenin işaret ettiği zarfı merak içinde elime aldım. Ucuz, alelade bir zarftı; herhangi bir gazeteciden ya da tren istasyonundan alınmış olabilir. Üzerine yatay bir el yazısıyla ismim yazılmıştı.

“Bu sizin el yazınız, öyle değil mi Bay Thomas?”

“Evet Bayan Russell. Kadın zarfı bana verdiğinde üzerinde bir şey yazmıyordu, o yüzden adınızı yazdım.”

Zarfı köşeye bulaşmış parmak izine değmemeye dikkat ederek, Bay Thomas’ın zarf açacağıyla açtım ve içindeki katlanmış kâğıdı çıkardım. Kâğıt katlanınca birbirine yapışmış gibiydi, güçlkle açabildim. Zarfın içindeki şeyin Banbury Caddesi’ndeki bir pencere üreticisinin reklamı olduğunu görünce şaşırdım, bunları şehrin dört bir yanında görmüştüm. Kâğıdın arkasında biraz yapıştırıcı kalmıştı ama hâlâ nemli olduğu için katlı yerler birbirine kalıcı olarak yapışmamıştı. Kâğıdın zarfa konulmadan önce sokakta yerde vakit geçirdiği, bir köşedeki kısmi bot izinden ve ortadaki koca köpek patisi lekesinden anlaşılıyordu. Bunun ne anlama geldiğini düşünerek kâğıdı elimde evirip çevirdim. Bay Thomas beni izliyordu; belli ki o da aynı şeyi sormak istiyor ama kibarlık ediyordu. Kâğıdı Bay Thomas’ın masasındaki lambaya doğru tuttum. Üzerinde herhangi bir delik ya da çizik yoktu.

“Çok garip bir mesaj Bayan Russell.”

“Evet, değil mi? Ara sıra peşime düşen, eksantrik bir teyzem var. Gelen herhâlde oydu. Size rahatsızlık verdiyse kusura bakmayın. Tipi nasıldı?”

“Şey, Bayan Russell, kadının sizin akrabanız olduğunu bir an için bile düşünmedim. Simsiyah saçları vardı ve öyle çirkindi ki—Kusura bakmayın Bayan Russell ama çenesindeki o kocaman, çirkin beni bir doktora göstermesi lazım.”

“Ne zaman buradaydı?”

“Üç saat kadar önce... Ona burada oturup sizi beklemesini teklif ettim ve bir fincan çay ikram ettim ama arka kapıyı kilitlemeye giderken

bana gideceğini söyledi, döndüğümde de gitmişti zaten. Eğer geri gelirse onu yukarı, odanıza çıkarayım mı?”

“Buna gerek yok Bay Thomas. Beni çağırması için birini yollayın, ben aşağı inerim.”

Odamlarla bekçi kulübesinin arasındaki yolun üzeri kapalı olduğundan, nasıl olsa tekrar ıslanmazdım. Ama bir yabancıнын içeri alınmasını da istemiyordum. Gözüm Bay Thomas’ın mektuplarını alıp bana verdiği küçük bölmeye takıldı. Çok enteresan... Odanın nerede olduğunu öğrenmek isteyen bu kişi kimdi ve daha da önemlisi bunu neden istemişti?

Bay Thomas’a teşekkür ettim ve yanından geçip odaların olduğu karnada girdim. En alt basamakta oturup botlarımı ayağımdan çıkardım. Onları hem çok rahatsız oldukları için hem de etrafı pisletip Bayan Thomas’a iş çıkarmak istemediğim için gayriihtiyari çıkarmıştım. Sebeğim her ne olursa olsun, bunu ister bilinçli, ister bilinçsiz yapayım; merdivenlerin kalanını ayağımda çoraplarla çıktım. Hışırdayan yağmurluğum da üzerimde değildi, beni ele veremezdi.

Bina sessizdi, kasvetliydi. En büyük gürültü sahanlığa bakan pencerelere vuran yağmurun sesiydi. Oysa bu merdivenlerden yukarı çıkarken, birlikte yaşayan kadınların ne kadar çok gürültü yapabildiklerine pek çok kez ne kadar şaşırmıştım. Veronica’ya ait odalar işte buradaydı, kapıları her zamankinin aksine kapalıydı. Varlığı o kadar kuvvetliydi ki geçen hafta o odada verdiği çılgın partinin sesleri hâlâ kulağıma çalınıyordu. Jane DelaField’in odaları ise şuradaydı; sessiz, dini bütün ve hep sıcak kakao içen, komik şiirler okuyup ardından yanakları kızaran Jane. Ve Catherine, yakışıklı abisinin garip bir tutkusu vardı; neydi, gül müydü? Yok, zambakları seviyordu. Hepsisi artık gitmişti; ailelerinin yanında, sıcakta ve güvendediler. Mary Russell ise üşüyordu ve yalnızdı; serin rüzgârın estiği merdivenlerden odasına çıkıyordu.

Merdivenin başına gelince döndüm ve anahtarımı cebimden çıkardım. Kapının kulpuna uzanırken aklım üzücü düşüncelerle öyle meşguldü ki Bay Thomas’ın bahsettiği çirkin kadını unutmuştum, dolayısıyla

kapıdaki işaretleri az daha gözden geçiriyordum. Anahtarı kilide sokmama birkaç santim kala donakaldım; kendimi ileri giderken bir anda ters vitesle alınmış bir otomobil motoru gibi hissetmiştim. Parlak pirinç kulp siyah bir yağ lekesiyle kaplanmıştı. Anahtar deliğinin içinde ufacak ve yeni çizikler vardı. Kapının altından ışık geliyordu. Toparlandım.

Haydi Russell, saçmalama!

Bayan Thomas genelde hava kararınca benim için bir ışık yakıyor ve şömineyi de hazır ediyordu. Endişelenecek bir şey yoktu. Kötü hava yüzünden ve Berkshire'a gidişim geciktiği için hâlâ keyifsizdim ve fazla ders çalışmaktan sıkılmışım; başka bir şey yoktu. Kapının diğer tarafında her zamanki odam duruyordu. Eğilip anahtar deliğinden, hatta daha da gülüncü kapının altından baktığımda da başka bir şey görememiştim zaten.

Anahtarımı tekrar kilide uzattım ama artık antenlerim havadaydı ve titreşiyordu. Geri çekildim ve başka bir iz olup olmadığını anlamak için etrafa bakındım fakat bir şeye rastlayamadım. Ama koridora göz gezdirince bir şey, ufacak bir şey görür gibi oldum. Merdivenlerden yavaşça aşağı indim ve sahanlığı aydınlatsın diye açılmış pencerenin pervazında çamur izi, iki sarmaşık yaprağı ve yağmur damlacıkları olduğunu gördüm.

Bunlar buraya nasıl gelmişti? Bu toprak izi Bayan Thomas'ın azimli toz bezinden nasıl kaçabilmişti?

Hayır Russell, hayal gücün kafayı yedi. Bunu Bayan Thomas yapmıştır; bir güve falan dışarı çıksın diye pencereyi açtığında yağmur damlacıkları ve yapraklar içeri girmiş olmalı. *Olmaz mı?* Peki ya geçen ilkbaharda sarmaşığı beceriksizce budayan ekip işlerini bitirmek için geri gelmiş olabilir mi? *İyi ama onlar pencereyi niye açsın ki?*

Kendime hâkim olmaya çalıştım ve koridoru çabucak geçip kendi kapımın önüne geldim. Orada elimde anahtarla birkaç dakika boyunca bekledim, anahtarı bir türlü kilide sokamıyordum. Keşke Holmes'un taşımam için çok ısrar ettiği tabanca yanımda olsaydı diye düşündüm

ama tabanca çekmecede duruyordu ve bu hâliyle bana hiçbir faydası yoktu.

İşin aslı Holmes'un pek çok düşmanı vardı. Bu konudan bana birkaç kez bahsetmiş, almam gereken önlemleri anlatarak kafamı şişirmiş ve intikam peşindeki tanıdıklarının beni hedef alabileceklerini anlamam için epey uğraşmıştı. Pek ihtimal vermemiştim ama bunun imkânsız olmadığını da kabul etmeliydim. Ve şimdi, Holmes'un onca uğraşıp içime düşürdüğü kurtlar yüzünden, Oxford'daki bu yağmurlu gecede yataktanemde dolanan birinin Holmes'un intikamını benden mi almaya çalışıp çalışmayacağını düşünüyordum.

İçimden aşağı inmek ve Bay Thomas'a polisi arattırmak geldi ama Oxford polisinin koca ayakkabıları ve kaba saba tavırlarıyla buraya daldığını düşününce vazgeçtim. Kötülük peşindeki kişiyi geçici olarak korkutabilirlerdi ama onlar gittikten sonra daha rahat uyuyabileceğimi hiç sanmıyordum.

Polisi eleyince iki seçeneğim kalıyordu. Anahtarımı kullanabilir ve odada her kim varsa onunla yüzleşebilirdim ama Holmes'la ortaklığım yüzünden böyle bir şey yapmaya gönlüm yoktu. Diğeri ise odaya kapı dışında başka bir yerden girmekti. Ne yazık ki diğer giriş sadece sekiz metre aşağıdaki taş avluya bakan penceredendi. Yazın bir keresinde neşeli bir günümde sarmaşığa tırmanmışım ama o zaman hava sıcaktı ve aydınlıktı; tırmanışın ucundaki en tehlikeli şey de açık pencereden düşmektir. Hem sarmaşıkların ağırlığını taşıyabileceğini biliyordum ama ya parmaklarım?

Tanrı aşkına Russell, alt tarafı sekiz metre! Oxford seni tembelleştiriyor, bütün gün kütüphanede poponun üzerinde oturuyordun. Soğuktan mı korkuyorsun? Yine ısınırsın. Hem şimdi başka bir seçeneğin var mı ki? Yok. Yap gitsin işte!

Kendi kendime konuşurken dilime hep haklı çıkan babamın Amerikan aksanı dolanırdı.

Koridordan sessizce geçtim, bir kat aşağı indim, alt kattaki koridorda ilerleyip sondaki merdivenlerden yine aşağı indim. Bu merdivenler

sokağa değil, binanın iç avlusuna açılıyordu. Yün çoraplarımla çektim çıkardım ve bunları botlarım ve kitaplarımla beraber karanlık bir köşeye gizledim. Gözlüğümü gömleğimin cebine dikkatlice yerleştirip cebi ilikledim ve sonra derin bir nefes alıp kendimi fırtınanın kötücül pençelerine usulca bıraktım.

Ben içeri girdiğimden bu yana hava daha da soğumuştü ve ben soğuk yağmurda tüle dönecek yün kıyafetler içinde duruyordum. Buz gibi damlalar üstüme saldırınca gömleğim donan göğüslerime yapıştı, bacaklarım soğuk yünün içinde buz kesti, nefesim kesildi. Soğuk yüzünden oynatmakta zorlandığım parmaklarımla yağlı sarmaşığa tutunup kendimi yukarı çektim ve hissiz ayak parmaklarımla dallara tırmanmaya koyuldum. 'Bay Thomas'a polisi aratmalıyıldım,' diye düşünüyör ama bir yandan da tırmanmaya devam ediyordum.

İkinci kattaki karanlık pencerelere ulaştım, buradan yukarıdaki aydınlık pencereleri görebiliyordum. Elimi bu kez daha büyük bir dikkatle uzattım ama diğer elim sarmaşığı hâlâ sıkı sıkı tutuyordu. Elimi güçlölkle açtım ve sonra sarmaşığa yine sıkıca yapıştım. Kendimi odamın ilk penceresine yavaşça ama çok yavaşça çektim ve cama yetmeyen perdelerin arasındaki boşluktan içeri baktım. Bir şey görememiştım, odadaki şömine alev alev yanıyordu. Kendime küfredip güç bela öteki pencereye ulaştım. O taraftaki sarmaşık daha cılızdı ve elim tam kapanmayınca az daha aşağıdaki taşların üzerine düşüyordum ama diğer elim tutunmaya devam etti ve rüzgârın sesi çıkardığım gürültüyü bastırdı. Işığı yanan ikinci pencereye ulaştım ve orada bir maymun gibi durup perdenin dar aralığından içeri baktım.

Bu defa başarmıştım. Gözlüğüm gözümde olmasa bile, Bay Thomas'ın tarif ettiğı yaşlı kadının şöminenin karşısında çoraplı ayaklarını ateşe uzatarak oturduğunu ve kitap okuduğunu görebiliyordum. Gömleğimin cebinin düğmesini uyuşmuş elimle çözdüm ve gözlüğüme ulaştım fakat o sırada gözlüğü iki defa az kalsın düşürüp kırıyordum. En sonunda yamuk da olsa takabildim. Kadın hakikaten yandan bile inanılmaz çirkin gözüküyor, çenesindeki siyah ben tıpkı bir böceğe benziyordu. Geri çekilip düşünmeye çalıştım. Ellerimdeki tüm hissi yitirmeden, bir an önce bir şey yapmalıyıldım.

Gömleğimin içinde, sırtımdan aşağı buz gibi bir damla süzüldü; çıplak ayaklarım su içindeydi. Soğuk yüzünden beynim pelteye dönmüştü ama yaşlı kadının bir şeyi aklıma takıldı. Neydi acaba? Bir ayağımı yosunlu taş pervaza dayadım, pencereye dikkatlice sokuldum ve kadını incelemeye koyuldum. Sorun kulağıydı, değil mi? Ve her şeyi bir anda anlayıverdim. Giyotin pencereyi zavallı, donmuş parmaklarımla kaldırdım. Yaşlı kadın başını kitabından kaldırdı, sonra ayağa kalktı ve pencereyi tamamen açmak için geldi. “Kadına” kötü kötü baktım.

“Lanet olsun sana Holmes, burada ne halt ediyorsun? Ve Tanrı aşkına beni şu pencereden içeri al, yoksa yerden kazımak zorunda kalacaksın!”

Biraz sonra halının üzerinde tir tir titreyerek duruyordum ve üzerimden sular akıyordu. Gözlüğümün camlarını perdeyle sildim ki Holmes’u rahatça görebileyim. Holmes rengi solmuş, kocakarı elbisesiyle, suratındaki o iğrenç benle ayakta dikiliyordu ve bana çektirdikleri yüzünden hiç de pişman olmuş gibi bir hâli yoktu.

“Lanet olsun Holmes, senin dramatik giriş sevdan yüzünden boynumu kırabilirdim. Bunca üşümeyle umarım zatürre olmam. Arkanı dön, üstümdekileri çıkarmam lazım.”

Sandalyesini hemen aynasız bir duvara çevirdi. Kıyafetlerimi ateşin önünde beceriksizce çıkardım, o sabah katlayıp taburenin üzerine koyduğum uzun, gri elbisemi üstüme geçirdim ve saçımı havluya sardım.

“Tamam, artık dönebilirsin.”

Islak kıyafetleri bir köşeye fırlattım, onlarla sonra ilgilenecektim. Holmes’la yakındık ama sırf bu yüzden iç çamaşırlarımı gözünün önüne serecek değildim. Arkadaşlığın da bir limiti vardır.

Başucumdaki komodinden tarağımı aldım ve ateşin önüne bir tabure çekip ıslak örgülerimi sıcak ateşin karşısında açmaya koyuldum. Parmaklarım, ayaklarım ve burnum yavaş yavaş kendine gelmişti. Titremem biraz olsun geçmişti ama ara sıra üşüme gelince âdeta sarsılıyordum.

Holmes kaşlarını çatıp kısık sesle, “Brendin var mı?” diye sordu.

“Brendi içmediğimi biliyorsun.”

Sabırlı bir edayla, sanki lütfediyormuş gibi, “Ben bunu sormadım,” dedi. “Ben brendi olup olmadığını sordum. Brendi istiyorum.”

“O hâlde komşumdan istemelisin.”

“Genç kadının kapısında benim gibi bir tipi görmekten hoşlanacağını pek sanmıyorum.”

“Bunun bir önemi yok, çünkü o zaten bayramı geçirmek için Kent’e gitti.”

“O hâlde bana izin verdiğini farz edeceğim.” Holmes koridora çıktı, sonra başını tekrar kapıdan uzattı. “Bu arada masanın üzerindeki o makineye dokunma. O bir bomba...”

Holmes elinde komşumun içki şişesi ve gösterişli iki kadehle dönene dek ortasından teller çıkan siyah kutuya bakarak oturdum. Holmes epeyce brendi koyduğu bardağı elime tutuşturdu, kendine ise daha az içki koydu.

“Pek güzel bir brendi değil ama bu bardaklarda tadı daha iyi çıkar. İç,” dedi buyurgan bir sesle.

İçkiden bir yudum alıp yuttum. Beni öksürttü ama bir yandan da omuzlarımı rahatlatmıştı, içkiyi bitirdiğimde parmak uçlarımdan ılık bir his yayılıyordu.

Biraz saldırgan bir tavırla, “Herhâlde hipotermi tedavisinde alkolün pek de önerilmediğini biliyorsundur!” diyerek onu suçladım.

Tüm bu maskaralık acayip sinirimi bozmuştu, üstüne bir de bomba melodramını çekecek hâlim yoktu.

“Öyle bir tehlike söz konusu olsaydı sana brendi vermezdim. Fakat görüyorum ki içki sana iyi geldi, o yüzden saçını taramayı bitirince rahat bir koltuğa otur. Konuşacaklarımız uzun... Ah, bu yaşımda amma da unutkan oldum.”

Yaşlı kadının alışveriş sepetinin yanına gitti ve bir paket çıkardı. Paketi Bayan Hudson’ın gönderdiğini anlamıştım. Hemen havam değişti.

“Ne güzel bir sürpriz! Bayan Hudson iyi ki var! Fakat çenesinde böcek gezinen, pis ve yaşlı bir kadının karşısında oturup yemek yiyemem. Ayrıca odama pire getirdiysen seni kolay kolay affetmem, bilesin.”

“Pis bir şey değil,” diyerek beni yatıştırdı ve iğrenç beni söküp çıkardı. Sonra ayağa kalktı ve eteği, bol tuniği çabuk çabuk üzerinden attı. Sherlock Holmes olarak tekrar yerine geçmişti.

“İştahım sana minnettar!”

Islak saçımı havluyla kurulamayı bitirdim ve Bayan Hudson’ın eşsiz kıymalı böreklerine hevesle uzandım. Acıkırsam diye odada ekmek ve peynir tutuyordum ama bu börek iki günlük olmasına rağmen çorap çekmecemde bekleyen Stilton peynirinden çok daha güzeldi.

Bir süre sonra ziyafete ara verdiğimde Holmes’un yüzünde meraklı bir ifadeyle beni seyrettiğini fark ettim ama sonra hemen toparlandı ve bunun yerini her zamanki hafif kendini beğenmiş bakış aldı.

Kendimi savunmak ister gibi, yok yere, “Çok acıkmışım!” dedim. “Çok zorlu bir ödevim vardı, o yüzden öğlen yemek yiyemedim; ardından tüm öğleden sonra kütüphanede çalıştım. Kahvaltı edip etmediğimi bile hatırlayamıyorum. Etmiştim galiba.”

“Kendini bu sefer neye kapturdın?”

“Aslına bakarsan ilgini çekebilecek bir işle uğraşıyordum. Matematik hocamla birlikte sekizlik sayı sistemi üzerine birtakım teorik problemler üzerinde çalışıyorduk, sonra senin eski bir tanıdığının geliştirdiği bazı matematik uygulamalarına rastladık.”

“Sanırım Profesör Moriarty’den bahsediyorsun?”

Sesi dışarıdaki hava gibi buz kesse de ben konuşmaya devam ettim.

“Aynen öyle. Tüm günü onun yayınladığı birtakım makaleleri arayarak geçirdim. Matematik bilgisi kadar zihni ve kişiliği de ilgimi çekti.”

“Onun hakkında ne düşündün?”

“Onu ‘bahçedeki yaratıkların en kurnazına’ benzettim. Soğukkanlı ve acımasız bir şekilde mantık yürütüp konuşması aklıma sürüngelemleri

getirdi ama bu dediğimle yılanlara ayıp etmiş olmayayım. Yazarın kim olduğunu bilmeseydim, sırf sözleri bile tüylerimi diken diken ederdi.”

“Sen iyi, sıcakkanlı bir memeli olduğundan, öğretmenin gibi soğukkanlı bir makine olarak tanınmıyorsun tabii,” dedi acı acı.

Brendinin bana verdiği özgürlükle rahat rahat konuşup, “Ah ama ben sana hiç soğukkanlı demedim; dedim mi ki Holmescuğum?” dedim.

Bir an hiç kıpırdamadan durdu ve sonra boğazını temizledi.

“Hayır, demedin. Bayan Hudson’ın gönderdiklerini yemeyi bitirdin mi?”

“Evet, teşekkür ederim.”

Kalanları paketlemesine ses çıkarmadım. Hareketleri çok gergindi ama keyifsiz olduğunun fark edilmesinden hoşlanmadığı için bir şey söylemedim. Kocakarı kıyafetleri içinde muhtemelen üşütmüştü ve romatizması azmıştı.

“Böreklerin kalanını şuraya bırakırsan yarın öğle yemeğinde yerim.”

“Olmaz, kusura bakma ama bunu sepetime geri koymak zorundayım. Yarın bu böreklerle ihtiyacımız olabilir.”

“Holmes ben bu laflardan hiç hoşlanmadım. Yarın işim var. Berkshire’a gideceğim. Zaten üç gün geciktim, sırf senin bir işin çıktı diye daha fazla gecikmek istemiyorum.”

“Seçeneğin yok Russell. Onlar bizi bulmadan önce buradan uzaklaşmalıyız.”

“Kim bizi bulmadan önce? Holmes neler oluyor? Sakın bana bu havada tekrar dışarı çıkacağımızı falan söyleme.” Elimi pencereye doğru salladım; yağmur kara çevirmeye başlamıştı bile. “Üstüm başım daha kurumadı bile. Hem yanında getirdiğin şu şey de nedir? Sahiden bomba mı? Konuşsana Holmes!”

“Pekâlâ, madem öyle kısaca anlatayım. Dışarı çıkacağız ama henüz değil; geldiğimden bomba buradaydı, kapına iştirilmişti. ‘Neler oluyor?’ diye soruyorsun ya; cinayete teşebbüs, işte olan bu...”

Ona dehşet içinde bakakaldım. Sonra gözlerimi masanın üzerindeki karmakarışık nesneye diktim ve soğuk parmakların enseme gezindiğini hissettim. Ancak kendime gelince tekrar konuşabildim, neyse ki sesim titrememişti.

“Beni öldürmek isteyen de kim? Hem sen bunu nereden öğrendin?”

Aklıma birinin beni neden öldürmek istediğini sormak gelmemişti.

“Bravo sana Russell! Zeki olsan da duygularını kontrol edemedikçe bunun hiçbir önemi kalmaz. Öncelikle söyle bakalım, kapıdan içeri girmek yerine neden sarmaşıktan yukarı tırmandın? Tabancan yanında değildi, pencereden içeri atlayıp izinsiz misafirini alt edebilecek gibi bir hâlin de yoktu.”

Sesi sanki sıradan bir şeylerden bahsediyormuş gibiydi, bunu neden önemseydiğini anlayamadım.

“Bilgi. Bir karar vermeden önce beni neyin beklediğini bilmem lazımdı. İçeride silahlı bir karşılama partisi olsaydı aşağı inerdim ve Bay Thomas’a polisi arattırdım. Kapının kulpundaki siyah lekeyi anlayayım diye bıraktığını düşünüyorum, yanılıyor muyum?”

“Hayır.”

“Peki ya pencerenin pervazındaki çamur ve yapraklar?”

“Çamur izi benden önce de vardı. Yapraklardan birini de ben ekledim, fark edesin diye.”

“Bu maskaralığa ne gerek vardı Holmes? Beni niye böyle duvarlara tırmandırıp riske attın?”

Bana ciddiyetle baktı, konuşurken monoton sesi de gayet ciddiydi.

“Çünkü canım evladım; yorgun, üşümüş ve aç olmana rağmen küçük ipuçlarını fark edip doğru davranacağından kesinkes emin olmam gerekiyordu.”

“Posta kutusundaki nota ‘ufak bir ipucu’ denemez. Biraz beceriksizce kaçmış. Bayan Hudson’a neden hangi odada kaldığımı sormadın? O nerede kaldığımı biliyor.”

Burada anlamadığım bir şey vardı.

“Bayan Hudson’ı birkaç gündür görmedim.”

“İyi ama... Ya börekler?”

“Yaşlı Will getirdi.” Sonra alakasızca, “Onun basit bir bahçıvan olmadığını anlamışsındır,” diye ekledi.

“Bunu bir süre önce fark etmiştim, evet. Ama sen neden evden...” Durdum, söylenenleri düşününce gözlerim kısıldı ve Holmes’un neden bu hâlde olduğunu anladım. “Tanrım sen yaralısın! Önce seni öldürmeye kalkıştılar, değil mi? Nerenden yaralandın? Yaran ne kadar kötü?”

“Sırtımda sıyrıklar var, biraz canım yanıyor; hepsi bu. Ne yazık ki bir ara senden bana pansuman yapmanı isteyeceğim ama hemen değil. Neyse ki bombayı koyan kişi ölmek üzere olduğumu sanıyor. Beni hastaneye götürdükleri sırada aynı anda araba altında kalmış zavallı bir evsizi de hastaneye getirdiler. Adam hâlâ hastanede yatıyor, başı sargılı ve isim kartında benim adım yazıyor. Ayrıca şunu da ekleyeyim, yanında devamlı bir polis memuru bekliyor.”

“Başka birine bir şey oldu mu? Bayan Hudson ne durumda?”

“Bayan Hudson iyi ama kuzey tarafındaki tüm camlar patladı. Ev bu havada berbat bir hâlde, o yüzden Bayan Hudson tamirat bitinceye dek Lewes’te oturan şu arkadaşına gitti. Hayır, bomba evin içinde patlamadı; arı kovanlarından birinin içine yerleştirmişler. Bunu yapan ya da yapanlar, bombayı oraya bir gece evvel koymuş olmalı; herhâlde bomba sabah kovanların yanına gittiğimde patlayacaktı. Belki de bombayı patlatmak için bir radyo vericisi kullanacaktı ya da kovanların yanında hareket edilmesi yetecekti. Her nasıl olursa olsun, bomba suratımda patlamadığı için minnettarım.”

“Kim Holmes? Kim?”

“Aklıma üç isim geliyor, gerçi bombayı kovana yerleştirmek üçünün de yapacağı cinsten bir iş değil. Geçmişte dört bombacı yakalamıştım. Biri öldü. Biri beş sene önce hapisten çıktı; hoş, onun çoluk çocuğa karıştığını ve iyi bir aile babası olduğunu duymuştum. İkincisi on sekiz

ay önce serbest bırakıldı ve anladığım kadarıyla Londra civarından ayrılmıyor. Üçüncüsü ise geçtiğimiz Temmuz ayında Princeton'dan kaçtı. Bombayı üçünden biri yerleştirmiş olabilir; gayet profesyonel davranılmış ve çok az kanıt bırakılmış. Fakat seninki başka türlü bir mesele... Böyle bir şey parmak izi kadar şahsi bir şey... Bombalar konusundaki bilgilerim güncel değil, o yüzden bu parmak izini gösterecek bir uzmana ihtiyacımız var. Giderken bombayı da yanımıza alacağız.”

Büyük bir sabırsızlıkla, “Nereye gideceğiz ki?” diye sordum.

Bu karmaşanın harika bir bayram geçirme planlarımı altüst edeceğini görebiliyordum.

“Tabii ki o büyük batakhane...”

“Neden Londra’ya gideceğiz?”

“Mycroft evladım, abim Mycroft. Kendisi Scotland Yard gibi her şeyi bilir ama o kurum gibi ketum değildir; onlar gibi altınlarına dokundurtmayan ejderhalık yapmaz. Mycroft bu üç adamın nerede olduğunu ve buradaki bombanın muhtemelen kimin elinden çıktığını bir telefonuyla öğrenip bana söyleyebilir. Beni öldürmeye kalkışan kişinin hâlâ hastanede olduğuma inandığını farz edersek, Mycroft’la ikiniz hiç tanışmadığınız için aranızda bir bağlantı kuramayacaktır. Bir iki gün onun yanında kalır, bulduklarımıza bir bakarız. Ne yazık ki Sussex’ten bir iş çıkacağını sanmıyorum. Buraya elimden geldiğince çabuk varmaya çalıştım ama onu iş üzerinde yakalayamadım. Buna çok üzülüyorum. Karşında oturan Sherlock Holmes’un eski hâli kalmadı, işte böyle yere serildi.”

“Bomba yüzünden az daha ölüyordun,” dedim ama mazeretimi uzun parmaklarını sallayarak savuşturdu. “Şimdi mi gidiyoruz?”

“Şimdi olmaz. Bombanın patlamadığını biliyor. Bu akşam nöbette bekleyeceğini anlamıştır, polisi hâlâ aramaman da bunu gösteriyor. Bu geceyi geçirecek ve yarın ya bir bomba daha koyacak ya da zeki biriyse -ki öyle olduğundan şüpheleniyorum- yaratıcı davranır ve dürbünlü tüfek kullanır veya arabayla çarpıp kaçır; tabii sen aptalca

davranıp etrafta hedef tahtası gibi gezersen... Ama gezmeyeceksin. Hava ağarmadan yola koyulacağız fakat hemen olmaz. O vakte kadar dinlenebilirsin.”

“Teşekkür ederim.” Bombayı seyretmeyi bıraktım. “Önce şu sırtını halledelim. Ne kadar gaz bezine ihtiyacım var?”

“Bence epeyce... O kadar gazlı bezin var mı?”

“Koridorun sonundaki kızlardan biri hastalık hastası, annesi de hemşire... Yan komşumun kapısını açtığın gibi onun kapısını da açabilirsen oradan epeyce gazlı bez alabiliriz.”

“Ah, hazır aklıma gelmişken vereyim Russell. Erken bir doğum günü hediyesi.” Holmes parlak kâğıda sarılmış, ufak bir paket uzatıp, “Şimdi aç,” dedi.

Paketi büyük bir merakla açtım, çünkü Holmes genelde hediye vermezdi. Koyu kadife mücevher kutusunu açınca karşıma pırıl pırıl parlayan, yepyeni bir maymuncuk seti çıktı. Bu, Holmes’un sahip olduğu setin yenisiydi.

“Holmes ne kadar da romantiksin. Bayan Hudson buna çok sevinecek.”

Holmes kıkır kıkır güldü, sonra yavaşça ayağa kalktı.

“Bir deneyelim mi?”

Kısa bir süre sonra elimizde epeyce gazlı bez, kocaman bir rulo yara bandı ve çeyrek şişe antiseptikle şöminenin önüne dönmüştük. Holmes’a bolca brendi koydum ve o gömleğini çıkarınca sahiden de gazlı bezlerin neredeyse hepsini kullanmak zorunda kalacağımı anladım. Holmes’un brendisini yeniledim ve işe koyuldum.

“Bu işi Watson’a bırakmalıydık.”

“Burada olsaydı ona bırakırdım zaten. Katlanmak durumundasın.”

İkinci brendisini de havaya dikince ona bir bardak brendi daha koydum, sonra makası elime aldım ve durdum.

“Ben insanın aklı başka bir yerde olursa zihnin acıya daha kolay katlanabildiğini düşünüyorum. A-ha, bak aklıma ne geldi? Holmes, Bohemya Kralı ve Irene Adler davasını anlatsana.”

Holmes nadiren yenilirdi ama bu kadın bunu başarmıştı ve bu durumun Holmes’un içine hâlâ dert olduğunu biliyordum. Kadının fotoğrafını başarısızlığını unutmamak için hâlâ kitaplığında tutuyordu. Holmes bana bundan bahsederken sırtını muhtemelen o kadar da çok düşünmeyecekti.

Başta bunu reddetti ama ben yapışkan bantları, sargı bezlerini ve derisini çekiştirmeye devam ettikçe dişlerini sıkıp anlatmaya başladı.

“Her şey 1888’in ilkbaharında bir gece başladı, sanırım Mart’tı. Bohemya Kralı kapıma kadar gelip benden -ulu Tanrım, Russell her yerimi yolmasan olur mu?- yardım istedi. Bir kadınla ilişkisi olmuştu; evlenmesine uygun olmayan bir kadınla, bir opera şarkıcısıyla. Fakat kadın onu seviyordu ve ikisinin özel bir ânında çekilmiş bir fotoğrafı iade etmeyi reddediyordu. Kral da bu fotoğrafı geri istiyordu ve bunun için beni tutmuştu.”

Ben yarasına pansuman yaparken Holmes anlatmaya devam etti. Ara sıra duruyor, dişlerini sıkıp alnında biriken terleri siliyordu. Pansumanı hikâyesi bitmeden bitirdim ama ben kanlı gömleğini köşedeki lavaboya götürürken Holmes konuşmayı sürdürüyordu. Hikâyenin sonunda kadının kendisinin planını nasıl anladığı ve yeni kocasıyla birlikte hem dedektiften hem de kraldan nasıl kaçtığını anlattı; kadehteki brendiyi kafasına dikti ve derin derin nefes alıp vererek ateşi seyre daldı.

Gömleği kurusun diye ateşin önüne astım ve yanımda oturan yorgun adama döndüm.

“Yatıp uyuman lazım. Sen benim yatağında yat—hayır, itiraz istemiyorum. Bir süre yüzüstü yatman lazım, bu şekilde koltukta uyuyamazsın. Hayır, mantıklı bir gerekçe karşısında aptallığı kabul edemem. Haydi!”

“Yine yenildim. Pes ediyorum.”

Her zamanki alaycı tebessümünüyle gülümsemeye çalıştı, sonra ayağa kalktı ve peşime takıldı. Yatarken giydiğim giysileri bir kenara çektim ve Holmes yatağıma yavaşça uzandı. Yorganı çıplak omuzlarına kadar nazıkçe çektim.

“İyi uykular.”

“Yarın delikanlı kıyafeti giymen lazım. Herhâlde böyle bir şeylerin vardır,” dedi başını yastuktan kaldırıp.

“Tabii ki var.”

“Ufakça bir çantanın içine üç beş şey koy. Ortadan çok uzun süreliğine kaybolmamız gerekirse kıyafet alırsınız.”

“Bu gece hazırlanırım.”

“Bay Thomas’a da not yaz; ona birkaç günlüğüne gitmen gerektiğini, benim kaza geçirdiğimi öğrendiğini söyle. O benim adamım; anlar.”

“Senin adamın mı? Sen ne kurnaz adamsın! Haydi uyu artık!”

Notu yazdım. Veronica Beaconsfield’e telefon edip ona trenimi karşılamaya gitmesini söyledim. Ardından ateşin karşısına geçtim ve en sonunda kuruyan saçımı ördüm—Uzun saçın en büyük zorluğu kışın yıkaması. Belime kadar uzanan saçlarımın bir tutamını yavaş yavaş örüp ucuna tokayı tuttururken ateşin içinde kömürlere dalıp geldim. Diğer tarafı örmeye başladığımda karanlık köşeden yine Holmes’un sesi duyuldu; kısık sesle ve hem uyku hem de içki yüzünden peltek peltek konuşuyordu.

“Bayan Hudson’a bir defasında onun senin saçını neden bu kadar uzattığını düşündüğünü sordum. Bana bunun kadınsı bir şey olduğunu söyledi.”

Ellerim kalakaldı. Tanıştığımızdan bu yana ilk defa görünüşümü yermek yerine, onun hakkında bir yorumda bulunuyordu. Watson görse buna hayatta inanmazdı. Ateşe bakarak gülümsedim ve saçımı örmeye devam ettim.

“Evet, bunu herhâlde öyle görüyordur.”

“Dediği doğru değil mi?”

“Değil. Kısa saçın insanı fazla uğraştırdığını düşünüyorum; devamlı taramak ve kestirmek gerekiyor. Garip gelecek ama uzun saçta bakması çok daha kolay...”

Karşılık vermedi, kısa bir süre hafifçe horladığını duydum. Dolaptan yedek battaniyeyi alıp koltukta üstüme örttüm. Gözlüğümü yanı başımdaki sehpaye bıraktım. Oda bulanıklaştı ve uykuya daldım.

Birkaç saat sonra uyandım; her yerim tutulmuştu, nerede olduğumu başta anlayamadım. Şöminedeki ateş sönmüştü ama pencerede battaniyeye sarınmış hâlde birinin oturduğunu, dışarıyı seyrettiğini gördüm. Doğrulup gözlüğüme uzandım.

“Holmes? Yoksa?”

Holmes hemen bana döndü ve parmağını kaldırdı.

“Hayır, sus çocuğum; sen uyumana bak. Ben yalnızca düşünüyorum, tabii pipomu yakmadan ne kadar düşünebilirim. Sen daha uyu. Ben vakti geldiğinde seni uyandıracağım.”

Gözlüğümü sehpaye geri bıraktım, kalkıp ateşe biraz daha kömür attım ve sonra koltuğa yerleştim. Tekrar uykuya dalarken o garip, insanın aklında kalan, yarı rüyada gibi anlardan birini yaşadım ve bunun önemini sonradan anladım; olacakları önceden görmüş gibi olmuşum. Müthiş bir berraklıkla bir şeyi hatırladım, sanki her şey gözlerimin önünde canlandı. Bunu hatırlıyordum; Holmes’un arıcılık üzerine kitabının kuramsal ya da felsefi giriş bölümündendi.

“Bir kovandaki arılar tek bir tür olarak değil; fonksiyonu karşılıklı münhasır ama mutlak bir şekilde birbirine bağımlı akraba türlerin üçler erki olarak görülmeli. Kardeşlerinden ayrı bir arı uygun besin ve bakımla bile ölür. Bir arı tek başına kovanın dışında hayatta kalamaz.”

Bu yorumun şaşkınlığıyla yarı uyandım ya da bana öyle geldi. Holmes’a bakınca yanağında bir damla yağmur görmüşüm gibi garip bir fikre kapıldım.

Tabii ki olacak iş değildi. Şimdi bunun bir rüya olduğunu düşünüyorum; gerçi miyobuma rağmen canlı bir görüntüydü. Bunu tarihî bir gerçek olarak değil; o zamanki bilinçaltımın karmaşık hâlinin bir göstergesi ve tabii dediğim gibi, önceden haber verdiği olaylar olarak anlatıyorum.

DOKUZ

Av Başılatı

Kurtulmalıyız, çünkü şimdi ne olacağı belli değil.

“Uyan Russell,” diye fısıldadı bir ses kulağıma. “Av başlıyor!”

Oda karanlıktı, sadece Bunsen bekinin aleviyle aydınlanıyordu ve etraf kahve kokuyordu.

“Haykırın, ‘Tanrı, Harry’nin yanında olsun! İngiltere ve Aziz George’u korusun!’”

Holmes’un yaptığı Shakespeare alıntısına karşılık verdim; V. Henry piyesinde Henry’nin sözlerini homurdanarak tamamladım.

“Aynen öyle. Ama tazıların peşine düştüğü av ne yazık ki biziz. Haydi artık kalk, kahveni iç. Bir daha sıcak bir şeyler içene dek epey beklemek durumunda kalabilirsin. Kıyafetlerin—sıcak tutan neyin varsa giy, ben de şu ödünç aldıklarımızı komşuna geri götüreyim.” Sonra, “Belki de komşun geri dönmeden şu rezil brendiden bir şişe daha alsan iyi olur,” diye ekledi. “Işık yakmak yok, görünmez olmamız lazım.”

Holmes döndüğünde bir delikanlı kılığına bürünmüştüm ve en sağlam botlarım elimde bekliyordum.

“Bunları kapının dışında giyeceğim. Bay Thomas’ın kulakları çok keskindir.”

“Sen binayı benden daha iyi biliyorsun Russell ama öteki taraftan sokağa çıkarız diye düşünmüştüm. Bu tarafı sokaktan izliyorlardır.”

Dumanı tüten kahvemden bir yudum alınca suratım ekşidi.

“Deney şişesini içinde kahve yapmadan önce en azından yıkayamaz mıydın? Kahvenin tadı dün kullandığım sülfür gibi... İyi ki arsenikle deney yapmamışım.”

“Önce kokladım. Hem biraz sülfür kana iyi gelir.”

“Kahveyi bozuyor ama.”

“Öyleyse içme. Haydi Russell, oyalanmayı bırak.”

Sıcak kahvenin yarısını tek yudumda içtim ve geri kalanı lavaboya döktüm.

“Bir yol daha var,” dedim düşünceli bir tavırla. “Ne sokağa ne de arka tarafa çıkmak zorundayız. Peşimizdeki her kimse buraların Ortaçağlardan kalma haritasını bulup da incelemediyse bundan haberi yoktur diye düşünüyorum. Gizli yol fena hâldeki bir bahçeye çıkıyor,” diye ekledim.

“Harika! Tabancanı almayı sakın unutma Russell. Kullanman gerekebilir ve tabancanın çekmecede o iğrenç peynirin yanında dururken bize hiçbir faydası yok.”

“Benim leziz Stilton peynirim; tam da olgunlaşıp kıvama gelmişti. Umarım Bay Thomas onu yer.”

“Daha da olgunlaşırsa tahtaları yiyip aşağıdaki odaya düşecek.”

“Benim rafine zevklerimi kıskanıyorsun.”

“Bu dediğine cevap dahi vermeyeceğim. Çık artık Russell!”

Koridorlardan sessizce geçtik ve tavan arasına geldik. Yeni maymuncuklarımı kullanıp kapıyı açtım ve oradan geçen yaza kadar iki yüz elli yıldır kimsenin girmedığı bir gizli geçide girdik. Geçen yaz yatakhane arkadaşlarımdan birinin nişanlısı Bodleian Kütüphanesi’nde kıyıda köşede kalmış bir mektupta buradan bahsedildiğini okuyunca burayı arayıp bulmuş ve çabaları ona üniversitede okutmanlık kazandırmıştı. Bir ara beş santim kar altında kalmış, feci kaygan çatıya çıktık. Holmes en sonunda patladı.

“Yolunu mu şaşırdın sen Russell? Yirmi dakikadır bu labirentte gezinip duruyoruz. Vakit kaybetmememiz lazım, bunun farkındasındır herhâlde,” diye fısıldadı.

“Farkındayım. Öteki rotayı tercih etseydik binadan binaya atlamamız gerekecekti. Fiziksel rahatsızlıkları hiç önemsemediğini bilsem de sırtındaki yaralar gün içinde başka bir ara açılсын diye beklemeyi tercih ettim, tabii bunun senin için de bir sakıncası yoksa.”

Sorumluluğun gerginliğiyle dilim sivriliyordu; daha fazla bir şey söylemeyip yola odaklandım.

En sonunda leş kokan arka bahçeye ulaştık; burası at pislikleri, mutfak artıkları ve lafı edilmeyecek başka şeylerle doluydu. Yazın buranın kokusu benim peynirime on basardı.

Kapıya ulaştığımızda Holmes’a fısıldadım.

“Gördüğün gibi, diğer iki kapıda hemen fark edilirdik. Bahçe güvenli... Ama iki muhtemel sorun var. Birincisi, bahçe kapısının dışında sokakta bekleyenler olabilir; ikincisi, ortadan kaybolduğumu fark ettiklerinde bölgeyi araştırabilirler ve o zaman iki tane ayak izi bulurlar. İstersen tekrar çatıya çıkabiliriz.”

“Bariz seçeneklerle kendine set çekerek beni cidden hayal kırıklığına uğrattıyorsun Russell. Artık çatılara çıkacak vaktimiz kalmadı. Onları atlattığını yakında zaten anlayacaklar; ayak izlerini görmelerinde bir sakınca yok. Ama benimkini görmeyecekler. Peşimizde biri varsa tabancanı kullan.”

Yutkundum, elimi cebime attım ve bahçeye çıktım. Botlarımın altı iyi ki çiviliydi. Arkama dönüp baktığımda Holmes’un benim ayak izlerimi takip ettiğini gördüm. Eteğini kaldırmıştı ve alttan pantolonu görünüyordu. Böyle büyük bir tehlike altında olmasaydık buna gülerdim ama yapmadım. Bahçe kapısından elimde tabancayla geçtim ama dışarıda kimse yoktu; sadece bir hayvan, çöp tenekesinin içinden fırlayıp gitti.

Bu şekilde ara sokaktan ana caddeye kadar ilerledik; erken kalkanlar yoldaki karı çoktan çamura çevirmişti. Burada yan yana yürüyebili-

yorduk. Holmes topallayan, yaşlı bir kadındı; bense aval bir çiftlik delikanlısıyım. Dünkü rengi solmuş, siyah eteğiyle pelerinini değiştirmiş; onların yerine yine soluk renkli, mavi bir etek giymişti. Çenesindeki kara ben de gitmiş, yerine çürük dişler gelmişti. Bence büyük bir değişiklik yoktu ama çok az insan gözlerini o ağızdan alıp onun atkıyla sarıp sarmalanmış ve şapkasının altında kalan yüzüne bakardı.

Holmes öfkeyle, “Bu kadar uzun adımlarla yürüme Russell!” diye fısıldadı. “Yürürken bacaklarını aç ve dirseklerini yanlara doğru biraz uzat. Ağzını aptal aptal açarsan da iyi olur ve Tanrı aşkına gözlüğünü en azından kasabadan uzaklaşınca dek çıkar. Merak etme, bir şeye çarpmana izin vermem. Burnundan sümük akıtmayı becerebilir misin sence, daha inandırıcı olsun diye?”

Kısa bir süre sonra rüzgârlı şafakta pek de bir şey görmeden, yorgun argın, tökezleyerek yürüyor ve ara sıra yaşlı anneme destek olmak için duruyordum. Hava tamamen aydınlandığında Banbury Caddesi’nde idik ve kuzeye, kasabanın dışına doğru ilerliyorduk.

“Kuzeye, Londra’nın tersine? Belli ki uzun bir gün olacak.”

“Böylesi daha güvenli... Şu at arabasını bizi birkaç kilometre götürmeye ikna edip edemeyeceğini dene bakalım.”

Kasabadan boş arabayla dönen ve malını sattığı için sevinçli çiftçinin önünü kesmek için yola atlayıp, “Yaşlı anneme yardım edin, yeni doğan torununu görmek için Banbury’ye gidiyor,” dedim.

Çiftçi konuşkan bir adamdı ve atı yolda yavaş yavaş ilerlerken o durmadan konuştu. Bu sayede kendisine yalandan bir hikâye uydurmak zorunda kalmadık ve adam bizi Banbury’de indirdiğinde aptal aptal gülmeye ve gözlerimi etrafı göremediğim için kırıştırmamaya çok dikkat ettim. At arabası uzaklaşınca Holmes’a döndüm.

“Bir dahaki sefere yaşlı, sağır kadını ben oynayacağım; aptal şakalara bir saat boyunca sen gülersin!”

Holmes gülüp yola koyuldu.

Uzun bir günün sonunda Londra'ya ulaşabildiğimizde üşüyorduk ve açtık. Londra'nın etrafında epeyce dolanıp şehre öyle girdik. Şehre güneydoğusundan girebilmek için kuzeye gittik ve Oxford'un batısından çıktık, çünkü Oxford'a giden yolda gözcüler olabilirdi. Banbury'den Broughton Poggs'a, Hungerford'dan Guildford'a Kent ve Greenwich'ten geçip geldik. Tüm yolların çıktığı, büyük Londra'ya ulaşabilmek için bir keresinde kâh yürüdük, kâh çiftlik arabaları kiraladık, kâh atlı otobüslere yalvar yakar bindik, kâh otomobil çaldık. Holmes'un sessizliğinden sırtının ağrıdığını anlıyordum ama ona bir şişe brendi alıp yola devam etmekten başka seçeneğimiz yoktu. Evine vardığımızda Mycroft bize yardım ederdi.

Öğleden sonra tekrar kar yağmaya başladı ama arabalara engel olacak kadar çok yağmıyordu. Pall Mall Sokağı'nda, Diogenes Kulüp'ün kapısından birkaç metre ötede otobüsten indiğimizde saat yedi buçuktu. Mycroft Holmes bu kulübün kurucusu ve has üyesiydi.

Holmes cebinden ufacık bir kurşun kalem ve iki kere kullanılmış, buruşuk bir zarf çıkardı. Tepedeki sokak lambasının ışığında kesik eldivenlerinden dışarı uzanan parmaklarının uçlarının maviye çaldığını gördüm. Holmes yavaşça ve acemice bir şeyler yazıyordu. Şalını kirli sakalını saklayabilmek için yukarı kadar çekse de solgun yüzündeki ince dudakları morarmıştı.

“Bunu alıp kulübün önüne git. Seni içeri alacaklarını sanmıyorum ama bu notun Mycroft'un kuzeni tarafından gönderildiğini söylersen notu ona iletirler. Ayak direrlerse diye biraz bozukluğun var mı? Güzel. Ben burada bekleyeceğim. Russell gözlüğünü taksan iyi olabilir.”

Çabuk çabuk yürümeye koyuldum ama gün boyu ayaklarımı kuru tutan botlar şimdi sanki on kilo çekiyordu. Girişteki adam benim pek de iyi görünmeyen notumu içerideki bir üyeye götürmemek için sahiden de direndi ama çok ısrar ettim ve neticesinde bir dakika sonra sıcak kulüpten içeri alındım.

Gözlüğümün buğulandığı sırada biri karşıma geçip, “Ben Mycroft Holmes. Kardeşim nerede?” diye gürledi.

Sesin geldiği tarafa doğru elimi uzattı. Elim tutuldu ve ılık, çiğ ekmek hamurunu andıran bir el tarafından sertçe sıkıldı. İri yarı adama gözlüğümün üstünden baktım.

“Dışarıda bekliyor efendim. Şayet mümkünse kendisinin -ikimizin- geceyi geçirecek bir yere ve sıcak yemeğe ihtiyacı var.” Sonra kısık sesle, “Bir de doktor gelse iyi olur,” diye ekledim.

“Evet, yaralandığını biliyorum. Bayan Hudson bana telefon edip her şeyi anlattı ve benden Dr. Watson’ı çağırmamı istedi ama kendisini buna gerek olmadığına, Sussex’teki doktorların işlerini gayet iyi bildiklerine ikna ettim. Sonunda Sherlock kendini toparlayıncaya dek Dr. Watson’a haber vermemeye razı geldi. Sherlock’un hastaneden kaçtığını Scotland Yard’taki arkadaşlarımdan duyunca şaşırdığımı itiraf edeyim. Yaraları hafif mi?”

“Değil. Çok acı çektiğine eminim ama hayatı tehlikede değil; tabii şayet enfeksiyon kapmazsa... Dinlenmeye, yemek yemeye ve sessiz sakın bir yere ihtiyacı var.”

“Ama dışarıda soğukta dikiliyor.”

Sesini yükseltti ve paltosunu istetti, birlikte karlı sokağa çıktık. Gözlüğümün buğusu hemen geçti ve ilerideki sokak lambasının altına baktım.

“Onu orada bıraktım,” dedim ve işaret ettim.

Yanımdaki adam tokalaşmasından tahmin ettiğim gibi kocamandı ama benden hızlıydı, karanlıkta bekleyen Holmes’un yanına ilk varan o oldu ve onu oturduğu ters çevrilmiş kasanın üzerinden kaldırdı.

“İyi akşamlar Mycroft,” dedi Holmes. “Küçük sıkıntıyla kitap okumanı böldüğüm için özür dilerim ama ne yazık ki görünüşe bakılırsa biri Bayan Russell’ı ve beni ortadan kaldırmaya çalışıyor. Bize yardım etmek istersin diye düşündüm.”

“Sherlock beni daha evvel aramamakla aptallık ettin. Seni belli ki epey zorlu geçmiş bir günden kurtarabilirdim. Üstelik senin şu davalarının her daim ilgimi çektiğini gayet iyi biliyorsun—tabii büyük bir fiziksel aktivite gerektirmeyenleri kastediyorum. Gel, içeri geçelim.”

Kulübün karşısındaki binaya girdiğimizde gözlüğüm yine buğulanınca gözlüğümü çıkardım ve merdivenlerden yukarı çıkan abi-kardeşin peşine takıldım. İçeri girince perdeler sımsıkı kapatıldı. Ağır sırt çantamı yere bıraktım, çantanın içindeki bomba aklıma sonradan geldi. Ardından ateşin karşısında bir koltuğa çöktüm. Mycroft Holmes’un yemek getirilmesini istediğini ve ellerimize sıcak içecekler tutuşturduğunu hayal meyal fark ettim. Zaten sıcakta kıpırdamadan oturmak öyle güzeldi ki pek bir şeyle ilgilendiğim yoktu.

Orada uyuyakalmışım. Bir süre sonra Holmes elini omzuma koyup kulağıma bir şeyler fısıldayınca uyandım.

“İki geceyi koltuk tepesinde geçirmene izin veremem Russell. Gel de bizimle birlikte bir şeyler ye.”

Kuzu kuzu ayağa kalktım ve eski gözlüğümü tekrar taktım. Holmes’la abisine bakarak, “Önce elimi yüzümü yıkayabilir miyim?” diye sordum.

Mycroft Holmes, “Elbette,” dedi. Koridoru geçtik, beni içinde bir kanepenin bulunduğu ufak bir odaya soktu. “Kaldığınız süre boyunca burası sizindir, banyo vesaire şu tarafta... Üstünüzü değiştirmek isterseniz diye bir tanıdıktan bir şeyler ödünç aldım.”

Bu teklif karşısında biraz^v utandı ama ben ona içtenlikle teşekkür edince rahatladı. Bir kadının ihtiyaçları konusunda belli ki çayırdı üzerine bastığım Holmes’dan daha bilgili değildi.

Çekinerek, “Bir şey daha var,” diye ekleyince o endişeli ifadenin şişman yüzüne geri geldiğini gördüm. “Kardeşinizin yaraları—o geceyi koltukta geçirebilecek kadar iyi durumda değil. Burada daha rahat etmez miydi?”

Yüzü yine rahatladı.

“Siz endişelenmeyin Bayan Russell. İkinize de yetecek kadar yerim var,” dedi ve bekleyen sofraya oturmak için beni bırakıp gitti.

Çabucak temizlendim ve dolapta asılı duran mavi elbiseyi üzerime geçirdim. Topuzumu olduğu gibi, sağından solundan saç tutamları çıkmış hâlde bıraktım. Ayaklarıma biraz küçük gelen terlikleri giydim ve masada oturan abi-kardeşin yanına gittim.

Odaya girdiğimde Mycroft hemen sandalyesini geri itip ayağa kalktı ve benim için bir sandalye çekti. (Dişlerini falan temizleyip her zaman ki hâline dönen) Holmes onu bir an için izledi, bana baktı, peçetesini masanın üzerine bıraktı ve suratında ilginç bir gülümsemeyle ayağa kalktı. Ben oturunca Mycroft yerine geçti, hâlâ aynı şekilde tebessüm eden Holmes da yerine oturdu. Bir kadın olduğumu hatırlayınca hep şaşıırıyordu. Fakat bunun için onu suçlayamazdım, çünkü buna ben de şaşıırıyordum.

Fırında kızarmış horoz lezizdi, ekmek tazeydi, şarap damakta harika bir tat bırakıyordu. İncir çekirdeğini doldurmayacak konulardan bahsettik. Yemeğin sonunda peynir tabağı geldi, tabakta Stilton peyniri de olduğunu görünce sevindim. Peyniri Mycroft’la ikimiz paylaştık, çedarı Holmes’a bıraktık. Son derece keyifli bir yemektir. Tabağımı önümden iterken bunu dile getirdim.

“Karnım doydu, hafif çakırkeyif oldum, güvenli bir yerde uyuyacağım. İnsan daha ne ister? Teşekkür ederim Bay Holmes.”

Şöminenin yanına geçtik, Mycroft hepimize birer koca bardak brendi doldurdu. Bardağıma baktım ve keşke yatakta olsaydım diye düşünüp sessizce iç geçirdim.

“Bu akşam bir doktora görünecek misin Holmes?”

“Doktora görünmeyeceğim, hayır. Nerede olduğumuzu kimse öğrenmemeli.”

“Ya kulüptekiler, ya aşçı? Onlar biliyorlar işte.”

“Kulüptekilerin ağzı sıkıdır,” dedi Mycroft, “aşçıya da çok aç olduğumu söyledim.”

“Demek doktor yok. Watson bile mi?”

“Bilhassa Watson.”

Tekrar iç geçirdim.

“Beni herhâlde yine o testlerinden birine tutup bu sefer de ilkyardım konusundaki becerimi sınırıyorsun. Pekâlâ, gazlı bezleri alayım.”

Mycroft gerekenleri getirmeye gidince Holmes da ceketini çıkardı ve gömleğinin düğmelerini çözmeğe koyuldu.

“Sana bu sefer ne anlattırsam da dikkatini başka tarafa çeksem acaba?” dedim anlayışla. “Profesör Moriarty ile Reichenbach Şelalesi’ni mi anlatsan?”

“Dikkatimi başka tarafa çekmene gerek yok Russell!” dedi sertçe. “Vücudun duygusal tepkilerini kontrol edemeyen bir zihnin hiçbir işe yaramayacağını sana daha önce de söylemişim.”

“Sen tabii bu işleri çok iyi biliyorsun Holmes!” diye çıkıştım. “Belki zihninle konuşursun da şu sırtındaki yarıklar kapanır. Bu gölet artık iflah olmaz.”

Karşımdaki gazlı bezler kahverengiye dönmüştü ve bezlerin altındaki cilt morluklar ve yara kabuklarıyla doluydu. Fakat en kötü yaralar hâlâ olduğu gibi duruyordu ve dikiş atılmış biri kıpkırmızıydı.

“Bence bunun içinde pislik kalmış olabilir,” dedim. Pansuman işi sırasında bir köşeye çekilip bekleyen Mycroft’a baktım. “Bana yara lapası için bir şeyler getirebilir misiniz?”

Sonraki yarım saat boyunca ben Holmes’un yanında yaralara sıcak lapa hazırlarken, Holmes ile Mycroft ise olup bitenler hakkında bildiklerini gözden geçirmişti. Holmes titreyen elleriyle piposunu yakarken bana hikâyemi anlattırdı.

Ben sözlerimi bitirince Mycroft, Holmes’a, “Ya bomba nerede?” diye sordu.

“Russell’in sırt çantasında...”

Mycroft bombayı çantadan çıkardı ve masada karşısına koydu; kabloları yukarı kaldırıyor, bağlantı yerlerine dikkatlice dokunuyordu.

“Bunu yarın bir arkadaşına göstereceğim ama bu, senin seneler önce Western Sokağı’ndaki bankadan çıkardığın bombaya çok benziyor.”

“Ama yine de o adamı -adı Dickson’dı- şüpheli listesinin sonuna yazdım. Dickson hapisten çıkalı beş yıl oldu ve Müfettiş Lestrade’in bana söylediğine göre evlenmiş, iki çocuğu olmuş, kayınpederinin dükkânında çalışıyormuş ve ailesine çok düşkünmüş. Pek olacak iş gibi değil.”

Holmes konuşmaya devam ederken aklıma tatsız bir şüphe yerleşti. Holmes sözlerini bitirince hemen söze girdim.

“Holmes, Bayan Hudson’ın bir arkadaşına gittiğini söyledin ama biz neler olduğunu anlayıncaya dek Watson’dan da birkaç günlüğüne bir otele yerleşmesini ya da bir akrabasına gitmesini falan mı istesek acaba?”

Cılız sırtı kaskatı kesti; titreyip küfretti ve bana doğru yavaşça, korku içinde döndü.

“Tanrım! Russell ben nasıl... Mycroft senin telefonun var. Ara onu Russell. Ona nerede olduğunu ve benim de seninle birlikte burada bulunduğumu söyleme. Numarası ezberinde mi? Güzel! Of, eğer benim taş kafalılığım, benim aptallığım yüzünden ona bir şey olursa...”

Ahizeyi kulağıma götürdüm ve telefonun bağlanmasını bekledim. Watson genelde erkenden yatardı ve saat on biri geçiyordu. Holmes beklerken suratıma bakıyor, turnaklarını kemiriyordu. Hat en sonunda bağlandı ve telefon uykulu bir ses tarafından açıldı.

“Efendim?”

“Watson, John Amcacığım, sen misin? Ben Mary, ben—yok, iyiyim. Beni dinle John Amca, ben—hayır, Holmes da iyi; daha doğrusu onunla son konuştuğumuzda iyiydi. Beni dinle John Amca, beni dinlemen lazım. Dinliyor musun? Güzel, evet; geç saatte aradığım için kusura bakma, seni uyandırdığının farkındayım ama evden çıkman lazım; bu

gece, en kısa sürede... Evet, geç olduğunu biliyorum ama bu saatte bile olsa seni alacak bir otel vardır mutlaka, yok mudur? Neresi? Tamam, iyi. Yanına biraz eşya alıp hemen çık. Ne? Hayır, açıklama yapacak vaktim yok ama iki bomba yerleştirildi; biri Holmes'un evine, biri de benim kaldığım yatakhaneye ve—evet. Hayır hayır, benimki patlamadı; Holmes da hafif yaralanmış ama John Amca sen büyük tehlikede olabilirsin ve evden bir an önce çıkman lazım. Hemen! Evet, Bayan Hudson'ın bir şeyciği yok. Hayır, Holmes yanımda değil; nerede olduğunu bilmiyorum.” Söylediğimde bari bir nebze gerçeklik payı olsun diye, Holmes'u görmemek için ona sırtımı döndüm. “Bana sana telefon etmemi söyledi. Hayır, Oxford'da değilim; bir arkadaşımın evindeyim. Şimdi lütfen evden çık; Holmes'dan bir haber alınca seni kaldığın otelden arayacağım. John Amca bu konuşmadan kimseye bahsetmemen lazım, anlıyor musun? Kimse Holmes'un evde olduğunu düşünmemeli. Sen gerçeği gizlemekte pek iyi değilsin, biliyorum ama bu çok önemli... Gazeteler bunu öğrenirse olacakları biliyorsun. Oteline git, orada kal, ben arayınca dek kimseyle konuşma lütfen. Ah, teşekkür ederim! İçim rahat edecek. Fazla oyalanmazsın, değil mi? Güzel! Hoşça kal.”

Telefonu kapadım ve Holmes'a baktım.

“Ya Bayan Hudson?” diye sordum.

“Onu bu saatte rahatsız etmeye gerek yok. Zaten yakında sabah olacak.”

Odadaki gerginlik geçince ne kadar yorgun olduğumu hissettim. Holmes'un sırtına merhem sürüp sardım, kadehimi elime aldım ve iki biradere kaldırdım.

“Beyler size iyi geceler diliyorum. Planlarımız sabaha kadar bekleyebilir herhâlde diye düşünüyorum.”

Holmes sanki görüşlerine kıymet verdiği birinden alıntı yapar gibi, “Kafalar tazeyken,” dedi; belki de Oscar Wilde'dan alıntı yapıyordu. “İyi geceler Russell.”

“Bu gece biraz dinleneceğini umuyorum Holmes.”

Holmes piposuna uzandı.

“Russell vücudun zafiyetlerinin akli terbiye etmek için kullanılabileceği zamanlar vardır. Bundan faydalanmazsam aptallık etmiş olurum.”

Bunu söyleyen, koltukta arkasına bile yaslanamayacak hâldeki bir adamdı. Ağzımı açtım ve kasten acımasızca konuştum.

“Herhâlde bu işlere odaklandığın için Watson’ı unuttun.” Bunu söyler söylemez pişman oldum ama sözleri geri alamazdım. “Tanrı aşkına, biraz uyu Holmes.”

“Tekrar söylüyorum, iyi geceler Russell,” dedikten sonra sırtını muhtemelen acıtan bir hırsla bir kibrit çaktı ve piposundaki tütünü tutuşturdu. Mycroft’a baktım, hemen omuz silkti. Ben de ellerimi pes etmiş gibi havaya kaldırıp yatmaya gittim.

Kapımın altından sızan tütün kokusu kesildiğinde saat ya çok geçti ya da çok erkendi.

ON

Boş Odaadaki Sıkıntı

Erkeklerin katledilmesi...

Sabah sokaktan geçen seyyar satıcının sesine uyandım, henüz hava kapalıydı. Yatağımdan kalkıp saatimi arayacak enerjiyi kendimde bulmaya çalışırken yan odadan fincan sesleri geldi. Sırt çantamdaki buruşuk pantolonu ve gömleği hemen üzerime geçirip oturma odasına gittim.

İçeri girerken, “Kahvaltüyı kaçırmadım sanırım,” dedim ama masadaki üçüncü kişiyi görünce olduğum yerde kalakaldım. “John Amca! İyi ama sen nasıl!”

Holmes sandalyesinden kalktı ve elinde fincanıyla pencerenin yanına gitti, gerçi perdeler hâlâ sımsıkı kapalıydı. Dikkatlice hareket ediyor ve bu hâliyle yaşını gösteriyordu fakat yüzünde acı çekiyormuş gibi bir ifade yoktu. Tıraş olup saçlarını taradığına göre, dün yapamayacağı işleri bugün yapabilecek hâldeydi.

“Uzun zamandır maceralarımı kaleme alan Watson beni iyi tanımış Russell. Bizi buldu.”

Yüzünde hem keyifli hem de endişeli bir ifade vardı. Watson gülüp kızarmış ekmeğine tereyağı sürerken Holmes surat astı.

Watson, “Zor olmadı Holmescuğum,” deyince Holmes homurdandı. “İkiniz de tehlikedeyseniz Mary senin yanında olmayacaktı da kimin yanında olacaktı? Ve abin dışında kime gidebilirdiniz ki? Çay iç Mary,” dedi ve gözlüğünün üzerinden bana baktı. “Gerçi bana gerçeği söylemediğin için senden bir özür bekliyorum.”

Sesi incinmiş gibi değildi, aksine bıkkındı; çünkü o, dediğim gibi, yalan söylemeyi becerebilen biri değildi ve bu yüzden kimi şeylerde kendisine güven olmadığı için Holmes onu hep atlatıyordu. Watson da muhtemelen Holmes'un zekâsıyla alt edildiğini, bu yüzden arkadaşına yardım edemediğini düşünüyordu. Bunu bilmenin kendisi için ne acı olduğunu ve bu hususta başarılı olamadığı için yıllardır muhtemelen ne çok üzüldüğünü ilk kez fark ettim. Ve ben de aynı şeyi yaptığım için bana sitemde bulundu ve sonra ikinci bir yumurtayı soymaya koyuldu.

Holmes'un kalktığı sandalyeye oturdum ve elimi Watson'ın elinin üzerine koydum.

“Kusura bakma John Amca. Çok üzgünüm. Başına bir şey gelir diye, buraya gelersen seni takip ederler diye korktum. Seni bu işe bulaştırmak istemedim.”

Utanıp yalandan öksürdü ve elimi beceriksizce sıvazladı, yüzü kıpkırmızı olmuştu.

“Dert değil canım, dert değil. Seni gayet iyi anlıyorum. Ama unutma, ben epeydir bu işlerin içinde kendime göz kulak oluyorum; bir yeni yetme değilim.”

Holmes'un kendisinin yerine yanına daha genç birini, hem de bir kadını aldığını ona bu şekilde hatırlatmanın kabalık olduğunu düşündüm. Ve bu adamın bu kadar gönlü geniş olması karşısında bir kere daha şaşırdım.

“Biliyorum John Amca. Daha dikkatli düşünmem lazımdı. Ama sen... Sen buraya nasıl geldin? Ayrıca bıyığını ne zaman kestin?”

Cildine bakılırsa yakınlarda kesmişti. Holmes pencerenin yanındaki yerinden söze girdiğinde sesi, çocuğunun zekice ama münasebetsiz yeni numarası karşısında hem gururlanan hem de buna sinirlenen bir ebeveyn gibiydi.

“İkinci kişiliğini göster Watson,” dedi.

Bunun üzerine Watson kaşığına bıraktı ve kapının yanına gitti. Kendisinden çok daha uzun boylu bir adama göre dikilmiş ve pek çok kez yamanmış bir paltoyu zar zor giydi, eğri büğrü bir melon şapkayı başına geçirdi, üç yerinden delinmiş örgü eldivenleri parmaklarına geçirdi ve yine belli ki evde sevgiyle örülmüş bir atkıyı boynuna doladı.

Gururlu bir edayla, “Bunlar otelin kapıcısına ait,” diye açıkladı. “Tıpkı eski günlerdeki gibiydi Holmes, sahiden de öyleydi. Otelin arka taraftaki mutfak kapısından çıktım, üç lokantaya uğradım, Victoria İstasyonu’na gittim; iki tramvaya, bir atlı otobüse ve bir taksiye bindim. Son beş yüz metreyi beni takip eden birileri var mı diye büyük bir dikkatle, yarım saatte yürüdüm. Bence Holmes bile beni takip edemezdi, onu mutlaka fark ederdim,” deyip bana göz kırptı.

“İyi ama neden John Amca? Seni arayacağımı söylemiştim.”

Yaşlı adam mağrur bir edayla arkasına yaslandı.

“Ben doktorum ve bir arkadaşım yaralanmış. Buraya gelmek görevim...”

Holmes kalın perdenin ucunu uzun parmaklarından biriyle aralarken pencerenin kenarından bir şeyler mırıldandı. Watson onun ne dediğini duymadı ama bana, “İyilik ve merhamet hayatımın sonuna kadar başıma bela olacak,” dedi gibi geldi. Bir ara onun kutsal kitaplar hakkında pek bir şey bilmediğini sansam da beni her seferinde şaşırtıyordu. Gerçi bu alıntıları çoğu kez duruma uyacak şekilde değiştirdi.

“Watson, Russell derimi zaten yolmuşken kendimi bir de sana niye yoldurayım? Hem hastanede zaten iki doktorla bir sürü hemşire tepemdeydi. Yeni hastalara bu kadar çok mu ihtiyacın var?”

Watson haşın bir tavırla, “Yaralarını muayene etmeme izin vereceksin, çünkü edene dek buradan gitmeyeceğim!” dedi.

Holmes ona öfkeyle dik dik baktı. Biz Mycroft’la birlikte kahkahalar atmaya başlayınca bizi de aynı şekilde süzdü. Sonra ellerini perdeden çekti.

“Pekâlâ Watson, haydi şu işi bir an önce bitirelim. İşim gücüm var.”

Watson ellerini yıkamak için Mycroft'un peşine takılırken sokaklarda alenen taşıdığı siyah doktor çantasını da yanına aldı. Holmes'a umutsuzca baktım. Gözlerini kapadı ve başını salladı, sonra eliyle pencereyi işaret etti.

"Sokağın sonunda," dedi ve Watson'ın arkasından gitti.

Perdenin kenarına sokulup dışarı dikkatlice baktım. Kar erimiş, duvarların kenarında sarı-gri renkli çamura dönüşmüştü ve sokağın ilerisinde kalem satan kör bir adam vardı. Bu saatte kimsenin kalem aldığı falan yoktu ama yedi dakika boyunca adamı izlerken kulağım bir yandan yan odadan gelen seslerdeydi. Tam dönüp pencereden çekilmek üzere olduğum sırada bir çocuk geldi ve iyice sarıp sarımalanmış adamın kâsesine bir şey atıp karşılığında bir kalem aldı. Çocuk koşup giderken onu düşünceli bir şekilde izledim. Çocuk epey pejmürde kılıklı bir tipti. Siyahlar içindeki adam sanki parayı almak için kâseye uzandı ama aldığı şey benim gözüme para değil, katlanmış bir kâğıt parçası gibi geldi. Yerimiz keşfedilmişti.

O sırada Mycroft içeri girdi ve kalan çayı fincanına boşalttı. Kapının dışında bir şeyler olduğunu hissedip gerildim ama o sakince, "Sabah gazetesi geldi," dedi. Sonra paspasa bırakılmış gazeteyi almaya gitti. O sırada yan odadan Watson'ın sesi geldi, bir şeyler istiyordu. Mycroft gazeteyi bana verip gitti fakat gazeteyi açınca nefesim kesildi. Ön sayfaya şöyle bir başlık atılmıştı:

BOMBACI KENDİ BOMBASININ KURBANI OLDU! WATSON VE HOLMES TOPUN AĞZINDA MI?

Bay Sherlock Holmes'un biyografisini yazan ünlü Dr. John Watson'ın evinde bu sabaha karşı büyük bir bomba patlamış ve bombayı eve yerleştiren adam o sırada ölmüştü. Dr. Watson'ın evinde olmadığı anlaşılmıştı ve nerede olduğu bilinmiyordu. Ev çok büyük zarar görmüştü. Bomba sonrası çıkan yangın hemen kontrol altına alınmıştı ve başka ölen ya da yaralanan yoktu. New Scotland Yard'tan bir sözcü gazeteye ölen adamın Readingli Bay John Dickson olduğunu söylemişti. Bay Dickson 1908'de Western Street, Southampton'daki

Empire Bankası'nı bombalamaya kalkıştığı için hüküm giymişti. Bay Holmes mahkemede onun aleyhinde önemli kanıtlar sunmuştu.

Gazetenin öncesinde Bay Holmes'un Sussex'teki çiftliğinde patlayan bombadan da haberi vardı ve güvenilir bir kaynak, dedektifin patlama sonucunda çok ciddi yaralandığını doğruluyordu. Detaylar akşam baskısında yer alacaktı.

Kısacık makaleyi tekrar okurken sarhoş gibiydim. Ne yazdığını anlamıyordum; bunda şaşkınlığımın da etkisi vardı ama diğer yandan gazetede yazarlar sahiden de anlamsızdı. Sanki beynim durmuştu. Gazeteyi çay fincanlarının, yumurta kabuklarının ortasına bırakıverip ellerimi kucagımda birleştirdim. Bu şekilde ne kadar vakit geçirdiğimi bilmiyorum. Bir ara Mycroft'un arkamdan bana seslendiğini duydum.

“Bayan Russell neyiniz var? Biraz daha çay getirsinler mi?”

Elimi kaldırdım ve parmağımı gazetedeki haberin üzerine koydum. Mycroft haberi okuyunca kendini sağlam bir koltuğa bıraktı. Ona bakınca şişman, solgun yüzünde Holmes'un derin bakışlarını gördüm ve onun da benim gibi düşüncelere daldığını anladım.

En sonunda, “Olacak iş değil!” dedi. “Tam zamanında harekete geçmiştiz, değil mi ama?”

Holmes gömleğinin düğmelerini ilikleyerek odaya girerken, “Tam zamanında ne yapmışız?” diye sordu.

Mycroft ona gazeteyi uzattı. Holmes gazeteyi okurken bir ıslık çaldı ve Watson odaya girince ona döndü.

“Görünüşe bakılırsa Russell'a büyük bir teşekkür borcumuz var dostum.”

Watson bombadan kıl payı kurtulduğunu okudu ve sonra Holmes'un arkasından dizlerine doğru itiverdiği sandalyeye çöktü.

Holmes, “Ona içecek bir şeyler ver Mycroft,” dedi ama iri yarı adam zaten büfenin başında Watson'a içki koyuyordu.

Watson kadehi dalgın dalgın tutuyordu. Sonra bir anda ayağa kalkıp siyah çantasını kaptı.

“Eve gitmem lazım.”

Holmes, “Gitmeyeceksin!” diyerek ona çıkıştı ve çantasını elinden aldı.

“Ama ev sahibem, evraklarım...”

Sustu.

“Haberde başka kimseye bir şey olmadığı yazıyor,” dedi Holmes. “Evrakların beklesin, komşularını ve polisi de sonra ararsın. Artık gidip yatacaksın. Tüm gece ayaktaydın ve kötü bir şok yaşıyorsun. İçkini bitir.”

Watson arkadaşının dediklerine her zamanki gibi itaat etti, içkisini kafaya dikti ve şaşkın bir edayla ayağa kalktı. Mycroft onu dirseğinden tutup dün gece Holmes’un kısa bir süreliğine yattığı yatağa götürdü.

Holmes piposunu yaktı. Dışarıdan trafiğin gürültüsü ve koridorun sonundaki yatak odasından birtakım sesler geliyordu. Konuşmuyorduk ama düşüncelerimizin sesi odayı âdeta doldurmuştu. Holmes kaşlarını çatmış, duvardaki bir noktaya bakıyordu. Bense, çatık kaşlarla, cebimde bulduğum bir parça iple oynuyordum. Bir süre sonra Mycroft geri geldi ve ateşin karşısına geçip ortamındaki koltuğa oturdu ve o da kaşlarını çatı.

İpi parmaklarıma geçirip en sonunda bir ucunu kaçıncıya dek onunla oynayıp durdum. Ardından sessizliği sonlandırdım.

“Pekâlâ beyler, şoke olduğumu itiraf ediyorum. Watson buraya kadar takip edildiyse, Dickson’ın eve neden hâlâ bomba koymaya kalkıştığını içinizden biri bana açıklayabilir mi acaba? Evle ya da Watson’ın evraklarıyla bir derdi olamazdı herhâlde.”

“Sahiden acayip bir problem, değil mi Mycroft?”

“Durumu epey değiştiriyor, değil mi Sherlock?”

“Dickson bu işi tek başına yapmıyordu.”

“Ve bu işin başında o yoktu.”

“Ya da öyleyse bile, emri altındakilerin ona hiçbir faydası yokmuş,” diye ekledi Holmes.

“Çünkü hedefinin evden bir saat öncesinde ayrıldığı kendisine haber verilme...”

“Ama bu kasten mi yapılmış, yoksa gözden mi kaçmış?”

“Sanırım bir suçlu çetesi önemli organizasyonel becerileri göz ardı ede...”

“Tanrı aşkına Mycroft, bunu yapan hükümet değil!”

“Doğru, bir suçlu olarak hayatta kalabilmek biraz ustalık ister.”

“Fakat garip; Dickson’dan böyle bir beceriksizlik beklemesdim.”

“Oh, intihar etmedi ya? İntikam turuna çıktıktan sonra?”

“Hiçbirimiz ölmedik ki,” diye hatırlattı Holmes.

“Evet,” diye mırıldandım ama beni duymazdan geldiler.

“Evet, sahiden garip, öyle değil mi? Bunu aklımızdan çıkarmayalım.”

“Eğer onu bu iş için biri tuttuysa...” diye söze girdi Holmes.

“Lestrade herhâlde onun banka hesaplarının dökümünü alır, değil mi?” diye sordu Mycroft şüpheyle.

“—eski tanıdıklarımın bazıları akıllarına estiği için böyle bir şey yapmaya kalkışmış da olamaz.”

“Uzak bir olasılık...”

“—beni ve yakınımıdakileri ortadan kaldırmak için kafa kafaya verip...”

“Öyleyse sırada herhâlde ben varımdır,” dedi Mycroft.

“—ama yine de Dickson’ın ölümünde aklıma takılan bir şey var.”

“Kaza ve intihar olacak işler değil. Bir bombacının patronu bir bombacıyı bombalayabilir mi?”

“Kendine gel Mycroft,” dedi Holmes büyük bir ciddiyetle.

“Bu iyi bir soru,” diye itiraz etti abisi.

“Öyle,” deyip pes etti Holmes. “Senin adamlarından biri bu işi Scotland Yard’tan önce araştırabilir mi?”

“Daha önce araştıramasa bile aynı anda yapabilir.”

“Fakat eğer kanıtlarla oynandıysa pek bir şey kalmamıştır.”

“Neden oynansın ki? Adamın beceriksizliğinden rahatsız oldukları için mi?”

“Belki de son ödemededen kurtulmak istedikleri içindir?”

“Bu ilerde başkasına iş vermelerini zorlaştırır diye,” dedi Mycroft.

“Zaten burada sıkıntının para olduğunu sanmıyorum.”

“Bayan Russell’ın bombası çok kaliteliydi,” diyerek ona katıldı Mycroft.

“Dickson’ın artık hayatta olmaması çok sinir bozucu,” diye söylendi Holmes.

“Belki de onu bu yüzden ortadan kaldırdılar.”

“Ama o bizi öldürmeyi beceremedi,” diye itiraz etti Holmes.

“Başarısızlığı karşısında duyulan öfke ve başka yöntemlere başvurmaya karar verilmesi?”

“Olabilir,” diye araya girmeye çalıştım, “artık bomba olmayabilir,” ama Holmes lafımı kesip devam etti.

“Muhtemelen haklısın. Yine de onunla konuşabilmek isterdim.”

“Kendimi suçluyorum. Hemen birini nöbetçi dikmeliydim ama...”

“Bu kadar çabuk geleceğini tahmin edebilmen için bir sebep yoktu.”

“Hayır, hele de aradan...”

“Bir tam gün geçtikten sonra,” dedi Holmes boş boş.

“—bir tam gün geçtikten sonra,” diye tekrarladı Mycroft bana hiç bakmadan.

“Keşke Russell’in okuluna daha evvel gidebilseydim...”

Bu sözlü tenis maçından sıkıldığım için yürüyüp avluya çıktım, sonra kafamı içeri uzattım.

“‘Russell’in okuluna’ hemen gelemedin, çünkü Pazar günü kafanı patlatmaya çalıştıkları için Pazartesi akşamüzerine kadar baygın yattın.”

Holmes bana, Mycroft Holmes ise kardeşine baktı. Ben de *İki Şehrin Hikâyesi*’ndeki Madam Defarge gibi elimdeki ipe sakince baktım.

Holmes beni suçlar gibi, “Bayıldığımı hiç söylemedim,” dedi.

“Evet, söylemedin ve beni bombanın Pazartesi akşamı patladığına inandırmaya çalıştın. Fakat benim kesiklerden ve morluklardan ne kadar iyi anladığımı unutuyorsun. Sırtındaki yaralar ben onları ilk gördüğümde yirmi saat önce değil, kırk sekiz saat önce açılmıştı. Pazartesi ben saat üçe kadar odamdaydım ve sen benimle irtibata geçmedin. Bayan Thomas şömineyi muhtemelen her zamanki saatinde yaktı. Demek ki en azından saat beşe kadar hâlâ baygındın. Fakat ben saat sekizde geri döndüğümde Bay Thomas’ı odamın kapısının önünde, koridordaki zaten bozuk olmayan bir lambayı sözüm ona tamir ederken buldum ve sen bana sonrasında onun senin için çalıştığını söyledin. O hâlde saat beş ilâ sekiz arasında bir ara ona telefon ettin ve ondan ben geri dönünceye dek ve muhtemelen sonrasında da odama göz kulak olmasını söyledin.

Salı günü geçirdiğin sarsıntıya ve sırtının hâline rağmen kendin gelmeyi kararlaştırmasaydın, eminim Bay Thomas’a beni odama sokmamasını söylerdin. Herhâlde daha erken gelmeyi planlamıştın ve Bay Thomas’a o saatten sonra ona artık ihtiyaç olmayacağını söylediğin için kendisi nöbet tutmayı bıraktı. Ne oldu da altı buçuktan önce gelemedin?”

“18.32. Ardı ardına bir sürü aksilik oldu. Lestrade buluşmamıza geç kaldı, başhemşire kıyafetlerimi sakladı, evsiz adamı getirdiler ve hastane çalışanlarıyla bir olup adamla yer değiştirebilmek için uygun

ânı beklemem gerekti; sonra eve döndüğümde ev polislerle doluydu, evden gerekenleri alabilmek ve polislerin kovanda neleri bıraktıklarına bakabilmek için onlar çay saatinde gidinceye dek beklemek zorunda kaldım—neyse ki Will vardı, o olmasaydı bir şey yapamazdım. Sonra treni kaçırdım ve Oxford’da sırada bekleyen taksi yoktu—dediğim gibi, ardı ardına bir sürü aksilik işte.”

“Neden hastaneden telefon etmedin? Ya da telgraf göndermedin?”

“Küçük bir istasyondan Thomas’a bir telgraf yolladım, öyle küçük bir istasyondur ki herhâlde senede anca altı tren uğruyordur. Ve en sonunda Oxford’a ulaştığımda onu aradım ve sana bir şey anlatmamasını, o küçük sorunun çözüldüğünü söyledim.”

“Ama Holmes neden geldin? Ortada tehlikede olduğumu düşünmene yol açacak bir sebep var mıydı? Yoksa her zamanki şüpheci hâlin miydi?” Holmes çok sıkıntılı görünüyordu ama bunun sebebi sırtı değildi. “Bir sebebin var mıydı?”

“Hayır!” Son söylediğim şey üzerine bağırınca davranışlarının ne kadar tutarsız olduğunun farkına vardık. “Hayır, hırpalanmış bir zihnin takıntıları yüzünden oldu. Mantığım bana olay yerinde kalmamı söylüyordu, belki sana bir telefon açıp dikkatli olmanı söyleyebilirdim ama ben... Doğrusunu söylemek gerekirse, mantıklı düşünemedim. Bu, beyin sarsıntısının kendimde bugüne dek gördüğüm en garip yan etkisi... Salı günü şafak sökerken tek düşünebildiğim hava kararmadan senin kapına ulaşabilmekti ve yürüyebildiğimi görünce... Yürüdüm.”

“Amma garip!” derken bunda ciddiydim. Beyin sarsıntısı geçirmiş olsun ya da olmasın, bana düşkünlüğünün bir dava soruşturmasının önüne geçmesine izin vereceğini hiç düşünmezdim. Ve gerekenleri yapabileceğime; yani herhangi bir saldırı karşısında uyanık davranacağıma, gerekirse tabancamı kullanabileceğime inanmaması canımı sıktı. Hele de bu konularda kendisi de o kadar başarılı olamamışken... Bunları ona söylemek için ağzımı açtım ama çenemi tutmayı başardım. Ayrıca dürüst olmak gerekirse haklı olduğunun farkındaydım.

“Çok garip,” diye tekrarladım, “ama buna çok sevindim. Sen bu işe müdahale etmeseydin ben kesinlikle içeri girerdim, çünkü anahtar deliğinde iki küçük çizikten ve loş koridordaki pencerede biraz çamurla küçük bir yapraktan başka bir işaret yoktu.”

Holmes ruhsuz bir cevap vermeden önce rahat bir nefes aldı.

“Fark ederdin.”

“Edebilirdim. Ama bu öyle bir gecede dışarı çıkıp sarmaşığa tırmanmama yeter miydi? Bundan emin değilim. Ne olursa olsun; sen geldin, gördün ve bombayı imha ettin. Yeri gelmişken sorayım, sırtın bu hâldeyken sen de mi sarmaşıktan yukarı tırmandın? Yoksa bombayı kapının dışından mı etkisiz hâle getirdin?”

Holmes abisiyle göz göze gelince başını salladı.

“Çok şey öğrenince delirdi,” dedi ve tekrar bana döndü. “Russell alternatifleri hatırlaman lazım. Alternatifler Russell...”

Bir an şaşırdım, sonra yenilgiyi kabul ettim.

“Merdiven Russell. Avlunun diğer tarafında bir merdiven vardı. Onu son birkaç haftadır her gün mutlaka görmüşsündür.”

Suratımdaki acılı ifadeyi görünce hem Holmes hem de abisi kahkahalar atmaya başladı.

“Evet, onu tamamen atlamışım. Sen merdivenle çıktın, bombayı etkisiz hâle getirdin, merdiveni kaldırdın ve koridordan geçerken pencerenin kenarına bir yaprak ve yağlı, anlaşılmaz bir parmak izi bıraktın. Fakat Holmes, Dickson da o sıralarda orada olmalıydı. Onu herhâlde kıl payı kaçırdın.”

“Sanırım sokakta birbirimizin yanından geçtik ama gördüğüm insanlar yağmur yüzünden başlarını öne eğip yürüyordu.”

“Demek ki Dickson ya da patronu hangi odada kaldığını ve Bayan Thomas’ın şömineyi yakmak için odaya geleceğini biliyordu ve o gidinceye dek bekledi, herhâlde sokakta soteye yatmıştı. Karanlıkta elinde bombayla sarmaşıktan yukarı tırmandı, pencereden içeri girdi,

kapının kilidiyle oynadı, bombayı ayarladı.” Aklıma bir şey gelince Mycroft’a sordum. “Bombayı ayarladıktan sonra kapıdan çıkabilir miydi ki?”

“Elbette... Bomba tek taraflı bir pime bağlıydı. Dickson bunu kapı açıkken yapmış, kapıyı kapaması düzeneği harekete geçirmiş.”

“Sonra pencereden dışarı çıkıp kaçmış ve tüm bunları bir saatten biraz daha uzun bir sürede halletmiş. Bay Dickson dişli adammış!”

“Ama yine de otuz saat sonra hayati bir hata yaptı ve boş bir evi havaya uçururken öldü,” dedi Holmes düşünceli bir tavırla.

“Senin genç bayan düşünmeye değer bir noktaya daha dikkat çekti,” dedi Mycroft Holmes. “Dickson kendisinin alışkanlıklarından haberdarmış. Belli ki senin ne yapıp ne ettiğinden de haberi ya da haberleri varmış.”

“Yatmadan önce arı kovanlarımı kontrol etmemi mi söylüyorsun? Ama bunu çoğu arıcı yapar ki...”

“Ama sen böyle bir alışkanlığın olduğunu kitabında söylememiş miydin?”

“Bundan bahsettim, evet ama kovanları akşam kontrol etmeseydim sabah ederdim.”

Mycroft, “Pek bir şey değişmezdi,” diyerek ona katıldı.

Holmes keyifsiz bir sesle, “Herhâlde köpek almam lazım,” dedi.

“Ama benim bildiğim kitapların hiçbirinde Bayan Russell’ın adı geçmiyor.”

“Bizim işbirliği yaptığımız kasabada gayet iyi biliniyor.”

“Demek ki bu kişi senin kitabını okumuş, kasabayı tanıyor, Oxford’u biliyor.”

“Lestrade bunları biliyordur,” dedi Holmes.

“Bir de çocukların ulak olarak kullanılması işi var.”

“Benim Baker Sokağı Çetesi’ni andırıyor, farkında mısın?”

“Farkındayım. Watson bugün unutsa da sen onların görünmez olduğunu söylemiştin.”

“Bir katil, çocuklara parayla iş yaptırıyorsa bu fena,” dedi Holmes karamsarlıkla.

“Katılıyorum, bu onların ahlakını ve uykularını bozar.”

“Okula gitmelerine de engel olur,” diye ekledi Holmes.

“İyi ama bunu yapan kim?” diyerek umutsuzca araya girdim. “Kim? Senden sadece seni değil, aynı zamanda arkadaşlarını da öldürmek isteyecek kadar nefret eden, bombacılar ve gözcüler tutacak kadar zengin ve tüm bunları ayarlayabilecek kadar zeki çok fazla insan yoktur herhâlde!”

“Sabahtan beri tam da bu soruyu düşünüyorum Russell ama bir cevap bulamadım. Oh, bahsettiğin ilk kategoriye girebilecek pek çok insan var; epeyce zengin de var ama üçüncü özellik beni -bunu senin lafınla ifade edersem- şok etti. Bu saldırıların ardındaki dehanın kime ait olabileceği aklıma gelmiyor.”

“Bir dâhi diyorsun, öyle mi?” diye sordum.

“Belli ki oldukça zeki biri... Zeki, titiz, en azından hatırı sayılır derecede zengin ve kesinlikle acımasız...”

Şakacıktan, “Bu dediklerin aklıma Moriarty’yi getiriyor,” dedim ama Holmes bunu ciddiye aldı.

“Evet, aynı onun gibi...”

“Oh Holmes, ciddi olamaz...”

Hemen, “Hayır hayır,” dedi. “Watson’ın dedikleri doğrudu; adam öldü. Hayır, bu sanki Moriarty’ye benzeyen başka biri ve bizi gafil avladı. Bence benim bu güzel şehrin yeraltı dünyasındaki temaslarımla irtibata geçmemin zamanı geldi.”

Bunu söylerken gözlerinin parladığını gördüm ve telaşlandım.

“Bugün mü? Abin...”

“Mycroft daha soylu çevrelerde gezinir. Onunki ispiyonculuk ve politik hainlikler dünyası; işi bırakmış bombacılar ve aç sokak çocuklarıyla pek işi olmaz. Evet, benim gitmem ve kimi arkadaşlarıma birtakım sorular sormam lazım.”

“Ben de seninle geleceğim!”

“Kesinlikle gelmeyeceksin. Bana hiç böyle bakma Russell. Senin iffetini koruduğum yok fakat itiraf etmek lazım ki Londra’nın yeraltı dünyasında senin ağzını bile açık bırakacak şeyler var. Bu, benim gibi yaşlı bir adama göre bir iş; Londra’nın süprüntü çevrelerini sık sık ziyaret ettiği bilinen bir adamdan bahsediyorum. Yanımda birini götürürsem bu birtakım yorumlar yapılmasına yol açar ve insanların ağzı torba olmadığı için büzemeyiz.”

“Ya sırtın ne olacak?”

“Sırtım gayet iyi, teşekkür ederim.”

“Watson ne diyor?” diye devam ettim.

Kendinden gayet emin bir ses tonuyla, “Hak ettiğimden daha hızlı iyileştiğimi söylüyor,” deyince konunun kapandığını anlayıp pes ettim.

“Bugün burada kalmamı mı istiyorsun?”

“Takip edilmediğin sürece buna gerek yok. Aslına bakarsan, muhtemelen burada kalmaman daha iyi olur; tabii şayet bunu öğrendilerse... Acaba nasıl—ah evet!” dedi, iş başındaki bir dâhinin kendinden memnun edasıyla. “Evet, bu çok iyi olur. Makyaj çantasını geçen sefer nereye kaldırmıştık Mycroft?”

Abisi koltuktan kalktı ve içeri gitti. Holmes ise gözlerini kısmış, bana bakıyordu.

“Russell saat yediye kadar bir şey öğrenemezsem daha ısrar etmenin bir anlamı kalmaz. Bugün Covent Garden’da İtalyan gecesi... 19.45’te orada buluşalım mı? Sonrasında gün içinde her ne bulduysak ona göre ya buraya geri geliriz ya da Noel hazırlıklarına başlamak için eve gideriz.” Bu son dediğini çok ciddiye almayıp daha ziyade havai bir umursamazlık olarak gördüm. Geçen sene Noel gününü zehirlenmiş

bir koça otopsi yaparak geçirmiştik. “Gün boyunca her zamankinden daha dikkatli davranacağına, kalabalıklardan ayrılmayacağına, ara sıra aynı yollardan döneceğine güvenmekte haksız sayılmam, değil mi? Tabancanı da elinin altında bulunduracaksın umarım.”

Onu akşamki randevumuza yetişebilmek için elimden geleni yapacağıma ikna ettim. Sonra bana hem hangi kılıkta kaçacağımı hem de Covent Garden’a nasıl ulaşacağımı detaylıca anlattı.

Mycroft elinde bir çantayla geri gelip çantayı Holmes’un önüne bırakırken biraz endişeli görünüyordu.

“Gitmeden önce lütfen öğle yemeği yiyin Sherlock. Bayan Russell’ı aç acına soğukta sokaklara düşürme, senden çok rica ediyorum.”

Kahvaltının üzerinden anca iki saat geçmişti ama Holmes abisine itiraz etmedi.

“Tabii ki. Zaten sırf hazırlıklar bir saat sürer. Ben işe koyulurken sen de yemek söyle.”

“Ama önce telefon,” dedim.

Holmes’a Bayan Hudson’ı arattım. Uzun bir telefon görüşmesiydi; hat bir kere kesildi, iki kere de kesilir gibi oldu. Ama sonunda Bayan Hudson her neredeyse birkaç gün daha orada kalmaya ve ne hastaneye ne de eve uğramaya razı oldu. Benim Veronica Beaconsfield ile görüşmem çok daha kısa sürdü ve pek o kadar da dostane geçmedi; arkadaşlara söylenen yalanlar genelde yabancılara ya da suçlulara söylenen yalanlar kadar başarılı olamıyor ve bence aniden bir işim çıktığını söylediğimde Veronica bana inanmadı. Holmes kılık değiştirirken ben de üzüntüyle yemeğe geri döndüm.

Bu işi Sherlock Holmes icat etmişti ve bunda ustaydı. Holmes kılık değiştirirken onu dehşet sınırlarında gezen bir hayranlıkla izledik; zorlu işlere duyduğu aşkla, el becerisiyle, detaylara gösterdiği özen ve tilki kurnazlığıyla işe koyuldu ve cılız yüzünü macunla ve boyayla abisinin yüzüne dönüştürdü. Çok yakından bakınca anlaşılıyordu ama benzerlik birkaç metre öteden kusursuzdu. Sonra Holmes ko-

nuşabilmek için macun dolguları çıkardı ve ben de son lokmamı çabucak yuttum.

“Şansımıza Watson kılık değiştirmek için bıyığını kendisi kesmiş, yoksa burnunun altına bıyık yapıştırmak zorunda kalacaktık Russell. Mycroft sen gidip arkadaşımızın pantolonunu ve paltosunu getirebilir misin acaba? Bir de bize içlik olarak kullanabileceğimiz bir şeylerle bolca yapışkan bant bulabilir misin?” Holmes yanaklarımı dolgu malzemesi ile şişirdi, kaşlarıma kıllar ekledi, suratıma çizgiler ve kırışıklar çizdi. Sonra beni süzdü. “Yüzünü fazla oynatma. Şimdi şu battaniyeyi keseyim. Bluzunu çıkar Russell,” dedi dalgın bir edayla. Ve bunu öylesine sıradan bir şey söylemiş gibi demişti ki elim bluzumun yakasına gitti ama o sırada arkamızda duran Mycroft hafifçe öksürdü.

“Buna gerçekten gerek var mı Sherlock? Bant kıyafetlerinin üzerine yapıştırılmaz mı?”

“Ne?” Holmes kumaş parçalarından kafasını kaldırdı ve ne olduğunu fark etti. “Oh tabii!” Biraz bocaladı. “O hâlde buraya gel.”

Üzerime geçirdiklerimle Watson’a benzedim; onun şapkası, atkısı ve elleri. Sadece plastik makyajla onunkine benzetilmiş yüzüm ortadaydı ve neyse ki gözlüğü benimkilere benziyordu da bu sayede kendi gözlüğümü takmaya devam edebildim.

Holmes da şişmanlayabilmek için üzerine kumaş parçaları tutturdu. Bu hâlimizle yan yana dikilirken mezardan kalkmış iki obez Mısır mumyasına benziyorduk. Holmes abisinin kıyafetlerini üzerine dik-katlice geçirdi ve makyajına son rötuşları yaptı.

“Şimdi planımızı gözden geçirelim—Ah Watson, tam zamanında geldin.”

“Holmes? Bu sahiden sen misin? Pantolonum nerede? Ne yapıyorsunuz?”

Watson’ın şaşkın, uykulu sesi ne kadar absürt bir hâlde olduğumuzun kanıtıydı. Kıkırdamaya başladım. Holmes/Mycroft bana yan yan baktı ama asıl Mycroft içeri girince bir süre sonra Holmes bile tebessüm etti.

“Watsoncığım kaçıyoruz. Ne yazık ki düşmanımız seni buraya kadar takip etmiş ya da zaten öncesinde de buradalarmış. Eğer seni takip ettilerse hastaneden kaçtığımı henüz fark edememiş olabilirler, o zaman sadece Russell’ın burada olduğunu düşünüyorlardır. Ortada bir sürü belirsizlik var ama elden bir şey gelmiyor, henüz gelmiyor. Ben şimdi abimin kılığında çıkıp gideceğim. Russell ise yirmi dakika sonra senin kılığında evden ayrılacak Watson. Ben kapıdan çıkınca sağa döneceğim, çünkü benim kılıgım daha gerçekçi. Russell sola dönecek ki onu sadece uzaktan görsünler. O evden çıktıktan yirmi dakika sonra ikiniz birlikte evden çıkacaksınız, şapka takmayacaksınız ve sokağın sağında yavaşça ilerleyeceksiniz. İkinizin de tabancası yanınızda olsun ama bence gün ortasında iki kişiyi öldürmektense peşimize takılırlar. Sen Mycroft’la git Watson, onunla güvende olursun. Artık ne zaman müsait olursak o vakit görüşürüz.”

Holmes abisinin şapkasını kafasına geçirince şapka kaşlarına kadar indi. Fakat gülüşmemizi duymazdan geldi ve şapkanın içine kumaş parçaları yapıştırıp şapkayı tekrar taktı. Mycroft’un kalın atkısını boynuna doladı, deri eldivenlerini ellerine geçirdi. Ama Mycroft’un suratından bize bakan Holmes’un kendi gözleriydi.

“19.45 dedik Russell, tiyatroda. Ne yapman gerektiğini biliyorsun. Ve Tanrı aşkına dikkatli ol.”

“Holmes?” Watson çekinerek söze girdi. “Dostum, iyisin ya? Yani acıyı diyorum. Bir şey ister misin? Çantamda bir şişe morfin var...”

Watson rahatsız olup sustu. Holmes şaşırdı, sonra kahkahalarla gülmeye başladı. Suratındaki plastik az daha düşecek gibi olunca gülmeyi bıraktı.

“Bunca zaman sonra...” dedi. “*Sen bana morfin teklif ediyorsun. Watsoncığım sen de bir âlemsin.*” Yumuşadı ve tek kaşını alaycı bir ifadeyle havaya kaldırdı. “İş üzerindeyken kendimi asla şımartmadığımı biliyorsun Watson.”

Ardından dolgu malzemesini yanaklarının içine soktu ve gitti.

Holmes sokağa çıkıp yürüyünce kör adamın yanındaki ufak sokak çocuğu gözden kayboldu. Birazdan ben dışarı çıkacaktım. Dönüp Mycroft'a teşekkür ettim ve elini sıktım, sonra içimden geldi ve uzanıp onu yanağından öptüm. Kıpırmızı olmuştu. Watson'la da birbirimize sarıldık ve sonra elimde siyah doktor çantasıyla ve cebimde tabancayla koridora çıktım.

Sokak kapısının sürgüsü arkamdan çekilince üzerimdeki gözlerin farkına vardım; Watson ve Mycroft beni yukarıdaki pencereden izliyordu ama sokakta beni izleyen düşman gözler de vardı. Sokakta koşup gitmek yerine Watson gibi ağır ağır, hafif topallayarak yürüyebilmek için epey çabaladım ama erimeye başlamış karın içinde evinden uzakta, yaşlı, emekli bir doktor gibi yürümeyi başardım. Holmes'un talimatlarını harfi harfine yerine getirdim; bir taksi durdurdum, sonra fikrimi değiştirdim. Sanki Green Park'a gidiyormuşum gibi batıya yürüdüm, sonra bir taksi daha durdurdum. O taksiye de binmekten vazgeçtim ve bir sokak sonra en sonunda üçüncüsüne yorgun argın bindim. Sesimi kalınlaştırıp şoföre Watson'ın adresini verdim ama Park Caddesi'ne geldiğimizde başka bir yere gitmek istediğimi söyledim.

Holmes'un bana gitmemi söylediği binaya geldiğimizde şoföre dolgun bir ödeme yaptım, binadan içeri girdim, -boş- doktor çantamı vestiyere bıraktım, -alt katları devamlı kontrol ederek- üçüncü kata çıktım ve o kattaki çay salonundan geçip bir koridora girdim. Yine merdivenlerden yukarı çıktım ve en sonunda üzerinde "Depo" yazan bir kapının önünde durdum. Kapıyı Holmes'un bana verdiği anahtarla açtım. Işığı yaktım, kapıyı kapadım, ağızımdaki iğrenç dolgu malzemelerini tükürdüm, kapıya sırtımı yasladım ve ufak bir histeri krizi geçirdim.

En sonunda sakinleşmiştim. Titreyerek ayağa kalkarken meraklandım. Bu depo Holmes'un sığınaklarından biriydi. Onun Londra'da Whitechapel'den Whitehall'a kadar alakasız pek çok yerde bulunan, gizli saklı, ufak saklanma yerlerinden sadece biriydi. Watson bunlardan pek çok öyküsünde bahsetmişti ve Holmes da sohbetlerimizde

bu gizli yerlerden ara sıra konu açıyordu ama ben bunlardan birine daha önce hiç gelmemiştim.

Burasının sahiden de depo gibi bir yer olduğunu fark ettim; penceresi yoktu, tıklım tıklı, içeride hayatta kalabilmek için gereken temel ihtiyaçlar ve kılık değiştirmek için epeyce malzeme vardı. Askıların üzeri kıyafetlerle doluydu, bunlar küçük odada epeyce yer kaplıyordu. Kocaman tuvalet masasının üzeri çeşit çeşit tüpten, kalemnden ve kavanozdan geçilmiyordu. Masanın üzerine etrafı küçük ampullerle çevrili büyük bir ayna asılmıştı. Mutfak pas lekeli bir lavabodan, ufak bir şofbenden, bir gaz ocağından ve iki tencereden ibaretti. Masanın yanında bir sandalye ve bu işlerden pek anlamayan gözlerimin bile dikkatini çeken, güzel bir Chippendale marka bir tabure vardı. Üzerindeki rengârenk boya lekelerine bakılırsa tabure bir ara ressam taburesi olarak kullanılmıştı. Bir de odanın dörtte birini kaplayan ve sanki bir köprü altından getirilmiş gibi duran bir kanepayla sözüm ona “mutfağın” arkasında Çin işi, cafcamlı bir paravan vardı. Paravanın ardından ise tahmin ettiğim gibi bir tuvalet çıktı. Bu yepyeni tuvaletin son derece sessiz olduğunu kısa bir süre sonra öğrendim.

Etrafa bakınırken üzerimdekileri çıkarmaya başladım. Kıyafetleri Watson’a geri vermek için düzgünce katladım, mumya gibi vücuduma bantlanmış kumaş parçalarını yoldum ve kanepenin arkasındaki çöp kovasına attım. Makyajı da pas lekeli lavaboda yıkayıp suratımdan çıkardım. Kendi bluzum Holmes’un omuzlarımı daha yapılı göstermek için üzerime yapıştırdığı bantlarla mahvolmuştu ama askılara biraz göz gezdirdikten sonra -askılarda bir takım elbise, tüvit bir golf pantolonu, bir papaz cübbesi, brokar bir tunik ve mihrace pantolonu, kıpkırmızı bir gece elbisesi vardı- pamuklu, rahat bir gecelik buldum ve bluzu çöpe atıp onun yerine geceliği giydim.

Mutfakta bir teneke çay, bir demlik ve süt kreması bulunca çay yaptım; kendime bir fincan -ince porselen bir fincan ama tabağı yoktu- çay koydum ve fincanı alıp tuvalet masasına geçtim. Çayımı yudumlarken ve masanın üzerindeki eşyalara göz atarken etrafın hâline şaşım.

“Kimin bir çekmece dolusu bıyığı ve sakalı olur ki?” diye düşündüm. Ya da kimin bir raf dolusu peruğu vardı? Karman çorman bir kızıl peruk; siyah, düz bir postiş; sarışın bukleli bir kadın peruğu ve bunlar öyle bir dizilmişti ki hepsi mızraklara oturtulmuş kafalara benziyordu. Holmes o gece elbisesini, yakası kapalı olsa da, giymeyi sahiden de düşünür müydü ki? Ya da... Şu neydi; Hint işi sari denen elbiselerden miydi? Kaç normal adamın çekmecelerinin içinden saç kurdeleleri, dolgulu kadın iç çamaşırları, üç set takma kirpik, iki düzine eski okul ve kulüp kravatı ve takma dişlerle dolu bir puro kutusu çıkardı? Ve insan bunların burada oluş sebeplerine takılmasa bile, Holmes bunu *nasıl* beceriyordu? O kanepeyi buraya nasıl getirmişti; ya aynayı? Burası kocaman ve işlek bir binaydı ama depodan ara sıra gelen gürültüyü, gece akan su sesini, garip tiplerin -hem de kimi sahiden çok garip tiplerin- gelip gittiğini fark eden yok muydu? Holmes o tatsız karakterlerinden birinin kılığına girmişken biri yanına gelip de ona neden burada olduğunu sorarsa o zaman acaba ne yapıyordu? Gözlerimin önüne ucuz komedilerden çıkma sahneler, alt sınıfların beğendiği skeçler geldi. Düşündükçe aklıma bir sürü şey geliyordu; ya lavaboyla tuvaleti kim monte etmişti? Doğalgaz, elektrik faturalarını falan kim ödüyordu Tanrı aşkına?

Bunları düşündükçe daha çok merak ediyordum. Nasıl bir insanın kuşatma altında hayatta kalacağı bir sığınağa ihtiyacı olurdu? Konserve yiyecekler, kanepenin üzerinde iki piknik örtüsü, üç teneke pipo tütünü, yarım kilo kahve, okuyacak bir dolu şey; tıp dergileri, kalın felsefe kitapları, parlak kapaklı romanlar ve arkeolojik buluntu sayılabilecek kadar eski gazeteler. Tüm bunlar odanın burada uzun süre kalabilmek amacıyla ayarlandığını kanıtlıyordu. Rahat bir sığınak olmadığı aşikârdı; Holmes’un o uzun boyuyla kanepede bir gece uyması büyük eziyet demektir. Kafa dinlenecek bir yer de değildi; halının ortasındaki aşınmış yol onun saatlerce volta attığını gösteriyordu.

Hayır, aklımda bir soru falan yoktu; ya arkadaşım ve akıl hocam garip ve romantik bir paranoya fantezisini tatmin etmek için müthiş zorluklara ve masrafa girmekten çekinmeyen bir adamdı ya da garip

becerilere sahip, yaşlı arıcı dostumun hayatı benim tam olarak anlayamayacağım kadar zor, hatta tehlikeliydi.

Ama onun deli olduğunu da düşünemiyordum.

Odaya yakınlarda uğradığı belli oluyordu; çay yaprakları nispeten tazeydi, masanın ve demliğin üstünde fazla toz birikmemişti, hava boğucu olsa da odada hafif bir tütün kokusu vardı. Başımı salladım. Meğer kariyerinin hâlâ ne kadar aktif olduğunu ben bile fark edememişim.

O gün aynı şeyi bilmem kaçınıcı kez düşündüm; ne yapıyordu ve ne hâldeydi?

Bunu düşününce kendim ne yapacağımı merak ettim. Holmes'la buluşma vakti gelinceye dek elbette burada kalabilirdim. Hem bombalar ve katiller düşünüldüğünde bu sığınaktaki çay, konserve fasulyeler ve romanlar çok daha çekici ve mantıklıydı—Tabancam yanımdaydı, ayrıca demliğin içinde bir tabanca daha bulmuştum.

Yine de Holmes sokaklardaydı, Mycroft ve Watson saklanmaya gidiyordu. Üzerimde gecelikte oturmak bana vefasızca, hatta ödleğe geldi. Mantıksızdı ama doğrudu. Yapabileceğim bir şey olmayabilirdi ama kendime duyduğum saygı benden bu bilinmeyen saldırganın gözümü korkutmasına izin vermememi bekliyordu. Tabii düşmanımızın ne oynak ve hayal gücünün ne geniş olduğunu o zaman bilseydim muhtemelen saklanırdım ama çantamda tabancanın üzerinde duran paraları harcamaya kararlıyım ve bunun için uygun bir kıyafet düzmeye giriştim.

Dört sene süren savaşın sonunda kılık kıyafet standartları epey düşmüştü ve toplumun kaymak tabakasındakiler bile 1914'ten önce hizmetçiye verilecek ya da kilisenin yardım kutusuna atılacak kıyafetler içinde sık sık görülüyordu. Yine de Holmes'un koleksiyonunda kendime uygun bir şeyler bulabilmem epey sürdü. Sonunda kendime katlayıp birazcık kısaltabileceğim bir tüvit etekle kasabın karısından kalmış gibi görünmeyen bir bluz bulabildim. Çekmeceler çorap ve jartiyer doluydu ama ayakkabı konusunda az daha pes edecektim.

Holmes'un ayakları benimkilerden büyüktü ve pek fazla kadın ayakkabısı yoktu. On santim topuklu, kırmızı saten sandaletleri elime aldım ve Holmes'u bunları giyerken hayal etmeye çalıştım. Edemedim (İyi ama bunlar Holmes için değilse, kimin içindi? Ayakkabıları çabuk çabuk ayağıma geçirirken kendime şaşırdım. *Lütfen elindeki işe odaklan Russell*). Bağcıklı, eski püskü siyah bir çift ayakkabı ve ayakkabıların içine koyabileceğim tabanlar buldum. En azından bunlarla yürüyebilirdim.

Tuvalet masasının etrafını saran lambaları yaktım ve yüzümü değiştirmek için kavanozların ve fırçaların karşısına oturdum—Kaç tane kadın makyajın inceliklerini acaba bir erkekten öğrenmiştir diye düşünmeden edemedim. Uzun bir -gerçek- inci kolye ve ufak -sahte- inci küpeler taktım, eşarp çekmecesinden -şekline bakılırsa bir zamanlar palto astarı olan- bir kumaş parçasını kafama sardım ve en sonunda tuvalet masasından uzaklaşıp kendime baktım.

Harika! Hiçbir şey üzerime oturmuyordu, hiçbir şey birbirine uymuyordu ve ayaklarım daha şimdiden acıyordu ama yine de şehirde gezmeye çıkmış genç bir kız gibi görünmeyi başarmıştım. Gözlüğümün kenarlarını kahverengi, garip bir ojeyle boyayıp koyulttum ama sonra bunları aslında takmamam gerektiğine üzülerek karar verdim; çünkü kendini beğenmiş, genç miyoplar böyle yapıyordu. Watson'ın kıyafetlerini aldım, ışıkları söndürdüm, derin bir nefes aldım ve elimi çantamın içine sokup kapıyı açtım.

Bombalar patlamadı, havada kurşunlar uçmadı, kaba saba eller üstüne atlamadı. Kapıyı arkamdan kapadım ve Holmes biraderlerden hiç utanmadan ödünç aldığım parayı harcamak üzere yola koyuldum.

ON BİR

Bir Sıkıntı Daha: Perte Çıkan Araba

*Arada sırada, diğerlerinden daha berrak, ani bir
dalğanın içinden, bildiğimizi sandığımız şeyleri
bir anda yıkıveren bir gerçek çıkıverir.*

İlk işim Watson'ın pantolonunu ona iade etmektir ama çay salonundan tekrar geçip mağazanın diğer katlarında gezinirken Holmes'un sığınağının ideal bir yerde olduğunu düşündüm, böylelikle tüm günü sokağa adım atmadan geçirebilirdim; çünkü burası Londra'da insanın beşikten mezara tüm ihtiyaçlarını karşılayabilmesiyle övünen iki mağazadan biriydi—Oda hâlâ kullanımda olabileceğinden burada mağazanın adını vermeyeceğim. Burası beni bir günlüğüne koruyabilirdi; ayrıca burada karnımı doyurabilir ve eğlenebilirdim de...

Bu mutlu düşünceyle birlikte Watson'ın kurtarılmış kıyafetlerini onun siyah doktor çantasının içine yerleştirdim ve çantayı mağazanın içindeki postaneden postaladım, faturayı Mycroft'un kulübüne yolladım ve para harcamaya koyuldum. Alışveriş pek bildiğim bir şey değildi ama hemen öğrendim. O öğleden sonra depoda derleyip üzerime geçirdiklerim çöp tenekesinin dibini boylamıştı; tırnaklarıma cila sürülmüştü ve pırl pırl parlıyorlardı, parlak ipek çoraplar giyiyordum ve topuklu ayakkabılarım ayaklarımı vurmuyordu. İnsanın kendisini ara sıra biraz şımartmasının gayet eğlenceli olabileceğine karar verdim.

Çay içip bir şeyler yedim, torbalarımı topladım—bunları eve yollamayı teklif ettiler ama kabul etmedim—ve kapının önüne çıktım. Ama

burada bir sorunla karşılaştım. Holmes sabahki rutini tekrarlamam için çok ısrar etmişti; yine pek çok taksiyi geri çevirecek ama dördüncüye binecektim. Fakat üniformalı kapıcı ve ilk taksi kapının önünde duruyordu. Gözlüğümü taktım, adama yüklü bir bahşış verdim ve başımı salladım.

On beş dakika sonra üçüncü araba geldi. Hava kararıyordu ve o saatte boş taksi bulmak kolay değildi. Taksinin içi sıcak görünüyordu ve yeni gece kıyafetlerimle üşüyordum. Holmes talimatlarında o kadar da katı olamazdı, değil mi? Durduğum yerden canı sıkkın görünen şoföre baktım, geri çekildim ve gitsin diye elimi salladım. Adam buna çok sinir oldu ama benim hâlim de ondan farksızdı. Sokağa umutsuzluk içinde bakındım. Kapıcıyı ise özellikle görmezden geliyordum. O sırada çok yaşlı ve çok sefil bir atın çektiği, oldukça eski ve sefil bir fayton gelip önümde durdu.

Ayaklı antikanın tepesindeki adam, “Taksi bayan?” dedi.

İçimden Holmes’a küfrettim. Diğer arabalar düşünüldüğünde bu at arabası çok soğuk görünüyordu ama en azından taksiydi işte ya da otuz yıl önce öyleymiş; Londra işi kiralık araba. Şoföre nereye gitmek istediğimi söyledim, paketlerim yüklenince arabaya bindim. Kapıcı bana sanki delirmişim gibi bakıyordu. Ki delirmiştim.

O zamanlar Londra’yı pek iyi bilmiyordum, gerçi haritaları biraz incelemiştim fakat yanlış yöne gittiğimizi anlamam yine de biraz vakit aldı. Tamamen ters yönde değildik ama çok dolaşıyorduk. Aklıma ilk gelen taksinin benden daha fazla para koparabilmek için beni dolaştırdığı oldu. Bağırarak için ağzımı açacakken aklıma korkunç bir şey geldi. Belki de takip ediliyordum. Belki de bu şoför kör kalem satıcısıyla iş birliği yapan biriydi. Başta korktum ama sonra çok öfkelen dim. Eski püskü camı zar zor indirdim ve adamı görebilmek için camdan kafamı uzattım.

“Hey faytoncu, beni nereye götürüyorsun? Covent Garden’a buradan gidilmiyor.”

Adam yılışık bir sesle, “Hayır hanımefendi, buradan daha kolay gidiliyor; trafik yok,” dedi.

“Pekâlâ, bana bak! Tabancam var ve eğer hemen durmazsan seni vururum.”

“Hanımefendi böyle bir şey yapmak istemezsiniz,” dedi adam.

“Sen durmadıkça daha da çok yapasım geliyor. Arabayı durdur diyorum, hemen!”

“Ama duramam hanımefendi, sahiden duramam.”

“Nedenmiş?”

Adam darmadağınık saçlı kafasını yandan uzatınca ona bakakaldım.

“Çünkü eğer durursam ilk perdeyi kaçıırız,” dedi Holmes.

“Sen! Seni alçak!” diye söylendim. Tabancayı tutan elim titriyordu. Bunu gören Holmes başını hemen çekti. “Bak, üç gündür ikinci kez bana böyle pis numaralar yapıyorsun.” Yanımızdan geçen birinin şaşkın bakışlarını görünce sesimi alçalttım. “Bir daha böyle bir şey yaparsan ve o sırada tabancam elimde olursa olacaktan ben mesul değilim, dediklerimi duyuyor musun? İşte bak annem Mary McCarthy üzerine yemin ediyorum; o zaman öfkelenip yaptıklarım yüzünden beni suçlayamazsın!”

Sallanan at arabasında arkama yaslanıp soluklandım. Birkaç dakika sonra cılız bir ses duyuldu.

“Evet hanımefendi.”

Eski faytonu tiyatronun biraz uzağında, Londra’nın ufak tefek ve gizli parklarından birinin yanındaki karanlık bir yere çekti. Araba Holmes’un ağırlığıyla yana kaykıldı ve hemen ardından kapı açıldı. Holmes bir süre beni süzdü.

Beni suçlayan bir sesle, “Annenin adı Mary McCarthy değil ki,” dedi.

“Değil, annemin adı Judith Klein’dı. Ama beni bir kere daha korkutma lütfen. Abinin evinden çıktığımdan beri korku ve bilinmezlik içinde gezinip durdum ve çok yorgunum.”

“Kusura bakma Russell. Saçma sapan şakalarım yüzünden başım daha önce de derde girmişti. Barışalım mı?”

“Barışalım.”

Sıkıca tokalaştık. Holmes arabaya tekrar bindi.

“Russell bu sefer sen sırtını dönmelisin. Tiyatroya faytoncu kılığında giremem,” deyince arabadan hemen indim.

Holmes arabadan üzerinde paltosu, şapkası ve bastonu ile indi. Saçlarını taramış, bıyık takmıştı. O sırada ufak tefek bir adam ıslık çalarak bize yaklaştı.

“İyi akşamlar Billy.”

“İyi akşamlar Bay... İyi akşamlar efendim.”

Adam şapkasının ucuna dokunarak bana selam verdi.

“İçerideki torbalara takılıp da düşme Billy. Ayrıca eğer ihtiyacın olursa koltuğun altında bir battaniye var. Gözlerini dört aç.”

“Açarım efendim. İyi akşamlar efendim, iyi akşamlar hanımefendi.”

Kafam öyle doluydu ki Holmes’un koluma girdiğini başta fark etmedim bile.

“Holmes beni nasıl buldu?”

“Tesadüfen bulduğumu söyleyemem, çünkü kendini mağazanın büyüsüne kaptırıp tüm günü orada geçireceğini tahmin etmiştim. Ayrıca hem kapıcı hem de Watson’ın çantasını verdiği görevli seni izliyordu ve bir saat önce seni sorduğumda hâlâ mağazada olduğunu söylemişlerdi. Dikkatsizlik ettin Russell. Pantolonu bir yere bırakman lazımdı.”

“Doğru, affedersin. Bugün neler buldu?”

“Biliyor musun, hiçbir şey bulamadım. Ne bir söylenti ne de bir söz; yaşlı hergele Holmes’un peşine kimin düştüğüne dair tek bir kelime yok. Belki de temaslarımı kaybediyorum.”

“Belki de bir şey yoktu.”

“Belki de... Ortada çok enteresan bir sorun var, bunu itiraf etmeliyim. Ne olduğunu çok merak ediyorum.”

“Ben üşüyorum. Şimdi ne yapacağız?”

“Verdi ve Puccini’nin şarkılarını şakıyan melekleri ve adamları dinleyeceğiz evladım.”

“Ya sonrasında?”

“Sonrasında yemek yiyeceğiz.”

“Ya sonra?”

“Ne yazık ki abimin evine geri döneceğiz ve perdelerin arkasına saklanacağız.”

“Oh, sırtın nasıl oldu?”

“Sırtımı boş ver, keşke bunu sorup durmasan... Bilmen şartsa diye söyleyeyim, bu öğleden sonra emekli bir doktora pansuman yaptır-dım. Adam yasa dışı iş yapanlara hizmet veriyor ve kurşun yaralarını kapamakta iyi... Sırtımda yapacak pek bir iş bulamadı, bana gitmemi söyledi ve açıkçası bu konuyu çok sıkıcı buluyorum.”

Ruh hâlinin düzeldiğini görünce sevindim.

Akşamın geri kalanı çok güzel geçti; öncesinde yaşananlar ve sonrasında olanlar arasında rahat bir nefes aldım. İki kere uyuyakaldım ve başım Holmes’un omzunda uyandım ama Holmes bunun farkında değil gibiydi. Hatta müziğe kendini o kadar kaptırmıştı ki benim orada olduğumu, kendisinin nerede olduğunu ve hatta şarkıların kimi yerlerinde sanırım nefes almayı unutmuştu. Operayı pek seven biri değildim ama o gece -fakat ne yazık ki hangi operayı gördüğümüzü size söyleyemem- ben bile operadan keyif almaya başladım (Bence bu noktada Holmes’un biyografisini yazan Watson’a itiraz etmem gerekiyor; kendisinin bir keresinde yazdığı gibi ‘parmaklarını müzikle birlikte hafifçe salladığına’ hiç şahit olmadım. İyi kalpli doktor ise, hele de çakırkeyifken, müzik dinlediği zamanda elini kolunu devamlı sallardı).

Arada şampanya içtik ve olur da Holmes'u tanıyan birileri çıkarsa diye sakın bir köşeye geçtik. Holmes istediğinde çok cazibeli olabiliyordu ama bilhassa o akşam âdeta etrafa ışıklar saçıyordu. Arada operacılara dair hikâyeler anlattı, akşam yemeğinde Tibet'teki lamalardan bahsetti. Ruj çeşitleri ve modern lastik izlerinin özellikleri üzerine son yazdığı yazılar, hadımlar müzik dünyasından kaybolunca yaşanan değişiklikler ve öncesinde dinlediğimiz aryalardan birinin ritminde değişikliklerin analizi gibi şeylere değindi. Holmes'un nadiren gördüğüm bu yüzü; bu şık, sofistike ve dünyayı hiç iplemeyen, dertsiz hedonist karşısında şaşırmışım (Aynı adam aynı zamanda saatlerce asık suratla oturabiliyor, suçluları ortaya çıkarma bilimi üzerine upuzun yazılar yazabiliyor ve Sussex civarındaki arıları takip edebilmek için onların sırtlarını boyayabiliyordu).

Sokağa çıktığımızda, "Holmes sorumun kulağa fazla havalı geleceğinin farkındayım ama kendini daha rahat hissettiğin hâllerin var mı? Sadece merakımdan soruyorum, cevap vermek zorunda değilsin."

Bana kolunu uzattı, ben de koluna girdim.

"Ben kimim?" demek istiyorsun." Bu soru karşısında gülümsedi ve başta bana epey dolambaçlı gelen bir cevap verdi. "Füg¹ nedir, biliyor musun?"

"Konuyu mu değiştiriyorsun?"

"Hayır."

Bu cevapla ne demek istediğini anlayıncaya dek sessiz kaldım.

"Anlıyorum. İnsan tüm parçayı dinleyip de müziğin kendi içindeki mantık bu ilişkiyi netleştirmedikçe, bir füğün iki ayrı parçası birbiriyle ilgili gözükmez." "

"Seninle sohbet insanı dinçleştiriyor Russell. Watson bunu ancak yirmi dakikada anlardı. Ooo, bu da ne böyle?"

1 Füg: Çok sesli müzikte üretici bir konunun birbirine benzer biçimde yenilenmesinden oluşan bir beste türü (Ç.N.).

Beni köşesini döndüğümüz bir binanın gölgesinde aniden durdurdu. At arabasıyla Billy'yi bıraktığımız yere bakınca nefis yağ alevlerinin pırıltısıyla polisleri ve itfaiyecileri gördük ve yüreğimiz ağzımıza geldi. Herkes birbirine sesleniyordu ve biz olup biteni seyrederken bir ambulans olay yerini hızla terk etti. Holmes şaşkınlık içinde binaya yaslandı.

Boğuk bir sesle, "Billy!" dedi. "Nerede olduğumuzu nasıl anladılar? Russell ben artık çaptan mı düşünüyorum? Böyle bir şey yapabilecek birine hiç rastlamadım. Moriarty bile bunu yapmazdı." Başını salladı. "Şu sersem kanıtlara bir zarar vermeden olay yerine bakmam lazım."

"Bekle Holmes. Bu bir tuzaktır belki. Biri tüfekte falan bekliyor olabilir."

Holmes karşımızdaki manzarayı düşünceli bir tavırla izledi ve başını yine yavaşça salladı.

"Bu akşam pek çok kere açık hedeftik. Burada bu kadar polis varken bir şey yapmak onun için fazla riskli olur. Hayır, gideceğiz! Umarım görev başında akliselim birileri vardır."

Topuklu ayakkabılarımla ona yetişmeye çalışarak peşinden gittim. Yanına gittiğimde otuz beş yaşında gözükten, ufak tefek, sıska bir adam elini uzatıp Holmes'u karşılıyordu.

"Bay Holmes sizi böyle sapasağlam görmek ne güzel! Belki gelemezsiniz diye düşünmüştüm. Bunun sizinle bir ilgisi olduğunu anlamıştım."

"Bu' diye bahsettiğiniz tam olarak nedir müfettiş?"

"Gördüğünüz üzere Bay Holmes, at arabası... Yardımcı olabilir miyim hanımefendi?"

Bu sonuncusunu bana söylemişti.

"Ah Russell, seni eski bir arkadaşım ile tanıştırmak istiyorum. Bu bey, Scotland Yard'tan Müfettiş Lestrade. Babası ile pek çok davada

birlikte çalıştık. Lestrade bu benim...” Hafifçe gülümsedi. “Ortağım Bayan Mary Russell.”

Lestrade bir an ikimize baktı, sonra kahkahalara boğuldu. Her karşılaştığımız polis bize böyle mi davranacaktı?

“Bay Holmes ne komiksiniz! Ufak şakaları ne çok sevdiğinizi bir an unutuvermişim.”

Holmes dimdik durdu ve adama buz gibi bir ifadeyle baktı.

“İşim hakkında şaka yaptığımı ne zaman gördünüz Lestrade?”

Son cümlesi soğuk havayı bıçak gibi kesince Lestrade’in neşesi yarıda kaldı. Suratı ekşidi ve bir sıçanı andırır bir hâl aldı. Adam bana çabucak bakıp boğazını temizledi.

“Ah, evet! Neyse Bay Holmes, herhâlde arabanızdan geri kalanları görmek istersiniz. Adamlardan biri Billy’yi eski günlerden tanıyınca beni aradı. Bu geceki işi sayesinde hiç şüphesiz terfi alacak. Adamınız için endişelenmeyin, bence bir iki güne toparlanır. Kafasına bir darbe almış, ardından biraz kloroform koklatmışlar. Hastaneye götürüldüğü sırada biraz biraz kendine gelmişti bile.”

“Teşekkür ederim Müfettiş. Siz arabayı incelediniz mi?”

Sesi pek de umutlu değildi.

“Hayır hayır, arabaya dokunmadık. Sadece arabanın içine bir göz attık, hepsi o kadar. Size söyledim, adam terfi alacak. Akıllı davranmış.”

Yakınlardaki üniformalı adamlardan birinin atın dizginleriyle oynadığını fark ettim, adam başını bizden yana doğru hafifçe eğmişti. Holmes’u dürttüm ve Lestrade’e döndüm.

“Müfettiş herhâlde şuradaki adamdan bahsediyorsunuz, değil mi?”

Adam şaşırды ve suç işlemiş gibi uzaklaşıp başka bir şeylerle ilgilenmeye koyuldu. Lestrade ve Holmes benim baktığım yere baktı.

“Evet, nasıl tahmin ettiniz?”

Holmes araya girdi.

“Bayan Russell’ın asla tahmin etmediğini göreceksiniz Lestrade. Kendisi ara sıra kesin kanıt olmadan farazi hipotezler yürütebilir ama tahmin etmez.”

“Beyefendinin sorumluluk duygusunun gelişmesine sevindim,” diye ekledim. “Onunki gibi bir geçmişe sahip adamlar polis kuvvetinin daha genç üyelerine iyi bir örnek teşkil edebilir.”

Şimdi Lestrade’in tüm dikkati üzerimdeydi.

“Onu tanıyor musunuz hanımefendi?”

“Onu daha evvel hiç görmedim.”

Holmes suratında esrarengiz bir ifadeyle arabayı inceliyordu.

“O hâlde nasıl?”

“Oh ama bu çok basit... Yaşça büyük bir adam -şöyle diyelim- ya kısıtlı zekâsı yüzünden düşük bir pozisyonadadır ya da oraya kötü yola saptığı için düşmüştür. Ama sizin dediğinize göre adam zeki... Onu aşağı iten şey işlediği bir suç da olamaz, yoksa hâlâ üniforma giyemezdi. Yüzündeki çatlamış damarlara, ağzının etrafındaki derin çizgilere bakılırsa son yıllarda ya fiziksel acılar çekmiş ya da bir şeye çok üzülmüş. Vücudunda bir şey yok gibi gözüktüğüne göre muhtemelen ikinci şık geçerli.. Bu yüzden fazla alkol tükettiği için rütbesi de düşürülmüş. Ama genel yetenekleri ve sizin terfi alması olasılığından bahsetmeniz bana kendisinin krizi atlattığını ve artık etrafındakilere örnek teşkil edeceğini düşündürdü.” Ağzı açık kalmış Lestrade’e en masum ifademle gülümsedim. “Aslında çok basit Müfettiş!”

Ufak tefek adam derin bir nefes aldı ve tekrar kahkahalara boğuldu.

“Evet Bay Holmes, ne demek istediğinizi şimdi anlıyorum. Bu nasıl oldu bilmiyorum ama sanki siz konuştunuz. Kesinlikle haklısınız hanımefendi. Karısı ve kızı dört sene önce öldürülünce kendini içkiye verdi, işte bile içiyordu. Kimseye bir zararı dokunmasın diye ona masa başında bir iş verdik ve bir sene önce kendini toparladı. Bence çok yakında tamamen düzelecek. Haydi gelin, bir fener getireyim de arabanıza göz atalım.”

Müfettiş bu sözlerin ardından birilerinden fener istemeye gitti.

Yanı başımda duran Holmes, “Russell o son cümle sence de biraz fazla abartılı olmadı mı?” diye mırıldandı.

Ağırbaşlılıkla, “İyi bir çaylak, ustasından her şeyi kapar efendim,” diye cevap verdim.

“O hâlde gidelim de şu eski at arabasından ne öğrenebileceğimize bir bakalım. Bize askıntı olan ve devamlı dostlarıma saldıran bu kişinin kim olduğunu öğrenmeyi çok istiyorum. Umarım en sonunda işimize yarayacak bir ipucu buluruz.”

Arabanın etrafına kordon çekilmişti. Bakımsız içi sokak lambalarının ışığında şimdi daha da belli oluyordu.

Lestrade, “Adamınızı işte burada bulduk,” diye işaret etti. “Etrafa zarar vermemeye çalıştık ama onu kaldırıp oradan çıkarmak durumundaydık. Yan yatıyordu; o eski takım elbisenin üzerine yatmıştı ve üstüne bir battaniye serilmişti.”

“Ne?”

Takım elbise Holmes’un arabacı kılığıydı, battaniye ise zaten arabada duruyordu.

“Evet, sarıp sarmalanmış bir bebek gibi uyuyordu.”

Holmes şapkasını, paltosunu ve bastonunu Lestrade’e verdi ve cebinden ufak bir büyüteç çıkardı. Bir kokunun peşine düşmüş bir taziye gibi yere eğilip incelemeye koyuldu. En sonunda hafifçe iç geçirdi ve diğer cebinden ufak bir zarf çıkardı. Arnavut kaldırımındaki taşlardaki ufak tefek lekeleri nazikçe eşeledi; sonra sırtının ne kadar acıdığına aldırış etmeden, zafer kazanmış bir edayla çömeldi.

Bir yeri işaret ederek, “Sen ne diyorsun Russell?” diye sordu.

İzlere bakmak için yanına gittim.

“İki kişinin izleri mi? Biri çamurlu yerlerde gezinmiş, diğeri ise... Şu yağ mı?”

“Evet Russell ama bir yerlerde üçüncüsü de olacak. Taksinin kapısında mı? Hayır mı? Belki de içindedir.” Bunu söyledikten sonra kapıyı açtı. “Lestrade adamların tüm arabadan parmak izi alacak herhâlde, öyle değil mi?”

“Evet efendim. Bir uzman çağırttım, yakında gelir. Yeni bir adam ama iyi birine benziyor. Adı MacReedy.”

“Evet, Ronald MacReedy. Parmak izlerindeki kabarıklıkları sabıkalarının kişilik özellikleriyle karşılaştırdığı makalesi sizce de ilginç değil miydi?”

“Ben, ee, makaleyi görmedim Bay Holmes.”

“Yazık olmuş. Yine de geç kalmış sayılmazsınız. Russell bunların hepsi senin eşyalarındı sanırım.”

Holmes’un omzunun üzerinden enkaza baktım. Şahane ve inanılmaz pahalı kıyafetlerimden geriye sadece üzerimdeki elbiseyle pelerin kalmış, her şey lime lime olmuştu. Arabanın içine mavi yün, yeşil ipek ve beyaz keten parçacıkları saçılmıştı. Kâğıtlar, ipler, kutular parçalanmıştı. Kısa bir ipi oynamak için elime aldım. Arabanın deri kaplı oturma yeri de bir uçtan diğerine yarılmıştı, sadece ön taraf-taki minderin bir ucuna dokunulmamıştı. Oturma yerlerinde dolgu malzemesi olarak kullanılan at kılları her şeyin üzerini kaplamıştı.

Lestrade feneri tutarken Holmes elinde büyüteciyle çalışıyordu. Kanıtlar zarflara yerleştirildi, notlar alındı, sorular soruldu. Parmak izlerini alacak adam geldi ve işe koyuldu. Bir yerlerden bir mangal getirilince üniformalı polisler mangalın etrafında toplanıp ellerini ısıttı. Saat çok geç olmuştu ve soğuk insanın içine işliyordu. Sabırsız homurtuların ve bakışların hedefi olmaya başlamıştık. Arabada bana yer kalmadığı için gittim ve diğer polislerle birlikte ateşin yanında dikildim.

Yanımda duran iri yarı polise gülümsedim.

“Burada olmanızdan, hepinizin burada olmasından çok memnun olduğumu söylemek istiyorum. Bay Holmes’a büyük kötülük yapmak isteyen birileri var ve Bay Holmes... Kendisi artık eskisi kadar hızlı

hareket edemiyor. Teşkilatın en iyi polisleri yanımızda olunca kendimi çok daha iyi hissediyorum. Özellikle de siz Bay?”

Yüzümde meraklı bir ifadeyle, orta yaşlı polise doğru hafifçe eğildim.

“Fowler hanımefendi. Tom Fowler.”

“Bay Fowler, özellikle de siz buradasınız diye seviniyorum. Bay Holmes çabucak harekete geçmenizden çok etkilendi.” Ateşin yanında dururken tatlı tatlı gülümsedim. “Uyanık ve özenli davrandığınız için hepinize teşekkür ederim.”

Sonra arabanın yanına geri gittim, adamlar ise kendi aralarında bakıştıktan sonra daha fazla homurdanmadı. Lestrade bir şeye bakması için çağrıldığında Holmes’a ben fener tuttum.

Holmes dalgacı bir tavırla, “Demek seni yavaşlattığımı düşünüyorsun, öyle mi?” dedi.

“Böyle bir şey düşünmüyorum. Bunu boş boş beklemekten sıkılan adamları sakinleştirmek için söyledim. Belki biraz abarttım ama onlar da şimdi daha ilgili davranır.”

“Sana söyledim, saldırıya uğrayacağımızı sanmıyorum.”

“Rakibinin böyle düşüneceğini bilecek kadar seni iyi tanıdığından şüphelenmeye başlıyorum.”

“Yavaş olsam da bu benim de aklıma geldi Russell. Şimdi!” Geri çekildi. “Senin sıran! Şunlara bir göz at ve bu eşyalardan eğer sana ait olmayan bir şeyler varsa bana söyle. Bu iş biraz vakit alır; o yüzden şu uzun boylu, genç polisi yollayayım da sana yardım etsin. Biri de bize içecek sıcak bir şeyler bulsun. Ben gidip mahalleye bakınacağım.”

“Yanına birini al lütfen Holmes.”

“Senin demin söylediklerinden sonra bu yaşlı adamı korumak için birbirlerini ezerler artık.”

Arabanın içindekileri elemek biraz vakit aldı ama en sonunda, genç polis memuru Mitchell’in de yardımıyla, kâğıt ve kumaş parçalarını

dışarı attım ve elimde üç zarf kaldı. Arabanın içinden çıkıp gerindik ve Holmes hevesli korumalarıyla birlikte dönünceye dek sıcak çay içtik.

“Teşekkür ederim beyler, bana çok yardımcı oldunuz. Haydi artık gidin de siz de çay için.” Hâlâ bekleyen bir memurun sırtını sıvazlayıp onu çay alması için hafifçe ittikten sonra, “Russell neler buldun?” diye sordu.

“Bir düğme; üzerinde bir parça kahverengi tüvit kumaş var, keskin bir aletle yeni kesilmiş. Bir yere açık kahverengi kil bulaşmış. Ve sarışın bir saç teli; bana ait değil, benim saçımdan çok daha kısa... Artı epeyce toz toprak, araba belli ki epeydir temizlenmemiş.”

“Araba uzun zamandır kullanılmıyordu Russell, dolayısıyla bulduğun o üç şey hiç şüphesiz dikkate değer.”

“Ya sen Holmes, sen ne buldun?”

“Pek çok şey buldum ama bir şey söylemeden önce pipomu içmem lazım.”

“Burada daha çok işimiz var mı Holmes?”

“Belki bir saat daha kalırız. Neden sordun?”

“Şampanya içtim, sonra kahve ve şimdi de çay. Bir saat daha dayanamam.”

Bu sıkıntı yüzünden utanmamaya kararlıyım.

“Elbette.” Etrafa bakındı ama tabii ki başka kadın yoktu. “Yaşlı adam -Fowler- seni parktaki... Yere... Götürsün. Yanına fener al.”

Adamı ağırbaşlı bir tavırla çağırdım ve ona görevimizi açıkladım. O da bana parkın içinden geçen yolda eşlik etti. Çocuklardan ve parklardan lafladık ve ben küçük binaya girdiğimde o dışarıda bekledi. İşimi gördüm ve ellerimi yıkamaya gittim, feneri lavabonun üzerindeki rafa bırakmışım. Musluğa elimi uzatunca üzerinde açık kahverengi bir kil izi olduğunu gördüm. Feneri alıp bu ize daha yakından bakarken gördüklerime inanamıyordum.

Hemen, “Bay Fowler!” diye seslendim.

“Efendim hanımefendi?”

“Gidip Bay Holmes’u çağırın!”

“Hanımefendi? Bir terslik mi var?”

“Hayır, bu defa bir şey yok. Siz onu çağırın.”

“Ama ben...”

“Bana bir şey olmaz. Siz gidin!”

Adam bir an tereddüt ettikten sonra ivedi ayak sesleri gecenin içinde kayboldu. Adamın bağırıp birilerini çağırdığını, birilerinin de cevaben ona bağırıldığını ve ardından patikada koşturanların ayak seslerini duydum. Holmes kadınlar tuvaletinin kapısında durmuş, şaşkın şaşkın bakıyordu.

“Russell?”

“Aradığımız adam aslında kadın olabilir mi?”

ON İKİ

Firar

Bizi her seferinde atlatıyor; kurallarımızın çoğunu tanıtmıyor ve standartlarımızı yerle bir ediyor.

“Russell tam da pipomu içerken düşünmeyi planladığım soruyu sordun. Ayrıca böylelikle beni bir dedektifin işleyebileceği en büyük günahı da korumuş bulundun; bariz bir şeyi az daha gözden kaçıracaktım. Bulduklarını bana göster.”

Gözleri fenerin ışığında parlıyordu. Daha çok fener getirilmesini istedi; küçük taş binanın içi kısa bir süre sonra ısı ısıldı. Fowler’a danışıldı ve tuvaletlerin -an itibarıyla artık dün gece- saat sekiz su- larında temizlendiği öğrenildi. Lestrade ile birlikte geri çekildim ve tüm kanıtları büyük ciddiyetle inceleyen, durmadan kendi kendine bir şeyler mırıldanan ve ara sıra emirler veren Holmes’u izledim.

“Yine bot, küçük numara botlar; kare topuk ve yeni değiller. Anladığım kadarıyla bisiklete biniyor. Lestrade erkekler tuvaletini ve sokağı da kapattırdın mı? Güzel! Şuraya girmiş, şurada durmuş. Hah! Bir sarı saç teli daha; evet, günümüzde erkeklerin saçları artık bu kadar uzun olmuyor, ayrıca bu düz bir saç teli. Şu zarfların üzerine içlerinde ne olduğunu yazıver lütfen Russell. Topukları çamurluymuş, lavaboda ve muslukta izler var. Ama çamurda parmak izi yok. Eldiven mi giymiş?” Holmes aynadaki yansımasına boş boş bakarken yine usul usul bir şeyler mırıldandı. “Eldivenleri neden çamurlu olsun ki? Hem eldivenlerini niye yıkasın? Bunlar kafa karıştıran sorular... Şuraya bir fener daha yerleştirin Lestrade. Ayrıca MacReedy işini bitirdikten sonra arabanın fotoğrafları bir kere daha çekilsin, olur mu? Evet, dü-

şündüğüm gibi, sağ elini kullanıyor. Ellerini yıkamış, ellerindeki ya da belki eldivenlerindeki suyu silkelemiş ve kapıya gitmiş. Ayak izlerine basma be adam! Tanrı yardımcımız olsun! Sokağa çıkmış, sonra... Hayır! Sokağa çıkmamış, patikaya girmiş; işte burada ve burada..."

Biz onu çıt çıkarmadan izlerken Holmes doğruldu, suratını buruşturdu, tepedeki çıplak dallara boş boş bakarken kaşları çatıldı.

"Ama bu çok anlamsız, tabii şayet... Lestrade bu gece laboratuvarına ihtiyacım olacak, ayrıca tüm parkın etrafına kordon çekilmesini istiyorum. Ben burayı gündüz gözüyle görünceye dek kimse ama kimse parka girmeyecek. Bu gece yağmur yağacak mı Russell?"

"Londra'yı bilmiyorum ama yağmur yağacağa benzemiyor. Kar yağacağını da sanmam, hava bunun için fazla ılık..."

"Evet, hem bence riske girmiş oluruz. Şu zarfları getirsene Russell. Sabaha kadar çok işimiz var."

İşin doğrusu Holmes'un çok işi vardı, çünkü sadece tek bir mikroskop vardı ve o ne aradığını bir türlü söylemiyordu. Birkaç slaytın üzerine ne olduklarını yazdım ama sonra gözlerim ağırlaştı ve içtiğim koyu kahveye rağmen uyuyakaldım. Sabah uyandığımda Holmes piposunu hafif hafif dişliyordu ve saatlerdir kafam masada uyuduğumdan her yerim tutulmuştu. Sandalyede doğrulurken sırtım yüksek sesle kütürdeyince Holmes benden yana döndü.

Hafif alaycı bir tavırla, "Ah Russell!" dedi. "Sen hep böyle sandalye tepesinde mi uyursun? Teyzen bunu bilse bundan hoşlanmazdı. Hele Bayan Hudson hiç hoşlanmazdı."

Gözlerimi ovuşturdum ve bu titiz adama kötü kötü baktım.

"Böyle keyifli olduğuna bakılırsa dün akşamki uğraşların netice vermiş sanırım."

"Tam aksine Russellciğim, hiç keyfim yok. Birtakım şüpheler aklımda cirit atıyor ve hiçbirinden memnun değilim." Çalışma masasının üzerine yayılmış slaytlara bakarken dalıp gitti. Sonra keskin bakış-

larıyla beni süzdü ve ardından gülümsedi. “Parka giderken sana her şeyi anlatacağım.”

“Oh Holmes, mantıklı ol. Sen şu silindir şapka ve kuyruklu ceketinle, biraz nevi şahsına münhasır bir kılıkta olsan da dışarı çıkabilirsin. Ama ben bu hâlde nasıl çıkabilirim?”

Buruşmuş gece elbiseme, ince çoraplarıma ve topuklu ayakkabılarıma bakıp başını salladı.

“Bize yardımcı olabilecek bir kadın olup olmadığını soracağım.”

Fakat Holmes harekete geçmeden kapı çalındı.

“Girin!”

Saçları dağılmış, gergin ve genç bir polis memuru eşikte duruyordu.

“Bay Holmes, Müfettiş Lestrade size ön tarafta hanımefendi adına bırakılmış bir paket olduğunu söylememi istedi ama...”

Holmes odadan hızla fırlayıp gidince yavaşlık, ağrı ve romatizma dedikodularını yalanlamış oldu. İçeriden bağırtısı geliyordu.

“O pakete dokunmayın, sakın dokunmayın; önce bir bomba imha görevlisi gelsin. Ellemeyin, bu paketi getireni yakaladınız mı Lestrade?”

Yanımda genç polisle birlikte onun peşinden koridora çıkıp merdivenlerden indiğim sırada Holmes’un sesi kesildi.

“Söyleyecektim ama hemen gitti, paket şimdi bomba imha ekibinde ve Müfettiş Lestrade paketi getiren delikanlının sorgusu sırasında Bay Holmes’un da orada bulunmasını istiyor. Sözümlü bitirmeme fırsat vermedi efendim.”

Bu sonuncusunu koşturan Holmes’u durduran Lestrade’e söylemişti. Adamların aşağıda çalıştığını gördük, birinin elinde bir stetoskop vardı ve adam bununla masanın üzerinde duran kâğıt kaplı paketi dinliyordu. Adamı telaş içinde izlerken etrafın fazlasıyla sessiz olduğunu fark ettim. Çıt çıkmıyordu.

Holmes, Müfettiş’e döndü.

“Bunu getiren adam burada mı?”

“Evet, burada... Bir saat kadar önce sokakta bir adamın kendisini durduğunu ve bu paketi teslim etmesi için iki altın teklif ettiğini söylüyor. Kalın bir palto giymiş, ufak tefek, sarışın bir adammış; paketin bu sabah bir arkadaşına götürülmesi gerektiğini ama kendisinin götüremeyeceğini söylemiş. Ona bir altın vermiş, ikinci altını da teslimattan sonra evine yollayacağını söyleyip ondan adresini almış.”

“Ki asla yollamayacak.”

“O yollayacağını düşünüyor. Pek zeki bir şey değil. Ufak bir altının pek para etmediğini bildiğinden bile şüpheliyim, bence sadece altının pırıltısını seviyor.”

Bunlar konuşulurken bir yandan da iki adamın çalışmasını izliyorduk. Adamlar büyük uğraşla paketin ipini usulca çekti, kâğıdı kesti, paketi açtı. Paketin içinden çıkanlar düzgünce katlanmış kıyafetlere benziyordu. Kıyafetler yavaş yavaş kaldırıldı ve teker teker dizildi. Masanın üzerinde bir ipek gömlek, yumuşak yünden bir ceket, onunla takım pantolon, iki Angora çorap ve bir çift ayakkabı vardı. Ayakkabılardan birinin içinden yere katlanmış bir kâğıt düştü.

“Eldivensiz dokunmayın!” diye seslendi Holmes.

Şaşırان ama rahatlayan bomba imha görevlisi notu cımbızla tutup Lestrade’e getirdi. Lestrade notu okuduktan sonra Holmes’a uzattı. Holmes da kâğıtta yazanları giderek yavaşlayan ve şaşkın bir hâl alan bir sesle okudu.

“Sevgili Bayan Russell [diye okudu Holmes],

Onun neyi becerip neyi beceremeyeceğini bildiğimden, dostunuzun bu sabah size uygun kıyafetleri bulamayacağının farkındayım. Lütfen bunları kabul edin. Çok rahat kıyafetler olduklarını göreceksiniz.

—Bir hayran”

Holmes gözlerini birkaç kez kırıştırdıktan sonra notu Lestrade’e doğru atıp, “Bunu parmak izleriyle ilgilenen adaminıza verin!” diye

kükredi. “Kıyafetler laboratuvara gitsin; üzerlerinde yabancı bir nesne, aşındırıcı bir toz olup olmadığına bakılsın. Bunların nereden geldiğini öğrenin. Ve Tanrı aşkına, bu davanın işleyişi tamamen durmasın diye, biri Bayan Russell’a ‘uygun kıyafetleri’ bulup getirebilir mi?”

Holmes büyük bir öfkeyle dönüp giderken onun, “Bu iş iyice katlanılmaz bir hâl aldı,” diye mırıldandığını duydum.

Yarı üniforma, yarı sivil ama hepsi rahatsız bir sürü kıyafet getirdiler. Sonra bir polis arabasına binip parka doğru yola koyulduk. Lestrade önde, şoförün yanında oturuyordu; Holmes arkada, benim yanımdaydı. Pencereden dışarı dalgın dalgın bakarken uzun parmaklarıyla dizlerinde tempo tutuyor ve hiç konuşmuyordu. Laboratuvarda ne bulduğunu açıklamadı. Oraya varınca parkın içindeki patikalarda bir süre kendi kendine başını sallayarak bir aşağı bir yukarı gezindi. Sonra bizi çabuk çabuk arabaya geri bindirdi. Lestrade’in sorularına kulak tıkadı ve New Scotland Yard’a sessizce geri döndük.

Burada bizi Lestrade’in ofisine alıp yalnız bıraktılar. Holmes, Lestrade’in çalışma masasına gitti; çekmecelerden birini açtı ve oradan bir paket sigara çıkarıp içinden bir tane aldı. Sigarayı çakmakla yaktı ve pencerenin kenarına gitti. Bana sırtını dönmüştü ve pis camın önünde sigarasının dumanını tütürüp işlek nehir kıyısını ve nehirdeki trafiği izlemeye koyuldu. Sigarayı bu şekilde tek kelime etmeden bitirdi, sonra tekrar çalışma masasının yanına geldi ve izmariti kül tablasına bastıra bastıra iyice söndürdü.

“Benim dışarı çıkmam lazım,” deyip kestirip attı. “Senin şu yavaş ve gürültücü arkadaşlarını yanıma alamam. Seslerini duyan kaçıp gider. Ben dışarıdayken sen de gerekenlerin bir listesini çıkar ve bunu kadın polislerden birine ver. İki üç günlük kıyafet; özel bir şeye gerek yok. İster kadın, ister erkek kıyafeti olsun, sen bilirsin. Listeye benim için de birkaç şey ekle—ölçülerimi biliyorsun. Böylece vakit kazanırım. Birkaç saate dönerim.”

Öfke içinde ayağa kalktım.

“Holmes bana böyle davranamazsın! Hiçbir şey söylemedin, bana bir şey sormadın, beni oraya buraya taşıyıp duruyorsun, planlarımı ciddiye almıyorsun ve beni Watson’a yaptığın gibi merakta bırakıyorsun. Şimdi de bana alışveriş listesi işini bırakıyor ve gideceğini söylüyorsun.” Holmes kapıya ilerliyordu, söylenerek onun peşinden gittim. “Önce bana ortağım diyorsun, sonra bana hizmetçi muamelesi yapıyorsun. İnsan çırağına bile daha iyi davranır. Bilmek istiyorum!”

Tam pencerenin yanından geçerken duvarın dışından sanki biri avcunu masaya yapıştırmış gibi bir ses geldi, hemen ardından daha tanıdık bir ses duyuldu. Holmes ânında harekete geçti ve pencere paramparça olup jilet gibi keskin cam parçacıkları odaya yağarken beni odanın öteki ucuna fırlattı. Karşı duvara çarpmıştım. İkimiz de çömelip doğrulduk, Holmes omzumu sıkı sıkı tuttu.

“Bir şey oldu mu?”

“Tanrım, bu da ne...”

“Russell iyi misin?” diye sordu öfkeyle.

“Evet, iyiyim. Sen...”

Fakat Holmes çoktan kapının yanına gitmişti bile. O sırada kapı açıldı ve sivil kıyafetli bir polis içeri şaşkınlıkla baktı. Holmes adamı da yanına aldı ve ikisi birlikte merdivenlerden aşağı paldır küldür indi. Bense kırık pencerenin kenarına sürünerek gittim ve alt köşesinden kafamı uzatıp dışarı göz attım. Bir istimbote nehirde aşağı ilerliyordu, bebek arabalı bir anne köprünün üzerinde kalakalmıştı. Kadın şaşkın bir ifadeyle dönmüş, geri geri giden taksiye bakıyordu. Holmes ve diğerleri bir dakika içinde kadının yanına vardı. Kadının etrafı, kısa süre içinde, nehrin doğusunu ve köprünün güneyini işaret eden adamlar tarafından sarıldı. Holmes’un benim durduğum pencereye baktığını, sonra yanındaki müfettişe dönüp adama bir şeyler söylediğini, ardından omuzlarını dikleştirdiğini, şapkasız başını eğip New Scotland Yard binasına doğru geri yürüdüğünü gördüm.

Lestrade’in ofisi kurşunların giriş açılarını ölçen ve duvarlara saplanmış kurşunları çıkaran polislerle dolmuştu. Kimsenin elinde süpürge

yoktu, kimse pencereden içeri esen buz gibi rüzgârı durdurmanın derdinde de değildi. Yan taraftaki ofise geçtim ama oranın da penceresi yoktu. Holmes gelir gelmez onunla tartışabilmenin imkânı olmadığını anlasam da yine de denedim.

İlk söylediği şey, “Bence siparişi değiştirip birkaç günlük değil, daha uzunca bir süre yetecek kadar kıyafet istesen daha iyi edersin Russell,” oldu. “Ayrıca pencerelerden uzak dur, kesinlikle emin olmadığın herhangi bir şeyi yeme, içme ve tabancanı yanından ayırma.”

Alaycı bir edayla, “Yabancılardan şeker de almayayım, değil mi?” dedim ama kızmadı.

“Aynen öyle! Ben iki üç saate döneceğim. Döndüğümde hazır ol.”

“Holmes en azından...”

“Russell!” diyerek sözümü kesti ve yanıma gelip beni omuzlarımdan tuttu. “Çok üzgünüm ama zaman bizim için çok önemli... Biliyorum, neler olduğunu sana anlatmam gerektiğini söyleyecektin; anlatacağım. Senden görüş almamı istiyorsun, alacağım. Aslına bakarsan kararların büyük kısmını senin becerikli ellerine bırakmak niyetindeyim ama şu anda değil Russell. Lütfen şimdilik bunlar sana yetsin.”

Sonra başımı ellerinin arasına aldı, eğildi ve beni alnımdan hafifçe öptü. Bu yıldırım yüzünden sersemlemiş bir hâlde aniden oturdum ve epeyce uzun bir süre öylece kalakaldım. Bunu zaten işte tam da bu yüzden yaptığını o zaman anlamıştım.

Holmes’un heyecanlı hâlimden onun iki üç saate dönemeyeceğini anlamıştım. Sinir içinde bir liste hazırlayıp bunu kalan paramla birlikte genç polis kadına verdim ve penceresiz ofisten çıktım. Geçtiğim her pencerenin önünde yüreğim ağzıma geliyordu ama o sabah bana gelen ve sadece uzaktan görebildiğim kıyafetlere daha yakından bakabilmek istiyordum. Laboratuvara gittim, beyaz önlüklü bir görevli elinde bir ayakkabıyla masanın başında duruyordu. Ben içeri girince adam döndü, böylelikle elindeki şeyi apaçık gördüm ve ağzım açık kaldı. Adamın elindeki ayakkabı benim ayakkabımdı.

Şimdi laboratuvardaki masanın üzerinde duran ayakkabılar benim sonbaharda bir ara odamdan kaybolmuş ayakkabılarımdı. O vakit buna şaşırılmış ama pek de kafama takmamıştım. Ayakkabıları Ekim'in ikinci haftasında giymiş ve iki hafta sonra onları aradığımda bulamamıştım. Bundan rahatsız olsam da açıkçası aklıma kötü bir şey gelmemişti, sadece dalgınlığıma sinir olmuştum. Ayakkabıları bir yerde bırakmış olmalıydım. Ama işte şimdi karşımdaydılar.

Kıyafetlerin benimkilerden olmadığını görünce rahat bir nefes aldım; gerçi bana ait olmasalar da benim zevkime uygun şeylerdi. Hepsi yeniydi, Liverpool'daki büyük bir dükkândan hazır alınmışlardı. Abartılı değillerdi ama ucuz da sayılmazlardı. Kıyafetleri inceleyenler şimdiye dek onların üzerinde herhangi bir şey bulamamıştı—giysilerin üzerinden bir iğne bile çıkmamıştı.

Paketin içinden çıkan not masanın üzerinde çelik bir tepside duruyordu. Masanın etrafında dolanıp nota bakmaya gittim. Kâğıt, parmak izi çıkarmak için sürülen toz yüzünden grileşmişti; gerçi paketi gönderen dikkatsiz davranmış olsa bile, kâğıt pürüzlü olduğu için parmak izi tutamayacak cinstendi. Kâğıdı elime aldım, öfkeli bir merakla okudum, harflere göz attım fakat tam kâğıdı yerine bırakmak üzereyken hayretler içinde donakaldım. Evet, son birkaç gündür devamlı bir şok yaşıyordum; bunun farkındaydım. Oturacak bir tabure olup olmadığını anlamak için etrafa bakındım ve bir süre sonra laboratuvardaki teknisyenin telaşlandığını fark ettim. Gördüğüm şeyi ona anlattım. Lestrade gelince aynını ona da söyledim.

Bir süre sonra yine o penceresiz odadaydım, polis kadın alışverişten dönmüştü ve eşyalar paketlenirken gözlerini üzerlerinden hiç ayırmadığını anlatıyordu. Kibarca teşekkür sözleri mırıldandım -öyle umuyorum- ve sonra orada derin düşüncelere dalmış hâlde, uzunca bir süre oturdum.

Holmes saçı başı dağılmış ve gözlerinde vahşi bir pırıltıyla içeri daldığında kendime gelmişim ve kadının aldıklarını inceliyordum. Holmes girince aniden geri çekildim ve elimdeki botu yere düşürdüm.

“Tanrım Holmes, nerelere gittin de böyle kokuyorsun? Belli ki limana gitmişsin, ayaklarına bakılırsa lağuma da inmişsin ama bu aşırı tatlı koku da neyin nesi?”

“Haşhaş benim kimi şeylerden habersiz evladım. Kendim içmesem de kokusu saçlarıma ve kıyafetlerime kadar işledi. Takip edilmediğimden emin olmam lazımdı.”

“Holmes konuşmamız lazım ama yanında nefes bile alamıyorum. Tutukluların kaldığı bölümde konforsuz olsa da güzel duşlar var. Şu kıyafetleri al ama üzerindekiyle değmesinler.”

“Vakit yok Russell. Gitmemiz lazım.”

“Hayatta olmaz!”

Vereceğim haberler önemliydi ama bekleyebilirlerdi. Fakat bu, bu bekleyemezdi.

“Ne dedin?” dedi tehditkâr bir tonla.

Sherlock Holmes, benim tarafımdan olsa bile, alenen reddedilmeye alışkın değildi.

“Seni gayet iyi tanıdığım için uzun ve çileli bir yolculuğa atılmak üzere olduğumuzu anlayabiliyorum Holmes. Eğer senin kokun yüzünden yavaş yavaş boğulmakla bir bomba yüzünden paramparça olmak arasında bir seçim yapmak zorunda kalsaydım ikincisini seçerdim. Hem de seve seve...”

Holmes bana bir an dik dik baktı ama bu konuda taviz vermeyeceğimi anlamıştı. Bunun üzerine okkalı bir küfür mırıldanarak kıyafetleri aldı ve kapıdan dışarı fırladı. Dışarıda bekleyen zavallı polise öfkeyle başıra çağıra duşun yerini sordu.

Holmes geri geldiğinde ben ayağında botlarıyla genç bir adam kılığında yola çıkmaya hazırdım. Bu yepyeni kıyafetlerin Holmes’un yanında çabucak eskiyeceğinden hiç şüphem yoktu.

“Pekâlâ Russell, temizlendim işte. Gel.”

“Sana bir fincan çayla sandviç söyledim, ben de o sırada sırtına bir bakayım.”

“Tanrı aşkına be kadın, otuz beş dakika içinde limanda olmamız lazım! Çay partisi yapacak vaktimiz yok!”

Sakin bir tavırla oturdum, ellerimi kucağımda birleştirdim. Tedirgin olduğunda şakaklarının nasıl inceden morardığını ve gözlerinin hafifçe pörtlediğini fark etmiştim. Paltosunu çıkarıp fırlatırken sinirden tir tir titriyordu, gömleğinin bir düğmesi kopup yerde yuvarlandı. Düğmeyi alıp cebime koydum ve Holmes çayını çabuk çabuk içerken gazlı bezleri açtım. Neredeyse iyileşmiş yaraya çabucak pansuman yaptım. Beş dakika sonra sokaktaydık.

Kaldırımında bekleyen şık bir otomobile binip uzaklaştık. Kabadayı tipli şoför arabanın sahibi olamazdı ama bu konuda bana laf düşmezdi. Holmes’un sessiz öfkesinin geçmesini bekledim. Ancak Tower Bridge’in güneyine geldiğimizde sakinleşebildi.

“Bak Russell,” diye söze girdi, “sen böyle...”

Fakat onu işaret parmağımı ânında suratına doğrultarak susturdum—Dönüp bakınca henüz on dokuzuna bile basmamış bir kızın kendi yaşının neredeyse üç katındaki bir adam karşısındaki küstahlığından, öğretmenine ayar vermesinden çok utanıyorum ama bu o an için bana doğru şey gibi gelmişti.

“Asıl sen buraya bak Holmes! Seni bana güvenmeye zorlayamam ama böyle kabadayılık taslayamazsın. Dadım değilsin, ben senin koruyup kollaman gereken biri değilim. Sonuç çıkarma ve mantık yürütme konularında benden memnun olmadığını da düşünmüyorum; bana böyle düşünmem için bir sebep vermedin. Yetişkin olduğumu kabul ediyorsun -daha on dakika önce bana ‘kadın’ dedin- ve kafası çalışan, yetişkin bir ortak olarak kendi kararlarımı alma hakkına sahibim. Leş gibi ve yorgun geldiğini gördüm, dün akşamdan beri bir şey yemediğinden emindim ve ben de ortaklığımızı senin aptallığına bir son vererek koruma hakkımı kullandım. Evet, aptallığına dedim. Biliyorum, ölümlülerin kısıtlı oldukları durumların senin için

geçerli olmadığına inanıyorsun ama zihin -senin zihninin bile- vücudun zayıflıklarından kaçamaz Holmescuğum. Sırtında açık yaralar varken bir şey yiyip içmemen ortaklığımızı -ve beni!- yok yere riske atmak demek. Ve *ben* işte *buna* izin veremem!”

Bu dramatik söyleme keyifle şahitlik eden şoförü unutmuştum. Adam kahkahalara boğuldu ve dar sokaktan; kaçışan atların, duvarların ve diğer arabaların tam dibinden geçerken direksiyona birkaç kez vurdu.

“Bravo sana hanım,” dedi, “akşamları kendi çoraplarını da yıkasın!”

Bu sözler üzerine utanıp kızardım.

Greenwich yakınlarındaki rutubetli ve pis rıhtıma vardığımızda şoför hâlâ sırtıyordu, hatta Holmes bile yumuşamıştı. Akşamın erken saatlerinde siyah nehrin üzerinde yağlar yüzüyordu. Nehrin suları epeyce yüksekti ve çok soğuk gözüküyordu. Kıyıya bir sürü ıvır vızır vurmuştu. Şişmiş bir köpek cesedi rıhtımın kalaslarından birine hafifçe çarpıp duruyordu. Yandaki binalardan birtakım seslerle makine gürültüleri gelse de etrafta kimse yoktu.

Holmes usulca, “Teşekkür ederim delikanlı,” dedi ve sonra bana döndü. “Gel Russell.”

Kalasların üzerinde dikkatlice yürüyüp ferforje bir kapının önüne geldik. Kapı tuhaf bir sessizlikle açılıp arkamızdan kapandı. Kapıdaki adam bize rıhtımın sonuna kadar eşlik etti. Burada bizi ufak bir gemi, daha doğrusu bir tekne bekliyordu. Güvertede duran adam bize kısık sesle seslendi ve valizlerimizi almak için iskeleye geldi.

“İyi günler Bay Holmes. Hoş geldiniz efendim.”

“Hoş bulduk kaptan, hem de çok hoş bulduk. Bu benim...” Kaşını kaldırıp bana baktı. “Ortağım Bayan Russell. Russell, Kaptan Jones nehirdeki en hızlı teknelerden birine sahip ve bizi bir süreliğine denize çıkarmaya razı oldu.”

“Denize mi? Oh Holmes, hiç sanmı...”

“Russell bunları birazdan konuşacağız. Jones gidelim mi?”

“Tabii efendim, ne kadar erken yola çıkarsak o kadar iyi olur zaten. Aşağı inmek isterseniz, oğlum Brian kalacağınız yerleri göstermek için birazdan yanınıza gelir.”

Biz dar koridorda ilerlerken çocuk geldi, bir kapıyı açtı, başını utangaç bir tavırla eğdi ve babasına yardım etmeye gitti.

Dar merdivenlerden şaşırtıcı derecede geniş bir kamaraya ulaştık. Burası bir tarafta ufacık bir mutfakın yer aldığı bir salon gibiydi, diğer tarafta ise koltuklarla yere sabitlenmiş bir kanepede vardı. İleride koridordaki kapılar, aralarında ortak bir tuvalet ve banyo bulunan iki küçük yatak odasına açılıyordu. Bunların tekneler için doğru terimler olmadığına ben de farkındaydım ama burası belli ki zaten denizci olmayanların rahatı düşünülerek tasarlanmıştı, dolayısıyla böyle isimlendirmek belki daha doğrudu. Motorun gürültüsü artarken iki koltuğa yerleştik ve uzaklaşan Londra’yı pencerelerden seyre daldık. Hafifçe doğruldum.

“Holmes şimdi sana söylemem gereken bir şey var.”

“Önce biraz brendi...”

Kızıp, “Bana devamlı şu şeyden içirmen bıkkınlık vermeye başladı!” dedim.

“Deniz tutmasına engel olur Russell.”

“Beni deniz tutmaz.”

“Bayan Russell sanırım şu son birkaç günün ahlaksızlıkları size de sirayet etmeye başladı. Kulaklarım beni yanıltmıyorsa söylediğin şey doğru değil. Güvertede bana denize açılmak istemediğini, çünkü seni deniz tuttuğunu söyleyecektin; öyle değil mi?”

“Of, tamam, denize açılmaktan hoşlanmıyorum! Brendiyi ver!”

Holmes yaptığımı hiç onaylamıyormuşçasına suratını ekşitirken brendiden iki kocaman yudum aldım ve bardağı masaya gürültüyle bıraktım.

“Şimdi, Holmes...”

“Evet Russell, bugün haşhaş yuvalarında yaptığım gezintinin sonuçlarını dinlemek istiyorsun ve...”

Neredeyse bağırarak, “Holmes!” dedim. “Beni dinler misin?”

“Elbette Russell. Seni seve seve dinlerim, ben sadece düşünmüştüm ki...”

“Ayakkabılar Holmes, hani şu paketin içinden çıkan ayakkabılar var ya... Onlar benim ayakkabılarımdı, Oxford’daki odamdan alınmışlar. Ekim’in 12’siyle 13’ü arasında bir ara kaybolmuşlardı.”

Bir dakika kadar çıt çıkmadı. En sonunda, “Ulu Tanrım!” dedi. “Ne enteresan bir durum! Sana minnettarım, ben bunu tamamen gözden kaçırmışım.”

Bundan öyle çok rahatsız oldu ki vereceğim ikinci haberin kötücül sevinci kursağımda kaldı.

“Dahası da var. Ama bence önce içkini bitirmek isteyebilirsin Holmes, çünkü ayakkabılardan birinin içindeki not var ya... Onu çok ama çok dikkatli inceledim ve bence o not Jessica Simpson’ın fidye mektuplarının yazıldığı daktiloyla yazılmış.”

Darbeyi yumuşatabilmenin imkânı yoktu. Sırf gerçekler bile zaten yeterince berbatken bunları *ona* bir de *benim* söylemem onun için sahiden korkunçtu; iki gün içinde iki defadır onun büyük bir hata yapmasına engel oluyordum. İlki mazur görülebilirdi, gerçi neredeyse Watson’ın hayatına mal olacaktı; bu ise ellerindeydi, burnunun dibindeydi, hem de tam ipucu aradığı sırada... Bu soruşturmanın seyrini değiştirmiş ve Holmes bunu gözden kaçırmıştı. Bir anda ayağa fırladı ve pencerenin yanına gidip bana sırtını döndü.

“Holmes, ben...”

Holmes işaret parmağını beni uyarmak için havaya kaldırınca, durumu daha da kötüleştirecek sözleri kendime sakladım; *Holmes dört gün önce beyin sarsıntısı geçirmiştin ve açık yaraların vardı. Holmes son seksen saattir on saatten az uyudun. Holmes notu gördüğünde yorgundun ve öfkeliydin; yoksa a’nın üzerindeki eksik çizgiyi ve ayarsız,*

yamuk l'yi ve büyük M'leri sen de fark ederdin. Bugün hatırlamasan bile, yarına da bir sonraki gün mutlaka hatırlardın Holmes. Ama bir şey söylemedim, çünkü sadece şunu duyacağını biliyordum; Holmes çaptan düşünüyorsun.

Sakinleşip her şeyi gözden geçirmeye başladığında Londra'dan çıkmıştık. Rahat bir nefes aldım ve ben de karşıki pencerelerden dışarıyı seyre koyuldum.

On dakika sonra geldi ve piposuyla yanıma oturdu. Elinde kibritle bir an durdu.

"Eminsin, öyle değil mi?"

"Evet."

Fark ettiğim şeyleri sıralamaya başladım ama sözümü kesti.

"Buna gerek yok Russell. Ben senin gözlerine güveniyorum." Piposunu yakıp bir nefes çekti ve kibriti sallayıp söndürdü. "Ve beynine..." diye ekledi. "Bravo! İşte şimdi bir sebep bulduk."

"Jessica'nın kaçırılmasına engel olduğumuz için bizden intikam mı alınıyor?"

"Hem o hem de gelecekte de böyle şeylere engel olacağımızın bilinmesi... Watson'ın yazdıklarını bilen biri Sherlock Holmes'un aradığı adamı ya da bu durumda kadını her zaman yakalayacağını bilir." Her zamanki alaycı ses tonuyla konuştuğunu, sesinde başka bir şeyler olmadığını duyunca sevindim. "Fakat başını bir kadının çektiği bir çeteye dair herhangi bir iz bulamamam enteresan..."

Bu rahatsız edici konuyu seve seve kapadım ve son on sekiz saatin neticesini sordum. Holmes buna biraz şaşırmış göründü.

"On sekiz saat mi? Dün gece ne düşündüğümü sana söyledim ya..."

"Parkta mırıldandıklarından bir şey anlaşılmıyordu. Şayet laboratuvar da şafak sökmeden önce bir şeyler söylediyse onları da ben duymadım."

“Garip, oysa çenem düşmüştü. Neyse, o hâlde parktan ya da bir zamanlar iş gören arabamızdan geriye kalanlardan başlayalım; ki zaten bu araba işi gece boyunca olup bitenler arasında en az ilginç... İki iri adam ve ufak tefek bir adam daha varmış diye düşündüm; ufak adam topukları kare şeklinde postallar giyiyormuş. Billy biriyle konuşurken iki iri adam ona arkadan saldırmış—Billy’nin daha dikkatli olmasını beklerdim. Neyse, Billy’nin işini bir sopa ve kloroformla halletmiş Ufak Postal. Ardından Billy’nin yanında kalmış ve onun suratına kloroform tutmaya devam etmiş; iri adamlar ise o sırada senin kıyafetlerini parçalamış. Onlar işlerini bitirince Ufak Postal arabaya girmiş ve bıçakla koltuğu kesmiş. Bıçak çok keskin olmasına rağmen o sırada diğer kumaşların lifleri bu kesiklerin arasına girmiş. Bıçak demişken; kısa saplı, çift taraflı, keskin kısmı on beş santim uzunluğunda ve nispeten dar bir bıçakmış.”

“Fenaymış. Sustalı bıçak mı?”

“Muhtemelen. Arabaya bu şekilde zarar verilmesi beni düşündürdü. Sen de bir terslik fark ettin mi?”

“Kesikler garipti. Hepsi birbirine benziyordu; hepsi aynı boyda ve yan yanaydı ama koltuğun ucuna gelmeden durulmuş. Sanki deri döşemenin altında bir şey aramışlar. Kesiklerin içine el sokulduğuna dair bir işaret yoktu, öyle değil mi?”

“Yoktu. Bir o kadar ilginç başka bir soru daha var; o son kesikleri neden Ufak Postal, yani patron gelip yapmış? Burada anlamadığım bir şey var Russell. Fotoğrafları incelemek istiyorum. Belki o zaman hafızam tazelenir.”

“Bunu ne zaman yapacaksın?”

Suratına alaycı bir acı ifade yerleşti.

“Bu sana kalmış Russell. Hayır, bırak da bunu bunu doğru yerde, sonunda açıklayayım. Kanıtlardan bahsederken sırayı karıştırmayı sevmiyorum, bunu gayet iyi biliyorsun. Devam edelim; arabanın içinde üzerinde iri yarı bir adamın gayet net parmak izi bulunan bir düğmeye, sarışın bir saç teline ve yerlerle koltukların üzerinde açık

kahverengi çamur lekelerine rastlandı. Çamurdan birazdan daha detaylı bahsedeceğiz.

Sen giysilerinden kalanlara göz atarken ben iz sürdüm. Çamuru takip etmek zor olmadı; parktaki yumuşak, çakıl patikadan geliyordu. Daha doğrusu başta öyle göründü. Büyük botların izi yoktu, yani tek kişiymiş. Sen aynı çamuru kadınlar tuvaletinde bulunca gerçeği anladım. Üçü parktan geçmemiş; aksine parkın yanından, oradaki sert topraklı yoldan dolanmış. İri adamlar aynı yoldan geri dönmüş ama Ufak Postal *geri geri* yürüyerek parkın içindeki yumuşak topraklı patikadan geçmiş, kadınlar tuvaletine geri geri girmiş, temizlenmiş ve parka girdikleri noktaya kadar yine geri geri yürümüş. Sonra üçü birlikte bir araca binip gitmişler.”

“Ortakdaki ayak izlerinin geri geri gittiğinden emin olabilmek için izleri gündüz gözüyle mi görmem gerekti?”

“Aynen öyle. Ayak izleri üzerine yazdığım yazıyı görmüşsündür; *İzini Kaybettirmenin Kırk Yedi Yolu*. Okumadın mı? Orada ayak izlerini kaybettirmenin birtakım yollarından bahsettim ve Salı sabahı senin de gördüğün üzere bir ayak izini diğerinin içine basarak sakladık ama dikkatli gözün fark edeceği hatalar çıkıyor. Üzerinde çalıştığım başka bir makalede ise erkeklerle kadınların ayak izlerindeki doğuştan gelen farklılıkları inceliyorum. O makaleyi sana göstermiş miydim? Hayır tabii ki, sen okuldaydın. Nasıl bir ayakkabı giyilirse giyilsin, ayak parmaklarının dizilimi ve topuğun yere değış şekli cinsiyetler arasında değışiklik gösteriyor. Bu fikir aklıma bir keresinde konuştuğumuz bir şeyden geldi. Gece bundan şüphelendim. Senin bulduklarının ardından ve ayak izlerini gündüz gözüyle gördükten sonra emin oldum. Bunu yapan bir kadın; 1.67 boyunda ve zayıf—elli kilodan az. Sarışın olabilir...”

“Olabilir mi?”

“Olabilir,” diye tekrarladı. “Akıllı, okumuş bir kadın ve garip, yaratıcı bir mizah anlayışı var.”

“Notu mu kastediyorsun?”

“Bunu not gelmeden önce fark etmiştim. Londra’daki toprak çeşitleri üzerine yazdığım yazıyı biliyor musun?”

“Londra’daki Toprak Çeşitlerinin Belirgin Karakteristik Özellik...” derken sözümü kesti.

“Evet, o. Senin Londra uzmanı olmanı beklemiyorum ama bildiğin üzere, ben emekli olmadan önce hayatımın çoğunu burada geçirdim. Buranın havasını soludum, bu topraklarda gezindim ve onu... Bir kocanın karısını bildiği kadar iyi bilirim.” “Bilirim” derken bunu özellikle vurgulasa da bu benzetme karşısında bir tepki vermedim. “Londra’daki kimi toprak çeşitlerini çıplak gözle ayırt edebilirim, kimileri için ise mikroskoba ihtiyacım oluyor. Arabada ve lavabonun kenarında bulduğum toprak çok rastlanır cinsten... Benim Baker Sokağı’ndaki evim de bu cins bir toprağın üzerine inşa edilmiş ama bu toprak pek çok yerde bulunuyor; tam olarak nerede bulunduğu sadece güçlü bir lens altında dikkatli bir incelemeyle anlaşılıyor.”

“Ve Ufak Postal’ın botlarındaki çamur Baker Sokağı’ndan geliyor.” Gülümseyerek, “Nasıl bildin?” dedi.

Soğuk bir tavırla, “Şanslı tahmin,” dedim.

Tek kaşını havaya kaldırdı.

“Böyle basit şakalar sana yakışmıyor Russell.”

“Kusura bakma. Ama parka gelmeden önce Baker Sokağı’ndan geçmesinin konumuzla ne alakası var?”

“Sen söyle,” dedi dinç bir sesle.

Söylediğini yapıp her şeyi baştan gözden geçirmeye koyuldum; olaylar arasında bir boşluk yakalamaya çalıştım. Çamur; patikadaki, arabanın içindeki, koltukların üzerindeki -“Koltukların üzerinde çamurun ne işi vardı ki?” diye fısıldadı zihnim-, kadınlar tuvaletinde yerlerdeki ve lavabonun kenarındaki çamur—Lavabonun kenarında mı? Bu demek oluyor ki...

“Çamur elindeymiş. Sol elinde ve botlarının sağ tekinde...” Hayretler içinde durdum ve Holmes’a baktım. Gri gözleri ıslık ıslık oldu. “Çamuru iz anlaşılsın diye bırakmış. Tüm bunlar... Bilerek yapılmış! Oraya gittiğini bilmeni istemiş ve sana nanik çekmek için ayakkabısını Baker Sokağı’ndaki çamura bulamış. Onun kadın olduğunu hâlâ anlayamadıysan diye, sana bu doneyi bırakabilmek için ellerindeki çamuru bile kadınlar tuvaletinde yıkamış. Buna inanamıyorum—kimse seninle böyle dalga geçecek kadar deli olamaz. Nasıl bir oyun oynuyor böyle?”

“Şu âna kadar üç bomba patladığını ve bir kişinin öldüğünü düşünürsek epey sevimsiz bir oyun ama kıyafetlerin geldiği paket ve patlayan arı kovanıyla birlikte yine aynı mizah anlayışı... İnsan merak ediyor...” dedi ama sonra cümlesinin devamını getirmedi.

Devam etsin diye, “Evet?” diye sordum.

“Bir şey yok Russell. Sadece fikir yürütüyorum, bundan bir şey çıkacağını sanmam. İlgilendiğim davalar arasında karşılaştığım tek gerçek deha Moriarty’ydi; dolayısıyla şimdiki düşmanımızın kurnazlığına hazırlıklı değilim. Mesela Lestrade’in ofisinde bize ateş eden tetikçinin niyetinden veya Dickson’ın amacından emin olabilseydim ya da hatta... Evet, sanırım...”

Yine cümlesini yarıda bırakıp sustu.

“Holmes seni doğru mu anlıyorum? Bunları bizi öldürmek amacıyla yapmamış mı yani?”

“Ölebilirdik elbette ama belki niyeti tam olarak o değildi. Fakat evet, beni doğru anlıyorsun. Ardı ardına ters giden işlerden şüphelenirim. Kazalar olabilir ama tesadüflerden hoşlanmam ve koruyucu meleklerin varlığına ise zaten hiç inanmam. Evet,” dedi düşünceli bir tavırla. Ardından söylediği şeyi duyunca suratımı buruşturdum. “Oldukça ilginç bir sorun...”

“Üç pipo içer, çözersin ha Holmes?” dedim.

Holmes bazen çok sinir bozucu olabiliyordu.

“Hayır hayır, henüz değil. Pipo içerek düşündükçe bilinen veriler netleşiyor ama kendiliğinden bir şeyler ortaya çıkmıyor. Bence tüm gerçekleri bilmiyoruz.”

“Tamam ama genellemeler üzerine fikir yürütebilirsin. Bizi öldürmek niyetinde değilse, o hâlde amacı ne?”

“Bizi öldürmek niyetinde olmadığını söylemedim, muhtemelen henüz değil. Son birkaç gündür olanların şöyle ya da böyle istediği gibi gerçekleştiğini farz edersek, o zaman muhtemel üç sonuca ulaşıyoruz. Bir; hemen ölmemizi istemiyor. İki; zeki, kararlı, becerikli ve amansız bir düşmanın ensemizde olduğunu açıkça bilmemizi istiyor ve üç; ya saklanmamızı ya da İngiltere’den ayrılmamızı istiyor.”

“O hâlde şu anda onun istediğini yapmıyor muyuz?”

“Aynen öyle,” dedi sakın bir tavırla.

“Ben...”

Durdum, sustum ve bekledim.

“Ne yapmamı istediğini bana yaptıklarıyla anlatıyor. Niyetini anlayacağımı ve iş birliği yapmayı reddedeceğimi tahmin edebilecek kadar beni iyi tanıyor. Dolayısıyla onun istediğini yapacağım.”

En sonunda brendinin yüzünden düşünemediğime karar verdim; Holmes’un yürüttüğü mantıkta temel bir yanlışlık olduğundan emin dim ama bunun ne olduğunu bulamıyordum. Başımı salladım ve soru sormaya devam ettim.

“Neden birkaç günlüğüne ortadan kaybolmuyoruz? Bu sahiden gerekiyor mu...”

“Kaçmak mı?” dedi. “Toz olmak? Ortadan kaybolmak? Haklısın. Bunu bu sabah sorsan, tekrardan harekete geçmek için Mycroft’un evinde ya da benim o sığınaklarımdan birinde birkaç gün geçirmenin yeteceğini söyledim.” -Holmes’la birlikte onun o depolarından birinde uzunca vakit geçirme fikri karşısında irkildim.- “Fakat bugünkü olaylar bana yanlış düşündüğümü gösterdi. İçinde kıyafetlerin bulunduğu paketi demiyorum—o zekice bir şakaydı. Kötücül bir tarafı

olsa da ayakkabılar bile pek de önemli değildi. Ama, ama o kurşun... Az daha sana isabet ediyordu. Bence zaten niyeti de oydu,” dedi.

Bana bakmasa da kontrollü sesinden ve dudaklarının sağ tarafının seğirmesinden ne kadar çok öfkelenildiği ve endişelendiği anlaşılıyordu. Bunu saklamak için bir anda ayağa kalktı ve ellerini arkasında birleştirip volta atmaya başladı; hâlâ ağzında duran ve dumanı tüten piponun ateşini düşürse kıyafetlerinde yanık deliği açılırdı. Yürürken sanki kendisini azarlıyormuş gibi çabuk çabuk ve yüksek sesle konuşmaya başladı.

“Kendimi dalgalarla kumların arasında gidip gelen, kıyıya vurmuş bir tahta gibi hissetmeye başlıyorum; bir yerden bir yere sürükleniyorum. Bu çok rahatsız edici bir his... Tek başıma olsaydım, hangi sahile vuracağımı görmek için kendimi belki de koyverirdim. Ama böyle bir seçenek yok.

O hâlde seçenekler ne? Hücum—açıkça saldırı mı? Ama neye saldıracağız? Bunu bilmiyoruz ki... Savunma mı? İnsan kendini aynadaki aksi karşısında nasıl savunur? Kadın; Watson’ın öykülerini, benim arıcılık kitabımı, senin toprak cinsleri ve ayak izleri üzerine yazılarını—ki bunlar halka açık yazılar değil—okumuş. Kim bilir daha neleri okumuştur! Ne kadın ama! Sözlerimi aleyhime çevirdi, bana her açıdan büyük sıkıntılar çektirdi, beş gün boyunca dengemi altüst etti, beni saklanmak zorunda bırakıncaya dek kendi mekânımda kovalayıp bana eziyet etti. Biliyor musun...” Sustu ve sonra dönüp piposunu suratına doğru öfkeyle salladı. “Bu... Bu kadın benim sığınaklarımdan birine bile girmiş! Evet, bugün gördüm; birtakım izler vardı. Bir kadının böyle bir şey yapabileceğine hâlâ inanamıyorum; nelerden ne sonuç çıkaracağımı biliyor, ne yapacağımı önceden benim adıma planlıyor ve tüm bunları yaparken de hepsi sanki onun için ölümcül ama kolay ve çok eğlenceli bir oyunmuş izlenimi bırakıyor. Moriarty bile bu kadar ileri gitmemişti ki o eşsiz bir dâhiydi. Zihin nelere kadir, ustalığa bak!”

Durdu, omuzlarını kıyafetini düzeltmek ister gibi arkaya attı. Daha sakın bir sesle, “İnsan kendisine böyle meydan okuyan bir rakip bu-

lunca seviniyor,” dedi ve sönmüş piposunu tekrar yaktı. Pipo tütmeğe başlayınca tamamen başka bir ruh hâliyle konuşmaya başlamıştı.

“Russell bu sabah söylediklerini düşündüm. Ara sıra başkalarının fikirlerini de dikkate aldığım oluyor, biliyorsun. Özellikle de seninkileri... İtirazında tamamen haklı olduğunu itiraf etmek durumundayım. Sen bir yetişkinsin ve sana Watson’a yaptığım muameleyi yapmam yanlıştı. Senden özür dilerim.”

Hâliyle çok şaşırdım ve şüphelendim ama Holmes havadan sudan bahseder gibi devam etti.

“Bugün güzel Londramızın lağımalarında beyhude bir çabayla bilgi ararken senin geleceğinle ilgili artık bir karar verilmesi gerektiğini fark ettim. Bu garip... Mevcut durum bunu gerektirdi ama bu zaten er ya da geç olacaktı. Soru şu; insan her sınavı geçen bir öğrenciyi ne yapar? Öğrenci en sonunda öğrencilikten çıkarılmalı ve yetişkinlerin hak ve sorumluluklarına tabi olmalıdır. Senin durumunda ise sana verdiğim her testi geçtin, rakibinin ayakkabısındaki çamura kadar bildin.

Bu durumda ancak birkaç seçeneğim var. Bu davanın gidişatı düşünüldüğünde, seni Watson’a yaptığım gibi ateş hattından çekmem yerinde olur diye düşünüyorum; tabii ben neler olduğunu anlayıncaya dek... Hayır, sözümü kesme. Ama bunu yapamayacağımı fark ediyorum ne yazık ki. Her şeyden önce seni kontrol altında tutmak kolay değil.

Ustasından ayrı düşen bir çırağın huyunun suyunun bozulacağı Galler’den beri aklımda... Bunu hesaba katınca, -daha iyi bir kelime bulamadığım için bu durumda diyeyim- iki seçeneğim var; -senin dediğin üzere- ‘çıraklığını’ devam ettirebilirim ya da seni usta yapabilirim. Yarım yamalak işleri hiç sevmediğimden, zaten kaçınılmaz olanı daha fazla erteleme gereği görmüyorum. Dolayısıyla...”

Durdu, piposunu ağzından çıkarıp tütün kâsesine baktı ve pipoyu tekrar ağzına alıp cebindeki tütün kesesine uzandı. O tüm bunları yaparken ben, “Tanrım şükürler olsun, işte o an geldi; sonunda oluyor!” ile “Tanrım işte o an geldi, beni yolluyor,” arasında gerginlikten çılgılık atmak üzereydim.

Holmes tütün kesesini açtı ve kesenin içinden ufacık katlanmış, incecik bir kâğıt çıkarıp bunu önüne bıraktı ve ben kâğıdı açarken o masanın kenarına tutturulmuş kül tablasının yanına gidip piposundaki tütün kalıntılarını temizlemeye koyuldu. Kâğıtta beş satırda şu şifreli kelimeler yazıyordu:

Mısır-İskenderiye-Sayid Abu Bahadr

Yunanistan-Selanik-Thomas Catalepo

İtalya-Ravenna-Fr. Domenico

Filistin-Yafa-Ali&Mahmud Hazr

Fas-Rabat-Peter Thomas

İsimlerin her birinin ardından radyo frekansına benzeyen bir dizi sayı geliyordu. Başımı kaldırıp Holmes’a baktım ama o yine pencerenin önündeydi ve bana sırtını dönmüştü.

“Bunun gibi yakın bir tehlikeye aldırış etmemenin cesarettten ziyade aptallık olduğunu düşündüğümü daha önce de söylemiştim. Beni eleştirenler bile beni aptallıkla suçlayamaz; aptal olsaydım böyle bir hayatın içinde bu yaşa gelemezdim. Üzerinden yirmi beş sene geçmesine rağmen, Watson’ın evinde koltukta oturduğumu ve ona Londra’nın benim için hiç güvenli olmadığını söylediğimi daha dün gibi hatırlıyorum. Şu an durum... Çok benzer... O zaman bunu itiraf etmek beni biraz utandırmıştı. Fakat bu çok uzun zaman önceydi ve zamanın ve mesafenin güçlü silahlar olabileceğini o andan beri yavaş ve acılı bir şekilde öğrendim. Bu kendiliğinden sahip olduğum bir özellik değildi, itiraf ediyorum. Ben direkt saldırıyı, meseleyi kökünden halletmeyi ve işi hızlı bitirmeyi tercih ederim. Fakat arayı açmak bazen gayet mantıklı oluyor.”

“Arayı açmak derken, ne kadar süreliğine gitmekten bahsediyorsun Holmes?” diye sordum tedirgin bir tavırla. En son ortadan kaybolduğunda bu üç sene sürmüştü ve üç sene benim üniversite eğitimimi yakardı.

“Fazla uzun değil. Rakibimizi şüpheye düşürecek -Yanıldı mı? Ben bilerek mi kayboldum? Neredeyim?- ve Mycroft’la hantal Scotland Yard’ın bilgi toplayıp işe koyulmasına yetecek kadar bir süre... Geri döndüğümüzde...” -Döndüğümüzdeymiş!- “Top ondan alınmış ve bize geçmiş olacak. Buna öfkelenecek ve dikkati dağılacak; onun kurallarının dışına çıktığımızı; alışılmış ve beklenen tehdit, meydan okuma, tepki ve karşı saldırı döngüsünü kırdığımızı anlayacak. Ne olursa olsun, sen de bu işin içindesin.”

Bir an sevinsem de bu uzun sürmedi; aklıma hemen bir sürü soru geldi; ben yanında olduğum için mi kaçıyordu? Aklında nereye gitmek vardı? Tibet’e mi?

“Dahası, sen bu işin içinde, Tanrı yardımcımız olsun, benim ortağım -ya da bir ortağa en yakın şey- olarak yer alıyorsun. Şartlar düşünüldüğünde başka seçeneğim yok; sana güvenmek zorundayım.”

Bu sözler karşısında diyecek mantıklı bir şey bulamayınca aklıma ilk geleni söyleyiverdim.

“Geçen gece kapıdan çıkıp gitseydim ne yapardın?”

“Bilmem. Ne yazık ki böyle bir soru geçerli değil. Birlikte buradayız işte; durum bu. Ve ortaklığın hak ve imtiyazlarına sahip olabilmen için sana bir lütufta bulunacağım; sıradaki kararı senin almana izin vereceğim. Bir süre saklanmak için nereye gidelim?” Ardından neredeyse neşeli bir sesle, “Biliyor musun, yirmi beş senedir hiç tatil yapmadığıma inanamıyorum Russell!” dedi.

Son yetmiş iki saatte kapımın önünde bir bomba görmüş, başka bir bombanın Holmes’un sırtını ne hâle getirdiğine şahit olmuş, on üç zorlu saat boyunca Londra’ya ulaşmaya çalışmış, Holmes’un suratına silah sallamış, az daha paramparça olma tehlikesi atlatmış, yeterince yemek yiyememiş, yeterince uyku uyuyamamıştım; bana ateş etmişlerdi, Holmes’u daha önce hiç görmediğim kadar endişeli görmüştüm ve şimdi de bu güven ifşasından neredeyse dalga geçer bir tona savrulmuştuk. Bu kadarı biraz fazlaydı.

Elimdeki ufak, neredeyse şeffaf sayılacak kadar ince kâğıda ve kâğıdın üzerindeki beş satır yazıya baktım.

“Bunlar tek seçeneklerimiz mi?” diye sordum.

“Katiyen! Kaptan Jones eğer istersek öylesine dolanabilir ya da Güney Amerika’ya, yahut Kuzey Kutbu’na gidebilir. Seçenek çok ama masraflı bir yere gitmek istersen gizlice para transfer etmem gerekir. Fakat altı ilâ sekiz hafta boyunca İngiltere ve New York’a gidemeyiz.”

“İki ay mı?! Holmes ben iki ay ortadan kaybolamam, o kadar uzun süre okula gitmezsem atılırım. Ayrıca teyzem polise haber verir, ortalığı ayağa kaldırır. Hem Bayan Hudson ve Watson...”

“Bayan Hudson yarın gemiyle bir yolculuğa çıkıyor.”

“Gemi yolculuğu mu? Bayan Hudson mı?”

“Avustralya’daki ailesini ziyaret edecek diye biliyorum. Dr. Watson için de endişelenmene gerek yok; Mycroft’un onu gizlice yerleştirdiği yerde kendisi için tek tehlike çok yiyip içtiği için gut hastalığına yakalanmak. Sen ailevi, acil bir meseleyle ilgilenirken okulun ve öğretmenlerin sana özel izin verecek. Teyzene gittiğin söylenecek.”

“Tanrım! Mycroft, teyzemi sakinleştirebiliyorsa sahiden kıymetli bir müttefik demektir.”

İtirazlarımın yatışmaya başladığını hissediyordum.

“Ee?”

“Bu insanlar kim?” diye sordum.

Holmes kâğıdı elimden aldı.

“Bu, Mycroft’un yazısı,” dedi.

“Ve Mycroft’un... Buralarda halledilmesi gereken işleri mi var?”

“Aynen öyle. Mycroft şöyle söyledi; casuslar düşmanın yerini ararken mademki savaş alanından çekilmeyi seçiyormuşuz, o hâlde Majestelerinin himayesinde yer değiştirmişken kendisine yardım edebilirmişiz.”

Holmes'un bakışları yaramaz ve muzipti; bizim davamızı çoktan bir kenara bıraktığını görebiliyordum. Kâğıdı suratıma doğru hafifçe salladı.

“Öncesinden biliyorum; Mycroft'un verdiği görevler epey eğlenceli olabiliyor,” diye ekledi.

Ses etmedim, kâğıdı elinden alıp önümdeki masaya bıraktım ve dördüncü satırı işaret ettim.

“Yizreel.”

“Ne?”

“Filistin, İsrail, Sion, Kutsal Topraklar. Kudüs'te gezinmek istiyorum.”

Şaşırان Holmes başını yavaşça salladı.

“Doğrusunu söylemek gerekirse, orası benim ilk tercihim olmazdı. Yunanistan, evet. Fas, belki. Hatta Mısır ama Filistin mi? Pekâlâ, seçim senin. Hem benim oraya gideceğimin düşmanımızın aklına asla gelmeyeceğinden eminim. O hâlde Filistin'e...”

Gece yarısı olduğunda Fransa açıklarındaydık; etrafta kimsecikler görünmüyordu ve telsiz de suskundu. Salı akşamından beri ilk kez gevşemeye başlamıştım.

Kaptan Jones kamaramıza geldi. İri yarı, asık suratlı bir adamdı. Zamanının kızıl saçları artık seyrelemişti. Emrindeki dört adamdan tek farkı onlarınkinden biraz daha kararmış tınakları ve özgüvenli bir tavırla dimdik duruşuydu. Çocuk ise babasının ufak versiyonu gibiydi ve o da dâhil olmak üzere herkes Watson'la birlikte nerede saklandığı bilinmeyen Mycroft tarafından seçilmişti.

“İyi akşamlar Jones,” dedi Holmes. “Bir şey içmek ister misin?”

“Almayayım, teşekkür ederim efendim. Denizde içki içmem. Çünkü sorun çıkarmaktan başka bir işe yaramaz. Ben rotamıza karar verip vermediğinizi sormak için gelmiştim.”

“Filistin’e Jones.”

“Filistin mi efendim?”

“Bildiğin Filistin işte—İsrail, Sion, Kutsal Topraklar. Yolu biliyorsun herhâlde.”

“Elbette efendim. Sadece epeydir oraya gitmediyseniz, durumların biraz karışık olduğunu göreceksiniz. Biliyorsunuz, savaş devam ediyor,” dedi.

“Bunun bilincindeyim Jones. Londra’ya haber vermek gerekecek, onlar gereken her şeyi ayarlar.”

“Peki efendim. O hâlde bu gece yola koyulalım mı?”

“Yola sabah çıkarız Jones, acelemiz yok. Var mı Russell?”

Gözlerimi açıp, “Hem de hiç yok,” dedim ve sonra gözlerimi tekrar kapadım.

“Öyleyse sabah yola çıkıyoruz efendim, hanımefendi.”

Böyle söyleyip merdivenlerden yukarı çıktı.

Holmes ses çıkarmadan duruyordu, bana baktığını hissettim.

“Russell?”

“Efendim?”

“Bu gece yapmamız gereken başka bir şey yok. Yatağına git. Yoksa yine koltukta üstüne battaniye mi örteyim?”

“Yok yok, yatağa gideceğim. İyi geceler Holmes.”

“İyi geceler Russell.”

Şafakta motorların sesini duyduğumda uyandım. Kamarada bir bardak su bulmak için gezinirken Holmes’un silüetini gördüm; bir koltuğa tünemiş, denize bakıyordu. Dizlerini çenesine dayamıştı, piposu elindeydi. Yatağa geri dönerken bir şey demedim, zaten beni fark

ettiğini de düşünüyorum. O gün tüm gün uyudum, uyandığında sıcak bir yaz gecesi gibiydi.

Aslında tabii ki mevsimlerden yaz değildi. Sonrasındaki günlerde epeyce yağmur yağdı ama bir ara Holmes'la ikimiz güvertede güneşlenebildik. Biz terleyip uyuklarken yağmurlu ve sisli Londra bana başka bir dünya gibi geliyordu ve sık sık düşmanımızın bronşite yakalanmasını ve soğuktan ellerinde ve ayaklarında yaralar açılmasını diliyordum.

Günler çabucak geçip gitti. Holmes'un bu zoraki dinlenceden sıkılmadığını, aksine rahatlamış ve neşeli görüldüğünü fark edince şaşırdım. Karmaşık akıl oyunları icat ederek saatler geçirdik; Holmes bana kodlara ve şifrelere dair kurnazlıklar öğretti. Teknenin yedek telsizini parçalarına ayırıp yeniden birleştirdik ve ısıtılan çeşitli maddelerin hangi ısıda kendi kendilerine tutuşacağı üzerine bir deneye giriştik fakat bu iş Kaptan'ın huzurunu kaçıncıca biz de yankesiciliğe soyunduk. Noel gelip geçti; tatlı yedik, maytap patlattık, kendimize kâğıttan taçlar yaptık, demir gibi sert topraklardan ve karlı ayak izlerinden bahseden Noel ilahileri söyledik.

Holmes yemekten sonra elinde bir satranç setiyle güverteye geldi. Oxford'a gittiğimden beri pek satranç oynamamıştık; hemen birbirimizin hilelerini ve oyun tarzını yeniden keşfetmeye koyulduk. Geçen on sekiz ayda bu oyunda iyice ilerlemiştim ve artık bana hangi piyonu oynatmam gerektiğini söylemek zorunda kalmıyordu, ki bu ikimizi de sevindiren bir gelişmeydi. Sık sık satranç oynuyorduk; gerçi bir keresinde önce siyah fil, ardından beyaz şah güverteden aşağı yuvarlanınca onların yerine başka şeyler bulmak zorunda kaldık—kocaman bir somunla cıvata ve bir tuzluk.

Holmes oyunların hepsini olmasa da çoğunu kazanıyordu. İyi bir oyuncuydu, acımasızdı ve hayal gücü kuvvetliydi ama sebatsız bir oyuncuydu; çünkü savunma kurmak ve sağlam hamlelerle ilerlemek yerine olur olmadık yerlerde piyon feda etmekten ve imkânsız görünen durumları kurtarmaktan keyif alıyordu. Satranç onun için bir

egzersizdi; asıl oyunun çoğunlukla sıkıcı ve her daim yetersiz bir ikamesiydi—konçerto ile kıyaslanınca sadece gam gibiydi.

Holmes sıcak bir öğleden sonra Girit Adası yakınlarında her zaman-
kinden daha büyük bir dikkatle ve epey gergin bir hâlde güverteye
gelince tedirgin oldum. Üç oyun oynadık ama oyunları bitirmedik,
çünkü oyunların açılışında gidişattan rahatsız olunca her seferinde
yarıda bıraktı. Fakat dördüncü oyuna garip bir neşeyle ve satranç
tahtasında vezire² ait kısımda açılış hamleleri ile başladı. Kendimi
zorlu bir oyuna hazırladım.

Holmes beyaz piyonlarla oynuyordu; açılışı yaptı, atlarını vahşi bir
savaşçı gibi tahtanın dört bir yanında koşturuyordu. Yaptıkları kar-
şısında sersemleyip alelacele savunmaya geçtim; filler ve kaleler-
le birtakım hamleler yaptım, piyonları savaştan çektim ve tahtanın
üzerindeki mücadele devam ederken onları başka köşelere dağıttım.
Holmes savunmalarımı teker teker alt etti, en sonunda rakibimden
kaçabilmek adına çaresizlik içinde vezirimi hassas durumdaki şahın
yanından ayırdım. Bir süreliğine iyi gidiyor gibiydim ama en sonunda
Holmes veziri kaleyle sıkıştırdı ve böylelikle vezirimi kaybettim.

“Neyin var böyle Russell?” diye söylendi. “Aklın başka yerlerde...”

Sakin bir tavırla, “Sahiden de öyle Holmes,” dedim ve piyonlardan
birini oynamak için öne uzandım ve bu hamleyle birlikte iki piyona
ve bir file bağlı ölümcül bir tuzak kurdum. Üç hamleyle mat etmişim.

Sırf Holmes’un yüzündeki o hayret ifadesi nedeniyle haykırp havalara
fırlamak ve Kaptan Jones’u sert yanaklarından öpmek istedim ama
onun yerine oturmaya devam ettim ve ona sırtarak baktım.

Holmes satranç tahtasına büyük bir şaşkınlıkla bakarken yüzündeki
ifade benim için ödüllerin en büyüğüydü. Sonra bu ifade silindi ve
hâlimden hoşnut bir kahkaha atarak elini dizine vurdu, ardından son
altı hamleyi baştan almak için piyonları yeniden dizdi. Sonunda başını
keyifle salladı.

2 Vezir için İngilizcede kraliçe anlamına gelen *queen* kelimesi kullanılır. Kitapta
bunun üzerinden söz oyunları yapılıyor (Ç.N.).

“Aferin Russell! Çok zekiceydi. Beklediğimden çok daha dolambaçlı oynadın.” Biraz saygısız bir şekilde, Talmut’tan alıntı yaparak, “Çocuklarım beni alt etti,” dedi.

“Keşke bu övgüyü hak etsem ama bu hamleyi birkaç hafta önce matematik öğretmenimle satranç oynarken öğrendim. Aynısını sana yapacak fırsatı bekliyordum.”

“Böyle kandırılabilceğimi sanmazdım,” diye itiraf etti. “Sağlam numara!”

“Evet, ben de bu tuzağa düştüm. Bazen oyunu kurtarmak için veziri feda etmek gerekiyor.”

Şaşkınlıkla önce bana, sonra satranç tahtasına baktı ve yüzü değişti. Gerildi, beti benzi attı, sanki içine büyük bir acı saplanmış gibiydi.

“Holmes? Holmes iyi misin?”

“Evet Russell, iyiyim. Hiç daha iyi olmamıştım. Böyle enteresan bir oyun için sana teşekkür ederim. Bana üstünde düşünecek epeyce şey verdin.” Yüzündeki ciddi ifade yerini şefkatli bir tebessüme bıraktı. “Teşekkür ederim Russellciğim.”

Elini uzattı ama parmakları yanağıma değmeden geri çekti, ayağa kalktı ve aşağı inmek üzere dönüp gitti. Bense güneşli güvertede oturmaya devam ettim ve onun gidişini izledim. Zaferin tadı kaçırılmıştı, ne yaptığımı anlayamamıştım.

Yafa’ya varıncaya dek onu bir daha görmedim.

Ara Söz
GÜÇ TOPLUYORUZ

ON ÜÇ

Dünyanın Merkezi

*...bizim cesaretimizi yeniden kazanmamızı
ve araştırmamızın yeni bir doğrultuda ilerlemesini sağlayarak
 faydalı bir amaca hizmet edecek.*

Filistin'deki şehirlerden birinin adını bize sunulan listede görünceye dek oraya gitmeyi ne kadar çok istediğimi daha önce hiç fark etmemiştim.

“Filistin,” diye tekrarladım. Bir gün -ertesi sene- atalarımın doğduğu yere kutsal bir yolculuğa çıkacağıma dair hiç şüphem yoktu ama bu, her insanın önce zihnini ve belki de kalbini hazırladığı bir olayken söz konusu seyahat öyle değildi. Bu yabancı yer korku ve şaşkınlığın her yanımlı sardığı, yerin ayaklarımın altından çekildiği ve tanıdık yerlerin beni korkuttuğu bir anda bana uzanmış, beni kendisine çağırmıştı ve ben de gitmiştim. Oraya sığınmış, orada teselli bulmuştum. Ne ailem ne de bir yuvam varken orada ikisine de kavuşmuştum.

Filistin, İsrail, toprakların en dertlisi; dört bin yıldır soyulmuş, tecavüze uğramış, harabeye çevrilmiş, saygı duyulmuş; MÖ 3000'de Kral Sargon'un yönetimindeki Akadlar tarafından ve MS 1900'lerin başında Mareşal Allenby tarafından İngilizler adına dövülüp sömürgeleştirilmiş inanılmaz bereketli topraklar; tek zenginliği doğurduğu çocuklardan gelen, çorak bir arazi; Filistin.

Alacakaranlıkta güneye doğru, uzaktaki kıyıya paralel ilerliyorduk ama akşam olduğunda Kaptan rotayı doğuya kırdı; motorlar sessizce çalışırken kıyıya ilerledik. Holmes kısmen boş bir sırt çantası ve dü-

şünceli tavırlarla çıkageldi ve gecenin birinde teknedeki kayıklardan birine bindik, bizi sessizce kürek çekerek kıyıya götürdüler. Kıyıya Yafa'nın hemen güneyinde bir yerden çıktık; bu kasabanın Yahudi nüfusu savaş sırasında Araplardan kaçmak zorunda kalmıştı. Kandura giymiş, iki Arap caninin kollarına atılıp da terk edildiğimizde ne hissettiğimi tahmin edebilirsiniz. Kayık daha geceye karışmadan, biz savaşın tahrip ettiği topraklarda gözden kaybolmuştuk bile.

Ama adamlar canı değildi, belki de şöyle söylemeliyim; sadece canı değillerdi. Hatta Arap bile değillerdi. Onlara kendi istekleri üzerine "Ali ve Mahmud" dedik ama daha serin bir yerde isimleri ancak Albert ve Matthew olabilirdi ve konuşmalarından anlaşıldığı üzere İngiltere'de bir okulda okumuş, Oxbridge'de bulunmuşlardı. Holmeş onların Clapham tarafından olduklarını söyledi. Ayrıca iddia ettikleri gibi kardeş olsalar bile ikiz gibi davranıyorlardı ve en iyi ihtimalle uzak kuzenlerdi. Daha fazlasını sorup soruşturmadım, ikisini izlemeye koyuldum. Arap erkeklerin yaptığı üzere tozlu sokaklarda kol kola yürüyor, durmadan Arapça konuşuyor ve o sırada boştaki elleriyle devamlı birtakım hareketler yapıyorlardı.

İki rehberimiz görüldüğü gibi değildi ama zaten sonraki haftalarda olup biten hiçbir şeyin görüldüğü gibi olmadığı anlaşıldı. Bizi İngiltere'den buraya getiren eski tekne savaştan kalmaydı; teknedeki çocuğa rağmen ekip aslında gemici değildi; biz ikimiz bile görüldüğümüz gibi esmer tenli ve açık renk gözlü bir göçebe baba ve onun oğlu değildik. Bu topraklarda bulunmamızda gerçek dışı bir hâl vardı; ilk iki hafta boyunca amaçsızca dolaştık ve bize yine amaçsız görünen bir dizi işle ilgilendik. Kilitli bir evden bir evrak aldık, iki eski arkadaş barıştırdık, önemsiz arazilerin detaylı haritalarını çıkardık. Rüya gibi geçen bu sürede gözleme tabi tutulduğumuz hissine kapıldım; becerilerimizi mi sınıyorlardı, yoksa bize uygun bir iş çıkmasını mı bekliyorlardı hiç anlayamadım. Her durumda, hatta belki tesadüfen, bir anda bir dava ortaya çıktı ve bizim düşüşe geçmiş özgüvenimizi tehlikenin canlılığı ve konforsuz bir hayatın gerekleriyle tazeledi. Kısa bir süre sonra öyle bir hayattan hoşlandığımı keşfettim; Galler'in terbiyeli serbestliği bende halis bir özgürlük tutkusuna yol açmıştı.

Mycroft'un gizli amacı bize egzotik bir tatil sunmaksa, bu kesinlikle işe yaramıştı.

Ama onun kontrolü ya da gözlemi altında değildik; Mycroft'un adı bizim için birkaç kapıyı açtı ve kimi yerlerde işimize yaradı fakat onun adı altında seyahat etmek, koruması altında olduğumuz anlamına gelmiyordu. Hatta Kutsal Topraklar'daki uğraşlarımız sonucu kendimizi epey ilginç durumların içinde bulduk. Ama karşılaştığımız tehlikeler -mikroplar ve böceklerin yanı sıra- ne kadar önemli ve zorlu olsa da -özellikle de Holmes için, çünkü o bir ara düşman ellere düştü- onlar sayesinde tazelendik ve her şeyi ustaca hallettik.

İkimiz de yaralandık ama bunlar ciddi şeyler değildi. Çölde epey beceriksiz bir tetikçi bize ateş etti ve sonra Kutsal Kabir Kilisesi'nin hemen dışında haydutlar tarafından pusuya düşürüldük ama bunlara rağmen benim en rahatsız olduğum an Arap Mahallesi'nde şehvetli ve sarhoş tüccarlar tarafından köşeye sıkıştırıldığım zamandı. Türbanımın altındaki uzun saçlarımı gördüklerinde bile pek duraksamadılar; beni başta delikanlı sansalar da genç bir kadına da itirazları yoktu. O gün az daha adam öldürecektim ama tüccarları değil, yardımımıza alaycı bir gönülsüzlükle gelen Holmes'u.

Dediğim gibi, bu gerçek dışılık ve tehlike kombinasyonunu çok çekici bulmuştum ve bu sayede istihbarat denen şeye merak sardım. O zamanlar tek düşündüğüm şey hayalet düşmanımızdan kaçıp güvende olduğumuz ve Mycroft'un gizemli ama güçlü bir müttefik olduğuydu.

Şimdi okuru burada Filistin yolculuğumuzun detaylarıyla sıklamayalım, çünkü o gezinin kendince ilginç noktaları olsa da bunların başta bizi oraya götüren davayla hiç ilgisi yok. Orada konu dışına çıktık ama bunun bize en büyük faydası ilişkimizdeki dengeyi yeniden gözden geçirmek ve Mycroft ile Lestrade bizim için bilgi toplarken davamızla nasıl ilgilenilmesi gerektiğine karar vermek oldu. Sürgünde geçirdiğimiz vakit hayatımı değiştirdi, bana bugünlere kadar gelen bir tarih anlayışı bahşetti, meraka sevk etti, keyiflendirdi ve öfkelen-dirdi, Filistin'e sığınarak kendimi tam bir Yahudi gibi hissettim—tüm

bunlar benim meselelerim olsa da yine de bu öyküyle de dolaylı bir ilgileri var.

Fakat okuru bu olağanüstü topraklarda geçen bir seyahat güncesi okumak zorunda bırakmayacağım. Yafa yakınlarında çamurdan bir kulübede birkaç gün kalıp toparlandık ve gizli kimliklerimiz üzerinde çalıştık—Holmes bunu daha önce Mekke’de de yapmıştı. Sonra güneye doğru yola koyulduk. Çölün Ocak ayında bile ısıllı parladığı yerlerde göçebelerin boş arazilerine ve terk edilmiş manastırlara geldik. Vahşi topraklarda kimi zaman yürüyerek, kimi zaman at binerek Lut Gölü’ne ulaştık ve ay tepede yükselmeden önce karanlıkta gölde yüzdük; yıldızların ışıklarını çıplak vücudumda hissettim. Kuzeye gittik ve mozaik kaldırımlardan kalanlara; taş balıklara ve birbirinin içine geçmiş üzüm salkımlarına dokunduk. De tapınak duvarlarının kalıntıları ve daha yakın zamanda Mareşal Allenby’nin zaferlerinden geride kalanların arasında yürüdük.

Leş gibi keçi kokan Bedevi çadırlarında, dağların yamaçlarındaki mağaralarda, yıldızların altındaki düz çatılarda, paşanın sarayında kuştüyü yataklarda, bir askerî kamyonetin kasasında, bir balıkçı sandalının içinde ve kimi zaman da sadece gökyüzünün altında uyuduk. Siyonist bir yerleşkede Yahudilerle birlikte soğuk, ekşi limonatanın tadına baktık; Bedevi bir şeyhle sıcak, şekerli nane çayı yudumladık ve Hayfa’da yüksek rütbeli bir ordu mensubunun evinde sütlü Earl Grey içtik. Celile yakınlarında bir kaynakta, Ürdün’de dikenli telle çevrilmiş bir bölgede bir yalıçapkınının bakışları altında ve Eriha’da en büyük iki tutkusu kazı alanını koruyabilmek ve aşırı Siyonizm olan İngiliz bir arkeoloğun teneke küvetinde yıkandık. Gerçi bence fazla yıkanıyorduk—insan erkek kılığına girmişse herkesle birlikte yıkanmak zor oluyor.

(Bu kadın aynı zamanda beni kılık değiştirmişken görüp de aslında kadın olduğumu anlayan tek kişiydi. Bizi kazı alanında bir hendeğin içinden öfkeli sözleriyle yayılım ateşi açarak karşıladı, kırık çanak çömlek parçalarına dokunmamamızı öğütledi, bizi tahtalardan ve demirden yapılmış bir Bedevi çadırını andıran enteresan evine götürdü ve beni sıcak suyun çağlayarak aktığı, kalın duvarlı, penceresiz bir

odaya soktu. Holmes ise avluda başından aşağı bir kova soğuk su dökmek zorunda kaldı.)

Kudüs'ü en sona bıraktık—bıraktım. Kuzeye ilerlerken etrafından dolandık, iki kere epeyce yakınından geçip çekildik, en sonunda çorak tepelerden geçip Bedeviler ve onların bir deri bir kemik kalmış keçile-riyle birlikte şehre girdik. Güneş batarken Zeytin Dağı'nın zirvesinde durduğumuzda iyice esmerleşmiştik, ayaklarımız mahvolmuştu ve leş gibiydik—Holmes bile öyleydi.

Kudüs, şehirlerin şehri, dünyanın ve evrenin merkezi işte karşımız-daydı; ufak bir mücevher gibi topraktan fışkırıyordu. İçim mutlulukla doldu ve antik İbranice dudaklarımdan döküldü.

“Simchu eth Yerushalaim w'gilu bah kal-ohabeha,” dedim. *Siz onu sevenler, Kudüs'le neşelenin ve onun için sevinin.*

Güneşin batışını seyrettik ve gece rehberlerimizin şaşkın bakışları altında mezar taşlarının arasında uyuduk. Sabah güneşin şehrin du-varlarını şefkatli kollarla sarıp sarmaladığını ve onu uyandırdığını gördük. Çok keyiflendim, aynı zamanda anlatamayacağım kadar minnet duyuyordum.

Güneş duvarları yakıncaya ve yoldan toz kalkıncaya kadar oturduk, sonra kalkıp şehre girdik. Üç gün boyunca şehrin dar sokaklarında yürüdük, pazarlarında yemek yedik, kiliselerinin tütsü kokusunu içi-mize çektik, duvarlarına dokunduk, tozunun tadına baktık ve sonunda değişmiş bir hâlde kış güneşinin yerini akşama terk edişini izledik. Ardından çantalarımızı sırtlandık ve ona sırtımızı döndük.

Gökyüzü simsiyah olurken kuzeye yürüdük, sonra durup iki ateş yaktık ve üç çadır kurduk, bir sarnıçtan su çektik, yemek pişirdik ve kaçınılmaz olarak Ali ile Mahmud'un değişmeyen yiyeceği sert keçi etinden yedik. Mahmud'un pişirip ufak fincanlarda ikram ettiği bal kadar yoğun ve tatlı kahvesinden içtik. Ateşler için için yanarken rehberlerimiz yattı ve biz Holmes'la sessizlik içinde sırayla pipo içip yıldız takımlarını seyre daldık. Korlar karanlığın içinde sönünce ve gökyüzündeki milyonlarca yıldız iyice ortaya çıkınca benden bek-

lenmeyecek bir şekilde şarkı söylemeye başladım ve boğazımdaki ateşin sıcaklığıyla yıldızlara bakarak sürgün ilahileri söyledim; bunlar yüzlerce nesil önce topraklarından sürülmüş, Tanrılarının evinden koparılmış ve Babil sınırları içinde ağlamaya bırakılmış insanların özlemlerinden damıtılmış şarkılardı.

Suskunlaştım. Uzaklarda bir tepede uluyan çakalların sesi duyuldu. Bir yerlerde bir motor çalıştı, ardından durdu. Bir horoz öttü. En sonunda, sadece bir karara varmakla ya da bir görevi hakkıyla tamamlamakla gelen o huzurla çadırıma gitmek için ayağa kalktım. Holmes piposunu ateşin içine boşaltmak için uzandı.

“Beni buraya getirdiğin için teşekkür ederim Russell. Bu benim için çok eğitici bir ara oldu.”

“Bu ülkede görmek istediğim bir yer daha var,” dedim ona. “Akka’ya giderken oradan geçeceğiz. İyi geceler Holmes.”

İki gün sonra rüzgârlı bir tepede oturmuştuk ve kanlı Esdraelon Ovası’na bakıyorduk. Mareşal Allenby kaçan Türk ordusunu dört ay önce burada kıstırmıştı; Haçlılar yedi yüz otuz sene önce burada feci bir yenilgi yaşamıştı; son üç bin yıldır bir sürü ordu Mısır ile Afrika’yı Avrupa ve Asya kıtalarına bağlayan dar kuzey-güney geçidinin kontrolünü ele geçirebilmek için burada uğraşmıştı. *Ar Megiddo*, yani Megido Dağı adını burada yapılacak son savaşa, Armageddon’a vermişti; mahşer burada başlayacaktı. Burası hem kavşaktı, hem de bereketliydi ve bu ölümcül bir karmaydı. Fakat o akşam sadece havlayan bir köpeğin sesiyle uzaklardaki keçilerin çanlarının tınısı duyuluyordu. Yarın Akka’daki Haçlı Kalesi’ne doğru yola çıkacaktık, tekne bizi oradan alıp İngiltere’nin Ocak soğuşuna geri götürecekti ve bilinmeyen düşmanla savaşımız kaldığı yerden devam edecekti.

Güneş burada sırtımızı ısıtarak batarken ve çadırlarımız rüzgârda hafifçe sallanırken bunun düşüncesi bile yorucuydu. Son haftalarda her şeyden kopmuştuk ve bizi buraya sürükleyen olaylardan yalnızca dolaylı olarak bahsetmiştik. Holmes’un, kendi işlerini başkalarının ellerine -o başkası abisi Mycroft olsa bile- bırakmak zorunda kaldığı için buna sinir olduğunu biliyordum fakat yine de sabırsızlığını iyi

kontrol ediyordu. En sonunda, epeydir geçiştirdiğimiz konuyu savaş alanına bakan o tepede açtım.

“Ee, Holmes... Londra bizi bekliyor.”

“Evet, bizi bekliyor Russell; aynen öyle.”

Gri gözlerinde haftalardır görmediğim ani bir ışık belirdi. Sanki uzun zamandır ava çıkarılmayan bir tazının sevincini yaşıyordu ve bence “bizi bekliyor” derken kastettiği Londra değil, düşmanımızdı.

“Planın nedir?”

Elini bol entarisinin cebine attı ve oradan piposuyla tütün kesesini çıkardı.

“Önce sen bana bizi neden buraya getirdiğini anlat bakalım.”

“Yizreel’e mi? Sana annemin adını söylemiştim sanıyorum.”

“Evet, adı Judith’ti; değil mi? Mary MacCarthy değildi. Hafızamı tazele Russell. İşim gereği ihtiyacım olmayacak şeyleri unutmaya çalışırım ve İncil’den çıkma öyküler de bu kategoride yer alıyor.”

Acı acı gülümsedim.

“Belki bu hikâye işine yarar Holmes. Bunu annemle birlikte ben yedi yaşındayken okumuştuk. Annem bir hahamın torunuydu; ufak tefek, sessiz, çok bilge bir kadındı. Hikâyenin doğruluğu şüpheli olsa da annem birlikte inceleyeceğimiz ilk hikâye bu olsun istemişti, çünkü dinin kolay bir konu olmaması gerektiğini düşünmüyordu. Ayrıca hikâyenin kahramanı adaşı...”

“Judith ve Holofernes öyküsü.”

“Burada yaşanmış ya da en azından hikâye burada, biraz önce çıktığımız Kudüs yolunun yakınlarındaki küçük bir kasabada geçiyor. Holofernes kuzeyden gelmiş bir ordunun kumandanıymış, buraya Kudüs’ü cezalandırmaya gelmiş. Bu küçük kasaba geçmesine izin vermeyince o da onların suyunu kesmiş ve kasabanın etrafını kuşatmış. Otuz dört gün sonra kasabalılar Tanrı’ya bir ültimatom vermiş; ‘Bize beş gün içinde su gönder, yoksa çekiliriz ve bu ordu Kudüs’e girer.’

Zeki, asil ve varlıklı, genç bir dul olan Judith onlardan bıkmış. En güzel kıyafetlerini giymiş, hizmetçisini çağırmış ve kasabadan çıkıp yürüyerek Holofernes'in kampına gitmiş. Ona yaklaşan yıkımdan kurtulmak istediğini söylemiş ve birkaç gün kampta vakit geçirmiş. Holofernes onu tabii ki çadırına davet etmiş. Judith onu sarhoş etmiş, Holofernes sızmış ve Judith de onun başını kesip yanında kasabaya götürmüştü. İstila gerçekleşememişti, Kudüs kurtulmuş ve iki bin beş yüz yıl sonra, onun adı konmuş kadınlar çocuklarına bu hikâyeleri anlatıp onların kâbuslar görmesine yol açmış.”

“Enteresan bir hikâye Russell ama pek yedi yaşındaki çocuğa anlatılacak cinsten bir şey değil.”

“Annem teolojik eğitimin erken başlaması gerektiğine inanırdı. Ertesi sene Levi'nin karısının hikâyesine geçtik ki o hikâye, Judith'inkinin yanında ninni gibi kalıyor. Yine de buraya işte bu yüzden gelmek ve Holofernes'in taburlarını dizdiği yeri görmek istedim. Sorunun cevabını aldın mı?”

Holmes içini çekti.

“Aldım. Sen de teknede ne düşündüğümü anladın, öyle değil mi?”

“Anlamamak mümkün değildi ki.”

Kararan ovayı eliyle işaret ederek, “Ve alternatif olarak bunu teklif ettin,” dedi.

“Evet.”

Olası sonuçları mecbur kalıncaya dek düşünmeyecektim.

“Hayır, üzgünüm Russell ama senin düşman kampına gitmene izin veremem. Rakibinin bu sefer her dediğini yapmaya hazır bir ayyaş olacağını hiç sanmıyorum.”

“Kurban edilmişim gibi olmayacak ki Holmes. Seni terk etmeyi reddediyorum.”

Rahatlamıştım ama ödlelik yapamazdım.

“Sana beni bırakmanı söylemiyorum zaten Russell, senden sadece öyleymiş gibi yapmanı istiyorum.”

Holmes ayağa kalkıp çadırına gitti ve elinde o tanıdık tahta kutuyla geri geldi. Taşları tahtaya Girit'te satranç oynadığımız zamanki gibi, benim vezirim düşmeden hemen önceki hâliyle dizdi. Sonra siyah taşlarla oynayabilmek için tahtayı kendine çevirdi. Bu defa onun vezirini kıstıran, onu bir köşeye sıkıştıran bendim. Oyun değişmişti ama kendisinin niyetini bildiğim için katılmayı reddediyordum.

Ufak ordularımız çatışırken hamleler uzadı, yavaşladı. Taşlar düştü ve savaş alanından çekildi. O sırada biz hiç fark etmezken gökyüzünde ilk yıldızlar belirince Ali ufak bir yağ kandili getirip bunu aramızdaki kayanın üzerine bıraktı ve Holmes benim ikinci filimi yutan bir kuşatma gerçekleştirdi. Ben onun bir kalesini aldım—Bu boş bir zaferdi, zaten Holmes da buna aldırış etmedi. İki hamle sonra kendi kalelerimden birini onun atlarından birine kaybettim—Holmes'un atları yeri geldiğinde korkunç silahlara dönüşebiliyordu; tıpkı Kraliçe Boudica'nın askerleri toptan biçen tırpanlı at arabası gibiydiler. Mahmud ellerimize ufak fincanlardaki o şurup gibi kahvesinden tutuşturdu, bir süre hiç yorum yapmadan tahtaya baktı ve sonra gitti.

Uzun bir oyundu. Holmes'un, avam tabakasından piyonların ellerinde bir tuzak kurmak için veziri kaybetmeyi göze aldığım zamanki sürpriz zaferimin aynısını yapmak istediğini biliyor ama bu şekilde yenilmeyi reddediyordum. Onu püskürttüm, piyonlarından uzak durdum ve vezirimi çok dikkatlice oynadım. En sonunda Holmes taktiklerini değiştirdi ve beni içine çekeceği başka bir tuzak kurdu. Bu tuzaktan da uzaklaştım, sonra tahtanın ilerisinde aynı tuzağı bir kere daha kurdu. Yine kaçtım ve kalan kalemle onu sıkıştırmaya çalıştım. Kendini bundan sakındı, destek olsun diye vezirimi de getirdim ve sonra ona yaklaşmanın heyecanı ile karşımdaki tahtaya yeterince dikkatli bakmadım. İlk ve uzun kuşatma hamlesinde zayıf durumdaki piyon ikinci sıradaydı ve karşımda yeni doğmuş bir vezir vardı.

“Regina redivivus, yeniden hayata dönen kraliçe!” dedi Holmes alaycı bir tavırla ve ardından hücumunun korunmasız arka tarafını, tıpkı baharda şeftali dallarının üzerine yağın dolu gibi, dağıtmaya koyuldu. Onun yeniden doğan vezirinin karşısında büyük bozguna uğramıştım,

altı hamlede beni mat etti. Sessizce gülüp kafamı sallama sırası bana gelmişti. Meseleyi sonradan anladım.

“Holmes o bunu asla yemez.”

“Eğer dikkatini hakkıyla dağıtırsak yer. Kibirli ve alaycı bir kadın ve ortadan kaybolduğumuz için kızgın olduğundan dikkatsiz davranacak. Sherlock Holmes’un vezirini korumayı beceremediğine ve zavallı, yaşlı Holmes’un çaresizlik içinde tek başına ortada kaldığına inanmaya hazır olacak.” Holmes uzandı ve siyah şahının tepedeki tacına parmağının ucuyla dokundu. “Beni almak için saldıracak,” beyaz vezire dokundu, “ve o zaman onu kıştıracağız.”

Siyah piyonu aldı ve sanki onu ısıtmak istiyormuş gibi ellerinin arasında yuvarladı, ellerini açtığı anda avcunda siyah vezir duruyordu. Onu tahtaya geri bıraktı ve uzun ve hassas bir pazarlık yürüten bir adam edasıyla geri çekildi.

“Güzel,” dedi, “gerçekten çok güzel!”

Gözleri sönmek üzere olan lambanın ışığında parlıyordu. Yüzündeki bu enteresan, keyifli ifadeyi geçen hafta genç bir saldırganın karşısında elinde koca bir bıçak durduğu zaman da görmüştüm.

“*Joie de combat*; herhâlde savaşın keyfi,” diye düşündüm ve bu değişmiş Holmes’un karşısında korkuya kapıldım.

“Bu tehlikeli bir şey Holmes,” diye itiraz ettim, “hem de gerçekten çok tehlikeli... Ya ne yaptığımızı anlarsa? Ya oyunu kuralına göre oynamazsa ve ikimizi de ortadan kaldırmaya karar verirse? Ya ben...”

Ya ben bunu beceremezsem? İçimden bir ses böyle diyordu.

“Öyle olursa, böyle olursa... Bu iş tabii ki tehlikeli Russell ama hayatımın geri kalanını Filistin’de bir köyde yaşayarak ya da peşimde korumalarla geçiremem herhâlde, değil mi?”

Bu söylediklerinden gayet hoşnuttu ama şimdi vakit gelmişti ve ben saklanmak istiyordum.

“Ne yapacağını bilmiyoruz ki!” diye bağırdım. “En azından müsaade et de Lestrade başta yanımıza koruma versin. Ya da eğer Scotland

Yard'ın bu işe bulaşmasını istemiyorsan, kadının ne tepki vereceğini anlayınca dek Mycroft yardım etsin.”

“Oldu olacak kadın niyetimizi anlasın diye *The Times*'a ilan verelim bari,” diye söylendi. “Senin eskrim öğrenmem lazım Russell, ciddi diyorum. İş rakibini değerlendirmeye geldiğinde çok eğitici-öğretici bir spor...” Bir süre durduktan sonra devam etti. “Görüyorsun ya Russell; rakibimi artık anlıyor ve onun tarzını ve elinin nereye uzana-bileceğini biliyorum. Şu âna dek puan alıp oyunda önüme geçti ama böylelikle aynı zamanda kendi hatalarını da ifşa etti. Saldırılarının hepsini benim huyumu suyumu, oyundaki becerimi kendi nasıl görüyorsa ona göre düzenledi. Döndüğümüzde benim alışıldık kurnazlığım ve becerimle kaçmaya ve saklanmaya devam etmemi bekleyecek. Öyle yapacağımı sanıyor ama... Yapmayacağım. Bunun yerine kılıcımı aptal gibi indireceğim ve savunmasız bir hâlde ona gideceğim. Ne yaptığımı görebilmek için bir an geri çekilecek. Şüphelenecek, deliliğime ikna olacak, sonra saldırmadan önce böbürlenecek. Ama sen Russell...” derken entarili kolunu satranç tahtasının üzerine savurdu; elini çektiğinde beyaz somun ve cıvata şahın yerinde siyah vezir duruyordu. “Sen tüm bu süre boyunca onu bekleyecek ve ilk hamleyi sen yapacaksın.”

Ulu Tanrım! Daha fazla sorumluluk istemiştin ve şimdi daha fazla sorumluluğum vardı işte, hem de bir intikamla beraber! Sesimi kontrol etmeye çalıştım.

“Holmes bu tevazu göstermek değil, ısrarla ‘oyun’ dediğin bu şeyde benim yeterince tecrübem yok. Tarafımdan yapılacak bir hata ölümcül olabilir. Desteğimiz olması lazım.”

Sonunda, “Düşüneceğim,” dedi ve ardından satranç tahtasının üzerinden uzanıp biraz önceki aynı enteresan ifadeyle gözlerimin içine baktı. “Ama senin becerilerini senden daha iyi bildiğimi anlamamı istiyorum Russell. Ne de olsa seni ben eğittim. Neredeyse dört yıldır seni ben şekillendirdim, sana ben su verdim, seni ben bileyledim ve kumaşını biliyorum. Güçlü taraflarının ve zayıflıklarının, hele de şu son birkaç haftanın ardından gayet farkındayım. Bu ülkede yaptığımız şeylerle bilendim ama bu çelik zaten senin içindeydi. Buraya seninle

birlikte gelme kararından pişman değilim Russell. Eğer bunu gerçekten yapamayacağını hissediyorsan, o zaman senin kararını kabul ederim. Bunu başarısızlık olarak görmem. Bu sadece ben Mycroft'tan yardım alırken senin Watson'a katılacağını anlamına gelir. Böyle bir şey şık olmaz, bunu itiraf ediyorum ama durum umutsuz değil. Seçim tamamıyla sana kalmış.”

Uysallıkla konuşuyordu ama sözlerinin altında yatanlar beni nefessiz bıraktı, çünkü onun önerdiği şeyi başka biri önerse bu katıksız bir sorumsuzluk sayılırdı. İtinalı Holmes; düşünceli, her şeyi hesaba katan Holmes; başkasının tavsiyesine bile pek başvurmayan, işini yalnız gören Holmes; tanıdığımı sandığım bu Holmes şimdi bana kendisini uçurumdan atmayı teklif ediyor ve bunu yaparken de *benim onu* yakalayabilecek kadar becerikli olduğuma güveniyordu.

Dahası da vardı. Bu kendi kendine yeten birey; sağlam yapılı, eski ordu üyesi arkadaşı Watson'ın bile gerçek bir riskle yüzleşmesine nadiren izin veren bu adam; son dört senedir kendini geride tutan, dikkatli davranan, gözünü dört açan ve beni koruyan bu adam; iliklerine kadar bir centilmen olan bu adam şimdi yalnızca kendi hayatını değil, kendi hayatımı da benim deneyimsiz ve dahası kadın ellerime teslim ediyordu. Onda fark ettiğim ve beni şaşırtan değişiklik buydu; yaklaşan dövüşü karşılayışındaki kudret ve haz... Tereddüt kalmamıştı, tüm şüpheleri bırakmıştı ve eğer ben de bunu istiyorsam, bana tamamen dengi olarak muamele etmeye hazır olduğunu açıkça söylüyordu. Bana yalnızca kendi hayatını değil, benimkini de veriyordu.

Bu adamın zekâsına uzun zamandır şahittim, insanlığının ve kalbinin genişliğinin epeydir farkındaydım ama ruhunun da zekâsı kadar engin olduğunu bana daha önce hiç göstermemişti. Bunu öğrenmek beni tıpkı bir deprem gibi sarstı ve bununla birlikte içimde küçük bir ses, “Bu sözlerle onun mezar taşına yazılacakları mı hazırlıyorum acaba?” diye fısıldadı.

Ufak vezirden başımı kaldırıp da karşımdaki adamın ciddi yüzüne bakmam ne kadar sürdü bilmiyorum ama ona bakınca yüzünde beklentili bir ifadeye rastladım. Aslında bir soru sorduğunu anlayabilmem için bir an geçmesi gerekti. Fakat verilecek bir karar yoktu.

Sarsılmış bir edayla, “İnsan akla gelmeyecek bir şeyle yüzleştğinde imkânsız seçer,” dedim.

Beni onaylarcasına, içtenlikle gülümsedi. Ve sonra bir mucize oldu. Holmes uzun kollarını bana uzattı ve ben de korkmuş bir çocuk gibi kendimi onun kollarına attım. Bana başta tuhafça ama sonra daha rahatça sarıldı, ta ki titremem geçene dek... Kandil sönüp de bizi karanlıkta bırakana kadar orada güven içinde, onun kalp atışlarını dinleyerek durdum.

İki gün sonra Akka’daki Haçlılardan kalma duvarlar üzerimize geliyordu. Bunlar yüz otuz kilometre ötedeki Kudüs’ün güneşli taşlarına benzemiyordu. Kudüs’ün altın duvarları ışıldayıp parlarken ve şehir neşeli ve acılı ama duyulmayan bir şarkıyla titrerken Akka’nın duvarları ise basık ve kalındı; dahası buranın şarkısı çok dilli bir cehalet ve ölüm ağıtıydı. Uzun gölgeler kaçılması gereken hayaletlere benziyordu ve Holmes’un etrafına dikkatle baktığını fark etmiştim. Her zamanki gibi dört adım önümüzde yürüyen Ali ve Mahmud bu kasvetin farkında değil gibiydi ama onlar bile sanki duvarlar pismiş gibi sokaklarda ortadan yürüyordu. Silkelenip bu ruh hâlini üzerimden atmaya çalıştım ama o inatla geri geliyordu.

Holmes’a, “Bu taşların dili olsa kim bilir ne kasvetli şeyler söyler,” dedim sinirle.

“Gözleme ve sonuç çıkarmaya akortlu bir zihnin ürünleri yaratıcısının aklındakileri gösterir,” dedi. Gökyüzüne uzanan kalın duvarlara gözlerini kısarak baktı ve ellerini yavaşça ovuşturdu. “Mozart’a bak mesela. Müzikte çılgınca bir neşe ve acı gözyaşları... Adamın acısına katlanmak bazen mümkün olmuyor. Haydi gidelim.”

Sokaklardan geçip suya doğru ilerledik, son köşeyi döndüğümüzde Ali ve Mahmud ortadan kayboldu. O ikisi önümde kafa kafaya vermiş, bize sırtları dönük bir hâlde yürümeyince kendimi çıplakmışım gibi hissettim ama Holmes gülümseyip bana yürümemi işaret etti. Biz duvara açılmış tahta kapıdan geçerken havaya bakarak konuştu.

“*Marhaba,*” dedi ve benim şaşkın bakışlarım altında ekledi. “*‘Alla-M’aq.*”

Dediklerini tekrarladım, hayır duası ettim ve birlikte suyun kenarına gittik. Orada yakınlardaki bir tezgâhtan aldığımız nane çayını içerek oturduk ve Haçlı Kalesi'nin kalıntılarına vuran dalgaları hava kararınca dek seyrettik. Sonra bir ay evvel bizi Yafa'ya getiren teknedeki tayfalardan biri gelip bizi buldu. O bizi bekleyen tekneye götürmek için sessizce kürek çekerken biz sırtlarımızı kaleye dönüp yüzlerimizi İngiltere'ye çevirdik.

Güvertede oturduk ve Filistin'in son ışıklarının soluşunu izledik. Kudüs gözden kayboldu ama güneydoğuda sanki saklanmış güneş ışığı gibi hafif bir pırıltı vardı. Usulca bir şarkı mırıldanmaya başladım.

*“Al naharoth babel sham yashavnu gam-bakinu...
Im eshkahek Yerushalaimtishkah y'mini...”*

“Bunu geçen gece de söylemiştin, öyle değil mi?” diye sordu Holmes.
“Bu nedir?”

“Bir ilahi; İbranice bir şarkı,” dedikten sonra şarkının sözlerini onun için çevirdim.

“Babil'in sularının kenarında, Sion'u her hatırladığımızda
oturup ağladık... Lirlerimizi elimizden attık,
çünkü bizi esir alanlar şarkılar söyleyelim istiyordu,
ışkencecilerimiz neşe bekliyordu.
Tanrı'nın şarkısını yabancı topraklarda nasıl söyleriz?
Seni unutursam Kudüs, sağ elim çürüsün,
Dilim damağıma yapışsın,
seni hatırlayamazsam.”

“Âmin!” diye mırıldandı ve beni yine şaşırttı.

Işık kara karanlığın içinde küçülüp gitti ve biz yolumuza devam ettik.

Dördüncü Kitap

USTALIK

Savaşta Güçler Birleşiyor

ON DÖRT

Oyun Başlıyor

Onu diğerlerinden ayırın; yemek ne kadar bol olsa da, ortamın ısısı ne kadar uygun olsa da, birkaç gün içinde açlıktan ya da soğuktan değil, asıl yalnızlıktan ölür.

Teknenin motorları biz kamaraya daha ulaşmadan harekete geçti; ayaklarımızın altındaki kuvvetli titreşimden epey hızlı gittiğimizi anlıyordum. Hemen banyoya yollandım ve tozlu, terli, kötü kokulu ve incecik kıyafetlerimi çıkardım. Bir saat içinde suyu üç kez değiştirdikten sonra küvetten tamamen değişmiş bir hâlde çıktım; turnaklarım pembe ve beyazdı, saçım anlaşılmazın diye taktığım tokalardan en sonunda kurtulmuştu, cildim pırl pırl ve tertemizdi. Üzerime Nablus'ta pazardan aldığım uzun, işli kaftanı geçirdim. Yürürken kendimi son derece kadınsı hissediyordum; haftalar boyunca çömeldikten, erkek gibi yürüdükten ve kaşındıktan sonra bol kıyafetler içinde yine bir kadın olmuştum.

Çay demlemeye gittim. Holmes başka bir yerde banyo yapmıştı ve şimdi oturmuş, *The Times* okuyordu. Üzerinde temiz bir gömlek ve robdöşambr vardı. Sanki hiç tıraşsız gezmemiş, hiç keçi derilerine sarılarak uyumamış, bitlendiğine hiç dertlenmemişti. İncecik porcelenden bir fincanı elime alırken içimden güldüm. O sırada kapı vuruldu ve Kaptan'ın sesi duyuldu.

Onun, "İyi akşamlar Bay Holmes," dediğini duydum. "Girebilir miyim?"

"Gel Jones, gel."

“Filistin’de iyi vakit geçirdiniz mi efendim?” diye sordu Kaptan.

“Basit keyifler basit zihinler içindir,” diye mırıldandı Holmes.

O böyle söyleyince Kaptan şaşırdı; Holmes’un yüzündeki geçmek üzere olan yeşil-sarı morlukları dikkatle süzdü. Kaftanının kolundan gözüken sargıya da bir an için baktı. Bir şey söylemek için ağzını açacak gibi oldu ama kontrolünü tamamen kaybetmemek adına kendini tuttu, ağzını kapadı ve sonra kapıyı kapamak için döndü. O sırada Holmes bana fazlasıyla haylaz bir ifadeyle bakıyordu.

“Siz de umarım güzel bir Ocak geçirmişsinizdir Kaptan Jones,” dedi. “Gerçi görüyorum ki teknede fazla vakit geçirmemişsiniz. Fransa nasıldı? Belli ki toparlanıyorlar.”

Bir sessizlik oldu ve mutfaktan çıkarken Kaptan’ın yüzünde tanıdık bir şaşkınlık ifadesi gördüm.

“Nereye gittiğimi nereden biliyorsunuz? Oh, kusura bakmayın; iyi akşamlar hanımefendi.”

Bunu söylerken elini kepine götürüp selam vermişti.

“Büyük bir gizem değil Jones. Bizi bıraktığından bu yana güneşin altında pek vakit geçirmediğin teninden anlaşılıyor, yeni briyantinden ve kolundaki saatten ise Paris’te bulunduğunu anlıyorum.” Gülümseyerek, “Endişelenme,” diye ekledi, “peşine casus falan takmadım. Sadece kendi gördüklerimi söylüyorum.”

“Bunu duyduğuma sevindim Bay Holmes. Eğer işlerime burnunuzu soktuğunuzu düşünseydim sizi sorguya aldırma zorunda kalırdım. Kusura bakmayın efendim, benim işim bu.”

“Anlıyorum Jones. Ben zaten başka bir şey anlamamaya dikkat ediyorum.”

“Muhtemelen en iyisini yapıyorsunuz efendim. Oh, bu paket size geldi. Geçen hafta Londra’dan kuryeyle yollandı, bana teslim edildi—ben Paris’teyken...”

Kaptan'ın yakınlarında durduğum için pakete uzandım ama Holmes son derece otoriter bir sesle araya girdi.

“Bayan Russell’a değil Jones. Bu ve bundan sonraki resmî belgeler bizzat bana ve sadece bana teslim edilecek. Anlıyor musun Kaptan?”

Holmes bu sözlerin ardından gelen şaşkın sessizlikte ayağa kalktı ve gelip paketi Kaptan'ın elinden buz gibi bir ifadeyle aldı, sonra açmak için pencerenin yanına gitti. Jones onun arkasından bir an için bakakaldı, sonra aleni bir hayretle bakışlarını bana çevirdi. Utanıp hemen döndüm ve kamaraya gidip kapıyı çarparak kapadım. Bir dakika sonra Kaptan'ın ardından diğer kapının da kapandığını duydum. Oyunumuza başlamıştık.

Birkaç dakika sonra kapım hafifçe tıklandı. Ayağa kalktım ve bir şey söylemeden önce pencerenin önüne gittim.

“Gel Holmes.”

“Russell bu paket çok... Ah! Akıl razı ama gönül alındı galiba, ha?”

Derdimin ne olduğunu sırtıma bakarak nasıl anladığını anlayamamıştım.

“Hayır hayır, ben sadece bunun bu kadar ani oluşuna şaşırdım.” Ona döndüm. “Oyunun bu kadar çabuk başlamasını beklemiyordum. Ama böylesi belki de en iyisi... Kaptan artık bir terslik olduğunun farkında, hem önceden bilseydim orada o kadar şaşıramazdım. Neticede Sarah Bernhardt değilim.”

Biraz zoraki gülümsedim.

“Sahiden de çok inandırıcı oldu. Ne yazık ki bu oyun bitene dek böyle pek çok acılı an olacak.”

“Sözler yazılmış, onları söylememiz lazım,” dedim ilgisizce. “Mycroft’un yolladığı paket hakkında ne diyecektin?”

“Al da kendin bak. Rakibimiz çok tedbirli... Tekniğine hayran kaldım. Beni bu kadar sıkıştırmasa bu davadan büyük keyif alırdım, çünkü

bunca ipucunun hiçbir yere varmadığı başka bir dava daha hatırlamıyorum. Ben gidip pipomu doldurayım.”

Gelen paket yüklüydü. Üzerinde Bayan Hudson’ın yazısı ve çeşitli limanlardan alınmış pulların bulunduğu beş zarfı sonra okumak için bir kenara ayırdım ve Mycroft’un gönderdiklerine baktım. Scotland Yard’taki laboratuvarlardan gelen raporlarda arabada bulunan parmak izlerinden, bir parça tüvit kumaşın üzerindeki düğmeden ve üç bombanın analizinden detaylıca bahsediliyordu. Duruma en fazla açıklık getiren, hatta tüm tabloyu tamamen değiştiren kovandaki bomba hakkındaki rapordu. Araştırma sonucunda bombanın Holmes’un sakarlığı yüzünden değil; onun kontrol ettiği kovandan çimenlerin altından gizlice yandaki kovana kadar uzanan incecik bir tel yüzünden olduğu anlaşılmıştı. Mycroft’un adamları bu teli kalıntıların arasında bulmuştu.

“O hâlde niyeti seni öldürmek değilmiş!”

“Buna sevindim. Bu sorun canımı sıkıyordu. Oh, beni öldürmeye kalkışması değil, ilk beni öldürmeye niyetlenmesini diyorum. Seni ve Watson’ı öldürmeye kalkışmaktaki amacı anladığıma göre beni üzmemi ama ben zaten öldüysem sizin öldüğünüze nasıl üzülebilirdim ki? Bu olayın açığa kavuşmasına çok memnun oldum. Ayrıca bu, şayet aramız açılmış gibi davranırsak senin güvende olacağını da gösteriyor. Bayan Hudson Avustralya’dan döndüğünde onun için gizli koruma tutmam gerekecek ama Watson’ı Mycroft korumaya devam edebilir.”

Raporların kalanı da enteresandı ama bombayı patlatan tel kadar önemli bir detay yer almıyordu. Oxford’daki patlamamış bombanın üzerindeki parmak izleri ölen adama aitti, başka parmak izine rastlanmamıştı. Arabada ise Holmes’un, benim, Billy’nin, arabanın sahibi ile başka bir şoförün -Lestrade bu iki adamı da sorguya çekmiş ve sonra serbest bırakmıştı- ve iki kişinin daha parmak izleri vardı; bunlardan biri düğmenin üzerindeki parmak iziyle aynıydı. O kişi polis kayıtlarında adı çokça geçen biriydi ve kısa süre içinde tutuklanmıştı. Arkadaşı evinin arka penceresinden kaçmış ve söylentilere göre Amerika’ya gitmişti. Nezaretteki iri adam, Billy’ye ve arabaya

gelen tüm zararları suçlanıyordu ama Lestrade adamın gözünü korkutmanın mümkün olmadığını, onun patronu hakkında ser verip sır vermeyeceğini düşünüyordu.

“Cezalandırılmaktan korkmuyor,” diye yazmıştı Lestrade, “onu uzun süre hapse atmakla tehdit etsek de bize bir şey söylemeyi reddediyor. Karısının ve genç yaştaki iki oğullarının yeni bir eve taşındığını da belirtmek gerek, ayrıca sanki dışarıdan bir gelire sahipler. Banka hesaplarında büyük bir değişiklik yok ama fazlasıyla nakitleri var. Bu konuda henüz bir netice alınamadı.”

Başımı kaldırdım ve gri bir duman bulutu içindeki Holmes’a baktım.

“Anladığım kadarıyla grubun içinde bir aile adamı daha var.”

“Okumaya devam et, olay giderek daha da enteresan bir hâl alıyor.”

Scotland Yard’tan gelen bir sonraki evrak, ölen John Dickson hakkındaydı; bu, Dr. Watson’ın evini bombalayan adamdı. Belli ki değişmiş, karısı ve çocuklarıyla mutlu bir yaşam sürmeye ve kayınpederinin müzik işinde çalışmaya başlamıştı. O üç bombadan altı hafta önce New York’ta ölen uzak bir akrabasından ona yüklüce bir para kalmıştı. Dul karısına dediğine göre miras iki eşit parça hâlinde ödenecek, ikinci ödeme dört ya da beş ay sonra yapılacaktı. Çocukları ileride üniversiteye göndermekten, birinin topal ayağını ameliyat ettirmekten bahsetmeye başlamıştı; ayrıca bir sonraki yaz Fransa’ya tatile gitmeyi planlıyorlardı. Fakat birinci taksit geldikten sonra kocası ketumlaşmıştı. Arka bahçedeki ufak barakanın kapısına kilit taktırmış, orada saatler geçirir olmuştu—Burada yapılan araştırma sonucunda patlayıcı toz kalıntılarına ve Oxford’daki bombada görüldüğü gibi kesilmiş tel parçalarına rastlanmıştı.

Kocasını ara sıra birkaç günlüğüne ortadan kayboluyor; sonra üstü başı çamur içinde, yorgun ama yine de heyecanlı bir hâlde dönüyordu. Aralık ayının ortasında bir Cumartesi akşamı evden gitmiş, giderken de birkaç gün dönmeyeceğini ama bu yolculuktan sonra bir daha bir yere gitmek zorunda kalmayacağını söylemişti. Karısı ve kayınpe-

deri dükkânda işler yoğun olduğundan onu gitmekten vazgeçirmeye çalıştıysa da onun kararı kesindi.

Perşembe sabahı erken saatlerde bomba yüzünden ölmüştü; belli ki bombanın zaman sayacıyla oynanmıştı. Bir hafta sonra karısının adına bir banka çeki gelmişti. Çek New York'taki bir bankadan yollanmıştı. New York polisi hesabın birkaç hafta önce bir kadın tarafından açıldığını ve onun hesaba yüklüce para yattığını öğrenmişti. İşin garibi ikinci ödeme ilkinin iki katıydı, miktarlar Dickson'ın söylediği gibi eşit değildi. Hesap iki çekle sıfırlanmış ve kapanmıştı. Lestrade, bu garip bir durum olsa da paranın bombayla bir ilişkisi olduğunun kanıtlanamayacağını, dolayısıyla dul kadında kalmasında bir sakınca olmadığını belirtiyordu.

“Sen bu ikinci ödeme hakkında ne diyorsun Holmes? Suçluluk yüzünden mi?”

“Kafan karıştı herhâlde Russell. Bu cinayet belli ki önceden planlanmıştı.”

“Evet, tabii ya! Asıl meblağ zaten önceden kararlaştırılmıştı. Ama Dickson tarafından değil.”

“Not al Russell, Lestrade'e Dickson'ın öldüğü sıralardaki ruh hâlini soralım.”

“Bunun aileye ödeme yapılsın diye bir intihar olduğunu mu düşünüyorsun?”

“Her neyse, böylelikle düşmanımızın karakterinin enteresan bir yönünü daha gördük. Uluslararası bağlantılara sahip biri, belli ki epey de parası var ama adam ölse bile anlaşılmayı bozmuyor. Hakkında bildiğimiz şeylere onurlu bir katil olduğunu da ekleyebiliriz. İncelikli...”

İçinde bomba raporunun hayli teknik polis diliyle yazılmış soluk bir karbon kopyasının, araba ile kadınlar tuvaletinin bir sürü fotoğrafının ve bir de Mycroft'un mektubunun bulunduğu paketin yanına gittim. Rapora şöyle bir göz attım, fotoğrafları bir kenara koydum ve Mycroft'un kargacık burgacık, kişilsiz bir el yazıyla yazılmış mektubunu okumaya başladım.

Mektubun ilk kısmında bombadan bahsediliyordu; Mycroft bombanın Dickson'ın işi olduğu konusunda bize katılıyor fakat fününin 1909'dan önce Amerika'da üretilmesine rağmen aylardır Londra'nın aşındırıcı havasına maruz kaldığını ekliyordu. Scotland Yard'dayken bize ateş eden tetikçiye de değiniyor, bunun köprüdeki bebek arabalı annenin orada bekleyen bir taksiye elinde tripodlu büyük bir fotoğraf makinesiyle binip giderken gördüğü adamla aynı adam olabileceğinden bahsediyordu. Mycroft bu konuda şöyle yazmıştı:

Bu işten burnuma başka kokular geliyor, bunun hile olduğunu düşünüyorum; adamın silah sesini duyar duymaz ânında kaçması için parayla tutulduğunu öğrendik.

Peşindeki kadının kimliğine dair [diye devam ediyordu Mycroft] şunlar dışında pek bir şey öğrenilemedi; üç gün önce kulübe giderken kurbağa kılıklı -ve neredeyse kurbağa renginde- biri sanki öylesine oradan geçiyormuş gibi görünmeye çalışan bir edayla yanıma yaklaştı ve bana kardeşime iletilmesini istediği bir mesajı olduğunu mırıldandı (Keşke bu adamlara mektup yollatsan... Ama bunlar herhâlde kanun kaçakları... Onlara en azından telefon açmalarını söyleyemez misin?). Şöyle dedi, aynen iletiyorum: "Lefty şehirde mangırlı Glasgow Rangerslilar olduğunu söylüyor ve yazı turacı da başının belasıymış." Not bu kadar.

Umarım bu işine yarar.

Bu arada Filistin macerasının başarısını içtenlikle tebrik ederim; ben senden daha azını zaten beklemezdim ama Bakan ve Başbakan sana müteşekkirdir... Adın önümüzdeki senenin listelerinde yer aldığında benden muhtemelen adının çıkarılmasını isteyeceksin. Bu iş insanı usandırıyor ve sanırım fazla geçmeden aynısını Bayan Russell için de yapmak durumunda kalacağım.

Umarım ikiniz de iyisinizdir. Dönüşünü -tıpkı kümesin içine kedi girdiğini görüp de önünde merakla bekleyen bir tilki gibi- bekliyorum.

Mycroft

Üstü kapalı imalarla dolu paragrafa baktıktan sonra kafamı mektuptan kaldırdım.

“Glasgow Rangers mı? Mangır mı?”

“Cockney argosu... Paralı yabancılar varmış, mangırlı Glasgow Rangers dediği o. Yazı turacı patron; patron da adamın başının belasıymış. Yani eş. Kadın. Patron kadın.”

Başımı düşünceli bir tavırla sallayıp mektubu bıraktım. Kenarda duran fotoğrafları alıp kanepenin önündeki sehpanın üzerine teker teker yerleştirdim ve dikkatlice incelemeye başladım. Fotoğrafçı arabanın içinin iki set fotoğrafını çekmişti; önce olduğu hâliyle, ardından benim eşyalarımın kalanlar temizlendikten sonra fotoğraflanmıştı. Yeşil ipek elbisenin manşetini fotoğraflardan birinde görünce o elbiseyi ne çok sevdiğimi hatırlayıp üzüldüm.

“Bu yıkıma ne gerek vardı Holmes? Neden bize değil de kıyafetlere saldırdı? Billy bile fazla yaralanmamıştı, bir köşede duruyordu. Senin için de bir sakıncası yoksa pencereyi biraz açabilir miyim?”

“Hava biraz ağırlaştı, değil mi? İyi olur. Ama bir iki dakikaya kapat, konuştuklarımız duyulmasın. Senin de dediğin gibi, insanın düşmanı neden sadece birkaç kıyafetle eski bir arabanın koltuklarını paralamakla yetinsin? Bunun amacı nerede olduğumuzu bildiğini ve senin kıyafetlerine yaptıklarını istese bize de yapabileceğini göstermek için olabilir. Ve son olarak, bana benim ters ayak izleri numaramı yaparak, ayakkabılarını Baker Sokağı’ndaki balçığa bulayarak benimle dalga geçiyor. Bunlar hep şovdu, bundan şüphe yok ama hepsi bu kadar mıydı? Sanmıyorum. Koltuklardaki bıçak izlerine yakından bir bak.” Fotoğrafları birbirlerinin üzerine kısmen gelecek şekilde dizince koltuklar ardı ardına sıralandı. “Bir şey görüyor musun?”

Parçalanmış koltuklara, kesiklere, birbirlerine paralel çizgilere baktım. Gözlüğü çıkardım ve siyah beyaz fotoğrafları gözlerimi kısarak inceledim.

Heyecanlı bir sesle, “Ortaya bir şekil mi çıkması lazım?” diye sordum.

“Bana şu kalemle not defterini uzatabilir misin Holmes?”

İlk iki kesik ortada kesişiyordu, not defterime X diye yazdım. Sonraki iki kesik koltuğun alt kısmında birleşiyordu; bir V harfi. Kısa bir süre sonra sayfa X'ler, V'ler ve düz çizgilerle dolmuştu.

X V X V I I X X I I X I I X X I I X X I V X X X I

“Roma rakamları mı?” dedi. Sayfayı buz gibi bakışlarla dikkatlice inceleyen Holmes’a, “Bu sana bir şey ifade ediyor mu?” diye sordum. Ama etmediğini görebiliyordum, gözlüğümü taktım ve arkama yaslandım. “Yirmi beş Roma rakamı. Eklenince bir şey çıkıyor mu?” Kafadan basit bir hesap yaptım, 10+5+10 vesaire. “Şayet hepsi yirmi beş ayrı numaraysa 145 ediyor ama tabii 15, 17, 22, 12 falan da olabilirler.”

“O zaman kaç ediyorlar?”

“Pek bir değişiklik olmaz ama o zaman da... Bakalım. 143 ediyor.”

“Enteresan! Ve aralarındaki sayı 144; yani on iki düzine.”

“İki toplamı ekleyince o da 288 ediyor, babam öldüğünde çalışma masasının çekmecesinde o kadar dolar vardı. Holmes bu sayılar böyle sonsuza kadar gider.”

“Peki ya sayıları harflere, daha basit kodlara dönüştürsek?”

Yazıp çizerek düşüncelere daldık ama bir şey bulamadık. 15, 17, 22, 12, 22, 24, 20, 11 diye okuyunca OQVLVXTK diye saçma sapan bir şey çıkıyordu ve diğer kombinasyonlar da mantıksızdı. En sonunda kâğıtları ittim.

“Bir sürü varyasyon var Holmes. Elimizde bir anahtar olmadan bu bir kelime mi, yoksa bir kasanın şifresi mi, harita koordinatları mı veya...”

“Ama bunu bulalım diye bize bırakmış işte. Anahtarı nereye koymuş olabilir?”

“Önceki yaptıklarını düşünürsek anahtarın hem saklı hem de ortada olduğunu söyleyebilirim, ki zaten bir şeyi saklamanın en etkili yöntemi budur.”

Artık çok geç olmuştu ve göz kapaklarım kapanıyordu. Konuşmaya bu işe girişmeden önce kaldığımız yerden devam ettim.

“Zekâsını göstermek için şov yaptığı konusunda sana katılıyorum. O konuda rüştnü ispat etti. Acaba Mycroft bizi kaçırmıyorsa sıradaki numarası ne olacaktı? İstese Watson’ın kafasını uçurabileceğini göstermek için onun burnunu mu kesecekti?”

“Daha önemlisi, biz şimdi alenen eve dönerken ne yapacak? Bunun belki de bir tuzak olmadığını, belki de aramızın sahiden açıldığını ve benim bu travmayla mahvolduğumu düşünmesi ne kadar sürecek? Belli ki beni sadece ortadan kaldırmak istemiyor, önce beni mahvetmek istiyor. Pekâlâ, öyle olsun; harekete geçmesini bekleyelim.” Kâğıtları ve fotoğrafları büyük zarfın içine tekrar yerleştirdi ve durup bana baktı. “Evet Russell, bana Filistin’i gösterdiğin için sana teşekkür ederim. Bundan sonra uzunca bir süre rahatça konuşamayabiliriz. İyi geceler ve hoşça kal, avımız zokayı yutup da tuzağımıza düştüğünde tekrar görüşeceğiz.”

Dudaklarını alnıma hafifçe değdirdi ve gitti.

Küskünlük numaramız böylelikle başladı. Holmes’la birbirine küsmüş iki arkadaş rolümüze iyice hazırlanabilmek için sadece birkaç günümüz vardı. Tüm aktörlerin bildiği üzere bir role ısınmak vakit alır; insanın büründüğü karakterin kendine has özelliklerini keşfetmesi gerekir. Tuzağımızın işe yaraması için İngiltere’ye varmadan evvel kusursuz olmamız şarttı. Her an izlendiğimizi farz etmeliydik, bir anlık bir dikkatsizlik felaket olabilirdi.

Aktörlerin sahnede sadece kendilerini oynayabileceği söylenir. İnandırıcı olması için, aktörün karakterin isteklerini anlaması gerekir; üstelik de bunlar dışarıdan ne kadar garip gözükse de... İnandırıcı bir rol için aktör karaktere dönüşmelidir ve Holmes’la biz de böyle yaptık. Sabah kalktığımız andan itibaren iki düşmanı *oynamakla* kalmadık, ilki düşman *olduk*. Bir araya geldiğimizde buz gibi soğukluk yerini hemen saldırılara bıraktı. Yaşlı öğretmenini küçümseyen genç

öğrenci rolüne büründüm. Holmes buna kötücül saldırılarla ve tüm alaycılığıyla karşılık verdi. Birbirimizi sözlerimizle kanatana dek kesip biçtik, kendi kamaralarımıza sürünerek gittikten sonra daha fazlasını yapmak için geri geliyorduk.

İlk gün gerçek yüzümü saklamak ve devamlı, “Sahiden böyle olsaydı ne yapardım?” ya da “Buna ne tepki vermem lazım?” gibi şeyleri düşünmek zordu. Çok yoruldum ve erken yattım. İkinci gün daha kolay geçti. Holmes maskesini asla düşürmüyordu ve benimki de artık sabitlenmişti.

Kitap okumak için erkenden odama çekilmiştim ama okuduğum şeye odaklanmakta zorlanıyordum, aklım başka yerlere gidip geliyordu. Ben burada ne yapıyordum? Bu teknede değil, Oxford’da olmam lazımdı. Senenin bu vakti okula ara verecek zaman değildi. Bu savaş alanında insan bir şey yapamıyordu. Belki Kaptan beni Fransa’da bırakırdı, sonra eve trenle dönerdim. Böylesi muhtemelen daha çabuk ve çok daha huzurlu olurdu. Acaba...

Dehşet içinde irkildim. Bunlar bir aktörün düşünceleri değildi; bunlar karakterin kendi düşünceleriydi. Bir an için gün boyu oynadığım kişi olmuşum. Hayretler içinde oturup bunun anlamını düşündüm; eğer rolde kırk sekiz saatten az bir sürede böyle bir şey olabiliyorsa günler, haftalar sonra ne olacaktı? Bunu istediğim gibi kapatabilecek miydim? Ya da -Tanrım!- bu zor bir alışkanlığa mı dönüşecekti?

“Bir adam tüm dünyayı kazanır da hayatını kaybederse bunun ona ne faydası olur?”

Güzel bir bomba, Holmes’u kaybetmekten daha iyi olmaz mıydı? Teknenin motorları çalışırken içimdeki kötücül bir ses böyle fısıldıyordu.

“Seni unutursam Kudüs, sağ elim çürüsün.”

Brendi içmek için ortak salona gittim, Holmes yanımdan sessizce geçip kendi odasına yöneldi. İçkim bitinceye dek karanlıkta durdum, kara denize baktım ve sonra koridora çıktım. Holmes’un kamarasının kapısı aralıktı, yavaşladım. Durup omuzlarımı ve başımı onun odasına hiç bakmadan duvara yasladım.

“Holmes?”

“Efendim Russell?”

“Birkaç gün rolde kalınca bundan çıkmak sana zor geliyor mu?”

“Kısmen zor olabiliyor, evet.” Sesi sakindi, sohbet eder gibiydi. “Seneler önce limanda bir dava üzerinde bir hafta boyunca çalıştığım, adamın tutuklandığının ertesi günü giyindim ve her zamanki saatte evden çıktım fakat ancak Oxford Caddesi’ne vardığımda kendime gelebilirdim. Evet, rol insanın üstüne yapışabiliyor. Bu riski fark etmemiş miydin ki?”

“Tam manasıyla hayır.”

“İyi gidiyorsun Russell. Zaman geçtikçe kolaylaşacak.”

“Ben de asıl bundan korkuyorum ya Holmes,” diye fısıldadım. “Bir şey ne zaman rol olmayı bırakıp da gerçeğe dönüşür? Bu role fazlasıyla girersem nesnelliğimi nasıl koruyacağım, düşmanın rahatlamaya başladığını nasıl anlayacağım?”

“Zamanı geldiğinde yapacaksın. Ben sana güveniyorum Russ.”

Bu sözleri söyleyişindeki rahatlık bana kendimi fırtınanın içinde sakın bir liman bulmuşum gibi hissettirmişti.

“Bana güvenmene seviniyorum Holmes,” dedim. “Kendimi senin deneyimli ellerine bırakıyorum.”

Kapının ardından gülümsediğini hissedebiliyordum.

“Sen Oxford’dayken ara sıra sana mesaj yollayacağım. Bunlar çoğunlukla bariz mesajlar olacak ama eğer imkân bulabilirsem özel mesajlar da yollarım. Sen ise Bayan Hudson Avustralya’dan döndüğünde ona ara sıra mektup yollayacaksın, o da bu mektupları anlatacağına diye sağda solda bırakacak.”

“Sence onun Sussex’e dönmesi sakıncalı değil mi?”

“Onu orada nasıl tutacağımı bilemiyorum. Mycroft’un Bayan Hudson’u o gemiye bindirebilmesi için onu âdeta kaçırmaması gerekti;

kendisi çok dikbaşı bir kadındır. Evet, ona göz kulak olsunlar diye bir iki kişi ayarlamamız gerekecek. Mycroft'un casuslarından tabii ki..."

"Zavallı Bayan Hudson! Aramızın açıldığını öğrenince çok üzülecek."

"Evet ama Mycroft güvenli bir bağlantı... Ondan bir şey saklamamıza gerek yok. Dargınlığımız ne yazık ki Dr. Watson'ı da üzecek. Umarım bu iş aylarca sürmez."

"Sence o kadar sürebilir mi ki?" *Oh Tanrım!*

"Düşmanımızın dikkatli ve sabırlı biri olduğunu düşünüyorum. İşleri aceleye getirmeyecektir."

"Haklısın. Her zamanki gibi..."

"Fakat ne yazık ki teyzen bu duruma sevinecek. Çiftliğin yüzünden ara sıra Sussex'e gitmen gerekecek."

"Sanmam." Bir an düşündüm. "Holmes bu macerada bir araba çok işe yarayabilir. Fakat artık Bayan Hudson'dan para ödünç alamam ve teyzemin de bana araba almam için para vereceğini hiç sanmıyorum. Bu sene harçlığuma zam gelecek ama araba almaya yetecek kadar değil."

"Bence bu konuda Mycroft sana yardımcı olabilir; vasilerini ve üniversitedekileri bir arabaya ihtiyacın olduğuna ikna edebilir. Hem belki benimle barışmaya uğraşır, bunun için birkaç kez evime bile gelebilirsin."

"Ama tabii ki barışmayacağız."

"Tabii ki öyle." Yine hafifçe gülümsediğini hayal ettim. "İyi bir tuzak kuruyoruz Russell, güçlü ve basit bir tuzak. Sadece biraz sabırlı olmak gerekecek; sabırlı olmalı ve avımızın ne yapacağı konusunda uyanık davranmalıyız. Onu yakalayacağız Russell. O bizimle başa çıkamaz. Haydi artık uyu."

"Evet, artık yatayım. Teşekkür ederim Holmes."

Yatağa gittim ve nihayet uyudum ama ne gece ne de sabah denen o saatlerde her zamanki rüyayı yıllardır görmediğim bir şiddette gördüm. Uyandığımda kendimi yerde buldum; başımı kollarımın

arasına almıştım, attığım umutsuz ve korku dolu çılgık duvarlarda yankılandı. Tüm o eski semptomlar yeniden baş göstermişti. Üşüme, ter, boğazımda kismuk tadı; kalbim küt küt atıyordu, soluk soluğaydım. Sonra kamaranın kapısı bir anda açıldı. Holmes yanıma çöktü ve kuvvetli ellerini omuzlarıma koydu.

“Russell ne oldu?”

“Git, git, beni yalnız bırak!”

Sesim boğuktu, boğazım acıyordu. Ayağa kalkarken az daha düşüyordum. Holmes bana yardım edip beni yatağa yatırdı. Kafamı avuçlarımla arasına alıp oturdum, rüyayı aklımdan çıkarmaya çalışıyordum. Vücudum bir parça sakinledi. Holmes’un hâlâ yanımda olduğunu gözümün ucuyla gördüm; robdöşambrının kuşağını bağlıyor, iki eliyle saçlarını düzeltiyor ve beni büyük bir ciddiyetle izliyordu. En sonunda odadan dışarı çıktı ama kapıyı kapamadı. Bir dakika sonra bir elinde bir bardak, diğer elinde tütün kesesiyle geri gelip bardağı bana uzattı.

“İç bunu.”

Getirdiği şeyin brendi değil de tatlı, hem de baldan tatlı, soğuk su olduğunu fark edince şaşırdım. Boş bardağı titremesi yeni geçmiş ellerimle komodinin üzerine bıraktım. Terim kuruyunca tir tir titremeye başlamıştım.

“Teşekkür ederim Holmes. Seni bir kere daha uyandırdığım için kusura bakma. Artık yatabilirsin.”

“Yorganı ört Russell, üşüteceksin. Senin için sakıncası yoksa bir dakika oturayım.”

Yatağımın başına bir sandalye çekip oturdu, üstünde pijamalarıyla bacak bacak üstüne attı ve piposunu çıkardı. Piposunu doldurup yakarken çıkan o tanıdık sesleri dinledim; kâseyi sıyrışı, tütün kesesinin hışırtısı, kibrit kutusunun içinde sallanan kibritlerin sesi, kibriti çabucak çakışı, bir nefes alışı, piponun sapı dudaklarındayken puf puf puf nefes verışı. Kamaranın içini keskin bir sülfür kokusuyla pipo tütününün tatlımsı kokusu doldurmuştu. Holmes düşüncelere dalmış bir hâlde, bir şey söylemeden oturup piposunu içti.

Rüyamı düşündüm. Bilinçaltımın bu hâlleri yüzünden Freud ve Jung'un ve psikanaliz teorisiyle ilgilenen diğer Avrupa okullarının çalışmalarına ilgi gösteriyordum—saatlerce kendi kendine hipnoz, kendi kendine analiz, rüya sembolizmi. Bu rüyaya çok kafa yormuş, onu çözmeye çok uğraşmışım. Ona aldırış etmemeye çalıştığım zamanlar da olmuştu. Fakat ne yaparsam yapayım yine bir gece daha kendimi cehenneme savrulmuş bir hâlde, acılar içinde buluvermişim işte.

Bundan birine bahsetmeyi ısrarla reddediyordum. Bir sabah teyzem “kâbuslarım” hakkında çok fazla soru sorunca suratına yumruk atıp onu yere sermiştım. Yurttan komşularım da kâbuslarımın farkındaydı ama bunun çok çalışmaktan kaynaklandığını sanıyorlardı. Bunu birine söylemek, sonrasında yüzlerinin alacağı hâli görmek şimdiye dek hep çenemi kapamıştı ama kelimelerin ağzımdan döküldüğünü duyunca hem korktum, hem de rahatladım. Karanlık odada anlatıkça anlattım.

“Erkek kardeşim—kardeşim bir dâhiydi. Üç yaşında okuyabiliyor, beş yaşında karmaşık geometri çözüyordu. Büyük bir potansiyele sahipti. Öldüğünde dokuz yaşındaydı, benden beş yaş gençti. Ve onu ben... Ben öldürdüm.”

Boğuk sesim kesildiğinde yerini motorların uğultusuna ve piponun fokurtusuna bıraktı. Holmes bir tepki vermiyordu. Arkamı döndüm ve sanki koridordan gelen ışık gözlerimi acıtıyormuş gibi kolumu gözlerimin üzerine koydum ama işin aslı bunları anlatırken Holmes'un suratını görmeye tahammülüm yoktu.

“Bu—bu kâbus... Aslında kâbus değil, bu bir hatıra. Her dakikasını, tüm korkunç detaylarını hatırlıyorum. Arabadaydık, San Francisco'nun güney sahil şeridinde gidiyorduk. Babam bir sonraki hafta orduya gidecekti. Topal ayağı yüzünden başta reddedilmişti ama en sonunda onları ikna etti.” Acı acı güldüm. “İstihbaratta çalışacaktı. Bence sen bunu tahmin etmişsindir. Ormandaki kulübemizde ailece son bir tatil yapıyorduk ama ben... Annemin deyişiyle zorluk çıkarıyordum. On dört yaşındaydım ve okuldan arkadaşlarımla Yosemite'a gitmek istiyordum fakat bunun yerine onlarla kulübeye gitmek zorunda kal-

mıştım. Babam fazlasıyla tatsızdı, o gideceği için annemin de keyfi yoktu; üstüne üstlük babamın akli işinde ve orduda olduğundan dikkati dağınıktı. Görüyorsun ya, herkes çok keyifliydi yani. Oralarda yollar kötüdür, pek çok noktada Pasifik’e bakan uçurumların kenarından geçersin; yüz-yüz elli metrelik uçurumlar. Uzun lafın kisası biz de bu uçurumlardan birine yaklaşıyorduk, tepede solda kör bir dönüş vardı; orada kardeşime bağırmaya başladım. Babam bizi susturmak için arkaya dönünce araba ortaya savruldu. Köşeden başka bir araba geliyordu, hızlıydı ve bize çarptı. Arabamız savruldu, ben dışarı fırladım ve araba aşağı düşerken son gördüğüm şey kardeşimin arka camdaki kafasıydı. Onlardan geriye hiçbir şey kalmadı. Hiçbirinden... Kalanları zaten cenaze için yerden kazıldılar.”

Sessizlik...

Bunu Holmes’a anlatmanın iyi bir fikir olduğunu nasıl düşünebilmişim? İçim boştu, ölüydü. Etrafta dondurucu bir rüzgâr esiyor, dişler zangırdıyordu. Rüya kontrolümden çıkmıştı, geçmişim beni ve bu adama duyduğum -evet, itiraf edeceğim- sevgiyi yok etmek için serbest kalmıştı—*Araba devrilirken annemin çılgılığı...*

“Bir süre delirdim, kendimi bir yerlerden atmayayım diye beni sakinleştirdiler. En sonunda çok iyi bir psikiyatrist buldum. Kendisi bana bunun üstesinden gelebilmemin tek yolunun kendimi öldürmek değil, kendimi ispatlamak olduğunu söyledi. Bunu açıkça dile getirmese de bana kardeşimin yerini almamı öğütledi. Aslında etkili bir terapi sayılırdı. Bir yerlerden atlamaya çalışmayı bırakmıştım. Fakat aynı hafta bu kâbus başladı.”

Holmes boğazını temizledi.

“Ne sıklıkla görüyorsun?”

“Artık o kadar sık görmüyorum. Galler’den beri olmadı. En sonunda halloldu sanıyordum. Ama belli ki olmamış. Daha önce bundan kimseye bahsetmemiştim, hiç kimseye.”

Yatakta yatmaya devam ettim ve ben Kaliforniya’dan ayrılmadan hemen önce Dr. Ginzberg’in beni uçurumun kenarına götürdüğü

zamanı düşündüm. Orada aşağıdaki cam ve yanık izlerini görmüştüm. Kayalara vuran köpüklü dalgalar gözüme ne davetkâr ve serin görünmüştü!

“Russell ben...”

Onu hemencecik susturdum.

“Eğer bana bunun benim hatam olmadığını ve kendimi bu konuda suçlu hissetmemem gerektiğini söyleyeceksen gitsen daha iyi olur Holmes; çünkü bence bu bizi bitirir, sahiden bitirir.”

“Hayır Russ, böyle bir şey söylemeyecektim. Bana biraz güven, çok rica ediyorum. Onları tabii ki sen öldürdün. Bu bir cinayet ya da hatta kasıtsız adam öldürme falan değil ama ölümcül bir kazaya sebep vermekle suçlusun. Bunun yükü sende hep kalacak.”

Duyduklarıma inanamıyordum. Ancak o zaman kolumu çekip ona baktım ve yüzünde kendiminkinin aynısı bir acıyla karşılaştım ama onun acısı bilgelik ve yılların etkisiyle yumuşamış, sakinleşmişti.

“Sadece umarım suçluluk duygusunun, yanında başka bir motivasyon olmayınca, hayatta zayıf bir temel olduğunun farkındasıdır diyecektim.”

Bu sözleri beni sarstı; tıpkı alevler uçurumda yükselirken titrediğim gibi titredim. İçimde açılmış bir yarıktan düştüğümü ve yalnızca sakın, gri gözler tarafından tutulduğumu hissediyordum. Titremem en sonunda geçti, yarık kapandı ve gözler her şeyi görüp anladı. Dört senedir beni gece gündüz yiyip bitiren suçluluk duygum, bu sır artık açıktaydı; biliniyordu ve bundan sonra karanlığa süpürülemeyecekti. Suçluluk hissim itiraf edilmişti. Hüküm giymiş, cezamı çekmiş, affedilmiştim ve bana yoluma devam etmem söylenmişti; iyileşme süreci başlayacaktı. Etrafım beyaz önlüklü insanlarla çevriliyken hastane kokusu içinde gözlerimi açtığımdan bu yana ilk kez ama ilk kez göğsüme bir ağırlık çöktü, gözlerime yaşlar oturdu. Bunu karşımdaki adamın yüzünde de gördüm ve gözlerimi kapayıp ağladım.

Ertesi sabah rollerimize geri döndük, gecenin tüm izleri silinmişti. Artık buna katlanabiliyordum; çünkü o gece ve sonrasındaki gecelerde ışıklar kapandıktan sonra kapı hep iki defa tıklandı, Holmes içeri girdi ve birkaç dakika kaldıktan sonra gitti. Hep usul usul konuşuyor, genelde de benim okulumdan bahsediyorduk. İki defa mum yaktım ve ona Kudüs'te pazardan aldığım ufak Yahudi İncili'nden pasajlar okudum. Bir defasında, özellikle didiğimiz bir günün ardından gelip oturdu ve ben uyuyuncaya dek saçımı okşadı. Bu anlar sayesinde aklımı yitirmedim. Holmes sabah uyandığım andan akşam ışığımı söndürdüğüm âna dek benim düşmanımdı ve öfkemiz tekneyi sarsıyor, adamlar bizden uzak duruyordu. Fakat savaş akşamları birkaç dakikalığına son buluyordu ve 1914 Noel'indeki ateşkes sırasında iki cephe arasındaki topraklarda birbirlerine sigara veren ve ilahiler söyleyen İngiliz ve Alman askerler gibi biz de savaşı bırakıyor; yorgun ve görmüş geçirmiş emekli iki asker gibi arkadaşlık ediyorduk.

Güçlenip toparlandım, havanın izin verdiği zamanlarda güvertede saatlerce kitap okuyup esmerleştim, saçlarımin rengi açıldı. Holmes ise kendini çekti. Saldırılarında şaşkın ve acılı bir ton belirmeye başladı; bu, gururunun dünyaya göstermesine izin vermediği bir duygusal tepkiydi. Işıklarının neredeyse devamlı yandığı kamarasından nadiren çıkıyordu. Yemeklerine dokunmuyor ama fosur fosur pipo içiyordu. Tütünü azalınca sigara içmeye başladı, oysa sigara içmeyi yıllar önce bırakmıştı. Çok içki içiyor ama en ufak bir belirti göstermiyordu; şayet bulabilseydi uyuşturucu alışkanlığına muhtemelen geri döneceğini düşündüm. Çok kötü görünüyordu; esmer teninin altında garip, sarımtırak bir ton vardı. Gözleri kan çanağına dönmüştü ve bedeni zaten zayıfken artık kırılacak gibi görünüyordu.

Bir gece ona çıkıştım.

“Holmes o seni öldüremeden sen kendini öldüreceksen bunun bir anlamı yok! Yoksa onu bu dertten kurtarmaya mı çalışıyorsun?”

“Göründüğüm kadar kötü değilim Russell, seni temin ederim.”

“Sarılık olmuş gibi görünüyorsun Holmes, bu da demek oluyor ki karaciğerin iyi durumda değil; ayrıca günlerdir uyumadığın da gözlerinden anlaşıyor.”

Yatağımın sallandığını hissedince şaşırdım ama sonra onun kıs kıs güldüğünü fark ettim.

“Yaşlı adamın hâlâ birkaç numarası var. Russell teknenin kilerinde epeyce baharat buldum ve bunların arasından sarımtırak renktekileri aldım. Ayrıca gözlerimi birtakım tahriş edici maddelerle bu hâlâ getiriyorum ama etkileri kalıcı değil. Seni temin ederim, kendime zarar vermiyorum.”

“Ama günlerdir yemek yemedin ve çok fazla içki içiyorsun.”

“Kamaramda ortadan kaybolan alkolün büyük kısmını lavaboya döküyorum, bir kısmını da nefesim koksun diye içip kıyafetlerimin üzerine boca ediyorum. Yemek konusuna gelince, sana söz veriyorum, Bayan Hudson geri geldiğinde onun yemeklerinden bol bol yiyeceğim. Ben tekneden indiğimde Russell; herkes karşılarında yenilmiş, ölümü umursamayan bir adamın durduğunu anlamalı. Yoksa açıkça dönmemin anlamı yok.”

“Pekâlâ ama senden sadece yokluğumda kendine iyi bakacağına söz vermeni istiyorum. Hiçbir şeyin sana zarar vermesine izin veremem, buna sen kendin de dâhilsin.”

“Ortaklığımızın hatırına mı Russell?”

Sesindeki neşe beni söylediği şeyden daha fazla yatıştırdı.

“Aynen öyle!”

“Söz veriyorum. Eğer istersen akşamları çoraplarımı yıkayacağıma da söz veririm.”

“Buna gerek yok Holmes. Bayan Hudson yıkar.”

Londra’ya vardığımızda hava kapalıydı. İkimiz de hem güneş hem de dürüst ve danişıklı tartışmaların alevleriyle yanmıştık. Güvertede tek başıma durdum ve yaklaşan şehri seyretmeye koyuldum. Arkamda ve

güvertenin altında çalışan Kaptan’la adamların giderek huzursuzlandıklarını hissedebiliyordum. Tekne kıyıya yaklaşırken limanda tanıdık yüzler belirdi. Watson’ın telaşlı gözlerle Holmes’a bakındığını ve yanında duran Müfettiş Lestrade’in de onun ortalarda görünmemesine şaşırdığını görebiliyordum. Mycroft bir kenarda durmuştu, kendisinin yüzünden bir şey anlaşılmıyordu. Limana yaklaşırken bana seslendiler ama onlara cevap vermedim. İskele verildiğinde çantalarımı adamlardan evvel kaptım ve kafamı kaldırmadan tekneden indim ve limanda dikilen adamların yanından geçip gittim. Çok şaşırdılar. Watson elini uzattı, Lestrade ise bana seslendi.

“Bayan Russell!”

“Mary! Bekle Mary, neyin var?”

Mycroft’a bakmadan, buz gibi bir edayla onlara döndüm.

“Efendim?”

“Nereye gidiyorsun? Bir şey mi oldu? Holmes nerede?”

Güvertede bir hareket olunca başımı kaldırdım ve Holmes’un yüzüne baktım. Korkunç görünüyordu. Gri gözleri kan çanağına dönmüştü, sararmış suratı sarkmıştı ve kötü tıraş olmuştu. Oysa normalde çok titiz bir insandı. Kravatı düzgündü ama gömleğinin yakası buruşuktu ve ceketinin önünü iliklememişti. Ona acımamaya, kararsız kalmamaya çalıştım ve alaycı bir ifade takındım. Konuştuğumda sözlerimden âdeta asit damlıyordu.

“İşte orada beyler, büyük Sherlock Holmes! Ulusların kurtarıcısı, yüzyılın zekâsı, Tanrı’nın insanlığa hediyesi! Beyler onu size bırakıyorum!”

Bir an için göz göze geldik; bakışlarında hem tasdik hem kaygı ve bir de veda sezdim. Dönüp rıhtımdan uzaklaştım. Watson herhâlde peşimden gelmeye kalkışmış olacak ki Holmes’un, arkadaşımı ve amca dediğim adamı öfkeli bir bağırışla yerine mıhladığını işittim.

“Bırak gitsin Watson, bundan sonra onun bizimle bir işi yok! O dünyayı değiştirmeye gidiyor, görmüyor musun?” Daha da tiz bir sesle

haykırınca sesi muhtemelen nehrin öteki yakasına kadar yankılandı.
“Tanrı onun yoluna çıkanın yardımcısı olsun!”

Onun peşim sıra savurduğu bu yakıcı sözlerle köşeyi döndüm ve taksi bulmaya gittim.

O günden sonra onu iki ay hiç görmedim.

ON BEŞ

Ayrılık Denemesi

*O uyanan bir baharın ortasında,
dünyada yapayalnız...*

Oxford'a döndüğümde kendimi derslerime verdim. Neredeyse bir aydır okuldan uzaktaydım ve Oxford'da derslerde alınan yoklama fazla ciddiye alınmasa da birinin yokluğu hemen göze çarpardı ve bundan pek hoşlanılmazdı. Matematik öğretmenim yoktu, hastalanmıştı; en azından bu yük üzerimden kalktığı için içten içe sevindim. Yunanca dersleri veren kadın da yoktu, Noel tatilinden sonra doğum iznine ayrılmıştı. Üç hafta aralıksız çalıştıktan sonra diğer öğretmenlerime kendimi affettirmeyi başardım ve açıkçası iyi iş çıkardığımı düşünüyordum.

O ilkbaharda değiştim. Her şeyden önce, artık pantolon ve bot giymiyordum; onların yerine gardırobumu pahalı eteklerle ve elbiselerle doldurmuştum. Korktuğum başıma gelmişti; Ronnie Beaconsfield bana dargındı ve benim onun gönlünü alacak enerjim yoktu ama bunun yerine akranım diğer kızlarla arkadaş olmaya çalıştım. Bundan keyif de aldım ama onlarla birkaç saat vakit geçirdikten sonra yalnız kalabilmek için sabırsızlanıyordum. Sokaklarda ve Oxford civarındaki ıssız tepelerde uzun uzun yürüdüm. Kiliseye gitmeye başladım; özellikle de katedraldeki akşam dualarını kaçırmıyor, öylece oturup dinliyordum. Bir keresinde Patristik felsefe sınıfımdan sessiz sakın bir delikanlıyla konsere gittim. Konserde Mozart'ın eserlerini çalıyorlardı, aslında iyiydiler de ama konserin ortasında bu dâhinin

müziğindeki acı yüzünden nefes alamayıp çıktım. Delikanlı bana bir daha ilişmedi.

Okulda yazıp çizdiklerim de değişmişti. Daha net bir tavırla yazıyor; başka, hele de daha yumuşak bakış açılarına eskisi kadar katlanamayıp acımasızca mantık yürütüyordum.

Yazdıklarımı okuyanlardan biri, “Göz alıcı ve keskin, tıpkı elmas gibi,” demişti ama bunu iyi manada söylediğini düşünmüyordum.

Kendimi çok yordum. Daha az yemek yedim, sabahlara kadar çalıştım, uyumama yardımcı olsun diye brendi içtim. Bodleian’daki kütüphaneci oraya yerleşebileceğimi şakayla karışık söylediğinde güldüm ama kahkaham bile kibar, cılız bir sestten ibaretti. Başka bir deyişle, Holmes’un kendisinden çok Holmes olmuştum; zeki, takıntılı, kendini umursamayan, diğerlerini düşünmeyen ama kendisinin tüm kariyerinin temelini oluşturan insanlığın içindeki iyiliğe duyduğu tutku ve aşkı bende yoktu. Holmes insanlığın kendisini anlayamamasını ya da tamamen kabul etmemesini severdi; bense aynı insan ırkının ortasında düşünen bir makineye dönüşmüştüm.

Holmes ise güneydeki çiftliğinde dünyayla ilgisini usulca kesti. Bayan Hudson Avustralya gezisini kısa kesti ve Şubat sonunda eve döndü. Bana yazdığı ilk mektup kısıydı, Holmes’un hâline ne kadar şaşırdığını anlatıyordu. Sonraki mektuplarda beni ne suçladı, ne de benden yardım istedi ama Holmes’un o gün yataktan hiç çıkmadığını ya da arı kovanlarını satmaktan bahsettiğini yazdıkça daha da çok üzülüyordum. Lestrade eve korumalar atamıştı (Aynısını bana da yapmaya çalışmıştı ama onları kandırıp atlatmışım, sonunda o da bu işten vazgeçmişti. Lestrade’in adamlarının beni benden daha iyi koruyabileceğine inanmıyordum ve vakit geçtikçe oyunun kurallarının sahiden değiştiğine ve henüz tehlikede olmadığımı daha da ikna oldum. Ayrıca devamlı korumalarla gezmeye katlanamıyordum).

Watson da bana mektup atıyor; uzun ve detaylı mektuplarında genelde Holmes’un sağlığından bahsediyordu. Bir kere Oxford’a beni görmeye geldi. Karşısına oturup yüzüne bakmak zorunda kalmayayım diye onu

uzun bir yürüyüşe çıkardım; havanın soğukluğu ve benim mesafeli tavrım yüzünden korumasıyla birlikte topallayarak gitti.

Filistin'in sığağından sonra uzun, tatsız bir kıştı. Yahudi İncil'imi okuyordum, Holofernes'i ve Kudüs'e giden yolu düşünüyordum.

Mayıs başında Holmes'dan bir telgraf geldi. Holmes zaten hep telgrafla irtibata geçerci. Telgrafta şöyle yazıyordu:

**GELİYOR MUSUN?
HOLMES**

Telgrafı Bay Thomas'ın yatakhaneinin girişindeki yoğun bankosunun önünde açtım ve önce sinir olmuşum gibi surat astım, sonra dönüp yukarı çıktım. Ertesi gün ona cevap yolladım.

**GELEYİM Mİ?
RUSSELL**

Yanıtını ertesi gün posta kutumda buldum.

**LÜTFEN GEL, BAYAN HUDSON DA SEVİNİR.
HOLMES**

İki gün sonra ona geleceğimi söyleyen bir telgraf yolladım.

Boş günümde annemle babamın mirasının vasilerini görmek için Londra'ya gittim. Onlara kendime otomobil alabilmek için mirasından yeterli miktarda avans çekmeyi teklif ettim, zaten mirasımın tamamını alabilmeme iki seneden az kalmıştı. Annemle babamın parasını yöneten adam başta yan çizdi, kem küm etti ama sonra birkaç yere telefon edip teklifimi kabul ettiğinde hiç şaşırmadım. Ertesi gün Morris Oxford'a gittim ve arabanın parasını ödeyip kendime özel ders ayarladım. Artık arabalıyım.

İzlendiğimi ilk kez bu sıralarda, okulda dönemin bitmesine iki hafta kala fark etmişim. Aklım hep meşguldü ve yürürken genelde kitap okuyordum, daha uzun süredir izlendiysem bile bunu fark etmemişim. Adamı ilk gördüğümde yatakhaneinin hemen önündeydim, bir anda kitabımı yukarıda unuttuğum aklıma gelivermişti. Almak için hemen

geri döndüm ama o sırada bir adamın ayakkabısını bağlamak üzere aniden eğildiğini gözümün ucuyla gördüm. Ancak anahtarı kilide soktuğumda adamın aslında bağciksız ayakkabılar giydiğini hatırlayıverdim. Bu olay sonrasında daha dikkatli davrandım ve bir kadınla başka bir adamın daha beni dönüşümlü olarak takip ettiğini anladım. Hepsi, özellikle de kadın, kılık değiştirmekte başarılıydı. Holmes'un bana verdiği dersler olmasa ayaklarını yere sürüyen rahibe ile buldok gezdiren adamın aynı kişi olduğunu hayatta fark edemezdim.

Sadece tek bir sorun vardı; Holmes'la köprüleri tamamen atmış olsam peşime adam takıldığı için öfkemi gizleyemezdim fakat bu konuyu ona danışmadan bir şey belli etmek istemedim. İlk defa zokayı yutmaya gelmişlerdi ve onları korkutup kaçırmak niyetinde değildim. Ama hasmımız onları fark etmediğime inanacak mıydı ki? İyi gizleniyorlardı ama yine de...

Her zamanki gibi davranmaya karar verdim, hatta bir gün Yunanca İncil okurken öyle dalıp gitmiştim ki High Caddesi'ndeki bir sokak lambasına çarptım. Ben sersemlemiş bir hâlde yerde otururken suratımdaki kanı gören insanlar telaşlandı ve genç bir kadın camları kırılan gözlüğümü elime tutuşturdu. Ameliyat sonrasında alnımda kocaman bir sargıyla geri geldim ve asıl gözlüğüm tamir oluncaya dek iki gün yedek gözlüğümü takmak zorunda kaldım. Karşımda dikilen Mycroft Holmes'u eski gözlüğümle muhtemelen tanıyamazdım; böylece takip edildiğimi anladığımı belli etmeli miyim, yoksa etmemeli miyim derdi bir süreliğine çözüldü. Alnıma dikiş atan doktor bana yürürken kitap okumamamı söyleyince ona hak verdim. Bir aktris olarak iyi rol yapıyordum.

Gözlüğüm tamirden gelince hâlâ izlendiğimi fark ettim. Sussex'e tren yerine arabayla gitmeye karar verdim ve yeni arabamı bıraktığım köşedeki garaja onlara ertesi gün eve döneceğimi -alenen- söyledim. Beni takip edeceklerinden emin olmak istiyordum; çünkü nasıl onlar benim peşime düşmüşse, ben de onların patronunun peşindeydim.

Yolculuk boyunca beş araba kullandılar ki bu paralı olduklarının kanıtıydı. Plakaların okuyabildiğim kadarını, yani üçünü yazdım.

Ayrıca arabalara ve şoförlerine de dikkat ettim—Doktorun bunu yolda kitap okumakla bir tutacağından hiç şüphem yoktu ama yine de kaza yapmadım, birinin kaza yapmasına sebep olduğunu da sanmıyorum.

Guildford’a gelmeden önce bir meyhanede öğle yemeği yedim. Üstü açık spor arabanın önünde öpüşen genç çift park yerinden ayrılınca beni üç araba geriden takip etti. Eastbourne yoluna girmeden bir yerde çay içmek için durduğumda otuz kilometre önce genç çiftin yerini alan yaşlı bir adam yanımdan arabasıyla geçip gitti ama hanın arkasında buldok köpeğini -aynı köpek miydi acaba?- gezdiren kadın Morris marka eski arabasıyla kısa süre içinde yolda peşime takıldı. Ancak ben Eastbourne’a birkaç kilometre kala kendi sapağımdan girince o yoluna devam etti. Beni yolda kaybetmedikleri için sevinip rahat bir nefes aldım. Onların buraya gelmesini, masum tavırlarıma şahit olmalarını ve bunu patronlarına bildirmelerini istiyordum.

Teyzem—teyzem her zamanki gibiydi. Sabah olunca Patrick sayesinde çiftlikte işlerin iyi gittiğini gördüm. Patrick beni çiftlikte gezintiye çıkardı. İneklere baktık, ahırın çatısının durumunu tartıştık, kısarak Vicky’nin geçenlerde doğurduğu yeni tayı inceledik ve bölgedeki diğer çiftliklerin yaptığı gibi yeni bir traktör almaktan bahsettik. Ahırın kapısında durup bölmeden içeri baktım ve boz tayın kısa siyah kuyruğunu durmadan sallayışını, yerlere saman serilmiş sıcak ahırda annesine sokulmasını seyrettim ve bir dönemin sonunun geldiğini anladım. Bunu Patrick’e söyledim ama o sanki bir at yüzünden duygusallaşmayacağını belli etmek ister gibi homurdanmakla yetindi fakat beni kandıramadı.

Bir aydır ilk kez pantolon ve su geçirmez çizme giyiyordum, rahat etmiştim. Patrick’i çay içmek için eve davet ettim ama teyzemden hazzetmediği için kendi küçük evine gitmeyi teklif etti.

Çay sıcaktı, iyi demlenmişti ve lezzetliydi; soğuk bir ilkbahar sabahı insanın tam da ihtiyacı olan şeydi. Faturalardan ve çiftlikten bahsettik.

Sonra bir anda, “Köyde birtakım adamlar sizi sormuş,” dedi.

Köy hayatında hiçbir şey gözden kaçmazdı. “Bunlar belli ki şehirli insanlar,” diye düşündüm ama emin de olamadım.

“Öyle mi? Ne zaman?”

“Üç dört hafta önce.”

“Ne sormuşlar?”

“Sizi sormuşlar; nerelisiniz falan... Bir de Bay Holmes’u sorup onunla görüşüp görüşmediğinizi öğrenmek istemişler. Tillie’ye sormuşlar; hani handaki Tillie, hatırladınız mı?” Patrick’le Tillie bir süredir çıkıyordu. “Öyle laflıyormuş gibi sormuşlar, öyle ki Tillie onların ağız aradıklarını başta anlamamış. Sonra aynı soruları postanedekilere de sorduklarını öğrenince durumu kavramış.”

“İlginç! Haber verdiğin için sağ ol.”

“Beni ilgilendirmez ama onunla artık neden görüşmüyorsunuz? Bu küskünlük onu fena etkilemiş görünüyor.”

Dürüst yüzüne baktım, şayet ona doğruyu söyleseydim söyleyeceğim şeyi söyledim.

“Tom Warner’ın hani şu çok gurur duyduğu, onunla hara kurmak istediği yarış atı var ya...”

“Evet, o at iyi koşuyor.”

“Saban sürsün diye onu Vicky’yle eşler miydin?”

Öyle saçma bir soruydu ki cevap vermeden önce bir an bana baktı.

“Bay Holmes’un sizi sabana koşturmak istediğini mi söylüyorsunuz?”

“Evet, neyse benim gitmem lazım. Saban atı olmakta bir sıkıntı yok tabii ama bir yarış atını sabana koşturduğunuz atla birlikte çalışmaya zorlarsanız ikisi de mutsuz olur ve koşumları koparır. Holmes’la bana da böyle oldu.”

“O iyi bir adam... Geçen sene geldi ve Tillie’nin saçaklarına yerleşmiş arı sürüsünü kovdu. Hiç telaş yapmadı.” Telaş yapmamak Patrick için

en büyük övgüydü. “İsterseniz gidip onu bir görün. Bence bu hoşuna gidecektir. Bahçıvanı bana onun iyi olmadığını söyledi.”

“Evet, gidip göreceğim. Aslına bakarsan bugün öğleden sonra gidiyorum.”

Sesimdeki heyecanı gerginliğe yordu ve uzanıp iri, nasırlı eliyle benim yumuşak öğrenci elimi sıvazladı.

“Endişelenmeyin. Hem unutmayın, siz ona bağlı değilsiniz; böyle düşünürseniz bir şey olmaz.”

“Dediğini yapacağım Patrick, teşekkür ederim.”

Holmes’a saat dört gibi gitmeyi planlamıştım, çünkü çay saatinin Bayan Hudson’ın en sevdiği öğün olduğunu biliyordum. Yolda ters dönmüş bir çiftlik arabası olduğu için biraz geciktim ama arabayı dördü çeyrek geçe Holmes’un evinin önüne park edip motoru kapadım. Holmes’un keman çaldığını duyuyordum. Keman, hele de tek başına çalındığında doğası gereği dünyanın en melankolik müzik aletlerinden biridir. Holmes yavaş ve ahenksiz, insanın içini kıyan bir parça çalıyordu. Keman çalmayı bıraksın diye otomobilin kapısını hızla çarptım ve Oxford’dan getirdiğim peynir ve meyve dolu sepeti kucakladım. Doğrulduğumda evin kapısı açıktı ve Holmes yüzünde boş bir ifadeyle kapının kasasına yaslanmıştı.

“Merhaba Russell.”

“Merhaba Holmes.”

Gri gözlerinin ardında yatanları anlamaya çalışarak ama bunu beceremeyerek ona doğru yürüdüm. Karşısında durdum ve sepeti uzattım.

“Bayan Hudson’la ikinize Oxford’dan bir şeyler getirdim.”

Kıbarca, “Zahmet etmişsin Russell,” derken sesinden ve bakışlarından hâlâ bir şey anlaşılmıyordu. Çekilip bana yol verdi. “Lütfen gir.”

Sepeti mutfığa götürdüm ve neyse ki Bayan Hudson’ı görünce ağlamamayı başardım. Hâlâ eski Mary Russell olduğumu gösterebilmek

için alt dudağımı titreterek ona uzun uzun sarıldım ama sonra yine çekildim.

Bayan Hudson bizim için zengin bir sofraya kurdu ve ben tabağımı yemek istemediğim şeylerle doldururken bana gemiden, Süveyş Kanalı ve Mumbai'den ve oğlunun ailesinden bahsetti.

“Başını nasıl çarptın Mary?” diye sordu en sonunda.

İşi şakaya vurmaya karar verdim; yürürken sokak lambasına çarpan dalgın üniversiteli havasına büründüm ama komik olmadı. Bayan Hudson rahatsız olup gülümsedi ve gözüme zarar gelmediğine sevindiğini söyledi. Holmes ise beni sanki mikroskop altında bir numuneymişim gibi izliyordu. Bayan Hudson izin isteyip bizi yalnız bıraktı.

Holmes'la çaylarımızı içtik ve tabaklarımızdaki yemekle oynamaya koyulduk. Ona okulda o dönem neler yaptığımı anlattım, o da bana birkaç soru sordu. Üstümüze bir sessizlik çöktü. Ona ne üzerinde çalıştığını sordum, laboratuvarındaki deneyden bahsetti. Laflayalım diye birkaç soru sordum, o da bu sorulara pek de ilgi göstermeden cevap verdi. En sonunda fincanını bıraktı ve laboratuvarının olduğu tarafı belli belirsiz işaret etti.

“Görmek ister misin?”

“Evet, elbette; eğer sen göstermek istiyorsan...”

Her şey burada oturup çatalla peynir ezmekten daha iyiydi.

Ayağa kalktık ve onun penceresiz laboratuvarına gittik, Holmes kapıyı arkamızdan kapadı. Deney falan yapmadığını hemen anladım. Neler olduğunu sormak için ona döndüğümde elleri ceplerinde, kapıya yaslanmıştı.

İkinci kez, “Merhaba Russell,” dedi ama artık kendisi gibiydi ve bana bakıyordu; buna dayanamadım. Ona sırtımı döndüm, ellerimi yumruk yapıp gözlerimi kapadım. Bu hâlde ona bakıp, onunla konuşup oyna devam edemezdim. Bir an sonra kapı iki kere hafifçe tıklandı rahatlayıp gülümsedim. Bunu anladı. Bana yüksek bir laboratuvar

taburesi getirdi, sırtım hâlâ ona dönük ve gözlerim hâlâ kapalı bir hâlde tabureye oturdum.

“Bu iş dışarıdan garip gözükmeden muhtemelen beş dakikamız falan var.”

“Anladığım kadarıyla izleniyorsun.”

“Her hareketim izleniyor; bu, oturma odasında bile böyle... Komşularla anlaştılar—ağaçlarda teleskoplar var. Belki dudak bile okuyabiliyorlardır. Will bana kasabada sağır birini tuttuklarına dair bir dedikodu döndüğünü söyledi.”

“Patrick de bana birilerinin ikimiz hakkında sorular sorduğunu anlattı. Bunlar belli ki şehirli; taşrada bir şey saklamanın mümkün olmadığını bilmiyorlar.”

“Evet ve kendilerine de pek güveniyorlar. Tahminimce sen de izleniyorsun.”

“İki hafta önce fark ettim; iki adam ve bir kadın. Çok da iyiler. Beni buraya kadar beş araba takip etti. Kadının parası çok...”

“Bunu zaten biliyorduk.” Beni incelediğini hissettim. “Sen iyi misin Russell? Ocak’tan bu yana üç kilo vermişsin, doğru düzgün uyuyuyorsun.”

“Üç kilo değil, sadece iki buçuk kilo... Ayrıca sen ne kadar uyuyorsan ben de o kadar uyuyorum. İşlerim var.” Sonra fısıltıyla konuştum. “Holmes bu iş bitse keşke...” Bana yaklaştığını hissedince hemen ayağa kalktım. “Hayır, bana yaklaşma. Buna dayanamam. Ayrıca buraya bir kere daha gelebileceğimi de sanmıyorum. Oxford’dayken idare ediyorum ama bu iş bitene dek buraya bir daha gelmemi isteme. Lütfen...”

Bir süre sessizliğini korudu; sonra daha önce hiç duymadığım, kısık ve boğuk bir sesle konuştu.

“Evet,” dedi. “Evet, anlıyorum.”

Durdu, boğazını temizledi; tekrar sert bir tonda konuşmaya başlama-
dan önce derin bir nefes aldı.

“Haklısın Russell. Bu bize bir şey kazandırmaz, aksine kaybettirir. O hâlde işimize bakalım. Senin için fotoğraflardan bir set daha bastırdım. Romen rakamlarını Mycroft’a verdim ama ikimiz de bir şey çıkaramadık. Orada bir şey olduğunu biliyorum. Belki sen bulabilirsin. Her şey masanın üstündeki pakette...”

Kalın, kahverengi zarfı aldım ve iç cebime yerleştirdim.

“Artık dönmemiz lazım Russell. On dakika içinde oyuna tekrar başlayacağız ve Bayan Hudson sana akşam yemeğine kalmanı teklif etmeye fırsat bulamadan, öfkeyle gideceksin. Tamam mı?”

“Tamam Holmes, hoşça kal.”

Holmes salona döndü, birkaç dakika sonra ben de onun peşinden salona geçtim. Yirmi dakika içinde alaycı tonlarla atışmaya başladık ve tansiyon yükseldi. Saat altıya gelmeden kısa bir süre evvel, Bayan Hudson’a hoşça kal bile demeden evin kapısını vurup çıktım ve hızla uzaklaştım. Üç kilometre sonra arabayı durdurdum ve bir süre alnımı direksiyona yaslayıp öylece durdum. Her şey fazlasıyla gerçekçiydi.

ON ALTI

Tanrı'nın Sesi

*O hâlde yeni neslin... Sizin yapmadığınız
bir şey yapacağı kesin, öyle değil mi?*

Kasvetli haftalar böylece sürüp gitti. Beni izleyenler tedbirli davranmaya devam ederken bense dalgındım. Trinity denen son dönem başladı ve öyle meşguldüm ki Holmes'la aslında numaradan görüşemediğimizi bile neredeyse unutacaktım. Geceleri kapının usulca iki kez tıklandığını duyar gibi oluyor ve yattığım yatakta ya da koltukta uyanıyordum ama kimsenin geldiği falan yoktu. Kelimeler, sayılar ve kimyasal sembollerden oluşmuş bir kozanın içinde geziniyor ve her boş ânımı Bodleian Kütüphanesi'nde geçiriyordum. Garip ama o rüyayı artık görmüyordum.

İlkbahar başta çekimser ama sonra bir anda geldi; günler uzayıp geceler kısaldı. Dört bahardır ilk kez Avrupa'dan silah sesleri gelmiyordu. İlkbahar soğuk kışı telafi etmek için sabırsızlanıyor; dört yıllık ölümden sonra topraktan yaşam fışkırıyordu. İngiltere'nin tümü, ya da neredeyse tümü, yüzünü güneşe döndü. Baharın geldiğinin farkındaydım, üniversitede benden ve savaş sonrası bunalıma girmiş eski askerlerden başka kimsenin çalıştığı yoktu. Ama ben bile Boar's Hill'deki bir pikniğe gittim, başka bir gün de beni Port Meadow'daki bir ragbi maçına sürüklediler.

Fakat genelde eski arkadaşlarımla ve yatakhanedeki komşularımla dil dökmeye aldırış etmeyip çalışmaya devam ediyordum. Mayıs'ın çoğu bu şekilde geçti ve Mayıs sonunda davaya dair birtakım ipuçlarının yerlerinden oynadığı o gün de diğerlerinden farksızdı.

Sussex'ten dönünce Holmes'un bana verdiği zarfı nereye saklayacağımı şaşırmıştım. Odama saklayamazdım, onu her an üzerimde taşımak da istemiyordum. Sonunda en güvenlisinin zarfı, kütüphanede çalıştığım masanın yakınlarındaki raflarda duran kalın kitaplardan birinin arkasına saklamak olduğuna karar verdim. Risk alıyordum ama kasa almak ya da bankada kasa kiralayıp sık sık oraya gitmek şüphe uyandırırды. O zaman düşmanımız bir iş peşinde olduğumu anlardı; dolayısıyla alabileceğim en güvenli risk yine buydu. Ne de olsa kütüphaneye okul dışından insan alınmazdı. Beni takip edenler genellikle uzun saatler boyunca dışarıda bekliyordu. Hem zarfı sakladığım yerle çalışma masam loş bir köşedeydi, dolayısıyla o tarafa gelen olursa kolayca görürdüm. Sonraki haftalarda gizemli Romen rakamlarını incelemek için zarfı oradan sık sık çıkardım. Rakibimizi iyi tanıyorduk, Holmes gibi ben de bunun bir mesaj olduğunu düşünüyordum ama Holmes ve abisi gibi bunun ne olduğunu ben de çözemiyordum.

Fakat insan aklının müthiş bir becerisi var, zihin bir sorun üzerinde kendi kendine çalışmaya devam edebiliyor; dolayısıyla o, "Buldum!" ânı sanki Tanrı sizinle konuşmuş gibi gizemli bir an... Zihinde dile gelen kelimeler her zaman berrak değil fakat yine de anlaşılır; bu tıpkı mesihlerin *bat qol* dediği şey gibi; fısıltıyla ve belirsiz şekillerle konuşan Tanrı'nın sesi. Holmes pipo içerek ya da keman çalarak zihninin gürültüsünü susturmayı başarıyordu. Bir keresinde bu hâlini gözünün loş ışıkta uzağı görmesine yarayan bir beceriye benzetmişti. Böylelikle bir nesnenin bir tarafına odaklanıp detayları açıkça görebiliyordu. Ama genelde gözün görmesine ve gördüğü şekilleri yorumlamasına yardımcı olan başka tarafa bakmaktır. Dolayısıyla insanın zihni Tanrı'nın sesini akli başka yerlerdeyken duyar.

Çok çalışmıştım, uykusuz bir gece geçirmiş ve sabah kuşlar şakırken uyanmıştım. Bir derse girmiş, bir ödevi bitirmiş ve Holmes'un bana verdiği içi fotoğraf dolu zarfı iki defa yerinden çıkarmıştım. Fotoğrafların her birini giderek eskiyen kenarlarından tuttum, rakamlar hafızama kazınıncaya dek onlara baktım; koltuklardaki kesiklerin arasından fırlamış at kılıları, o yirmi beş Romen rakamının düz kenarları.

Hatta belki bir şey görürüm diye fotoğrafları ters çevirip rakamlara yirmi dakika boyunca da tersten baktım ama sonuç alamadım. Aksine çalıştığım masanın yanından devamlı birileri geçtiği için fotoğrafların üzerini kâğıtlarla kapatmak zorunda kaldıkça daha da sinir oldum.

Öğleden sonra masanın önünden daha fazla insan geçip gitmeye başlayınca ve bir saatten az bir sürede fotoğrafların üzerini yedi kere örtmek zorunda kalınca artık iyice çileden çıktım. Koltuklardaki o kesiklerin sahiden bir anlamı olup olmadığını bilmiyor ve muhtemelen sadece benim aklımda var olan bir sorunu çözmek için yok yere saatlerimi harcıyordum. Fotoğrafları zarfa hırsla geri koyup zarfı kitapların arkasındaki yerine sakladım ve kütüphaneden feci bir ruh hâliyle çıkıp gittim. Beni izleyenlerin ne düşüneceği umurumda değildi, kendimden bıkmıştım. “Ne düşünürlerse düşünsünler! Belki düşmanımız falan bile yok,” diye düşündüm kara kara. Belki Holmes sahiden çıldırdı ve tüm bunlar onun ufak numaralarından biri... Yine beni “test” ediyor.

Odama geldiğimde biraz sakinleşmişim ama köşede beni bekleyen çalışma masamı görünce daha fazla dayanamadım. Yan komşumun odasında gezindiğini duyup koridora çıktım.

“Dorothy?” diye seslendim.

Arkadaşım kapısını açtı.

“Selam Mary! Bir fincan çay içer misin?”

“Hayır, teşekkürler. Bu akşam bir işin var mı?”

“Dante’yle cehennem gidecektim ama ben de bunu erteleyecek bir bahane arıyordum. Ne oldu?”

“Çok sıkıldım, artık kitaplara bakasım kalmadı; düşündüm de...”

“Sen... Senin mi kitaplara bakasın kalmadı?”

Bana sanki sırtımda kanatlar çıkmış gibi şaşkın bir ifadeyle bakıyordu. Güldüm.

“Evet, Mary Russell bile ara sıra sıkılır. Trout’ta yemek yer, sınıftan bir arkadaşımın klavsen resitalini dinlemeye giderim diye düşündüm. Gelmek ister misin?”

“Ne zaman çıkacağız?”

“Yarım saat sonra sana uyar mı?”

“Kırk beş dakika sonra daha iyi olur.”

“Tamam, ben taksi çağırayım.”

Güzel bir yemek yedik, Dorothy kendine flört edecek birilerini buldu ve resitale gittik. Genelde Bach çalındı; Bach’ın müziği, hele de klavsene çok yakışıyordu. Ustanın simetrik ve soylu müziği ve ardından ikram edilen bir bardak şampanya sinirlerimi yatıştırdı. Aylardır yapmadığım bir şey yapıp gece yarısından önce yatağa girdim.

Yatakta bir anda uyandığımda saat sanırım sabahın üçüydü. Kalbim küt küt atıyordu, merdivenleri sanki hızla çıkmışım gibi kesik kesik soluyordum. Bir rüya görmüştüm ama her zamanki rüyam değildi. Bu seferki gerçek ve hayalî şeylerin birbirine geçtiği, kafa karıştıran bir rüyaydı. Karanlık bir yüz köşedeki kitaplığın oradan bakıyordu. Yüzü sarı saçları yüzünden tam seçilmiyordu ve yamuk yumuk ellerinde kilden bir pipo tutuyordu.

Hem kadınsı hem de erkeksi bir sesle, “Senin bir şey bildiğin yok!” diye haykırdı ve korkunç bir kahkaha attı. Piposunu avcunda iyice sıkı -bu Holmes’un piposuydu- ve sonra yumruğunu açtı.

Piponun kırık parçaları yerlere saçıldı. Kırık pipoya üzüntüyle baktım ve parçaları yerden almak için eğildim. Belki onları yapıştırabilirdim. Büyük parçalardan bazıları yuvarlanıp kitaplığın altına girmişti, onlara uzanabilmek için yere yatmak zorunda kaldım. Elimle kitaplığın altını yoklarken biri elimi aniden kavrayıverdi ve aklımda kitaplığın solan görüntüsüyle, korku içinde fırladım. Kitaplıkta tarih kitapları vardı ve hepsi VIII. Henry hakkındaydı.

Işığ ı yak ıp gözlüğümü taktım ve soğuk terim kuruyuncaya, kalbim sakinleşinceye dek arkama yaslandım. Artık uyuyamayacağ ımın farkındaydım. Dolayısıyla sabahlığımı giydim ve çay demlemeye gittim.

Birkaç dakika sonra oturmuş, çayın beni rahatlatan dumanını içime çekiyor ve gördüğüm kâbusu düşünüyordum. Her zamanki rüyam dışında bir rüyayı hatırlayabilmek benim için nadir görülen bir durumdu ve ailem öldüğünden beri başka bir kâbus gördüğümü hatırlamıyordum. Şimdi neden böyle bir kâbus görmüştüm? Rüyadaki kimi şeyler anlaşılıyor ama kimileri de anlaşılmıyordu. Mesela ben düşmanımın kadın olduğunu düşünürken saklı sarışın neden hem kadın hem de erkekti? Kırılan pipo Holmes hakkında duyduğum büyük endişenin sembolüydü; kitaplıklar ise zaten hayatımın bir parçasıydı, onlar kötü bir şey olamazdı. Ama kitaplar neden tarih kitabıydı? Tarihe özel bir düşkünlüğüm yoktu; hele bir orada bir burada okula gittiğim için İngiliz tarihi hakkında pek de bilgi sahibi değildim. Rüyamda Kral Henry'nin ne iş i vardı? Bu rezil, gut hastalığından muzdarip yaşlı adam bir oğul sahibi olabilmek arzusuyla karılarının hepsini, sanki bu kendi frengisi yüzünden değil de onların yüzünden olmuş gibi kurban etmişti.

“Freud bu rüya hakkında ne düşünürdü?” diye merak ettim; bir erkeğin/kadının kahkahaları yankılanırken kadın düşmanı kralın altında kalan Holmes? Tam da Dr. Leah Ginzberg'in koltuğunda öne eğilip Alman aksanıyla, “Ja,³ sonra ne oldu?” diyeceği cinsten bir şeydi. Sessiz odada iç geçirdim ve kitaplar ıma uzandım. Sabah üçte kalktuğ ıma göre bu iş i lehime çevirebilirdim. Çalışmaya koyuldum ama rüya tüm sabah boyunca aklıma gelmeye devam etti. Kendimi sık sık karşımdaki duvara boş boş bakarken yakalıyordum, o kitaplar gözlerimin önüne geliyordu.

VIII. Henry... Bu ne anlama geliyordu?

Çalışmayı sürdürdüm ve öğleden sonraki dersten önce dışarı kahve içmeye çıktım. Fakat pazarda tavada kızaran pasturmanın şahane

3 Jai. (Alm.) Evet (Ç.N.).

kokusunu duyunca yemek yedim, meğer açmışım. Epey de bir şeyler yedim, hatta üstüne tatlı bile söyledim. Öyle ki Bayan Hudson'ın bana zorla yedirdiği yemeklerden beri hiç tek seferde bu kadar çok şey yememiştim.

Şişmiş bir hâlde pazardan çıktım ve öğleden sonraki derse yetişmek için Turl Sokağı'nda yürüdüm ama Broad Caddesi'ne yaklaşırken adımlarım yavaşladı. Durdum.

VIII. Henry... Bilmiyorsan kütüphaneye git.

Biraz vicdan azabı çekerek de olsa Antik Mısır İkinci Hanedan Defin Metinleri dersine gitmekten vazgeçtim ve sola dönmek yerine sağa döndüm—Öğrenci olabilmek için fazla yaşlı gözüken takipçim beklediği dükkânın önünden ayrıldı ve peşim sıra Broad Caddesi'ni ve Sheldonian'ı geçti ama kütüphaneden içeri girmede. O dönemi anlatan pek çok kitap topladım ama bunlar rüyamdaki görüntüyle bir benzerlik taşımıyordu ve kitapların sayfalarını yavaş yavaş çevirirken okuduklarım bende herhangi bir çağrışım yapmamıştı. Bu işin umutsuz bir vaka olduğunu anlayınca fotoğrafları çıkarıp masanın üzerine serdim. İçimdeki ses benimle o zaman konuştu ve işte o zaman anladım.

Holmes'la rakam dizisinin bir sayı/harf değişim kodu çıkması olasılığını tartışmıştık. Mesela 1, A harfine; 2 de B harfine denk geliyor olabilirdi. Bu durumda 3-1-2 CAB⁴ manasına gelirdi. Sayıyı harfe çevirmek için genelde karmaşık bir anahtar kullanılırdı. Böyle bir kodla yazılmış, uzun bir mesaj biraz uğraşla çözülebilirdi ama kısa sözcükler için anahtarı bilmek şarttı. Anahtar şayet bir kitap sayfasındaki kelimeler gibi haricî bir şeyse, bizim elimizdeki gibi kısa bir mesajı çözmek imkânsız olabilirdi.

Bu durumda rakamlar Arap değil, Romen rakamlarıydı ve aralarında boşluk bırakılmadığı ya da boşluklar belirtilmediği için bunlar yirmi beş ayrı sayı mıydı, yoksa yedi sayı mıydı veyahut ikisinin arasında bir şey miydi anlamak mümkün değildi. Çıkardığımız bu rakam/

4 Cab. (İng.) Taksi (Ç.N.).

harf sonucundan bir şey anlamadığımız için Holmes’la işin ucunu burada bırakmıştık.

Soruna bakarken birkaç yerde temel tahminler yürütmek durumunda kaldım. Öncelikle kadının bunları oraya biz görelim ve en sonunda anlayalım diye bıraktığını, bunu bizi ucu herhangi bir yere varmayacak ipuçlarıyla delirtmek adına yapmadığını farz ettim. İkincisi bu şifrenin anahtarının karşısında bir yerlerde durduğuna, görülmeyi beklediğine inanmam lazımdı. Üçüncüsü, anahtar bulununca bulmacanın nispeten çabuk çözüleceğini düşündüm. Şayet çözülmezse, hiç şüphesiz bunun doğru anahtar olmadığı sonucuna varacak ve yine bırakacaktım. Örnek vereyim; XVIII-XIII-I-XXV şeklindeki Romen sayı dizisini muhtemel Arapça eşleniği 18-13-1-25’ten yola çıkarak RMAY ve sonra burada da harflerin yerlerini değiştirip bunu MARY olarak çözümlemek için epey kalın kafalı olmak lazımdı; tabii eğer insan neye baktığını bilmiyorsa... Hayır, bence anahtar bir kere kilide sokulduktan sonra bu kadar zorluk çıkarmayacaktı. Bundan emindim.

Eğer haklıysam, anahtar içimdeki ses tarafından bulunmuş ve benim de onu bulabilmem için onun tarafından rüyama yerleştirilmişti. VIII. Henry bana bir şey demiyordu ama VIII ya da taban sekiz çok önemliydi. Eğer insanlar on parmak yerine sekiz parmakla doğsaydı, ondalık yerine sekizlik sistemle sayı sayardık. 1+0; 8 ederdi, 9’u 11 diye yazardık ve 20 ondalık sistemdeki 16’ya eşit olurdu. Bunu sekizlik sistemdeki ilk yirmi altı rakam altında alfabeyle kâğıda geçirdim:

1	2	3	4	5	6	7	10	11	12	13	14	15	16	17	20	21	22	23	24
25	26	27	30	31	32														
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T
U	V	W	X	Y	Z														

Yirmi beş Romen rakamını eşleniği harflerden bir anlam çıkaracak şekilde sayılara bölmem gerekiyordu. Sayıları baştan sona ezberlemiştim ama yine de gözümün önünde dursunlar diye yazdım.

XVXVIIIXXIIXXXIIXXIVXXXI

Yirmi beş rakam; birler, beşler ve onlar. Olduğu gibi düşünülürse bunlar H'lere, E'lere ve A'lara denk geliyordu ve bu da anlamsızdı. Benim işim bu diziyi, harflerden bir anlam çıkacak şekilde bölmekti.

İşe ilk on rakamla başladım; XVXVIIIXXII. Sonuncu I dokuz yazmak için X ile birlikte olabilirdi ama bu olasılığı aklımda tutmalıyım. X-V-X-V-I ya da 10-5-10-5-1 çevriminden H-E-H-E-A çıkıyordu ki düşmanımız şayet bizimle dalga geçmek niyetinde değilse bu da anlamsızdı. İlk XV rakamlarını 15 alınca MHEA ile karşılaşıyordum. X-V-XVII=10, 5, 17 ile HEO sonucu elde ediliyordu; bu diğerinden daha iyiydi. Büyük sayılarla alfabe varyasyonu da artıyordu. Yirmi beş haneden çıkarabileceğim muhtemel en büyük sayıları kullanmayı denedim; 15, 17, 22, 12, 22, 24, 31. Onluk sistemde bu OQVLVX harflerine karşılık geliyordu. 31 sayısı sıkıntılıydı, çünkü sadece yirmi altı harf vardı. Fakat bu sekizlik sistemde M-O-R-J-R-T-Y harflerine karşılık geliyordu. Ne gördüğümü ancak bir an sonra anlayabildim. Kalemim kendiliğinden uzanıp 11-1'in yerindeki 12 sayısını sildi. İşte karşımdaydı; MORIARTY.

Bunu Moriarty yapmış olamazdı. Matematik dehasıyken canıye dönen Moriarty otuz sene önce İsviçre'de, Sherlock Holmes'un ellerinde ölmüştü. O hâlde neden adı geçiyordu? Düşmanımız bize onun ölümünün intikamını alabilmek için böyle yaptığını mı anlatmaya çalışıyordu? Üstelik neredeyse otuz yıl sonra... Yoksa bu davayla Moriarty ve Holmes'un davası arasında bir paralellik mi vardı?

Dışarıda hava kararınca kadar kütüphanede oturdum, orada ne kadar vakit geçirdiğimi bilmiyordum. Ama en sonunda içimdeki ses son kez fısıldadı ve aklıma her şeyin başladığı gece odamda Holmes'la konuştuklarımız geldi.

“Matematik hocamla birlikte sekizlik sayı sistemi üzerine birtakım teorik problemler üzerinde çalışıyorduk, sonra senin eski bir tanıdığının geliştirdiği bazı matematik uygulamalarına rastladık.”

Ve Holmes'un sesi kulağıma fısıldadı; “Profesör Moriarty...”

Matematik hocam... Arabanın içinde bulduğumuz sarı saç telleri ona ait değildi; onun saçları siyahtı, aralarda beyazları vardı. Fakat Profesör Moriarty'nin sekizlik sayı sistemine dair yürüttüğü çalışmalar bana odamın kapısına bomba yerleştirildiği gün bahsetmişti ve üç gün sonra arabanın koltuklarını parçalamak suretiyle bir mesaj bırakılmıştı; ben bunları şimdi anlıyordum. Matematik hocam Patricia Donleavy aynı hafta ne olduğu belli olmayan bir hastalık yüzünden ayrılmıştı. Matematik öğretmenim, güçlü bir kadın, müthiş kurnaz bir zihin; kendisinden çok şey öğrendiğim, beni şekillendirmiş bir öğretmen; onayını beklediğim, kendisine hayatımı ve Holmes'u anlattığım kadın...

“Bir Moriarty daha!” demişti Holmes ve öğretmenim de onun haklı olduğunu kanıtlamıştı. Olabilecekleri düşünmemeye çalıştım. Benim matematik hocam...

Fotoğrafların, hesaplamaların ve şifrenin alenen yayıldığı masadan başımı kaldırıp boş boş baktığımda tepemde birinin dikildiğini gördüm. Gelen, yaşlı kütüphane çalışanlarından biriydi; keyfi yerinde görünüyordu. Epeydir fark edilmeyi bekliyormuş gibi bir edası vardı.

“Kusura bakmayın Bayan Russell, kapanış vakti geldi.”

“Öyle mi? Tanrım, Bay Douglas, hiç fark etmemişim! Hemen çıkıyorum.”

“Acele etmenize gerek yok hanımefendi. Etrafı toplamam lazım ama siz burada kök salmadan evvel haber vereyim istedim. İşiniz bitince ben size kapıyı açarım.”

Fotoğrafları zarfın içine çabuk çabuk yerleştirirken aklıma çok tatsız bir düşünce geldi. Akşam boyunca masanın üzerini başka kimler görmüştü? Başta fotoğrafları saklamaya dikkat ediyordum ama ne ara kendimi dedektifliğe kaptırmış da gelip geçeni fark etmez olmuştum? Birinci sınıflardan iki oğlanın gelip bir kitap aradığını ve yaşlı bir papazın öksürüp gürültüyle sümkürdüğünü hatırlar gibiydim ama başka kim vardı? “Umarım kimse görmemiştir,” diye düşündüm.

Bay Douglas beni neşeli bir şekilde geçirip, “İyi akşamlar,” dedikten sonra kapıyı arkamdan kilitledi. Karanlık avluda Thomas Bodley’in heykelinden başka kimsecikler yoktu. Avluya kıyasla kalabalık, aydınlık ve güvenli görünen sokağa doğru kemerin altından geçerek çabuk çabuk yürüdüm. Yatakhaneye yürürken düşüncelere daldım. Şimdi ne yapmak gerekiyordu? Holmes’a telefon mu etseydim? Ama belki bir dinleyen çıkardı. Ona şifreli bir telgraf mı yollamalıydım? Ama Holmes’un anlayabileceği ama Patricia Donleavy’nin anlayamayacağı bir kodu o kadar çabuk bulamayabilirdim. Yanına gitsem, bunu peşimdekileri alarma geçirmeden yapabilir miydim ki? Hem ani bir hareket onu da tehlikeye atardı. Peki ya Bayan Donleavy şimdi neredeydi? Onu nasıl bulabilirdim, kendisine şimdi nasıl tuzak kurabilirdik?

Tüm bu karmaşık düşüncelerin arasında aklıma bir şey gelir gibi oldu. Durdum ve bekledim. Canımı sıkan neydi? Kalabalık sokak mı? Hayır, üstelik sokak artık o kadar kalabalık bile değildi. Telefon konusu mu? *Hayır, dur ve geri sar. Sokak o kadar da kalabalık değil mi? Beni izleyenler! Peşime taktığı insanlar nerede? Ve kütüphaneden çıktığımdan beri peşimden kimsenin gelmediğini o anda fark ettim ve bunun üzerine beni artık takip etmeyişlerinin ne anlama geldiğini anladım. Şapkamı tutarak koşmaya başladım.*

Bay Thomas yatakhane binasına nefes nefese dalan bu öğrenciye şaşkınlıkla baktı.

“Bay Thomas, Holmes’u arayın! Onunla konuşmam lazım, acil bir durum var.”

Neyse ki yaşlı adam gizli işverenin adını bilmiyormuş numarası yapmadı ve yüzümün hâlini görünce telefona uzandı.

Telaş içinde dikiliyor, parmaklarımı bankoya vuruyordum. Telefonun yavaşlığı karşısında içimden çılgılık atmak geliyordu. Bağlantı yapıldı, karşılıklı sorular soruldu ve sonra Bay Thomas’ın suratı darmadağın oldu.

“Anlıyorum,” dedi. “Teşekkür ederim,” diye de ekledikten sonra telefonu kapadı ve bana baktı. “Eastbourne’un o tarafındaki telefon hatlarında arıza varmış. Yolda bir kaza olmuş. Yapabileceğim bir şey var mı hanımefendi?”

“Evet, köşedeki garaja gidin ve onlara arabamı hazırlamalarını söyleyin. Ben birkaç dakikaya geliyorum.”

Bay Thomas girişteki bankosunu boş bırakıp beni şaşırtan bir hızla kapıdan dışarı fırladı, ben de merdivenlerden yukarı koşa koşa çıktım. Son basamağa gelinceye dek anahtarımı çıkarmıştım bile ama kilide uzanınca durdum. Parlak pirinç kulpun tam ortasında siyah bir yağ lekesi vardı.

“Holmes!” diye fısıldadım. “Holmes!”

Ve kapıyı ardına kadar açtım.

ON YEDİ

Kuvvetler Birleşiyor

Ümit verici ama aynı zamanda zorluk ve tehlike dolu bir girişim...

*Arzularımızın pek çoğunu sezebilen
yüce bir zekâ tarafından tasarlanmış gibi olacak.*

“İyi ki burada bir bomba daha yoktu Russell. Yoksa paramparça olmuşsun.”

Kütüphanedeki yaşlı peder koltuğumda oturmuş, beni gözlüklerinin üzerinden nahoş bir ifadeyle süzüyordu.

“Oh Tanrım! Holmes seni gördüğüme çok sevindim!”

Bugüne dek hep benim ona sarıldığıma yeminler ediyor, oysa o ben ona daha yaklaşımadan ayağa kalkmıştı bile. Evde kapalı kaldığı süre boyunca kaslarının eriyip gitmediğini görünce sevindim ama bana sarıldığı sırada kollarının kuvvetinden göğüs kafesim morardı. O tabii bunları hep reddediyor.

“Holmes, Holmes, artık tekrar görüşebiliriz! Bu iş bitti, onun kim olduğunu biliyorum ama seni ele geçirdiğini sandım; çünkü peşimdeki adamlar ortadan kayboldu ve senin telefonun kesik... Buraya tabancayı almak ve arabayla Sussex’e gitmek için geldim ama işte sen buradasın ve...”

Holmes bu saçma sapan sözlerimi neyse ki kesti.

“Tamam Russell, iyi olduğumu görüp de rahatlanan gururumu okşadı ama telefon ve takipçiler konusunda biraz daha net konuşabilir misin lütfen?”

O sakalını yeniden yapıştırırmaya uğraşırken ben de eğilip yerdeki kaşı aldım ve ona uzattım.

“Öğleden sonra kütüphanede çalışı...”

“Oh Tanrı aşkına Russell, aptal aptal konuşma! Yoksa yokluğumda beynin pelteye mi döndü?”

“Tabii ya, sen zaten kütüphanedeydin! O hâlde neden orada kendini belli etmedin?”

“Etseydim de bu sahneyi orada mı yaşasaydık? Oraya tekrar gidebilecek yüzün olsun istersin diye düşündüğümden, seni beklemek için buraya geldim. Ayrıca aklında bir şeyler olduğunu fark ettim ve seni rahatsız etmek istemedim. Hatırlarsan yüksek sesle sümkürdüm ama bu da dikkatini çekmeyince durumun ciddiyetini anlayıp gittim. Ne buldun? Romen rakamları üzerinde çalıştığını gördüm ama masaya fazla sokulmayınca neler bulduğunu anlayamadım.”

“Evet Holmes, o rakamlar bir kodmuş. Onluk değil, sekizlik sayı sisteminde Romen rakamları... Ortaya Moriarty çıktı. Bombalar yerleştirilmeden üç gün önce bana sekizlik sayı sistemlerinden bahsedenin kim olduğunu hatırlıyor musun?”

“Hatırlıyorum, evet; matematik öğretmenindi. Ama ne ilgi...”

“Evet, hatta bana Moriarty’nin bu konudaki çalışmalarından bahsetti; yani bunları direkt anlatmadı elbet, sadece bir kitapta bu konuya ilişkin çalışmalar gördüğünü söyledi ve...”

“Ah, şimdi anlıyorum! Evet, tabii ya!”

“Tabii ya ne?”

“Matematik hocan kadın... Bunu tahmin etmeliydim.”

“Bilmiyor muydun? Sana söylediğimi sanıyordum. Ama kendisi sarışın değil, dolayısıyla...”

“Peki ya şimdi nerede? Boş konuşmayı bırak lütfen Russell. Bu kadın tuzağımıza düşerse onu yakalamaktan büyük keyif alacağım, çünkü hayatımın geri kalanında bombalardan kaçıp seninle küsmüşüz gibi yapamam.”

“Oh evet! Ama düştü. Yani bugün ben kütüphanedeyken peşime taktığı adamları çekti. Ne yaptığımı tahmin etmiş ya da öylesine vazgeçmiş olabilir ama köyün telefonları kesik olunca düşündüm ki...”

“İyi düşünmüşsün Russell ve bu da demek oluyor ki hemen gitmemiz lazım. Üzerine makul bir şeyler giyebilir misin? Zorlu işlerle uğraşmak zorunda kalabiliriz.”

Yan odaya geçtim ve iki dakika içinde erkek kılığına büründüm; hemen ardından botlarımı giydim, tabancamı ve kurşunları cebime koydum.

Merdivenlerden inerken büyük tantana çıkardık. Biz tam ona doğru koşarken koridorun ilerisindeki hastalık hastası kız tuvaletten çıkıyordu. Holmes’la ikimiz kızın yanından uçarcasına geçip giderken kız bir çığlık attı ve sabahlığının önünü kapadı.

“Erkek! Yatakhane de iki erkek var!”

“Tanrı aşkına Dianne, benim!” diye bağırđım.

Dianne diğerleriyle birlikte trabzanlardan eğilip bize baktı.

“Mary sen misin? İyi ama yanındaki kim?”

“Eski bir aile dostu!”

“Ama adam!”

“Farkındayım.”

“Fakat erkeklerin buraya girmesi yasak!”

Kızların itirazları merdivenlerde yankılanıyordu.

“Russell benim Bay Thomas’ın telefonunu kullanmam lazım. Ah, işte kendisi de burada. Pardon Thomas.”

“Kusura bakmayın peder, size yardımcı olabilir miyim? Bayan Russell bu kim? Lütfen efendim, ne istiyorsunuz? Efendim telefon genel kullanıma açık değil. Efendim...”

Holmes hattın düşmesini beklerken, “Bay Thomas arabam hazır mı?” diye sordum.

“Ne? Ah, evet hanımefendi, arabayı buraya getireceklerini söylediler. Bayan Russell bu beyefendi kim acaba?”

“Bir aile dostu Bay Thomas. Oh, merdivenlerin başından Dianne’in sesi geliyor. Acaba bir gidip ne istediğine mi baksanız? Ne ajite olduğunuzu biliyorsunuz. Hayır Bay Thomas, siz gidip ona yardım edin; ben de bu arkadaşımı dışarı çıkarayım. Evet, kendisi aile dostumuz. Çok yaşlı, evet. Hoşça kalın Bay Thomas, ben bu gece dönmeyeceğim.”

“Yarın gece de gelmeyecek!” diye bağırdı Holmes. “Gel Russell!”

Araba kaldırımın kenarında bekliyordu, motoru ısınmıştı. Garajdan gelen adam yaklaştığımızı görünce arabadan hemen indi, sonra bir eli kapıda durdu.

“Bayan Russell siz misiniz?”

“Evet Hugh, çok teşekkürler. Hoşça kal.”

Ben lastikleri sürterken suratını buruşturdu ama neticede bu onun arabası değildi. Biz Oxford’dan çıkana dek Holmes surat buruşturmaktan da fazlasını yaptı fakat kimseye çarpmadım, sadece çiftlik arabasını sıyırdım. Ayrıca bu onun arabası da değildi, hem erkekler araba kullanmak hakkında ne biliyordu ki?

Oxford dışındaki dar, asfalt yolda giderken Holmes’a döndüm.

“Sen niye buraya gelmiştin?”

“Russell sence... Bu hız, bu yol ve -ineğe dikkat!- şartlar için uygun mu dersin?”

“İstersen biraz daha hızlı gidebilirim Holmes. Bence araba kaldırır.”

“Hayır, öyle demek istemedim.”

“O hâlde ne—Tabii ya, başka yoldan gidelim istiyorsun. Her zamanki gibi haklısın Holmes. Arkadan haritaları al, şuradaki siyah çantanın içindeler. Çantanın iç cebinde bir el feneri de var. Holmes kaşın tekrar düştü.”

“Hiç şaşırmadım,” diye mırıldandı ve diğer kaşıyla sakalını da çıkardı.

“Senden iyi peder olur Holmes. Şimdi o haritalar Oxford’dan başlayıp Eastbourne’a kadar gidiyor. Birkaç kilometre sonra sola bir sapak olması lazım. Çiftlik yolu diye işaretli... Görüyor musun?”

Holmes o akşamki araba yolculuğumuz yüzünden ömründen ömür gittiğini iddia ediyor ama ben taşra yollarında yanımda aylardır açıkça

konuşamadığım adamla son hız ilerlemekten gayet hoşnuttum. Gerçi Holmes o sırada ağzını pek açmayınca konuşmak bana düşmüştü.

Bir kere bir saman kamyonu ile taş duvarın arasından, duvara da epeyce sürtünerek geçtiğimizde Holmes fazlasıyla suskunlaştı. Birkaç dakika sonra ona iyi olup olmadığını sordum.

“Russell, Grand Prix yarışlarına katılmaya karar verirsen yardımcı pilotluğunu Watson yapsın. Bunlar tam ona göre işler...”

“Neden böyle diyorsun Holmes, sence ben araba kullanamıyor muyum?”

“Hayır Russell, belli ki kullanabiliyorsun; bu konuda şüphem yok. Ben yolculuğumuzun sonundan endişe ediyorum. Mesela eve varışımız...”

“Eve vardığımızda neyle karşılaşacağımızı mı düşünüyorsun?”

“O da var ama bu o kadar acil değil. Russell arkadaki o ağacı gördün mü?”

“Evet, ne güzel bir meşe ağacı, değil mi?”

“Umarım hâlâ öyledir,” diye mırıldandı.

Ben şen şakrak bir kahkaha attım. O suratını buruşturdu.

Londra’nın bütün anayollarından geçtik. En sonunda anayollardan çıktık ve eve doğru ilerlemeye koyulduk. Soluk ay ışığında Holmes’a baktım.

“Oxford’a neden geldiğini bana söylemeyecek misin? Önümüzdeki birkaç saat için planların ne?”

“Russell bence bu makineyi yavaşlatman lazım. Düşmanımızın adamlarına ne zaman rastlayacağımızı bilmiyoruz ve onların dikkatini çekmek istemeyiz. Seni Oxford’da, beni de yatakta sanıyorlar.”

Ben biraz yavaşlayınca Holmes’un keyfi yerine gelir gibi oldu. Farların ışığında çalı çitleri ve çiftliklerin bahçe kapılarını görüyorduk ama henüz çok erken olduğu için çiftçiler etrafta yoktu.

“Oxford’a trenle geldim; senin yarış arabanla kıyaslandığında çok daha sıradan bir ulaşım şekli tabii.”

“Holmes bu araba alt tarafı Morris.”

“Bu geceden sonra fabrikadakilerin kendi arabalarını tanıyabileceklerinden şüpheliyim. Neyse, üzülererek söylüyorum ki arkadaşın Bay Sherlock Holmes daha da kötü oldu. Geçen hafta üşüttü ve zatürreden yataklara düştü. Hastaneye gitmeyi istemedi, başında devamlı hemşire bekledi. Doktoru sık sık geldi ama evden her seferinde asık suratla çıktı. Russell hem yalan söyleyip hem de numara yapabilen bir uzman bulabilmenin ne zor olduğunu biliyor musun? Şükürler olsun, Mycroft’un böyle tanıdıkları var.”

“Watson’ı nasıl uzakta tuttun?”

“Beni bir kere görmeye geldi, geçen hafta. Onu ikna edebilecek makayajı yapmam tam iki saat sürdü, buna rağmen beni muayene etmek istediğinde onu reddetmek durumunda kaldım. Evden güle oynaya çıksaydı neler olabileceğini düşünebiliyor musun? O adam hayatta numara yapamaz. Mycroft kendisinin başına bir şey gelirse benim artık bu kadarını kaldıramayacağımı söyleyince bunun üzerine Watson yine saklandı.”

“Zavallı John Amca! Bu iş bitince ona bir sürü açıklama yapmak zorunda kalacağız.”

“Kolay affeden biridir. Neyse, devam edelim. Ölümcül hastalığının kadının üzerindeki baskıyı artıracaklarını ve onu harekete geçmeye zorlayacaklarını düşünmüştüm. Bu konuyu seninle sen bu hafta gelince konuşacaktım; çünkü yarın, daha doğrusu bugün, Bayan Hudson’ın haftalık mektubunu alınca gelecektin. Fakat işler beklediğimden daha hızlı gitmeye başlayınca ben de sana danışmak için Oxford’a geldim.”

“Ne oldu da geldin?”

“Beni yamaçtan izleyenler var ya? İyice dikkatsiz olmaya başladılar; karanlıkta gözlüklerinin camları parlıyor, sigara yakıyorlar. Mycroft’un geçen ayki küçük hediyelerinden biri de kaliteli bir teleskoptu, dolayısıyla yatak odamdaki perdelerin arkasına saklandım ve beni izleyenleri izleyerek epey vakit geçirdim. Belli bir rutinde iş yapıyorlar; aynı saatlerde hep aynı insanlar... Sonra dün aniden -daha doğrusu dün değil, evvelsi gün; çünkü Pazar akşamıydı- ben onları

izlerken hepsi ortadan kayboldu. Daha önce görmediğim bir adam geldi, adamlar birkaç dakika boyunca onunla konuştular ve sonra alet edavatlarını da bırakarak gittiler. Bunu hiç beklemezdim ama bu fırsatı kaçıracak da değildim. Yaşlı Will'i etrafa bir göz atsin ve bulduklarını bana getirsin diye oraya yolladım. Will artık emekli oldu ama gençliğinde çakı gibiydi ve şayet kendisi bulunmak istemiyorsa bir şahin bile onu bulamaz.

İki saat sonra, hava kararınca elinde içi çöp dolu bir çuvalla geri geldi. İnceleyeyim diye getirmiş. Peynir kabukları, eski bir botun topuğu, bisküvi ambalajları, bir şarap şişesi. Bunları laboratuvara götürdüm ve bil bakalım ne buldum? Oxford peyniri, eski topukta Oxford çamuru, Oxford pazarından alınmış bisküvilerin ambalajı. Biraz pipo içtim ve sabah trene binmeden evvel günü yatakta geçirmeye karar verdim. Bu arada doktor da o öğleden sonra daha umut verici şeyler söyledi, gececi hemşire yollandı ve o öğleden sonra perdelerin ardından kemanımın sesi duyuldu. Biliyor musun Russell, bence modern teknolojinin nimetlerinden en yararlısı gramofon... Şimdi Bayan Hudson da numara yapıyor.”

“Onsuz bu işi zor kıvırırdın. Kendisi bu oyunda nasıl?”

“Oyuna katıldığına çok sevindi ve şaşırdım ama çok da iyi bir aktris çıktı. Zaten kadınlar beni hep şaşırtıyor.”

Bir yorum yapmadım, en azından sesli bir yorum yapmadım.

“Buraya kadarını anladım. Sırada ne var?”

“Tüm işaretler sona hızla yaklaştığımızı söylüyor. Sence de öyle değil mi Russell?”

“Hiç şüphesiz.”

“Dahası, içgüdülerim bana onun benimle yüz yüze gelmek isteyeceğini söylüyor. Eve el bombası atmaması ya da su çektiğimiz kuyuya zehir dökmemesi sadece ölmemi istemediğinin kanıtı... Kırk senedir suçlularla uğraşıyorum, dolayısıyla şundan eminim; benim zayıf olduğumu söyleyip kendi zaferi hakkında böbürlenmek için bir görüşme ayarlayacak. Tek soru şu; o mu bana gelecek, yoksa beni mi ayağına getirtecek?”

“Tek soru bu değil Holmes. Bence bizim ne tepki vereceğimiz daha önemli bir soru; onunla buluşacak mıyız, buluşmayacak mıyız?”

“Hayır Russellciğim, böyle bir soru yok. Onunla görüşmek dışın-da bir seçeneğim kalmadı. Hem ben yemim, yoksa bunu unuttun mu? Sadece sana en iyi saldırı fırsatını verebilmek için seni nasıl konumlandıracağımıza karar vermemiz lazım.” Sonra usulca, “Ben kendisiyle tanışmayı dört gözle bekliyorum,” diye ekledi.

Yoldaki porsuğa çarpmamak için sert bir fren yaptım ve sonra devam ettim.

“Holmes seni bilmesem Patricia Donleavy’den hoşlanmaya başladığını sanırdım. Hayır, buna cevap vermene gerek yok. Demek dikkatini çekmek istiyorsam, seni havaya uçurmakla tehdit etmem yetecek.”

“Russell! Ben senden bunu asla...”

“Boş ver Holmes, boş ver. Ama sahiden Holmes, bazen insanı çileden çıkarıyorsun. Lütfen devam eder misin? İki dakikaya çiftlikte olacağız ve sen bana planını hâlâ anlatmadın. Konuş Holmes!”

“Of, tamam! Mycroft’u aradım ve ondan bu gece hava karardıktan sonra en iyi adamlarından birkaçını yollamasını istedim. Geçen gece evin etrafında bir sürü adam vardı, senin Bayan Donleavy harekete geçemezdi ama bugün doktor arkadaşım giderek iyileştiğimi ve dinlenmeye ihtiyacım olduğunu söylecek. Bayan Hudson’arka taraftaki odasına çekilip erkenden yatacak ve biz de bekleyeceğiz. Senin çiftliği idare eden şu adam, Patrick, güvenilir biridir herhâlde.”

“Kesinlikle! Arabayı ahırda bırakıp senin eve kadar yürüyebiliriz. Zaten herhâlde senin de aklından bu geçiyordu.”

“Yöntemlerimi iyi biliyorsun Russell. Ah, işte geldik.”

Çiftliğin bahçe kapısından arabayla geçtim ve ahırın kapısının önüne kadar geldim. Holmes arabadan inip ahırın kapılarını açtı. Birkaç saman balyasını çekince araba ahıra gayet güzel sığıdı. Vicky ve ailesi siyah yabancıya merakla bakıyordu.

“Ben Patrick’e gidip arabayı ahıra park ettiğimi haber vereyim, kapıları kapalı tutsun. Birazdan dönerim.”

Patrick'ın evine girdim ve merdivenlerden üst kata çıkıp odasına girdim. Beni hırsız sanmasın diye, onu adını fısıldayarak uyandırmaya çalıştım. Patrick'ın uykusu derindi ama en sonunda uyandı.

“Patrick, Tanrı aşkına be adam, ahırlar yansa ruhun duymayacak!”

“Ne? Ahırlar mı? Ahırlar mı yanıyor? Geliyorum! Kimsiniz? Tillie sen misin?”

“Hayır hayır Patrick, yangın falan yok. Kalkma; benim, Mary.”

“Bayan Mary ne oldu? Işığы yakıverin.”

“Işığы yakmaya gerek yok Patrick. Kalkma.” Ay ışığında üstünün çıplak olduğunu görebiliyordum ve altının ne hâlde olduğunu öğrenmeye hiç niyetim yoktu. “Sana bir şey söylemeye geldim; arabamı ahıra sakladım. Kimse görmesin. Burada olduğumu kimse bilmemeli, bu çok önemli. Teyzem bile... Tamam mı Patrick?”

“Tamam ama nerede kalacaksınız?”

“Holmes'un evinde...”

“Bir sıkıntı var değil mi Bayan Mary? Benim bir yardımım dokunur mu?”

“Gerekirse sana mesaj yollarım. Yeter ki kimse arabamı görmesin. Artık uyu Patrick. Seni uyandırdığım için kusura bakma.”

“İyi şanslar.”

“Teşekkür ederim Patrick.”

Holmes beni evin dışında bekliyordu. Tilkiler ve baykuşlar dışında kimsenin olmadığı karanlık çayırarda sessizce yürümeye koyulduk. Ay yolun bir kısmını aydınlatsa da o yoldan gece ilk geçişim değildi. Başta bu yürüyüşün o sıralar evden pek çıkmadığı için Holmes'a zor gelebileceği düşüncesiyle endişe ettim ama buna gerek yoktu. Kütüphanede çok vakit geçirdiği için formdan düşüp yokuşun tepesinde soluk soluğa kalan ben oldum, o değil.

Sesler gece uzaklara taşınır, dolayısıyla kısık sesle konuşuyorduk; öyle ki kulübeye yaklaşırken tek tük bir şeyler söyler olduk. Ay gökyüzünden çekilmişti ve yıldızlar solmadan evvel gecenin en karanlık

zamanıydı. Evin arkasındaki meyve bahçesinin kenarında durduk, Holmes eğilip kulağıma fısıldadı.

“Dolanıp öteki taraftaki kapıdan gireceğiz; sonra hemen yukarı, laboratuvara çıkacağız. Orada ışık yakabiliriz, görülmez. Gölgelerden ayrılma ve bir yerlerde bir koruma olduğunu unutma.”

Ben başımı sallayınca gitti. Beş dakika sonra kapıyı anahtarıyla usulca açtı. İçeri girdim ve pipo tütünü, zehirli kimyasallar, kıymalı börek, ev ve mutluluk karışımı kokuyu içime çektim.

“Gelsene Russell, yolunu mu şaşırdın?”

Yukarıdan kısık sesle sesleniyordu. Bu eve geri geldiğim için hissettiklerimi bir kenara bıraktım ve peşinden merdivenlerden yukarı çıktım. Işığa ihtiyacım yoktu, kapı boşluğunu elimle yoklayıp içeri girdim. Holmes kapıyı kapattı.

“Ben bir ışık yakıncaya dek orada kal Russell. Buraya son geldiğin seferden bu yana bazı şeylerin yerini değiştirdim.” Bir kibrit çıktı, eski bir lambanın üzerine eğildiğini gördüm. “Kapının kenarlarını kumaşla kapatacağım,” dedi ve gaz lambasının ışığını açıp lambayı çalışma tezgâhının üzerine koydu.

Paltomu çıkarıp kapının üzerindeki askıya asarken, “Burnum bana Bayan Hudson’ın dün kıymalı börek yaptığını söylüyor,” dedim. “İyileştigine inanmasına sevindim.”

Sonra Holmes’a döndüm ve suratını gördüm. Lambanın ışığında karanlık bir köşeye bakıyordu ve orada her ne gördüyse yüzü korku, çaresizlik ve yenilgi dolu bir ifadeye bürünmüştü. Lambayı masaya koyarken öylece iki büklüm kalakalmıştı. Kitaplığın orada ne olduğunu görebilmek için iki adım attım ve orada bana doğrultulan bir tabancanın namlusuyla karşılaştım. Holmes’a baktım, gözlerinde ilk kez böylesi bir korkuya tanık oluyordum.

“Günaydın Bay Holmes!” dedi tanıdık bir ses. “Günaydın Bayan Russell!”

Holmes yavaşça doğruldu. Berbat görünüyordu, sanki bir anda tükenmişti. Sonra ölü gibi bir sesle cevap verdi.

“Bayan Donleavy...”

ON SEKİZ

Büyük Kavgâ

*...onun sığ, barbar, işini bilen zihninde
pek fazla duyguya yer yoktu.*

“Ne oldu Bay Holmes, bir şey demeyecek misin? ‘Anladığım kadarıyla Afganistan’daymışsınız,’ ya da ‘New York’tan yeni dönmüşsünüz,’ gibi bir şeyler yok mu? Her seferinde bir şey yumurtlamıyordur belki de. Ya sen Bayan Russell? Öğretmenine bir merhaba demek yok mu; kötü ve aceleye getirilmiş son ödevin için özür dilemeyecek misin?”

Onun hafif boğuk sesi karşısında zayıf düştüm, can evimden vurulmuştum. Sesi beni; loş ve gösterişli çalışma odasının, şöminenin karşısında bana ikram ettiği çayların hatıralarına taşıdı. Bana iki kere nadir bulunan bir İspanyol şarabından ikram etmiş, beni övmüştü. Ben sanmıştım ki... Ben sanmıştım ki hakkımdaki düşüncelerini biliyordum. Oysa şimdi karşısında vaftiz annesi tarafından bıçaklanmış bir çocuk gibi dikiliyordum.

“Siz ikiniz eşeklere benziyorsunuz!” dedi öfkeyle ve ilk sözleriyle sersemlesem de hastalıklı espri anlayışıyla kendime geldim. Bu yönünü tüm öğrencileri bilirdi; Bayan Donleavy sinirlendiğinde insan aklını başına toplamalıydı. Onun koca bir adamı bile gözyaşlarına boğduğunu görmüştüm.

“Otur Bayan Russell. Bay Holmes ben bu silahı Bayan Russell’a tutarken sen de ışıkları açiver lütfen. Dikkatli hareket et; silahın horozunu kaldırdım, tetiği çekiveririm. Teşekkür ederim. Bay Holmes

bana söylendiği gibi hiç de bugün yarın ölecek gibi bir hâlin yok. Şimdi lütfen diğer sandalyeyi getirin ve Bayan Russell'ın soluna yerleştirin. Az öteye... Güzel! Gaz lambası, onu da söndürüp rafa bırakın. Evet, oraya... Şimdi otur. İkiniz de ellerinizi masanın üzerinden oynatmayacaksınız. Güzel!”

Holmes'un bir kol ötesinde otuyordum. Silahı tutan matematik öğretmenime baktım. Odanın bir köşesinde, gölgeler içinde otuyordu. Tepede yanan soluk ışığın altında tüvit eteği ve ipek çorapları ile ara sıra ağır tabancasının ucu gözüküyordu. Diğer her şey loştu; zaman zaman dişleri ve gözleri parlıyor, altın zincirinden ve ucundaki madalyondan donuk bir pırıltı yansıyor. Diğer her şey gölgeler içindeydi.

“En sonunda bir araya geldik Bay Holmes. Epeydir bu karşılaşmayı bekliyordum.”

“Yirmi beş sene falan herhâlde ya da daha mı çok oldu Bayan Donleavy? Yoksa size babanızın adıyla mı hitap edeyim istersiniz?”

Laboratuvar sessizdi, hayretler içinde otuyordum. Holmes bu kadının nereden geldiğini nasıl biliyordu? Babasını nereden tanıyordu?

“Bravo Bay Holmes! Biraz önceki eleştirimi geri alıyorum; karşılaştığın insanlara hâlâ onları etkileyecek bir şeyler söylüyorsun. Belki durumu Bayan Russell'a açıklamak istersin.”

“Bayan Donleavy'nin arabanın koltuklarına attığı kendi imzasıydı Russell. Kendisi Profesör Moriarty'nin kızı...”

“Sürpriz Bayan Russell! Bana arkadaşının ne kadar zeki olduğundan bahsetmiştin. Erkek olarak doğması ne yazık!”

Aklımı başıma toplamaya çalıştım. Holmes'la birlikte yaptığımız son plan şimdi boş görünüyordu. Yutkundum ve masanın üzerinde duran ellerime baktım.

“Bu konuda size katılmıyorum Bayan Donleavy,” dedim. “Bence Bay Holmes bu hâliyle gayet iyi...”

“Bayan Russell her zamanki gibi sivri dillisin!” dedi neşeyle. “Senin bu hâllerinin beni ne çok eğlendirdiğini unutmuşum. Siz ikinizin...

Arasının açıldığını da unutmuşum. Onda ne bulduğunu sık sık merak etmişimdir. Bay Holmes’a bu kadar düşkün olmasaydın seninle çok iş yapardık.”

Özellikle bir şey söylemedim, ellerime bakmaya devam ettim. Neden titremediklerine şaşırıyordum.

“Ama bozuştunuz, öyle mi?” dedi hem yumuşak hem de üzgün bir sesle. “Eski dostların aralarının açılması, düşman olmaları ne fena!”

Umutlandım ama bir şey belli etmedim. Buna inanıyorsa onu hâlâ alt edebilirdik. Bunu idrak etmekte zorlanıyordum, çünkü hem sadece durumu sesinden anlamaya çalışıyordum, hem de kendi algıma güvenim fena sarsılmıştı. Ayrıca şimdi bana yabancı geliyordu, davranışları abartılı ve tutarsızdı.

Söylediği şeye kafa yoracak vaktim olmadı, çünkü yanımda oturan Holmes kıpırdandı ve sakın bir sesle konuşmaya başladı.

“Çocuğun canını sıkmaya çalışmayın Bayan Donleavy, devam edin; sanırım bana söylemek istediğiniz bir şey var.”

Öğretmenimin dizi hafifçe sallanmaya başladı ve korku dolu, kısacık bir andan sonra onun kahkahasını işitince midem bulandı. Benimle oynamıştı. Onu bir süreliğine kandırmış olabilirdik ama numaramız artık ortaya çıkmıştı, ufacak bir şansımız bile kalmamıştı.

“Haklısın Bay Holmes. Fazla vaktim yok, son günlerde beni zaten çok uğraştırdınız. Hâlim kalmadı. Ölüyorum. Evet Bayan Russell, üniversiteden izin almam numara değildi. Karnıma saplanmış bir bela var ve ondan kurtulabilmem mümkün değil. Aslında bunun için senelerce beklemeyi planlamıştım Bay Holmes ama artık böyle bir vaktim yok. Yakında seninle uğraşacak hâlim kalmayacak. Bu işi şimdi halletmek durumundayım.”

Sesi fayans döşeli laboratuvarı tıpkı bir yılan tıslıyormuş gibi yankılandı.

“Pekâlâ Bayan Donleavy, elinize düştüm işte. Bayan Russell’ı bırakalım da kendi aramızdaki meseleyi halledelim.”

“Olmaz Bay Holmes, kusura bakmayın. Bunu yapamam. O artık sizin bir parçanız ve onsuz sizinle hesaplaşamam. Burada kalacak.”

Sesi buz kesmişti; onun şömine karşısında benimle çay içip gülüşen kişi olduğuna inanabilmekte zorlanıyordum. Sesi soğuktu ve tehlikeli bir tını taşıyordu. Ürperdim, bunu fark etti.

“Bayan Russell üşüdü, sanırım yoruldu da... Hepimiz yorgunuz canım ama biraz daha işimiz var. Haydi Bay Holmes, onu daha fazla bekletme. Eminim bana sormak istediğin bir sürü soru vardır. Başlayabilirsin.”

Hemen dibimde oturan Holmes’a baktım. Elini yorulmuş gibi yüzüne götürdü ama benimle bir an için göz göze geldiğinde bakışları zafer doluydu. Sonra elini yüzünden çektiğinde ifadesi yine bitkin ve yenikti. Sandalyesine yaslandı ve uzun, kemikli ellerini masaya koyup belli belirsiz omuz silkti.

“Sorum falan yok Bayan Donleavy.”

Silah bir an için titrer gibi oldu.

“Sorun yok mu?! Tabii ki...” Kendine engel oldu. “Bay Holmes beni sinir etmeye kalkışma. Kıymetli zamanımızı boşa harcamış olursun. Şimdi haydi bakalım, mutlaka soruların olacaktır.”

Sesi öfkeliydi, bariz olması gereken bir mantıksal bağlantıyı kuramadığım bir sefer nasıl sinirlendiğini hatırladım. O sırada Holmes’un yorgun ve biraz da bıkkın sesi duyuldu.

“Bayan Donleavy, size söyledim ya, aklımda bu davaya ilişkin herhangi bir soru yok. Çok ilginç, hatta insanı zorlayan bir davaydı ama artık bitti ve tüm veriler ilişkilendirildi.”

“Öyle mi? Kusura bakma ama söylediklerine inanmıyorum Bay Holmes, bence garip bir oyun oynuyorsun. Belki zahmet edersin de Bayan Russell’la ikimize olayların nasıl geliştiğini anlatırsın. Eller masada Bay Holmes! Benim bu işi kısa kesmeye niyetim yok. Teşekkür ederim. Devam edebilirsin.”

“Geçtiğimiz sonbahardan mı, yoksa yirmi sekiz sene öncesinden mi başlayayım?”

“Nasıl istersen, belki Bayan Russell bu işin öncesini daha ilginç bulur.”

“Pekâlâ Russell lafı gevelemeyeyim, ben yirmi sekiz sene önce matematik hocanın babası Profesör James Moriarty’yi öldürdüm. Bunun nefsi müdafaa oluşu, onun Reichenbach Şelalesi’nden aşağı düşmesinden ya da işlediği suçları araştırdığım için beni öldürmeye kalkışmasından aslında benim sorumlu olduğum gerçeğini değiştiriyor. Yaptıklarını öğrendim, suçlarını ifşa ettim; benim yüzümden öldü. Fakat Russell, o vakitler iki hata yaptım fakat bunların olacağını tahmin edemezdim. İlk hatam, o olay sonrasında İngiltere’den üç seneliğine ayrılmak oldu. O sırada Moriarty’nin çetesi yeniden palazlandı; döndüğümde onlar artık bu ülkenin sınırlarını aşmıştı ve uluslararası arenada boy gösteriyorlardı. İkinci hatam ise Moriarty’nin -sır gibi sakladığı- ailesini takip etmemektir. Karısı ve kızı New York’a gitti ve ortadan kayboldu. Daha doğrusu ben öyle sandım. Donleavy annenizin kızlık adı mıydı?”

“Ah, işte bir soru! Evet, öyleydi.”

“Ufak bir eksik Bayan Donleavy, aslında araştırmaya değmez. Ama şu sorular önemli; bana bıraktığınız saç babanızın saç mıydı? Nehrin karşısındaki depodan Bayan Russell’a ateş eden tetikçi hangi odaydaydı? Dickson’ı öldüren bombayı zamansız patlatan siz miydiniz, yoksa adamlarınızdan biri mi? Bu gibi ikincil sorular yüzünden dava dosyası dağınık kalıyor ama özünde ne olduğu değişmiyor.”

“Çok enteresan bir yorum; hele de araştırmalarında en ufak detaylara bile dikkat ettiğin düşünüldüğünde,” dedi Donleavy. “Ama bunu bir kenara bırakalım. Evet, babamın saçıydı; saçının omuzlarına kadar geldiği zamandan kalmaydı. Annem onun saçlarını bir madalyonun içinde saklardı; şimdi boynumdaki bu madalyonun içinde... Ve evet, keskin nişancı arkadaşım sahiden de depodaydı; gerçi anladığım kadarıyla Scotland Yard bunu hâlâ araştırıyor. Birinin giden bir tekneden bu kadar iyi ateş edebileceğini nasıl düşünüyorlar, anlamıyorum.

Dickson'a gelince, riskleri bu işe girerken biliyordu. Ona seni yaralayan bomba yüzünden sinirlendim ve bu da onu sakarlaştırdı. Ama ailesine iyi para verdiğimi sen de kabul edersin herhâlde."

"Bir adamın hayatı sizce kaç para eder Bayan Donleavy? Dul kalmış bir kadına, babasız kalmış üç çocuğa ne kadar parayı uygun görüyorsunuz?" Holmes'un sesi çok ciddileşmişti. "Onu siz öldürdünüz Bayan Donleavy; siz ya da öfkenizi emir gibi gören kiralık haydutlarınızdan biri... Ona ödeme yaptığınız New York'taki banka hesabını geçtiğimiz Kasım'da açtığınızda niyetiniz zaten onu öldürmektir. Şimdi ölü işte..."

Çıt çıkarmadan oturuyorduk, Bayan Donleavy bu sözlerle kısa bir süre sonra alaycı bir edayla cevap verdi.

"Bay Holmes, seni ve arkadaşlarını az daha öldürecek adama karşı böyle affedici olman, onun dul karısıyla çocuklarını düşünmen ne büyük cömertlik!"

"John Dickson bir profesyoneldi madam, fünüye ve patlayıcılar sözü konusu olduğunda o bir sanatçıydı. Tüm kariyeri boyunca kimsenin ölümüne sebep olmadı, sadece bir kere birini yaraladı; ta ki siz onu zorla emekliye ayırmaya dek... Bence bu toptan kıyıma bulaştırdığınıza göre onu bir şeyle, belki de ailesiyle tehdit ediyordunuz. Kazanmış, numaraymış; benimle oyun oynamayın madam. Sabrım taşıyor."

Oda o kadar sessizdi ki tabancanın namlusu benden Holmes'a kaydığında Bayan Donleavy'nin kalp atışlarının hızlandığını duyacağını düşündüm. Holmes artık onun tüm dikkatini kendi üzerinde toplamıştı. Bir dakika içinde karanlık köşeden, sanki biraz da saygılı bir şekilde, sesi duyuldu.

"Senin gibi biriyle insan hiç rahat edemiyor. Haklısın, onun ölmesini ve ortadan kalkmasını istedim. Aptal çocuklarına duyduğu sevgi gözümde bir zayıflıktı ve fırsatını bulduğunda beni ele verecekti. Neyse, kendi gözlemimi yapmak konusunda iyi değilimdir zaten. Ne yazık ki bir hedefim olduğunda ikinci derecedeki meseleleri göz ardı etmeye meyilim vardır. Bence bu dediklerim konusunda Bayan Russell da bana katılacaktır."

Silahın namlusu yine bana döndü. İçimden küfürler yağdırarak gevşemeye çalıştım. Bir süre kimsenin sesi çıkmadı, Bayan Donleavy tekrar konuşmaya başladığında Holmes'un yanlış hesap yaptığını anladım; yaptığı numara onun dikkatini dağıtmak yerine onu Holmes'un üzerinde daha da buyurgan bir havaya sokmuştu. Bunu ona önceden söyleyebilirdim ama işe yaramazdı. Karşı hamlesi zalimce oldu; bu, Holmes'u en zayıf noktasından vurmak için yapılmış hesaplı bir hamleydi.

Bana kendimi onu hiç tanıyamamışım gibi hissettiren o garip havaya bürünüp, "Bence, bence ben sana Sherlock diyeyim," dedi. "Ne garip bir isim... Sana bu ismi koyarken babanın aklından ne geçiyormuş ki? Neyse, senelerdir -aslında tek taraflı olsa da- öyle yakın bir ilişki içindeydik ki bence bunu karşılıklı hâle getirmenin zamanı geldi. Bana adıyla hitap edeceksin."

Onda hissettiğim tersliğin ne olduğunu kendisi bu garip konuşmanın sonuna gelmeden anladım. Onunla Oxford'da tanıştığımda üniversite hayatının gereklerinin kendisinde hüsrana yol açacağını ve kısa süre içinde üniversiteden ayrılıp yeteneklerini başka mecralarda sergilemeye çalışacağını düşünmüştüm. Hilary döneminde geri gelmeyince herhâlde dediğim çıktı diye tahmin ettim. Bir ayrılığın gerçekleştiği ortadaydı ama bu ayrılık içsel bir şeydi; her zaman sergilediği o sıkı kontrol altına alınmış sabırsızlık en sonunda serbest kalmış ve üstünlüğünün bilinci abartılı bir boyuta ulaşmıştı. Eksantriklik deliliğe dönüşmüştü.

Sanki aklını kaçırmıştı ama her şeyin farkındaydım; bu kadın elinde tuttuğu silahtan daha tehlikeliydi, petrol dumanı gibi tutuşkan ve zehirli bir örümcek kadar kötücüldü. Onu sakinleştirmenin ya da en azından dikkatini dağıtmanın bir yolunu düşünemiyor, sadece hiç kıpırdamadan oturabiliyordum; durumu Holmes'un deneyimli ellerine bırakmıştım.

"Madam bence..."

"Bir seçim yapmadan evvel çok iyi düşünmen lazım Sherlock."

Bu ses tonunu daha önce de duymuştum; yaptığım bir işlemin sonucundan memnun olup olmadığını sorduğu ve hatamı anlamaya çalıştığım zamanlarda da bu ses üzerime dikenli bir kamçı gibi inerti. Holmes bu tehdidi ya fark etmedi ya da buna aldırmış etmemeyi seçti.

“Bayan Donleavy...”

Silah odada patladığı anda bir şey kolumu hafifçe sıyırdı ve kapının yanındaki rafta duran bir şey büyük bir gürültüyle patladı. Bayan Hudson bu gürültü yüzünden koşup gelmez umarım diye düşünürken canımın yandığını fark ettim. Holmes derin bir nefes aldığımı duydu ve ben sol elimi yaranın üzerine kapatırken bana döndü.

“Russell sen iyi...”

“Bir şeyi yok sevgili Sherlock. Sana sessizce oturmanı tavsiye ediyorum, yoksa durum değişir. Teşekkür ederim. Bu silahla istediğim hedefi vururum, bundan emin olabilirsiniz. Ben hiçbir işi yarım yapmam, buna hedefi vurma alıştırmaları da dâhil... Ayrıca koruman ya da Bayan Hudson bu gecemizi bölecek diye endişelenmene de gerek yok; Bayan Hudson’la ikisi horul horul uyuyor. Şimdi elini çek de canım, ne kadar kanadığını bir görelim. Görüyor musun? Alt tarafı bir sıyrık... Sen de kabul edersin ki güzel vurdu.” Sonra tamamen değişmiş bir sesle, mantıklı ve şefkatli bir kadının sesiyle, “Sana böyle bir şey yapmak zorunda kaldığım için çok üzgünüm Bayan Russell,” dedi. “Umarım öğrencilerimi vurmak gibi bir alışkanlığım olmadığını biliyorsunuzdur.”

Sesi sanki ona gülümsememi bekliyor gibiydi ve işin kötüsü, giderek artan korkuma ve yaşadığım şoka rağmen ben de ona gülümsemek, ona güvenebilmek istiyordum.

“Şimdi Sherlock, tatlım, konumuza dönelim. Bana ne diye hitap edecektin?” diye sordu sahte bir tavırla.

Sesini duyunca tüylerim diken diken oldu. Yüzeyi aldatıcıydı ama bunun hemen altında tehlike, kibirli bir kahkaha ve fark etmekte bir an zorlandığım başka bir şey daha vardı; gücünden tamamen emin bir dişinin bayağı, sinsi samimiyeti ve cazibesi. Önce kusasım

geldi, sonra sinirlenmeye başladım. Ama öfkeyle kendi üzerimdeki kontrolüm arttı.

“Bekliyorum Sherlock!”

Dizine yasladığı tabanca hafifçe kıpırdandı. Holmes cevabını tükürür gibi verdi.

“Patricia!”

“Böylesi daha iyi oldu. Tonlaman üzerinde biraz çalışman lazım ama zamanla o da olur. Dediğim gibi, ben artık seni çok ama çok iyi tanıdığımı düşünüyorum. On sekiz yaşımdan beri benim hobim olduğunu biliyor muydun? Evet, epeydir... New York’taydım. Annem ölüyordu ve hastanenin dışındaki gazetecide, önünde senin resminin yer aldığı bir dergi gördüm. Orada senin nasıl hayatta kaldığın, babamı nasıl öldürdüğün anlatılıyordu. Annemin can vermesi epey sürdü, bir gün senin karşına çıkacağımı düşünerek saatler geçirdim. Biliyorsun, babamın organizasyonu yerine matematik ilgimi daha çok çekse de, onun işleri ister istemez bana kalmıştı. Ben okula giderken organizasyon tıkr tıkr işliyordu. Müdürler bana sadıktı. Hâlâ da öyledirler. Çoğu... Ben üniversitedeyken benden ara sıra fikir alıyorlardı ama çoğunlukla ben onlara ne yapmaları gerektiğini söylüyordum ve gerisini kendileri hallediyordu. Bazen isteklerim oluyordu, bunları hemen yerine getiriyorlardı.”

“Siz işe alınmadan önce diğer iki öğretmenin başına gelen talihsizlikler gibi mi?” deyiverdim. Hatırladığım bir şeyi hiç düşünmeden açık etmiştim. Holmes’un yanımda gerildiğini, dediğimi onaylamadığını hissedince kadının dikkatini üzerime çektiğim için kendime kızdım.

“Demek bunu duydun ha Bayan Russell? Evet, ne şanssızlarmış ama değil mi? Yine de ben istediğim işi, babamdan alınan işi elde ettim; hem hobime de devam edebiliyordum. Hakkında yazılan ya da senin yazdığın her şeyi topladım. Bende bisiklet lastikleri üzerine yazdığın yazının imzalı bir kopyası bile var; hani şu komisere verdiğin. Seni temin ederim; ben o şeye o adamdan çok daha fazla kıymet veriyorum. Seneler içinde hakkındaki her şeyi öğrendim. Londra’daki

gizli deliklerinden üçünün yerini biliyordum, gerçi en azından bir tane daha olduğundan şüpheleniyorum. Vernet'in tablosunun olduğu sığınak çok güzel ama oradaki halının değiştirilmesi lazım,” dedi sanki gayet sıradan bir şey söylüyormuş gibi bir edayla. Sonra bir tepki verilmesini bekledi ama verilmeyince sinir içinde anlatmaya devam etti. “Billy’yi bulmak çok kolay oldu, hele operaya gittiğiniz o akşam onu takip etmek çocuk oyuncağıydı. Onu size karşı kullanmayı, kız kardeşinin geçmişindeki kimi şeyleri ona şantaj malzemesi yapmayı düşündüm ama sonra bu bana hile yapmak gibi geldi.”

Yine duraksadı, yine bir tepki alamadı.

“Evet, hakkında bilmediğim çok az şey var Sherlock. Bayan Hudson’un oğlunun neden alelacele Avustralya’ya göçtüğünü, babamın ölümünden sonra seninle Adler denen kadın arasında neler geçtiğini, sırtında bir yara izi olduğunu ve onun nasıl açıldığını biliyorum. Hatta elimde bir Türk hamamından çıkarken çekilmiş epey çekici bir fotoğrafın bile var.” Holmes’un belli belirsiz şaşkınlığı karşısında, “Ha! İşte buna şaşırdın, değil mi?” dedi ve devam etti. “Seneler önce tepenin ilerisindeki çiftliği bile satın aldım, tabii ki bir çalışanın aracılığıyla... Bu sayede seni yatak odana kadar gözetleyebiliyorum.”

Fakat Holmes toparlanmıştı, bunun üzerine Donleavy onu galeyana getirme çabasına bir son verdi.

“Çalışanlarımın yedisini bu bölgeye taşımak beş senemi aldı ama her hamlemin keyfini çıkardım. Ve sonra -şu ironiye bak ki!- senin Bayan Russell öğrencim oldu. Daha harika bir hediye isteyemezdim; babamın katilinin zihnine özel bir bağlantı! Gelip de evinin salonunda otursam hakkında Bayan Russell’dan öğrendiklerimden fazlasını öğrenemezdim. Sahiden de şahane oldu! Yaz tatilleri boyunca arayı açmamak için genelde işlerle ilgilendim. Geçtiğimiz yaz kulağımıza Amerikalı önemli bir senatörün ıssız bir yerde tatile çıkacağı dedikodusu çalınınca bu işin peşine düşmeye karar verdik, dolayısıyla onun kızını ödünç aldık. Bildiğiniz gibi tam manasıyla başarılı olamadık ama sizin de bu işin içinde olduğunuzu öğrenince ne kadar sevindi-

ğimi tahmin edebilirsiniz. Öyle ki sanki birlikte çalışıyormuşuz gibi bu karşı karşıya gelme fırsatı işi beceremediğimize bile değdi.

O fiyaskodan sonra işe koyuldum. Bayan Russell'ı kaçırmaya, onu bulamayacağın bir yere götürmeye ve seninle uzunca bir süre, alenen oyun oynamaya karar verdim. Planlar yaptım. Liverpool'dan ona kıyafetler aldım—hem de gayet kaliteli şeylerdi ama onları herhâlde giymedi, öyle değil mi? Yazık olmuş! Eli hafif çalışanlarımdan biri odasından bir çift ayakkabısını aldı, bunu daha ziyade iki adam kaçırma davası arasındaki paralelliğe vurgu yapmak için yaptık. Ah, o noktayı gözden kaçırmışsınız. Ne üzücü! Onu dönem sonunda kaçırmayı planlamıştım ki benim ortadan kayboluşum da dikkat çekmesin.”

Benim hakkımda bunları rahatça söyleyebilmesi aslında son derece rahatsız ediciydi ama yine de bir tepki vermedim. Ben artık onun görüş alanından çıkıyordum. Kolum ise zonkluyordu ve o elin parmakları hafifçe uyuşmuştu.

“Sonra Ekim'in sonlarına doğru her şey değişti. Doktorum bana bir sene içinde öleceğimi söyleyince planlarımı gözden geçirmek zorunda kaldım. Zorlu ve fiziksel açıdan da yorucu, hakkıyla yapılması muhtemelen yedi sekiz ay sürecek ve Orkney Adaları gibi Tanrı'nın unuttuğu bir yere seyahat etmeyi gerektirecek bir projeye atılmayı sahiden istiyor muydum? Meseleyi basitleştirmeye karar verdim. Kendimi kedi-fare oyununun zevkinden mahrum bırakmak istemiyordum ama sonunda hepinizi öldürmem ve bu işi sonlandırmam gerektiğine karar verdim. Benden kaçamadığını herkes öğrenirse bu daha da güzel olurdu. Neticede kaybedecek bir şeyim yoktu.

Dönem sonunda her şey hazırды. Geri dönmeyeceğim bir izne çıktım, Bay Dickson'ı tuttum ve Oxford'dan ayrılmadan hemen önce babamın matematik problemlerinden bazılarını Bayan Russell'a ödev olarak verdim. Sonraki birkaç gün şahaneydi, sahiden de öyleydi; sanki karmaşık bir denklemde her şey yerli yerine oturuyor gibiydi. Dediğim gibi, bombası seni haşat ettiği için Bay Dickson'a çok kızdım ve bu yüzden Bayan Russell'inkini bir gün geciktirmek zorunda kaldım; çünkü senin iyileşip onu imha edebilmeni istiyordum. Sonra geri

çekilip olanları izlemeye koyuldum. Dr. Watson’a ihtiyacım yoktu; gerçi matrak oldu, değil mi? Yaşlı ahmak! Bir oğlana tüm gün abinin evini izlettim, orada olduğunu sen daha kapıdan çıkmadan biliyordum. Ertesi gün sen benim adamlarımı atlatınca bir kumar oynadım ve paramı Billy’ye yatırdım, karşılığını da aldım. Billy bizi doğrudan size götürdü ve bayılıncaya dek epey konuşup canımı sıktı. Kıyafetlerin için üzgünüm Bayan Russell. Herhâlde harçlığının çoğunu onlara harcamıştın.”

Holmes, “Parabenim paramdı,” diye araya girince Bayan Donleavy’nin bakışları benden ona kaydı.

“O hâlde sıkıntı yok. Parktaki küçük oyunumu sevdin mi? Ayak izleri üzerine yazdığın makale çok detaylıydı, bana çok yardımı dokundu.”

“Çok zekiceydi,” dedi Holmes soğuk bir edayla.

“Çok zekiceydi mi?”

Holmes dişlerini sıktı. Öfkesinin sahici olduğunu düşünmeye başlamıştım.

“Çok zekiceydi ‘Patricia’!” dedi.

“Evet değil mi? Ama sen o kahrolası tekneye binip ortadan kaybolunca çok bozuldum, çok öfkelen dim. Limanı devamlı izlettirmek bana ne kadara mal oldu biliyor musun? Diğer limanlar konusuna hiç değ inmiyorum bile. Londra’ya döneceğ inden emindim ama haftalar geçti, çı t çı kmadı. Organizasyondaki müdürler masraftan ş ikâyetçi oldu. Diğerleri ses etmesin diye ikisinden kurtulmak zorunda kaldım. Üstüne üstlük kıymetli vaktimden yedin! En sonunda döndün, limandaki adamım ne hâlde olduğunu söyleyince inanamadım. Kendi gözlerimle görebilmek için riske girip buralara kadar geldim ve itiraf ediyorum, kandım. Bunun bir numara olabileceğ i aklıma gelmedi. Oh sana zaten inanırdım ama Bayan Russell’ın böyle bir performans sergileyebileceğ i aklıma gelmezdi. Bu kadarı ç ingene kız kılığ ına girip kelimeleri yutarak konuşmaya benzemiyordu. Bunun dü zmece olduğunu ancak siz ikiniz birlikte kapıdan içeri girince anladım.”

Sesi giderek boğuklaşıyordu ve o konuşurken silah kendiliğinden bir yana düşmüştü. Holmes'la hiç kıpırdamıyorduk. Holmes'un yüzünde kibar ama bıkkın bir ifade vardı ve bu Donleavy'yi herhâlde çıldırtıyordu. Bense genç aptalı oynuyordum. Kan fayansların üzerine artık akıyordu ama sağ elim biraz uyuşmuştu.

Donleavy tekrar konuşmaya başladığında sesi yorgundu. Holmes'un bana fırsat yaratmasını bekliyordum.

"Geldik şimdiye. Canım Sherlock sence ben buraya neden geldim?"

Holmes itaatkâr davrandı ama hakaret edercesine cevap verdi.

"Benimle alay edip böbürlenmek istiyorsun da ondan geldin!"

"Patricia!"

Silah tehditkâr bir edayla kalktı.

"Sevgili Patricia!" derken sesi alaycıydı.

"Alay edip böbürlenmek için denebilir. Başka?"

"Beni muhtemelen alenen küçük düşürmek, böylelikle babanın intikamını almak için..."

"Harika! Şimdi Bayan Russell sağ tarafındaki rafın üzerinde duran zarfı görüyor musun? Üst raf... Kalkıp onu al lütfen. Unutma, yavaşça. Tamam, şimdi onu masaya getir ve Sherlock'un önüne bırak. Otur, eller masanın üzerine. Güzel! Bu mektup senin intihar mektubun Sherlock. Biraz uzun ama yapacak bir şey yok. Merak ediyorsan söyleyeyim; bunu yazarken kullanılan daktilo aşağıda duruyor, seninkiyle yer değiştirdik. Oku, Russell'ın da okumasını istiyorsan mektubu ortaya koy. Sen mektuba dokunmayacaksın Russell. Parmak izi çıkaranların neyi bulacakları hiç belli olmuyor, böyle kişisel bir mektupta senin parmak izlerine gerek yok. Lütfen Sherlock okuman lazım. Açıkçası ben yazılanlardan çok memnun kaldım. Hem insan hiçbir şeyi okumadan imzalamamalı."

Donleavy şen bir kakhaha atınca odada deliliğinin sesi çınladı.

Bu, dediği gibi, bir intihar mektubuydu. Sherlock Holmes'un aklî dengesinin yerinde olduğunu, artık yaşamak istemediğini belirterek başlıyordu ve bunun sebeplerini detaylıca anlatıyordu. Benim onu reddetmem ve bunun ardından gelen depresyon öyle hararetli bir şekilde inkâr ediliyordu ki bu kararın başlıca sebebinin yokluğum olduğu açıkça anlaşıyordu, gerçi ben suçlanmıyordum. Sonrasında mektupta Dr. Watson tarafından kaleme alınmış davaların nasıl tamamıyla yanlış olduğu uzun uzun, detaylı bir şekilde anlatılıyordu. Hele on yedi dava âdeta mercek altına alınmıştı, her birinde davanın aslında bir başkası tarafından çözüldüğü iddia ediliyordu; genelde polis çözmüştü, Holmes pek çok kez cevabı kazara bulmuştu, bir keresinde davayı Watson halletmişti.

Sayfalarca böyle şeyler yazılmıştı; biz bunları okuyorduk, o da oturuyordu. En sonunda Moriarty'nin cinayetine sıra geldi; tüm maraz, Holmes'un arzuladığı bir genç kadını masum profesör ondan çaldığı için çıkmıştı. Sonra Holmes, Profesör'e tamamen hayalî suçlar yakıştırap onu öldürmüştü. Mektup kendisine büyük yanlışlar yapılmış bir adamın hatırasına ve kandırılmış insanlara kötü bir özürle bitiyordu.

İnanılmaz etkili bir mektuptu. Okurda sonunda Holmes'un şöhret kazanabilmek için insanların kariyerlerini ve hayatlarını mahveden dengesiz, depresif, uyuşturucu müptelası bir egoist olduğu intibasını bırakıyordu. İnsanlar bu sayfalarda yazanları olur da öğrenirse büyük bir skandal kopardı ve "Sherlock Holmes" adı muhtemelen alay konusu olur, herkes ondan nefret ederdi. Sarsılmış bir hâlde arkama yaslandım.

"Hikâye yazmakta belli ki iyisin," dedi Holmes buz gibi bir sesle. "Ama bunu imzalayacağıma inanıyor olamazsın."

"Şayet imzalamazsan önce Bayan Russell'ı, sonra seni vururum ve adamlarımdan biri imzanı taklit eder. Cinayet ardından intihar gibi gözüktür ve senin adınla birlikte Bayan Russell'ın adı da lekelenir."

"Peki ya imzalayınca ne olacak?"

“İmzalarsan kendine son bir doz uyuşturucu zerk etmene izin vereceğim; senin gibi bir adamı bile öldürecek dozda olacak. Bayan Russell buradan götürülecek ve gazeteciler mektubundan haberdar olduktan sonra salınacak. Görüyorsun ya, onun elinde kanıt yok; hem de hiç... Ben de çok uzaklarda olacağım.”

“Bayan Russell’ın başına bir iş gelmeyeceğine dair bana söz veriyor musun?”

Holmes çok ciddiymi, bunu ben bile görebiliyordum.

“Holmes hayır!” diye haykırdım telaşla.

“Bana söz veriyor musun?” diye tekrarladı Holmes.

“Söz veriyorum; Bayan Russell benim yanımdayken ona hiç zarar gelmeyecek.”

“Tanrı aşkına, hayır Holmes!” Sessizce bekleme oyunum böylelikle bozuldu. “Ona neden inanasın ki? Sen ölür ölmez beni de vurur o!”

Bayan Donleavy gücenip, “Bayan Russell benim sözüm sözdür,” diye itiraz etti. “Bay Dickson’ın ücretini gani gani ödedim, ödemedim mi? Adamım hapiste olduğu için diğer sefil aileye de bakıyorum. Kıyafetleri getiren o delikanlının ikinci altınını bile verdim. Benim sözüm sözdür Bayan Russell.”

“Ben sana inanıyorum Patricia. Neden bilmiyorum ama inanıyorum. Ceketimin iç cebinden dolmakalemimi alacağım,” dedi ve sonra yavaş hareketlerle dediğini yaptı.

Holmes kalemin kapağını çıkarırken, sonuncu sayfayı açarken ve kalemini kâğıdın üzerine değdirirken onu dehşet içinde seyrediyordum. Fakat kalem yazmadı. Holmes kalemi salladı ama kalem yine yazmayınca başını kaldırıp baktı.

“Ne yazık ki kalem kurumuş Patricia. Lavabonun üzerindeki dolapta bir şişe mürekkep olacaktı.”

Donleavy, Holmes’un bir numara yapıp yapmayacağını anlamak için bir an tereddüt etti ama Holmes elinde kalemle sakın sakın oturuyordu.

“Russell mürekkebi sen al.”

“Holmes ben...”

“Hemen! Mızızlanmayı kes kızım; mürekkebi getir, yoksa sana bir daha ateş ederim!”

Holmes’a baktım; bana sakince bakıyordu, tek kaşı hafifçe havaya kalkmıştı.

“Mürekkep lütfen Russell. Öğretmenin bizi şah mat edecek.”

İçime dolan umudu gizleyebilmek adına sandalyemi aniden geri ittim ve mürekkep şişesini almaya gittim. Şişeyi masada Holmes’un önüne bıraktım ve yerime geçtim. Holmes kâğıdı itti, mürekkep şişesinin kapağını çevirerek açtı, dolmakalemine mürekkep çekti, fazla mürekkebi kalemi şişenin cam ağzına sürterek temizledi. Sonra onu masanın üzerine bıraktı, şişenin kapağını kapayıp bir kenara koydu, kalemi tekrar eline aldı, en arkadaki kâğıdı önüne çekip kalemi kâğıdın üzerine getirdi ve durdu.

“Tabii babanın aslında intihar ettiğini biliyorsun, değil mi?”

“Ne!”

“İntihar...” diye tekrarladı Holmes.

Kalemin kapağını geri taktı ve onu önüne bıraktı, mürekkep şişesini eline aldı ve şişeyle düşünceli bir tavırla bir süre oynadıktan sonra onu da bir kenara bıraktı ve dirseklerini masaya yasladı.

“Oh evet, intihar etti. Onun çetesini dağıttıktan sonra beni İsviçre’ye kadar takip etti, bulabildiği en ıssız yerde bir buluşma ayarladı ve benimle görüşmeye geldi. Fiziksel olarak bana gücünün yetmeyeceğini bilmesine rağmen yanına silah almamıştı. Ne garip, sence de öyle değil mi? Dahası, sonrasında suç ortaklarından birinin bana taş atmasını ayarlamış, çünkü beraberinde beni de çekip birlikte atlayamayacağımızı tahmin etmiş. Hayır, intihardı Patricia; bildiğin intihardı.”

Konuşurken sesi daha da sert, daha da soğuk bir hâl almıştı ve onun adını söylerken sanki terbiyesiz bir kelime söylüyormuş gibi dudaklarını buruşturmuştu. Acımasızca devam etti.

“Beni iyi tanıdığını söylüyorsun Patricia Donleavy.” Adını tükürür gibi, nefretle söyledi. “Ben de seni tanıyorum madam. Babanın kızı olduğunu biliyorum. Baban da senin gibi gerçek bir dâhiydi ve o da tıpkı senin gibi dürüstlüğü elden bırakıp pis ve kötücül işler yapmaya başlamıştı. Bu ülkede eşi görülmemiş bir dehşet ve ahlaksızlık ağı kurdu; suç dünyasının tüm pislikleriyle örülmüş bir ağ... Senin ‘çalışanlar’ dediğin haydutlar soygun yaptı, adam öldürdü, aileleri şantajla soyup soğana çevirdi, insanları uyuşturucularla zehirledi. Hiçbir şey baban için yeterince rezil değildi Patricia Donleavy; onun kaçakçılıktan haşhaşa, işkenceden fuhuşa her işte parmağı vardı.

Ve tüm bunlar olurken masum profesör kitaplarla dolu çalışma odasında oturuyor ve nazik ellerini bunlarla hiç kirletmiyordu bile—şu olayın çarpıklığına, rezil yaratıcılığına bak hele! Her şeyden sıyrılıyordu; haydutlarının insanlara çektiği acıyla, döktüğü kanla, etrafa yaydığı korkuyla kendisinin sanki hiç ilgisi yoktu. Tıpkı senin gibi madam, onu yalnızca tüm bu pisliğin getirdiği kâr ilgilendiriyordu; karısına güzel elbiseler alıyor, evinin salonunda küçük kıızıyla matematik oyunları oynuyordu. Ta ki ben gelinceye dek...

Ben, Sherlock Holmes, onun işlerine burnumu soktum. Çetesini dağıttım ve Moriarty adını alay konusuna çevirdim; öyle ki kendi kızı bile bu adı açıkça taşıyamadı ve en sonunda hayatından geriye bir şey kalmayınca, ben onu kaçamayacağı bir köşeye sıkıştırdığımda, onu Reichenbach Şelalesi’nden aşağı ittim ve öldü. Senin baban Patricia Donleavy, Londra’nın iliğini kemiğini sömüren bir hastalıktı ve ben, Sherlock...”

Hayvanca bir öfkeyle çılgılık attı. Silahını kaldırıp Holmes’un suratına doğrulttu ve bense, işe yaramayan sağ elim masanın üzerinde kımıldamadan dururken, ağır mürekkep şişesini diğer elimle kaptım ve şişeyi onun eline fırlattım. Odada yine kulakları sağır eden bir silah sesi duyuldu ve silah havada tur atarak duvara çarptı. Donle-

avy silahını alabilmek için karanlık köşesinden çıktı ve bir an ama sadece bir an silahı tekrar eline geçirecek gibi oldu ama ben ona olanca gücümle vurdum. Boğuşurken kitaplığa çarptık, üzerimize kitaplar ve laboratuvar malzemeleri yığıldı. Deliliğinin ve öfkesinin neticesinde inanılmaz güçlüydü ve silahını yine ele geçirmişti fakat onu yere mıhlamıştım, üzerinde oturuyordum ve elimi tüm gücümle bileğine dayamıştım ki silahı yavaşça ama çok yavaşça Holmes'dan öteye çevirebileyim.

Sonra bir karmaşa yaşandı, bir şey kaydı ve sol elim sıcak, boş bir avcu tutar oldu ve üçüncü kez kafamın içinde uğuldayan bir patlama sesi bu kez çok daha yakından duyuldu. Bunun şaşkınlığıyla sarsıntı geçirir gibi oldum. Donleavy altımda itiraz eder gibi gerildi, hafifçe öksürdü ve sonra sağ kolu hareket etmeyi bıraktı, sol eli sırtıma dayandı. O bana sarılırken bir an hayretler içinde kalakaldım, sonra gözlerim silaha takıldı, silah onun kolunun hemen dibinde duruyordu; ona ulaşmasın diye silahı ittim ve ardından aklımdan bir sürü şey geçmeye başladı; *Tanrım, o üçüncü kurşun nereye gitti?*

Holmes'un iyi olup olmadığını anlamak için dönüp baktım; o iyiydi fakat bir terslik vardı, sağ omzum iyi değildi. Ve en sonunda kurşunun acısı geldi; bu büyük acı katlanıp beni ele geçirdi. Elimi Holmes'a uzattım ve çığlık atıp simsiyah kadifeden bir kuyunun içine usulca kayıverdim.

Son Söz

ZIRHI ÇIKARINCA

ON DOKUZ

Eve Dönüş

*Canlıların çoğu belirsiz bir tehlikenin,
bir nevi şeffaf zar gibi, ölümü aşktan ayırdığına inanır.*

Karanlık bir denizde, kafa karışıklığıyla, bulanık görüntüler ve görünmeyen bir duvarın ötesinden gelen seslerden, konuşmalardan oluşan bir labirentin içinde geçen ve bana haftalar gibi gelen sayısız saatler... Bitmek bilmeyen o aynı kâbus, uyanamadığım için bir türlü bitmeyen korku, dayanak arayışı içinde defalarca aynı acı tarafından yakalanıp kükreleyen bir karanlığa fırlatılmak... Erkek kardeşimin arabanın camından gözüken karman çorman saçları... Etrafa yayılan kan gölünün içinde yatan, cılız ve hasta Patricia Donleavy... Deney şişesi kırılınca tezgâhtan üzerime damlayan parlak mavi bakır sülfat... Hastanedeki yatağımın başında dikilen ve beni uçurumdan atmakla tehdit eden Donleavy... Laboratuvarıda yerde, bir eli başında, fayansların üzerinde yatan Holmes... İçimi kavuran soğuk ve sıcak... Bitmeyen kâbuslardan tükenmiş bir hâlde yatmak...

Vücudum yavaşça ve direnerek kendine gelmeye başladı. Ateşim yavaşça düştü ve sonunda kesildi; ilaçları azar azar kestiler ve bir gece yarısı kendime gelerek sırtüstü yatıp odaya boş boş baktım. Sanki beyaz badanalı tavanla, beyaz fayans kaplı duvarlarla, kafamın üzerindeki cihazlarla ve bana sakince, sessizce bakan gri gözlerle aramda incecik, yanardöner bir zar vardı. Bilincim yavaş yavaş yerine geldi ve o baloncuk en sonunda patlayıp ince zar yırtıldı.

Gözlerimi kırıştırdım. Dudaklarımdan, “Holmes,” kelimesi döküldü ama bir ses çıkmadı.

“Buradayım Russell.”

Gözleri gülümsüyordu. Bir süre gözlerine baktım, onların benim için önemli olduğunun belli belirsiz farkındaydım. Yaşananları hatırlamaya çalıştım ama hatırlasam da bunun duygusal yükü bana fazla geldi. Ağırlaşan gözlerimi kapadım.

“Holmes...” diye fısıldadım. “Hayatta olduğun için mutluyum.”

Uyudum ve tekrar uyandığımda sabah güneşinin pencereden içeri sızdığını gördüm, gözlerim acıdı. Bulanık gözlerimin önünden arada gölgeler geçiyordu ve ben onlara gözlerimi kısarak bakarken biri ışığa yaklaştı ve perdelerin çekildiğini duydum. Oda tahammül edebileceğim loşluğa gelince yatağın bir yanında Holmes’un, bir yanında beyaz önlüklü bir yabancıнын durduğunu gördüm. Beyaz önlüklü dimdik duruyor, nazik elleriyle bileğimi yokluyordu. Holmes ise eğilip gözlüğümü burnumun üzerine oturttu, sonra onu görebileyim diye yatağın ucuna ilişti.

Başımı oynatamıyordum. Holmes o sabah tıraş olmuştu; çökük yanaklarındaki gözenekleri, gözlerini saran pudra gibi yumuşak deriyi ve genel olarak yorgun görüntüsünden epeydir uyumadığını görebiliyordum. Fakat gözleri sakindi ve hafifçe gülümser gibiydi.

“Bayan Russell?” Bakışlarımı Holmes’dan doktorun ağırbaşlı, genç yüzüne çevirdim. “Aramıza hoş geldiniz Bayan Russell. Bizi bir süre endişelendirdiniz ama artık iyileşeceksiniz. Köprücük kemiğiniz kırık ve çok kan kaybettiniz ama yara izi dışında bir şey kalmayacak. Zaten önceden de epey yaranız varmış. Biraz su ister misiniz? Güzel... Hemşire size yardım etsin. Yutkunmaya alışincaya dek yudum yudum için. Ağzınızın tadı düzeldi mi? Tamam. Bay Holmes beş dakika. Onu fazla konuşturmayın. Sonra görüşürüz Bayan Russell.”

Doktor, hemşireyle birlikte dışarı çıkınca onun koridorda yankılanan sesini duydum.

“Evet Russell. Avımızı tuzağımıza düşürdük ama beraberinde az daha sen de gidiyordun. Niyetim böylesi cömertçe bir kurban vermek değildi.”

Dudaklarımı ağırlaşmış dilimle yaladım.

“Kusura bakma. Ben çok yavaşım. Sen yaralandın mı?”

“Hayır, ayrıca senden beklediğim kadar hızlıydın. Daha yavaş ol-saydın kurşun beni gerçekten delip geçerdi ama babanın kriket saha-sındaki kadınlarla ilgili fikirleri sayesinde senin sağlam kolun beni kurtardı. Kaburgam biraz morardı, ufacık bir yerim sıyrıldı; başka bir şeyim yok. Özür dilemesi gereken benim Russell. Asıl ben daha hızlı olabilseydim o silah hiç patlamayabilirdi bile. O zaman köprücük kemiğin sağlam kalırdı ve o da mahkemeye çıkmayı bekliyor olurdu.”

“Öldü mü?”

“Oh evet! Seni şimdi detaylara boğmayacağım, çünkü eğer nabzı-nın yükselmesine yol açarsam beyaz önlüklüler bundan hiç hoşnut kalmaz ama Donleavy öldü ve Scotland Yard onun hesaplarını ince-liyor, Lestrade’i senelerce meşgul edecek şeyler buluyorlar. Aynısı Lestrade’in Amerikalı meslektaşları için de geçerli tabii... Evet, sen gözlerini kapa biraz; burası çok aydınlık...” Kısık sesle konuşmaya başladı. “Uyu artık Russ, ben buradayım.”

Sert hastane yatağı âdeta kalkıp dört bir yanıma sardı.

“Uyu artık Russellciğim.”

Öğleden sonra birtakım kısık sesler duyunca uyandım. Oda hâlâ loştu. Gergin sargı bezlerinin altındaki omzum ve başım zonkluyordu. Bir hemşire üzerime eğildi, uyanık olduğumu görünce ağızma bir termo-metre soktu ve her yerime bir şeyler yapmaya koyuldu. Termometre çıkınca konuştum. Sesim kulaklarıma bir garip geliyor ve kaslarım oynadıkça köprücük kemiğime sancılar giriyordu. Ama tüm bunlar bana fazlasıyla tanıdıktı.

“Su lütfen.”

“Hemen hanımefendi. Yatağınızı kaldırıayım.”

Kısıksesler kesilmişti ve hemşire kola basıp yatağı kaldırıncaya karşımda tavan yerine ziyaretçilerim belirdi, köşedeki sandalyelerinden hep birlikte kalktılar. Hemşire bardağı ağzıma yaklaştırdı. Yutkunurken canımın yanmasına aldırış etmeden, pipetle yavaş yavaş su içtim.

“Biraz daha içer misiniz?”

“Hayır, teşekkür ederim.”

“Tamam, bana ihtiyacınız olursa zile basın. On dakika beyler. Onu sakın yormayın.”

“John Amca bıyığının neredeyse eski hâline dönmüş.” (*Yaşlı ahmak!*)

“Merhaba sevgili Mary. Üç gün önceki hâlinden çok daha iyi gözüküyorsun. Buranın doktorları çok iyi...”

“Bay Holmes sizi son seferki buluşmamıza nazaran daha medeni bir hâlde karşıladığıma seviniyorum.” (*Mycroft’un neşeli ifadesi sanki biraz zorlamaydı.*)

“Lütfen Bayan Russell, bence odanıza kadar gelmişken bu resmiyet gereksiz, hatta uygunsuz sayılır.”

Şişman suratıyla bana gülümsedi. Kendimi çok yorgun hissediyordum. Burada ne arıyorlardı?

“O hâlde Mycroft Abi diyeyim. Holmes sen sabahtan bu yana dinlenmişsin sanırım. Artık o kadar da yorgun görünmüyorsun.”

“Dinlendim. Seninkinin yanında boş bir oda var, orada yattım. Nasılsın Russell?”

“Sanki içimden kocaman bir kurşun geçmiş ve koca bir parçamı da beraberinde götürmüş gibiyim. Beyaz önlüklüler ne diyor?” (*Neden gitmediler? Belki de ağrı kesiciler yüzünden böyleyim.*)

Watson boğazını temizledi.

“Kurşun omuriliği sıyrarak senin ensenden geçti. Köprücük kemiğinden geçip epey kan akıttı, sonra omzunun ön tarafından çıkıp devam etti ve en sonunda Bayan Donleavy’nin kalbine saplandı. Doktorlar köprücük kemiğini tutturdu ama o bölgedeki kaslar epey zarar gör-

müş. Ve...” Hastayı neşelendirmek için bir şaka yapma girişiminde bulunurken yüzü değişti. “Sanırım artık hep boğazlı şeyler giymek isteyeceksin. Gerçi sen bence bunu zaten kabullenmişsin. Vücudunda neden bu kadar çok yara izi var?”

Holmes, “Watson bence...” diye söze girdi.

“Hayır Holmes, dert değil.” Çok yorgundum ve Watson yüzüme sevgi dolu bir endişeyle bakıyordu; aydınlıktan rahatsız olup gözlerimi kapadım. “Seneler önce bir kaza geçirmiştin John Amca. Holmes hikâyeyi sana anlatsın. Kusura bakmazsanız ben artık biraz uyuyacağım.”

Onlar dışarı çıktı ama ben uyumadım. Yatakta yattım ve hâlsiz sağ elimin parmaklarına dokundum, Kudüs’ün duvarlarını ve matematik öğretmenimin benden aldığı şeyi düşündüm.

Günlerce o hastanede yattım, kolum ve boynum yavaş yavaş his kazandı. Teyzemin düşüncesine bile katlanamıyordum ve kendime geldikten sonra onu odama sokmadım. Epeyce tartışıldıktan sonra Holmes’un evindeki bir odaya yerleşmem kararlaştırıldı. Bayan Hudson buna çok sevindi. Hastane yetkilileri ise ev çok uzakta ve ıssız bir yerde olduğu için ve epeyce yol tepmem gerekeceğinden bu işten endişe duydu. Holmes’a onunla birlikte gitmek istediğimi söyledim ve o da bu işi benim yerime halletti.

Oraya gidince hiç itiraz etmeden yemek yedim, uyudum, güneşin altında kitap okudum ve elime eski gücünü kazandırmaya çalıştım fakat bir şey olmuyordu. Rüya gördüğüm yoktu; gün içerisinde çokça defa, hem de hiç farkında olmadan uzaklara dalıp gidiyordum. Evde geçirdiğim ikinci haftanın sonunda laboratuvara gittim ve orada dikilip yerdeki temiz fayanslara, toparlanmış raflara baktım. Duvardaki iki kurşun deliğine dokundum. Belli belirsiz bir huzursuzluk dışında bir şey hissettiğim yoktu. Fayansların ne kadar çıplak ve soğuk görüldüğü dışında bir şey düşünemiyordum.

Yaz ilerledikçe vücudum güç topladı ama kendi çiftliğime dönmenin bahsi geçmiyordu. Holmes’la ikimiz Oxford ve eğitimimden bahsetmeye başladık. Holmes çoğunlukla hep bir yerlerde oluyordu ama ne ben ona bunun nedenini sordum, ne de o bana bir şey söyledi.

Bir gün salona geldiğimde sehpanın üzerinde hazır bekleyen satranç setini gördüm. Holmes masasında çalışıyordu. Başını kaldırıp bakınca benim tik ve huş karelerin üzerinde duran otuz taş, tuzluğa, şahın yerini almış somun ve civataya yüzümde müthiş bir nefretle baktığımı gördü. Ona sırtımı döndüm.

“Tanrı aşkına Holmes, bunca satranç oynamak yetmedi mi sana? Kaldır şu şeyi, at! Evinden gitmemi istiyorsan giderim ama beni şu şeye bakmak zorunda bırakma.”

Odadan kapıyı çarparak çıktım. Öğleden sonra geri geldiğimde satranç tahtası ve kutusu kapatılmıştı ama hâlâ sehpanın üzerindeydiler. Evden gitmedim.

Holmes’u giderek daha da itici bulmaya başladım. Piposunun kokusu ve laboratuvarından gelen kokular sinirlerimi kaldırıyordu; ya dışarı çıkıyor ya da kapısını kapatıp yatak odamda oturuyordum. O keman çalmaya başlayınca ben yorgunluktan ayaklarıma kara sular ininceye dek çayirlarda yürüyüşe çıkıyordum. Fakat yine de kendi evime dönmedim. Onu terslemeye başladım ama her seferinde mantıklı ve sabırlı cevaplar verip beni daha fazla sinir ediyordu. Öfkeleniyor ama Holmes bir tepki vermediği için açıkça savaşa giremiyordum. Temmuz’un son haftasında kulübeden ayrılmaya, eşyalarımı toplayıp Oxford’a dönmeye karar verdim. Bir sonraki hafta gidecektim.

Ben kafaca bu hâldeyken bana bir mektup geldi. Dışarıdaydım; kulübeden uzakta bir tepede, kucağımda unuttuğum bir kitapla Manş Denizi’ni seyrediyordum. Holmes’un arkadan geldiğini duymadım ama tütün kokusu ve hafif alaycı yüz ifadesiyle gelmişti işte. Uzun iki parmağının arasında tutarak uzattığı zarfı aldım.

Mektup Jessica'dan geliyordu, zarfın üzerindeki ismim onun çocuksu el yazısıyla yazılmıştı. Gözümün önüne hemen ufak eliyle kalem tutup zarfın üzerine eğilişi, uğraşarak adımı yazışı geldi. Gülümsedim, gülümseyince kendimi bir garip hissettim. Zarfın içindeki tek sayfayı çıkardım ve çocuğun yazdıklarını yüksek sesle okudum.

Mary Ablacığım,

Nasılsın? Annem bana kötü bir kadının kolunu yaraladığını söyledi. Umarım kolun şimdi iyidir.

Ben iyiyim. Dün eve tanımadığım bir adam geldi ama annemin elini tuttum ve senin gibi cesur ve güçlü davrandım. Bazen kötü rüyalar görüyorum ve hatta ağlıyorum ama senin anne maymun gibi beni sırtında ağaçtan indirdiğini düşününce çok gülüyorum ve tekrar uyuyorum.

İyileştiğinde beni görmeye gelecek misin? Bay Holmes'a selam söyle. Seni seviyorum.

Jessica Simpson

“Benim gibi cesur ve güçlü,” diye fısıldadım ve kahkaha atmaya başladım. Boğazımdan çıkan tatsız, acı ses omzuma kadar canımı yaktı ve sonra gözyaşlarına dönüştü. Ağladım, içim boşalınca dekağladım ve Holmes şefkatli elleriyle saçımı okşarken güneşin altında uyuyakaldım.

Uyandığımda güneş gökyüzünde alçalmıştı ama Holmes hiç kıpırdamamıştı. Omzuma bakabilmek için garip bir hareketle arkaya döndüm ve sonra gökyüzüne baktım. Holmes elini piposuna götürdü ve sessizliği bozdu.

“Benim altı haftalığına Fransa ve İtalya'ya gitmem gerek. Okulun başlamadan döneceğim. Benimle gelmek ister misin?”

Piposunu doldurmasını, kesilmiş tütün yapraklarını bastırıp sıkıştırmasını, kibriti çıkıp ateşi piponun kâsesine yaklaştırmasını yattığım yerden izledim. Sonra çayıra yanan tütünün tatlımsı kokusu yayıldı.

“Sanırım sırf havalı bir şey diye ben de pipo içmeye başlayacağım Holmes.”

Bana dikkatli bir bakış attıktan sonra ifadesi rahatladı, yine o eski alaycı ve zeki tavrına büründü. Sanki ona bir cevap vermişim gibi başını bir kez salladı ve rüzgâr çıkıncaya dek orada öylece oturup güneşin denizle gökyüzünün rengini nasıl değiştirdiğini izledik.

Holmes piposunu ayakkabısının tabanına vurarak boşaltıp ayağa kalktı ve kalkmama yardım etmek için elini uzattı.

“Satranç oynamaya hazır olduğunda bana haber ver Russell.”

Yirmi dakika sonra arı kovanlarının yanına vardık. Ben orada durup polenle yuvaya dönen son işçileri seyrederken Holmes onları kontrol etmek için eğildi. Sonra geri geldi ve kulübeye yürümeye başladık.

“Hatta taş seçmene bile izin vereceğim Russell.”

“Ama veziri değil!”

“Oh hayır, bir daha asla! Sen bunun için fazla iyi bir oyuncusun.”

“O zaman eşit başlayalım.”

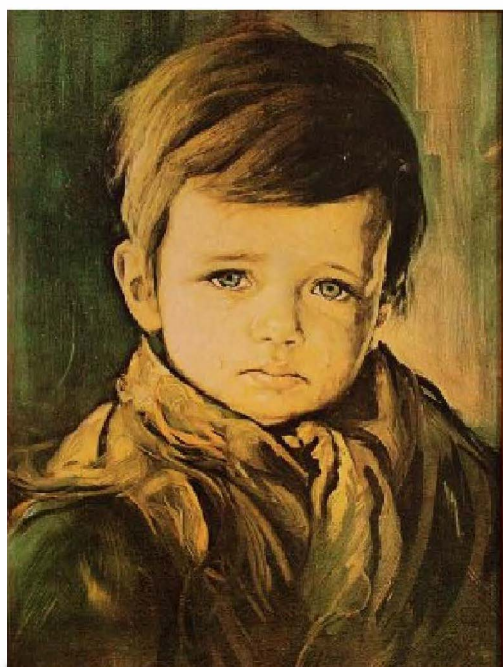
“Eşit başlarsak seni yenerim.”

“Sanmıyorum Holmes. Hem de hiç sanmıyorum.”

Kulübe sıcak ve aydınlıktı; içeriyi tütün, sülfür ve bizi bekleyen yemeğin kokusu doldurmuştu.

YAZAR HAKKINDA

Laurie R. King, *A Grave Talent* adlı ilk polisiye romanının yayınlanmasının ardından, Patricia Cornwell'den sonra Atlantik'in her iki yakasında da "En İyi Polisiye Roman" ödülleri kazanan ilk roman yazarı oldu. Kendisi *New York Times*'ın çok satan kitaplar kategorisinde yer alan on dokuz Mary Russell kitabının yazarı... Yine çok satanlar listelerinde yer alan *Keeping Watch*, *A Darker Place* gibi kitaplar da kendisine ait... Ayrıca *Folly* adlı romanı ile Macavity Ödülü'nü kazandı. Yazar Kaliforniya'nın kuzeyinde yaşıyor.

“Arıcının Çırağı; hâlihazırda Sherlock Holmes hayranı olanları yeterince memnun edeceği gibi, şüphesiz kendine yeni okurlar da kazandıracak.” **School Library Journal**

“Orijinal ve eğlenceli muazzam bir üslup – başından sonuna kadar sizi içine çekiyor!” **Booklist**

Tanıdığımız Sherlock Holmes; dâhiyane fikirleri, zekâsı ve pek çok olayın perde arkasındaki gizemi çözmekte üstüne olmayan şahsiyetiyle bir ekol... Bir gün emekli olup da bir kasabada arıcılıkla uğraşacağını duysanız inanır mıydınız? Evet, doğru duyduunuz!

Yıl 1915... Sussex'te bir çiftlik evinde arılarıyla karışımıza çıkıyor dâhi dedektif Sherlock Holmes. Ta ki yakın zamanlarda öksüz kalmış, en az kendisi kadar zeki ve bir o kadar da kendini beğenmiş küçük Mary Russell hayatına girip onu etkileyene kadar...

Ondaki ışığı gören Sherlock, bildiği her şeyi öğretiyor Mary Russell'a; bir ipucunun peşine düşüp büyük resmi görmeyi, bulguları birleştirip bir şüphelinin peşinde iz sürmeyi, kılık değiştirip kendini gizlemeyi ve uzun zamandır unuttuğu içindeki o yılların kıpırtısını... Bir usta-çırak ilişkisi olarak başlayan bu ilişki, kısa sürede muhteşem bir ikilinin soluksuz maceralarına dönüşüyor.

Evet, Sherlock'un yeni sağ kolunu takdim etmekten onur duyarız; Mary Russell!

The New York Times Bestseller yazarı Laurie R. King, “20. Yüzyılın En İyi Polisiye Romanı” ödülünü kazanan *Arıcının Çırağı* ile sizi **tamamıyla yeni maceraların** peşinde iz sürmeye davet ediyor!

Takipte kalın! Bu ikilinin ismini yeni kitaplarla daha çok duyacaksınız!

